KAUFMANN
DÁVID
KÖNYVTÁRA
B. 923

Tőlisz tolmács

Dr. Kaufmann D.

urnak,

a rabbiképző intézet

széles tudom. tanárának,

az ékesen szóló hitszónoknak

Mély tisztelete jeléül

a fordító

I. I.

חלק שלישי מספרי החברה

חמשה חמשי תורה

לתועלת נערי בני ישראל.

בפקודת חברת מורי ישרון בארץ הונגאריא
ובעזרת אנשים חכמים ונבונים

נעתקו לשפת ארצנו מאת

יצחק יהודה פיהרער
מורה בבית החנוך למורי ישראל

מחיר הספר הראשון מ׳ צל.

בודאפעסט שנת תרלט
בדפוס האדונים שלעזינגער עט וואהלויער

A MAGYAR IZR. TANITÓ-EGYLET KIADVÁNYAI. III.

MÓZES ÖT KÖNYVE

IZRAELITA ISKOLÁSOK HASZNÁLATÁRA.

A MAGYAR IZRAELITA TANÍTÓEGYLET MEGBIZÁSÁBÓL
ÉS KITÜNŐ SZAKFÉRFIAK KÖZREMÜKÖDÉSÉVEL

MAGYARRA FORDITOTTA:

FÜHRER IGNÁCZ,
gyakorló iskolai tanító és kép. tanár.

Ára kemény kötésben 40 kr.

Megrendelhető egyedül a m. orsz. izr. tanító-egyesület irodájában
(sip-utcza 13. sz.)

BUDAPEST, 1879.
SCHLESINGER ÉS WOHLAUER NYOMDÁJA,
rostély-utcza 3. sz. a.

Minden jog fentartatik.

ספר בראשית.

MÓZES ELSŐ KÖNYVE.

בראשית א (=1)

א

(א) בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃
(ב) וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ
אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ (ג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר
וַיְהִי־אוֹר׃ (ד) וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים
בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ (ה) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ
קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ פ (ו) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃
(ז) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת
לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ (ח) וַיִּקְרָא
אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ פ
(ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד
וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ (י) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ
וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ (יא) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה
פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ (יב) וַתּוֹצֵא
הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר
זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ (יג) וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־
בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃ פ שני (יד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי מְאֹרֹת בִּרְקִיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם וּבֵין הַלָּיְלָה וְהָיוּ לְאֹתֹת
וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וְשָׁנִים׃ (טו) וְהָיוּ לִמְאוֹרֹת בִּרְקִיעַ הַשָּׁמַיִם
לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ (טז) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים אֶת־הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר
הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃ (יז) וַיִּתֵּן אֹתָם

1. v. רבתי׳

Genesis.

I. fejezet.

1. Kezdetben teremtette Isten az eget és a földet
2. És a föld idomtalan és puszta volt, és sötétség a viz-ár szinén, és Isten szelleme lebeg vala a vizek szine fölött.
3. És mondá Isten: Legyen világosság! — és lőn világosság.
4. És látta Isten a világosságot, hogy jó, és különbséget tőn Isten a világosság közt és a sötétség közt.
5. És elnevezte Isten a világosságot nappalnak, és a sötétséget nevezte éjjelnek; és lőn este és lőn reggel: egy nap.
6. És mondá Isten: Legyen terület a vizek közepett, és legyen választó viz és viz közt.
7. És alkotta Isten a területet, és tőn különbséget azon viz közt, mely a terület alatt, és ama viz közt, mely a terület fölött vala; és úgy lőn.
8. És nevezte Isten a területet égnek; és lőn este, és lőn reggel: második nap.
9. És mondá Isten: Gyüljenek egybe a vizek a terület alatt egy helyre, hadd lássék ki a száraz(-föld), és ugy lőn.
10. És nevezte Isten a szárazat földnek, és a vizek gyülemenyét nevezte tengereknek. És látta Isten, hogy jó.
11. És mondá Isten: Sarjasszon a föld sarjadékot, mag-hozó füvet, gyümölcs-fát, gyümölcs-termőt faja szerint, melynek magva benne van a földön; és úgy lőn.
12. És előhozott a föld sarjadó füvet, magtermőt, faja szerint, és gyümölcstermő fát, melynek magva benne van, faja szerint; és látta Isten, hogy jó.
13. És lőn este, és lőn reggel: harmadik nap.
14. És mondá Isten: Legyenek világitók az ég területén, megkülönböztetésül a nappal közt és az éjjel közt, és legyenek jelekül, még pedig időkre, és napokra és évekre.
15. És legyenek világitók az ég területén, hogy világitsanak a földre; és úgy lőn.
16. És alkotta Isten a két nagy világitót; a nagyobbik világitót nappali uralkodásra, és a kisebbik világitót éjjeli uralkodásra, — és a csillagokat.

אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ (יח) וְלִמְשֹׁל
בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וְלַהֲבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים
כִּי־טוֹב׃ (יט) וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ
(כ) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף
עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ (כא) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־
הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה | הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ
הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב׃ (כב) וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־
הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃ (כג) וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר
יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ שלישי (כד) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ
חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃
(כה) וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה
לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־
טוֹב׃ (כו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ
וְיִרְדּוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ
וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ (כז) וַיִּבְרָא אֱלֹהִים | אֶת־
הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא
אֹתָם׃ (כח) וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם
וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ (כט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה
נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב | זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ
וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְּרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃
(ל) וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל | רוֹמֵשׂ עַל־
הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־
כֵן׃ (לא) וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד
וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ

17. És helyezte azokat Isten az ég területére, hogy világitsanak a földre;

18. és hogy uralkodjanak nappal és éjjel, és hogy tegyenek különbséget a világosság közt és a sötétség közt, és látta Isten, hogy jó.

19. És lőn este, és lőn reggel: negyedik nap.

20. És mondá Isten: Költsenek a vizek csúszómászó, élő lényeket, és madár repdessen a föld fölött az ég-terület szinén.

21. És teremté Isten a nagy tengeri szörnyeket és mindenféle élő lényt, a mely izeg-mozog, miket költöttek a vizek fajaik szerint, és minden szárnyas madarat faja szerint. És látta Isten, hogy jó.

22. És megáldá őket Isten, mondván: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek meg a vizet a tengerekben, és a madár sokasodjék a földön.

23. És lőn este és lőn reggel: ötödik nap.

24. És mondá Isten: Hozzon elő a föld élő lényt faja szerint, barmot és férget és a föld állatait fajuk szerint, és úgy lőn.

25. És alkotta Isten a földi állatot faja szerint és a barmot faja szerint, és a föld minden férgét faja szerint; és látta Isten, hogy jó.

26. És mondá Isten: Alkossunk embert a mi képünkre, hasonlatosságunk szerint, hadd uralkodjanak a tenger halain, és az ég madarain és a barmon és az egész földön és minden férgen, a mely mozog a földön.

27. És teremté Isten az embert önképére, Isten képére teremtette őt, férfinak és nőnek teremtette őket.

28. És megáldá őket Isten, és mondá nekik Isten: Szaporodjatok és sokasodjatok és töltsétek meg a földet, és hóditsátok meg azt, és uralkodjatok a tenger halain és az ég madarain és minden állaton, a mely mozog a földön.

29. És mondá Isten: Ime adtam nektek mindenféle füvet, maghozót, mely az egész föld szinén van, és minden fát, melyen maghozó fai gyümölcs van, — nektek legyen eledelül.

30. De minden földi állatnak és minden égi madárnak, és mindennek, a mi mozog a földön, a miben élő lélek van, — minden zöldséges füvet eledelül. És úgy lőn.

31. És megtekintett Isten mindent, a mit alkotott, és ime igen jó vala. És lőn este, és lőn reggel: a hatodik nap.

ב

(א) וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ (ב) וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ (ג) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי
וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים
לַעֲשׂוֹת׃ פ רביעי (ד) אֵלֶּה תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבָּרְאָם
בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמָיִם׃ (ה) וְכֹל ׀ שִׂיחַ הַשָּׂדֶה
טֶרֶם יִהְיֶה בָאָרֶץ וְכָל־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה טֶרֶם יִצְמָח כִּי לֹא
הִמְטִיר יְהוָה אֱלֹהִים עַל־הָאָרֶץ וְאָדָם אַיִן לַעֲבֹד אֶת־
הָאֲדָמָה׃ (ו) וְאֵד יַעֲלֶה מִן־הָאָרֶץ וְהִשְׁקָה אֶת־כָּל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃
(ז) וַיִּיצֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת־הָאָדָם עָפָר מִן־הָאֲדָמָה וַיִּפַּח
בְּאַפָּיו נִשְׁמַת חַיִּים וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה׃ (ח) וַיִּטַּע יְהוָה
אֱלֹהִים גַּן בְּעֵדֶן מִקֶּדֶם וַיָּשֶׂם שָׁם אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר יָצָר׃
(ט) וַיַּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־עֵץ נֶחְמָד לְמַרְאֶה
וְטוֹב לְמַאֲכָל וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגָּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וָרָע׃
(י) וְנָהָר יֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת־הַגָּן וּמִשָּׁם יִפָּרֵד וְהָיָה
לְאַרְבָּעָה רָאשִׁים׃ (יא) שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן הוּא הַסֹּבֵב אֵת כָּל־
אֶרֶץ הַחֲוִילָה אֲשֶׁר־שָׁם הַזָּהָב׃ (יב) וּזְהַב הָאָרֶץ הַהִוא טוֹב שָׁם
הַבְדֹּלַח וְאֶבֶן הַשֹּׁהַם׃ (יג) וְשֵׁם־הַנָּהָר הַשֵּׁנִי גִּיחוֹן הוּא הַסּוֹבֵב
אֵת כָּל־אֶרֶץ כּוּשׁ׃ (יד) וְשֵׁם הַנָּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדֶּקֶל הוּא הַהֹלֵךְ
קִדְמַת אַשּׁוּר וְהַנָּהָר הָרְבִיעִי הוּא פְּרָת׃ (טו) וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים
אֶת־הָאָדָם וַיַּנִּחֵהוּ בְּגַן־עֵדֶן לְעָבְדָהּ וּלְשָׁמְרָהּ׃ (טז) וַיְצַו יְהוָה
אֱלֹהִים עַל־הָאָדָם לֵאמֹר מִכֹּל עֵץ־הַגָּן אָכֹל תֹּאכֵל׃ (יז) וּמֵעֵץ
הַדַּעַת טוֹב וָרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ מוֹת
תָּמוּת׃ (יח) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לֹא־טוֹב הֱיוֹת הָאָדָם לְבַדּוֹ
אֶעֱשֶׂה־לּוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ׃ (יט) וַיִּצֶר יְהוָה אֱלֹהִים מִן־הָאֲדָמָה כָּל־
חַיַּת הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל־עוֹף הַשָּׁמָיִם וַיָּבֵא אֶל־הָאָדָם לִרְאוֹת
מַה־יִּקְרָא־לוֹ וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא־לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ׃

4. v. ה׳ זעירא

2. fejezet.

1. És befejeztettek az egek és a föld és egész seregük.
2. És befejezte Isten a hetedik napon munkáját, a melyet végzett, és megnyugodt a hetedik napon minden munkájától, a melyet végzett.
3. És megáldá Isten a hetedik napot, és megszentelte azt, mert azon nyugodott meg minden munkájától, melyet teremtett Isten, hogy müködjék.
4. Ez az ég és a föld eredete, a mikor teremtettek, az napon, midőn alkotott az örökkévaló Isten földet és eget.
5. És semmiféle mezei növény nem vala még a földön, és semilyen mezei fű nem sarjadzék még, mert nem bocsátott esőt az örökkévaló Isten a földre, és ember nem volt, hogy munkálta volna a földet.
6. De pára szállott fel a földből, és megáztatta a föld egész szinét.
7. És alakitotta az örökkévaló Isten az embert a föld porából, és lehelt orrába élő lelket, és (igy) lőn az ember élő lénnyé.
8. És ültetett az örökkévaló Isten kertet Édenben, keleten, és oda helyezte az embert, a kit alakitott vala.
9. És növesztett az örökkévaló Isten a földből mindenféle fát, tekintetre kedveset és étkezésre jót, és az élet fáját a kert közepén, és a jó és gonosz megismerésének fáját.
10. És folyam megy ki Édenből, hogy áztassa a kertet, és onnan szétválik, és lesz négy főággá.
11. Az egyiknek neve: Pison, az, mely körülfolyja Chavilának egész földjét, a hol az arany van.
12. És e földnek aranya jó; ott van a bedólách és sóhámkő.
13. A második folyam neve: Gichón, az, mely körülfolyja egész Khús földjét.
14. És a harmadik folyam neve: Chidekel, az, mely Asurtól keletre foly. A negyedik folyam pedig: Prasz.
15. És vette az örökkévaló Isten az embert és helyezte Éden kertjébe, hogy munkálja és őrizze azt.
16. És ráparancsolt az örökkévaló Isten az emberre, mondván: A kert minden fájáról ehetel.
17. De a jó és gonosz megismerésének fájáról ne egyél, mert a mely napon arról eszel, halállal halsz meg.
18. És mondá az örökkévaló Isten: Nem jó az embernek egyedül lennie; alkotok neki segitőt, mint ellenképét.
19. És alakitott az örökkévaló Isten a földből minden mezei állatot és minden égi madarat, és elvitte az emberhez, hogy lássa, minek nevezi azt; és a minek nevezendi az ember az élő lényt, az legyen a neve.

(כ) וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁמוֹת לְכָל־הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל
חַיַּת הַשָּׂדֶה וּלְאָדָם לֹא־מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ: (כא) וַיַּפֵּל יְהוָה
אֱלֹהִים | תַּרְדֵּמָה עַל־הָאָדָם וַיִּישָׁן וַיִּקַּח אַחַת מִצַּלְעֹתָיו
וַיִּסְגֹּר בָּשָׂר תַּחְתֶּנָּה: (כב) וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים | אֶת־הַצֵּלָע
אֲשֶׁר־לָקַח מִן־הָאָדָם לְאִשָּׁה וַיְבִאֶהָ אֶל־הָאָדָם: (כג) וַיֹּאמֶר
הָאָדָם זֹאת הַפַּעַם עֶצֶם מֵעֲצָמַי וּבָשָׂר מִבְּשָׂרִי לְזֹאת יִקָּרֵא
אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לֻקְחָה־זֹּאת: (כד) עַל־כֵּן יַעֲזָב־אִישׁ אֶת־
אָבִיו וְאֶת־אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד: (כה) וַיִּהְיוּ
שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִּים הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ וְלֹא יִתְבּוֹשָׁשׁוּ:

ג

(א) וְהַנָּחָשׁ הָיָה עָרוּם מִכֹּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה אַף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ
מִכֹּל עֵץ הַגָּן: (ב) וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה אֶל־הַנָּחָשׁ מִפְּרִי עֵץ־הַגָּן
נֹאכֵל: (ג) וּמִפְּרִי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגָּן אָמַר אֱלֹהִים לֹא
תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ וְלֹא תִגְּעוּ בּוֹ פֶּן תְּמֻתוּן: (ד) וַיֹּאמֶר הַנָּחָשׁ אֶל־
הָאִשָּׁה לֹא־מוֹת תְּמֻתוּן: (ה) כִּי יֹדֵעַ אֱלֹהִים כִּי בְיוֹם
אֲכָלְכֶם מִמֶּנּוּ וְנִפְקְחוּ עֵינֵיכֶם וִהְיִיתֶם כֵּאלֹהִים יֹדְעֵי טוֹב
וָרָע: (ו) וַתֵּרֶא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמַאֲכָל וְכִי תַאֲוָה־הוּא
לָעֵינַיִם וְנֶחְמָד הָעֵץ לְהַשְׂכִּיל וַתִּקַּח מִפִּרְיוֹ וַתֹּאכַל וַתִּתֵּן
גַּם־לְאִישָׁהּ עִמָּהּ וַיֹּאכַל: (ז) וַתִּפָּקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם וַיֵּדְעוּ
כִּי עֵירֻמִּם הֵם וַיִּתְפְּרוּ עֲלֵה תְאֵנָה וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת:
(ח) וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם
וַיִּתְחַבֵּא הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגָּן:
(ט) וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ אַיֶּכָּה:
(י) וַיֹּאמֶר אֶת־קֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בַגָּן וָאִירָא כִּי־עֵירֹם אָנֹכִי
וָאֵחָבֵא: (יא) וַיֹּאמֶר מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עֵירֹם אָתָּה הֲמִן־הָעֵץ
אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לְבִלְתִּי אֲכָל־מִמֶּנּוּ אָכָלְתָּ: (יב) וַיֹּאמֶר הָאָדָם

מ׳ בדגש 25. v. מלעיל 10. v.

20. És nevezett az ember nevekkel minden barmot és az ég madarait és minden mezei állatot, de az ember számára nem talált segitőt mint ellenképét.

21. És bocsátott az örökkévaló Isten mély álmot az emberre, hogy elaludt. És vőn egyet bordái közül, és illesztett húst helyébe.

22. És alakitotta az örökkévaló Isten a bordát, melyet vett vala az emberből, asszonnyá és elvitte az emberhez.

23. És mondá az ember: Ez valahára csont az én csontjaimból és hús az én húsomból; ez neveztessék némbernek, mert emberből vevődött az.

24. Azért hagyja el a férfi apját és anyját, és ragaszkodik feleségéhez, és lesznek egy testté.

25. És valának mindaketten meztelenek, az ember és felesége, és nem szégyenlék magukat.

3. fejezet.

1. És a kigyó ravaszabb volt minden mezei állatnál, melyet alkotott az örökkévaló Isten. és mondá az asszonynak: Hát valóban mondta Isten, ne egyetek a kert minden fájáról?

2. És mondá az asszony a kigyónak: a kert fáinak gyümölcséből ehetünk.

3. De azon fa gyümölcséből, mely a kert közepén van, mondotta Isten, ne egyetek róla, és ne nyuljatok hozzá, hogy meg ne haljatok.

4. És mondá a kigyó az asszonynak: Nem fogtok meghalni!

5. Hanem tudja Isten, hogy a mely napon esztek arról, megnyilnak szemeitek, és lesztek mint Isten, ismervén jót és rosszat.

6. És látta az asszony, hogy jó a fa evésre, és gyönyörűség a szemeknek, és hogy kedves a fa észlelésre, és vőn gyümölcséből és evett, és adott férjének is, a ki vele volt, és az is evett.

7. És megnyiltak mindkettejük szemei, és megtudták, hogy meztelenek, és összefüztek fügefalevelet és készitettek maguknak kötényeket.

8. És meghallották az örökkévaló Isten szavát, a ki jár vala a kertben a nap hültekor, és elrejtőzött az ember és felesége az örökkévaló Isten elől a kert fái közé.

9. És kiáltott az örökkévaló Isten az embernek, és mondá neki: Hol vagy?

10. És ez felelt: Szavadat hallottam a kertben és féltem, mivel meztelen vagyok, és elrejtőztem.

11. És mondá (Isten): Ki mondta neked, hogy meztelen vagy? Tán arról a fáról, melyről megparancsoltam neked, hogy ne egyél róla, ettél?

12. És mondá az ember: Az asszony, a kit mellém adtál, adott nekem a fáról, és én ettem.

הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי הִוא נָתְנָה־לִּי מִן־הָעֵץ וָאֹכֵל׃
(יג) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לָאִשָּׁה מַה־זֹּאת עָשִׂית וַתֹּאמֶר
הָאִשָּׁה הַנָּחָשׁ הִשִּׁיאַנִי וָאֹכֵל׃ (יד) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים ו
אֶל־הַנָּחָשׁ כִּי עָשִׂיתָ זֹּאת אָרוּר אַתָּה מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכֹּל
חַיַּת הַשָּׂדֶה עַל־גְּחֹנְךָ תֵלֵךְ וְעָפָר תֹּאכַל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ׃
(טו) וְאֵיבָה ו אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה וּבֵין זַרְעֲךָ וּבֵין זַרְעָהּ
הוּא יְשׁוּפְךָ רֹאשׁ וְאַתָּה תְּשׁוּפֶנּוּ עָקֵב׃ (טז) ס אֶל־הָאִשָּׁה
אָמַר הַרְבָּה אַרְבֶּה עִצְּבוֹנֵךְ וְהֵרֹנֵךְ בְּעֶצֶב תֵּלְדִי בָנִים וְאֶל־
אִישֵׁךְ תְּשׁוּקָתֵךְ וְהוּא יִמְשָׁל־בָּךְ׃ (יז) ס וּלְאָדָם אָמַר
כִּי שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתֶּךָ וַתֹּאכַל מִן־הָעֵץ אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר
לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בַּעֲבוּרֶךָ בְּעִצָּבוֹן תֹּאכְלֶנָּה
כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ (יח) וְקוֹץ וְדַרְדַּר תַּצְמִיחַ לָךְ וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב
הַשָּׂדֶה׃ (יט) בְּזֵעַת אַפֶּיךָ תֹּאכַל לֶחֶם עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה
כִּי מִמֶּנָּה לֻקָּחְתָּ כִּי־עָפָר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב (כ) וַיִּקְרָא
הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה כִּי הִוא הָיְתָה אֵם כָּל־חָי׃ (כא) וַיַּעַשׂ
יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כָּתְנוֹת עוֹר וַיַּלְבִּשֵׁם׃ פ חמישי
(כב) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאַחַד מִמֶּנּוּ לָדַעַת
טוֹב וָרָע ו וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל
וָחַי לְעֹלָם׃ (כג) וַיְשַׁלְּחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגַּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת־
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לֻקַּח מִשָּׁם׃ (כד) וַיְגָרֶשׁ אֶת־הָאָדָם וַיַּשְׁכֵּן
מִקֶּדֶם לְגַן־עֵדֶן אֶת־הַכְּרֻבִים וְאֵת לַהַט הַחֶרֶב הַמִּתְהַפֶּכֶת
לִשְׁמֹר אֶת־דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים׃ ס

ד

וְהָאָדָם יָדַע אֶת־חַוָּה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־קַיִן וַתֹּאמֶר
קָנִיתִי אִישׁ אֶת־יְהוָה׃ (ב) וַתֹּסֶף לָלֶדֶת אֶת־אָחִיו אֶת־
הֶבֶל וַיְהִי־הֶבֶל רֹעֵה צֹאן וְקַיִן הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה׃ (ג) וַיְהִי
מִקֵּץ יָמִים וַיָּבֵא קַיִן מִפְּרִי הָאֲדָמָה מִנְחָה לַיהוָה׃ (ד) וְהֶבֶל
הֵבִיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צֹאנוֹ וּמֵחֶלְבֵהֶן וַיַּשַׁע יְהוָה אֶל־הֶבֶל

13. És szólt az örökkévaló Isten az asszonyhoz: Mit cselekedtél? És felelt az asszony: A kigyó csábitott el, és én ettem.

14. És mondá az örökkévaló Isten a kigyónak: Mivelhogy ezt cselekedted, átkozott légy minden barom közt, és minden mezei állat közt! Hasadon járj és port egyél életed minden napjain.

15. És ellenkedést támasztok közted és az asszony közt, és a te magzatod közt és az ő magzata közt; ő megsebzi a te fejedet, te pedig megsebzed az ő sarkát.

16. Az asszonyhoz szólt: Megsokasítom a te fájdalmadat és viselősségedet; fájdalommal szülsz majd gyermekeket, és férjed után legyen vágyódásod, és ő uralkodjék rajtad.

17. Ádámnak pedig mondá: Mivelhogy hallgattál feleséged szavára, és ettél a fáról, melyről megparancsoltam neked, mondván: ne egyél arról, — átkozott a föld miattad, fáradsággal eszel abból életed minden napjain.

18. Töviset és bogácsot teremjen neked, és egyed a mezei füvet.

19. Arczod verejtékével egyél kenyeret, miglen visszatérsz a földbe, melyből vétettél; mert por vagy te, és porba térsz vissza.

20. És nevezte az ember felesége nevét Chává-nak, mert ő volt anyja minden élőnek.

21. És készitett az örökkévaló Isten Ádámnak és feleségének bőr-ruhákat és felöltöztette őket.

22. És mondá az örökkévaló Isten: Ime az ember olyan lett, mint egyik közülünk, megismervén a jót és a rosszat, és most nehogy kinyujtsa kezét és vegyen az élet fájáról is, és egyék, és örökké éljen. . .

23. Azért elküldötte őt az örökkévaló Isten az Éden kertjéből, hogy munkálja a földet, melyből vevődött.

24. És elüzte az embert, és elhelyezte keletre az Éden kertjétől a Kherubim-ot és a forgó kard lángpengéjét, megőrzendő az útat az élet fájához.

4. fejezet.

1. És az ember megismerte feleségét Chávát; és ez terhes lőn, és szülte Kájint, és mondá: Férfit szereztem Isten által.

2. Továbbá szülte fivérét, Hevelt; és lőn Hevel juhpásztor, Kájin pedig földmives vala.

3. És történt napok multával, hogy Kájin vitt a föld terméséből ajándékot Istennek.

4. És Hevel — ő is vitt juhainak első fajzásából, még pedig kövéréből; és rátekintett Isten Hevelre és ajándékára.

וְאֶל־מִנְחָתוֹ׃ (ה) וְאֶל־קַיִן וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּחַר לְקַיִן
מְאֹד וַיִּפְּלוּ פָנָיו׃ (ו) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קָיִן לָמָּה חָרָה לָךְ
וְלָמָּה נָפְלוּ פָנֶיךָ׃ (ז) הֲלוֹא אִם־תֵּיטִיב שְׂאֵת וְאִם לֹא תֵיטִיב
לַפֶּתַח חַטָּאת רֹבֵץ וְאֵלֶיךָ תְּשׁוּקָתוֹ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בּוֹ׃
(ח) וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיְהִי בִּהְיוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיָּקָם קַיִן
אֶל־הֶבֶל אָחִיו וַיַּהַרְגֵהוּ׃ (ט) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־קַיִן אֵי הֶבֶל
אָחִיךָ וַיֹּאמֶר לֹא יָדַעְתִּי הֲשֹׁמֵר אָחִי אָנֹכִי׃ (י) וַיֹּאמֶר מֶה
עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אָחִיךָ צֹעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה׃ (יא) וְעַתָּה
אָרוּר אָתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לָקַחַת אֶת־
דְּמֵי אָחִיךָ מִיָּדֶךָ׃ (יב) כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תֹסֵף תֵּת־
כֹּחָהּ לָךְ נָע וָנָד תִּהְיֶה בָּאָרֶץ׃ (יג) וַיֹּאמֶר קַיִן אֶל־יְהוָה
גָּדוֹל עֲוֹנִי מִנְּשׂוֹא׃ (יד) הֵן גֵּרַשְׁתָּ אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה וּמִפָּנֶיךָ אֶסָּתֵר וְהָיִיתִי נָע וָנָד בָּאָרֶץ וְהָיָה כָּל־
מֹצְאִי יַהַרְגֵנִי׃ (טו) וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה לָכֵן כָּל־הֹרֵג קַיִן
שִׁבְעָתַיִם יֻקָּם וַיָּשֶׂם יְהוָה לְקַיִן אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ
כָּל־מֹצְאוֹ׃ (טז) וַיֵּצֵא קַיִן מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נוֹד
קִדְמַת־עֵדֶן׃ (יז) וַיֵּדַע קַיִן אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־חֲנוֹךְ
וַיְהִי בֹּנֶה עִיר וַיִּקְרָא שֵׁם הָעִיר כְּשֵׁם בְּנוֹ חֲנוֹךְ׃ (יח) וַיִּוָּלֶד
לַחֲנוֹךְ אֶת־עִירָד וְעִירָד יָלַד אֶת־מְחוּיָאֵל וּמְחוּיָאֵל יָלַד אֶת־
מְתוּשָׁאֵל וּמְתוּשָׁאֵל יָלַד אֶת־לָמֶךְ׃ (יט) וַיִּקַּח־לוֹ לֶמֶךְ שְׁתֵּי
נָשִׁים שֵׁם הָאַחַת עָדָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית צִלָּה׃ (כ) וַתֵּלֶד עָדָה
אֶת־יָבָל הוּא הָיָה אֲבִי יֹשֵׁב אֹהֶל וּמִקְנֶה׃ (כא) וְשֵׁם אָחִיו
יוּבָל הוּא הָיָה אֲבִי כָּל־תֹּפֵשׂ כִּנּוֹר וְעוּגָב׃ (כב) וְצִלָּה גַם־
הִוא יָלְדָה אֶת־תּוּבַל קַיִן לֹטֵשׁ כָּל־חֹרֵשׁ נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל
וַאֲחוֹת תּוּבַל־קַיִן נַעֲמָה׃ (כג) וַיֹּאמֶר לֶמֶךְ לְנָשָׁיו עָדָה
וְצִלָּה שְׁמַעַן קוֹלִי נְשֵׁי לֶמֶךְ הַאְזֵנָה אִמְרָתִי כִּי אִישׁ הָרַגְתִּי
לְפִצְעִי וְיֶלֶד לְחַבֻּרָתִי׃ (כד) כִּי שִׁבְעָתַיִם יֻקַּם־קָיִן וְלֶמֶךְ
שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה׃ (כה) וַיֵּדַע אָדָם עוֹד אֶת־אִשְׁתּוֹ וַתֵּלֶד בֵּן

5. De Kájinra és ajándékára nem tekintett; ez nagyon boszantotta Kájint, és beesett az orczája.

6. És mondá Isten Kájinnak: Miért boszankodol, és miért esett be az orczád?

7. Nemde, ha javulsz — felemelkedel, de ha nem javulsz, az ajtó előtt tanyáz a bün és utánad van áhitozása; ámde te uralkodjál rajta.

8. És beszélgetett Kájin Hevel testvérével . . . És történt, midőn a mezőn voltak, rátámadt Kájin Hevel testvérére és megölte őt.

9. És mondá Isten Kájinnak: Hol van Hevel testvéred? Ez pedig felelte: Nem tudom; hát testvérem őrzője vagyok-e én?

10. És mondá (Isten): Mit cselekedtél!? Öcséd vérének szava felkiált hozzám a földről.

11. És most átkozott légy a földről, mely kitátotta száját, hogy befogadja öcséd vérét a te kezedből!

12. Ha munkálod a földet, ne adja ki többé erejét neked; kóbor és bujdosó légy a földön.

13. És mondá Kájin Istennek: Nagyobb az én bünhődésem, mintsem elviselhetném.

14. Ime elüzöl engem ma a föld szinéről, és szined elől elrejtőzzem, és kóbor és bujdosó legyek a földön, akkor meglehet, hogy bárki rám talál, megöl.

15. És mondá neki Isten: Ezért a ki Kájint megöli, — hétszeresen lakoljon! És Isten jelt csinált Kájinon, hogy agyon ne üsse őt, a ki rá talál.

16. És Kájin elment Isten szine elől, és letelepedett Nód földén, Édentől keletre.

17. És Kájin megismerte feleségét, és ez viselős lőn, és szülte Chanóchot. És épitett várost és nevezte a várost fia neve szerint: Chanóch-nak.

18. És született Chanóchnak Irad, és Irad nemzette Mechujáélt, és Mechujáél nemzette Meszusáélt, és Meszusáél nemzette Lemechet.

19. És Lemech vett (magának) két feleséget, az egyiknek neve volt Adah, és a másiknak neve Cillah.

20. És Adah szülte Javalt; ő volt ősatyja a sátorban lakóknak és baromtenyésztőknek.

21. És testvérének neve Juval; ez volt ősatyja minden citerán és fuvolán játszónak.

22. És Cillah, — az is szült, Tuval-Kájint; ez köszörült mindenféle réz és vas szereket; és Tuval-Kájin huga volt Náama.

23. És szólt Lemech feleségeinek: Adah és Cillah, halljátok szavamat! Lemech feleségei, figyeljetek beszédemre! Valóban, férfit öltem sebemért és gyermeket kelevényemért.

24. De ha hétszeresen boszultatik meg Kájin, ugy Lemech hetvenhétszeresen.

וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ שֵׁת כִּי שָׁת־לִי אֱלֹהִים זֶרַע אַחֵר תַּחַת
הֶבֶל כִּי הָרָגוֹ קָיִן׃ (כו) וּלְשֵׁת גַּם־הוּא יֻלַּד־בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־
שְׁמוֹ אֱנוֹשׁ אָז הוּחַל לִקְרֹא בְּשֵׁם יְהוָה׃ ס ששי

ה

(א) זֶה סֵפֶר תּוֹלְדֹת אָדָם בְּיוֹם בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם בִּדְמוּת
אֱלֹהִים עָשָׂה אֹתוֹ׃ (ב) זָכָר וּנְקֵבָה בְּרָאָם וַיְבָרֶךְ אֹתָם
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמָם אָדָם בְּיוֹם הִבָּרְאָם׃ (ג) וַיְחִי אָדָם
שְׁלֹשִׁים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בִּדְמוּתוֹ כְצַלְמוֹ וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
שֵׁת׃ (ד) וַיִּהְיוּ ו יְמֵי אָדָם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֵׁת שְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (ה) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי אָדָם
אֲשֶׁר־חַי תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
(ו) וַיְחִי־שֵׁת חָמֵשׁ שָׁנִים וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אֱנוֹשׁ׃
(ז) וַיְחִי־שֵׁת אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־אֱנוֹשׁ שֶׁבַע שָׁנִים וּשְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (ח) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־שֵׁת
שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
(ט) וַיְחִי אֱנוֹשׁ תִּשְׁעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־קֵינָן׃ (י) וַיְחִי
אֱנוֹשׁ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־קֵינָן חָמֵשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה
וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (יא) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי
אֱנוֹשׁ חָמֵשׁ שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
(יב) וַיְחִי קֵינָן שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־מַהֲלַלְאֵל׃ (יג) וַיְחִי
קֵינָן אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־מַהֲלַלְאֵל אַרְבָּעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (יד) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי קֵינָן
עֶשֶׂר שָׁנִים וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס (טו) וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־יָרֶד׃ (טז) וַיְחִי
מַהֲלַלְאֵל אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־יֶרֶד שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת
שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (יז) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מַהֲלַלְאֵל חָמֵשׁ
וְתִשְׁעִים שָׁנָה וּשְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ (יח) ס וַיְחִי־יֶרֶד
שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־חֲנוֹךְ׃ (יט) וַיְחִי־יֶרֶד

25. És Ádám ismét megismerte feleségét, és ez fiut szült, és nevezte az ő nevét Sésznek, mert (mondá): Szerzett nekem Isten más magzatot Hevel helyett, kit Kájin megölt vala.

26. És Szész-nek is született fia, és nevezte az ő nevét Enós-nak. Ekkor kezdték Isten nevét imádni.

5. fejezet.

1. Ez Ádám ivadékainak könyve. A mely napon Isten embert teremtett, Isten hasonlatosságára alkotta őt.

2. Férfiunak és asszonynak teremtette őket, és megáldotta őket, és nevezte nevüket embernek, a mely napon teremtettek.

3. És élt Ádám száz harmincz esztendeig, és nemzett hasonlatosságára, önképére, és nevezte Ész-nek.

4. És voltak Ádám napjai, miután Észt nemzette, nyolcz száz év, és nemzett fiakat és lányokat.

5. Voltak tehát Ádám minden napjai, melyeket élt, kilencz száz év és harmincz év, aztán meghalt.

6. És élt Ész száz és öt évig, és nemzette Enóst.

7. És élt Ész, miután Enóst nemzette, nyolcz száz hét évig, és nemzett fiakat és lányokat.

8. És voltak Észnek minden napjai kilenczszáz tizenkét év; ekkor meghalt.

9. És élt Enós kilenczven évig, és nemzette Kénant.

10. És élt Enós, miután Kénant nemzette, nyolczszáz tizenöt évig, és nemzett fiakat és lányokat.

11. És voltak Enós minden napjai kilenczszáz öt év; ekkor meghalt.

12. És élt Kénan hetven évig, és nemzette Máhalálélt.

13. És élt Kénan, miután nemzette Máhalálélt, nyolczszáz negyven évig, és nemzett fiakat és lányokat.

14. És valának Kénan minden napjai kilenczszáz tiz év, aztán meghalt.

15. És élt Máhalálél hatvanöt évig és nemzette Jered-et.

16. És élt Máhalálél miután nemzette Jeredet, nyolczszáz harmincz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

17. És voltak Máhalálél minden napjai nyolczszáz kilenczvenöt év; aztán meghalt.

18. És élt Jered száz hatvankét évig, és nemzette Chanóch-ot.

19. És élt Jered miután Chanóch-ot nemzette, nyolczszáz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־חֲנוֹךְ שְׁמֹנֶה מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
(כ) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־יֶרֶד שְׁתַּיִם וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת
שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס (כא) וַיְחִי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד
אֶת־מְתוּשָׁלַח׃ (כב) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־מְתוּשֶׁלַח שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
(כג) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי חֲנוֹךְ חָמֵשׁ וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
שָׁנָה׃ (כד) וַיִּתְהַלֵּךְ חֲנוֹךְ אֶת־הָאֱלֹהִים וְאֵינֶנּוּ כִּי־לָקַח אֹתוֹ
אֱלֹהִים׃ ס שביעי (כה) וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח שֶׁבַע וּשְׁמֹנִים שָׁנָה
וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־לָמֶךְ׃ (כו) וַיְחִי מְתוּשֶׁלַח אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמוֹנִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (כז) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי מְתוּשֶׁלַח תֵּשַׁע
וְשִׁשִּׁים שָׁנָה וּתְשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
(כח) וַיְחִי־לֶמֶךְ שְׁתַּיִם וּשְׁמֹנִים שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בֵּן׃
(כט) וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ נֹחַ לֵאמֹר זֶה יְנַחֲמֵנוּ מִמַּעֲשֵׂנוּ
וּמֵעִצְּבוֹן יָדֵינוּ מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֵרְרָהּ יְהוָה׃ (ל) וַיְחִי־
לֶמֶךְ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נֹחַ חָמֵשׁ וְתִשְׁעִים שָׁנָה וַחֲמֵשׁ
מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ (לא) וַיִּהְיוּ כָּל־יְמֵי־לֶמֶךְ
שֶׁבַע וְשִׁבְעִים שָׁנָה וּשְׁבַע מֵאוֹת שָׁנָה וַיָּמֹת׃ ס
(לב) וַיְהִי־נֹחַ בֶּן־חֲמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד נֹחַ אֶת־שֵׁם
אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃

ו

(א) וַיְהִי כִּי־הֵחֵל הָאָדָם לָרֹב עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה וּבָנוֹת יֻלְּדוּ
לָהֶם׃ (ב) וַיִּרְאוּ בְּנֵי־הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנוֹת הָאָדָם כִּי טֹבֹת
הֵנָּה וַיִּקְחוּ לָהֶם נָשִׁים מִכֹּל אֲשֶׁר בָּחָרוּ׃ (ג) וַיֹּאמֶר יְהוָה
לֹא־יָדוֹן רוּחִי בָאָדָם לְעֹלָם בְּשַׁגַּם הוּא בָשָׂר וְהָיוּ יָמָיו
מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה׃ (ד) הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ בַּיָּמִים הָהֵם
וְגַם אַחֲרֵי־כֵן אֲשֶׁר יָבֹאוּ בְּנֵי הָאֱלֹהִים אֶל־בְּנוֹת הָאָדָם

תרי טעמי, והקורא יטעים הגרש קודם התלשא v. 29.

20. És valának Jered minden napjai kilenc-száz hatvankét év, aztán meghalt.

21. És élt Chanóch hatvanöt évig, és nemzette Meszuselách-ot.

22. És járt Chanóch Istennel, miután nemzette Meszuselách-ot, háromszáz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

23. És valának Chanóch minden napjai háromszáz hatvanöt év.

24. És Chanóch Istennel járt, és nem volt többé, mert elvette őt Isten.

25. És élt Meszuselách száz nyolczvanhét évig, és nemzette Lemechet.

26. És élt Meszuselách, miután nemzette Lemechet, hétszáz nyolczvankét évig, és nemzett fiakat és lányokat.

27. És valának Meszuselách minden napjai kilenc-száz hatvankilencz év; ekkor meghalt.

28. És élt Lemech száz nyolczvankét évig, és nemzett fiat.

29. És nevezte nevét Nóách-nak, mondván: ez vigasztal majd bennünket munkánkban és kezeink fáradalmában a földön, a melyet Isten megátkozott.

30. És élt Lemech, miután Nóáchot nemzette, ötszáz kilencvenöt évig, és nemzett fiakat és lányokat.

31. És valának Lemech minden napjai hétszáz hetvenhét év; aztán meghalt.

32. És Nóách ötszáz éves volt, és nemzette Nóách Sém-et, Cham-ot és Jefesz-t.

6. fejezet.

1. És lőn, mikor az emberek sokasodni kezdtek a föld szinén, és leányok születtek nekik,

2. akkor látták az Isten fiai az emberek lányait, hogy szépek, és vettek maguknak asszonyokat mindazok közül, kiket választottak.

3. És mondá az örökkévaló: Ne uralkodjék az én szellemem az emberben örökké, mivel ő test is; és legyen az ő életkora száz húsz esztendő.

4. Az óriások voltak a földön ama napokban és azután is, midőn az Isten fiai az emberek lányaihoz jártak, és ezek szültek nekik. Ezek ama hősök, a kik régóta nevezetes férfiak voltak.

וְיָלְדוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבֹּרִים אֲשֶׁר מֵעוֹלָם אַנְשֵׁי הַשֵּׁם׃ פ
מפטיר (ה) וַיַּרְא יְהוָה כִּי רַבָּה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֵצֶר
מַחְשְׁבֹת לִבּוֹ רַק רַע כָּל־הַיּוֹם׃ (ו) וַיִּנָּחֶם יְהוָה כִּי־עָשָׂה
אֶת־הָאָדָם בָּאָרֶץ וַיִּתְעַצֵּב אֶל־לִבּוֹ׃ (ז) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶמְחֶה
אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־
בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמָיִם כִּי נִחַמְתִּי כִּי עֲשִׂיתִם׃
(ח) וְנֹחַ מָצָא חֵן בְּעֵינֵי יְהוָה׃ פ

פרשת נח.

(ט) אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־
הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ (י) וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם
אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃ (יא) וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא
הָאָרֶץ חָמָס׃ (יב) וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה
כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ ס
(יג) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה
הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ (יד) עֲשֵׂה
לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ
מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ (טו) וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים
אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ (טז) צֹהַר | תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה
מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם
וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ (יז) וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם
עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת
הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ (יח) וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ
וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃
(יט) וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה
לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ (כ) מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן־
הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל
יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ (כא) וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר

5. És látta az örökkévaló, hogy nagy az ember gonoszsága a földön, és hogy szive gondolatainak minden képzete csupa gonoszság mindörökké,

6. azért megbánta az örökkévaló, hogy alkotta az embert a földön, és fájlalta szivében.

7. És mondá az örökkévaló: Eltörlöm az embert, a kit teremtettem, a föld szinéről, embertől baromig, féregig és égi madárig, mert bánom, hogy alkottam őket.

8. De Nóách kegyelmet talált az örökkévaló szemei előtt.

NÓÁCH.

9. Ezek Nóách történetei. Nóách igazságos, feddhetetlen férfi volt kortársai közt; az Isten előtt járt Nóách.

10. És nemzett Nóách három fiat: Sém-et, Cham-ot és Jefeszt.

11. És romlott vala a föld az Isten előtt, és megtelt a föld erőszakkal.

12. És látta Isten a földet, hogy romlott, mert minden hús elrontotta az ő utját a földön.

13. És mondá Isten Nóáchnak: Minden húsnak vége elérkezett előttem, mert megtelt a föld erőszakkal általuk, és én megrontom őket a földdel együtt.

14. Csinálj magadnak bárkát gófer fából, lakosztályokkal csináld a bárkát, és szurkold be belül és kivül szurokkal.

15. És ily formán csináld azt: Három száz könyöknyi (legyen) a bárka hossza, ötven könyöknyi a szélessége és harmincz könyöknyi a magassága.

16. Világitót csinálj a bárkán és egy könyöknyire készitsd azt felülről, de a bárka ajtaját annak oldalába csináld; alsó, másod és harmad emeletekkel készitsd.

17. Én pedig, ime a viz özönét hozom a földre, elvesztendő minden húst, a melyben élet lehellete van, az ég alól; minden, mi a földön van, pusztuljon el!

18. És megállapitom szövetségemet te veled, és bemégy a bárkába, te és fiaid és feleséged és fiaid feleségei veled.

19. És minden élőből, minden húsból, kettőt mindenikből vigyél a bárkába, hogy életben maradjanak veled; him és nőstény legyenek.

20. A madarak közül fajaik szerint és a barmok közül fajaik szerint, minden földi féregből faja szerint, mindenikből kettő menjen be hozzád, hogy életben maradjon.

21. Te pedig végy magadhoz mindenféle eledelből, a mely

יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ (כב) וַיַּעַשׂ
נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

ז

(א) וַיֹּאמֶר יְהוָה לְנֹחַ בֹּא־אַתָּה וְכָל־בֵּיתְךָ אֶל־הַתֵּבָה כִּי־
אֹתְךָ רָאִיתִי צַדִּיק לְפָנַי בַּדּוֹר הַזֶּה׃ (ב) מִכֹּל | הַבְּהֵמָה
הַטְּהוֹרָה תִּקַּח־לְךָ שִׁבְעָה שִׁבְעָה אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ וּמִן־
הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר לֹא טְהֹרָה הִוא שְׁנַיִם אִישׁ וְאִשְׁתּוֹ׃ (ג) גַּם
מֵעוֹף הַשָּׁמַיִם שִׁבְעָה שִׁבְעָה זָכָר וּנְקֵבָה לְחַיּוֹת זֶרַע עַל־
פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ (ד) כִּי לְיָמִים עוֹד שִׁבְעָה אָנֹכִי מַמְטִיר עַל־
הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וּמָחִיתִי אֶת־כָּל־
הַיְקוּם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ (ה) וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל
אֲשֶׁר־צִוָּהוּ יְהוָה׃ (ו) וְנֹחַ בֶּן־שֵׁשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וְהַמַּבּוּל
הָיָה מַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ (ז) וַיָּבֹא נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו
אִתּוֹ אֶל־הַתֵּבָה מִפְּנֵי מֵי הַמַּבּוּל׃ (ח) מִן־הַבְּהֵמָה הַטְּהוֹרָה
וּמִן־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אֵינֶנָּה טְהֹרָה וּמִן־הָעוֹף וְכֹל אֲשֶׁר־
רֹמֵשׂ עַל־הָאֲדָמָה׃ (ט) שְׁנַיִם שְׁנַיִם בָּאוּ אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה
זָכָר וּנְקֵבָה כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ׃ (י) וַיְהִי לְשִׁבְעַת
הַיָּמִים וּמֵי הַמַּבּוּל הָיוּ עַל־הָאָרֶץ׃ (יא) בִּשְׁנַת שֵׁשׁ־מֵאוֹת
שָׁנָה לְחַיֵּי־נֹחַ בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בַּיּוֹם
הַזֶּה נִבְקְעוּ כָּל־מַעְיְנוֹת תְּהוֹם רַבָּה וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמַיִם נִפְתָּחוּ׃
(יב) וַיְהִי הַגֶּשֶׁם עַל־הָאָרֶץ אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה׃
(יג) בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה בָּא נֹחַ וְשֵׁם־וְחָם וָיֶפֶת בְּנֵי־נֹחַ וְאֵשֶׁת
נֹחַ וּשְׁלֹשֶׁת נְשֵׁי־בָנָיו אִתָּם אֶל־הַתֵּבָה׃ (יד) הֵמָּה וְכָל־הַחַיָּה
לְמִינָהּ וְכָל־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
לְמִינֵהוּ וְכָל־הָעוֹף לְמִינֵהוּ כֹּל צִפּוֹר כָּל־כָּנָף׃ (טו) וַיָּבֹאוּ
אֶל־נֹחַ אֶל־הַתֵּבָה שְׁנַיִם שְׁנַיִם מִכָּל־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ
חַיִּים׃ (טז) וְהַבָּאִים זָכָר וּנְקֵבָה מִכָּל־בָּשָׂר בָּאוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה
אֹתוֹ אֱלֹהִים וַיִּסְגֹּר יְהוָה בַּעֲדוֹ׃ שלישי (יז) וַיְהִי

megehető, és takarítsd be magadhoz, hogy legyen neked és nekik eleségül.

22. És Nóách megtette; egészen úgy, a hogy parancsolta neki Isten, úgy tett.

7. fejezet.

1. És mondá az örökkévaló Nóáchnak: Menj be te és egész házad népe a bárkába, mert téged láttalak igazságosnak előttem e korban.

2. Minden tiszta baromból végy magaddal hetet-hetet, himet és nőstényét, de azon baromból, mely nem tiszta, kettőt, — himet és nőstényét.

3. Az égi madarak közül is hetet-hetet, himet és nőstényt, magfenntartásra az egész föld szinén.

4. Mert még hét nap, és én esőt bocsátok a földre negyven nap és negyven éjjel, és eltörlök minden fennállót, melyet alkottam, a föld szinéről.

5. És Nóách egészen úgy cselekedett, a mint az örökkévaló neki megparancsolta.

6. És Nóách hatszáz esztendős volt, midőn az áradás özönvizzé lett a földön.

7. És bement Nóách és fiai és felesége és fiainak feleségei vele a bárkába az özön vize elől.

8. A tiszta baromból, és a baromból, mely nem tiszta, és a madarak közül, és minden, a mi mozog a földön:

9. Ketten-ketten mentek be Nóáchhoz a bárkába, him és nőstény, a mint parancsolta Isten Nóáchnak.

10. És történt a hét nap multán, hogy az özön vize a földön vala.

11. Nóách életének hatszázadik évében, a második hónapban, a hónap tizenhetedik napján, az napon fakadtak ki a nagy mélység minden forrásai, és az ég zsilipjei megnyiltak.

12. És volt az eső a földön negyven nap és negyven éjjel.

13. Ugyan e napon ment be Nóách és Sém és Cham és Jefesz, Nóách fiai és Nóách felesége és fiainak három felesége velük a bárkába.

14. Ők és minden állat faja szerint, és minden barom faja szerint, és minden féreg, a mely mozog a földön, faja szerint, és minden repdeső faja szerint, minden madár, minden szárnyas.

15. És bementek Nóáchhoz a bárkába ketten-ketten minden húsból, melyben élet lehellete volt.

16. És a bemenők him- és nőstényként mentek be minden húsból, a mint parancsolta neki Isten. És bezárta Isten utána.

הַמַּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ וַיִּרְבּוּ הַמַּיִם וַיִּשְׂאוּ אֶת־
הַתֵּבָה וַתָּרָם מֵעַל הָאָרֶץ׃ (יח) וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם וַיִּרְבּוּ מְאֹד
עַל־הָאָרֶץ וַתֵּלֶךְ הַתֵּבָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ (יט) וְהַמַּיִם גָּבְרוּ
מְאֹד מְאֹד עַל־הָאָרֶץ וַיְכֻסּוּ כָּל־הֶהָרִים הַגְּבֹהִים אֲשֶׁר־תַּחַת
כָּל־הַשָּׁמָיִם׃ (כ) חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה אַמָּה מִלְמַעְלָה גָּבְרוּ הַמָּיִם
וַיְכֻסּוּ הֶהָרִים׃ (כא) וַיִּגְוַע כָּל־בָּשָׂר | הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ בָּעוֹף
וּבַבְּהֵמָה וּבַחַיָּה וּבְכָל־הַשֶּׁרֶץ הַשֹּׁרֵץ עַל־הָאָרֶץ וְכֹל הָאָדָם׃
(כב) כֹּל אֲשֶׁר נִשְׁמַת־רוּחַ חַיִּים בְּאַפָּיו מִכֹּל אֲשֶׁר
בֶּחָרָבָה מֵתוּ׃ (כג) וַיִּמַּח אֶת־כָּל־הַיְקוּם | אֲשֶׁר | עַל־פְּנֵי
הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם
וַיִּמָּחוּ מִן־הָאָרֶץ וַיִּשָּׁאֶר אַךְ־נֹחַ וַאֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה׃
(כד) וַיִּגְבְּרוּ הַמַּיִם עַל־הָאָרֶץ חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃

ח

(א) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה
אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ
הַמָּיִם׃ (ב) וַיִּסָּכְרוּ מַעְיְנֹת תְּהוֹם וַאֲרֻבֹּת הַשָּׁמָיִם וַיִּכָּלֵא הַגֶּשֶׁם
מִן־הַשָּׁמָיִם׃ (ג) וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הָלוֹךְ וָשׁוֹב וַיַּחְסְרוּ
הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמְאַת יוֹם׃ (ד) וַתָּנַח הַתֵּבָה בַּחֹדֶשׁ
הַשְּׁבִיעִי בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ עַל הָרֵי אֲרָרָט׃ (ה)
וְהַמַּיִם הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי בָּעֲשִׂירִי בְּאֶחָד
לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רָאשֵׁי הֶהָרִים׃ (ו) וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם
וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתֵּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה׃ (ז) וַיְשַׁלַּח אֶת־
הָעֹרֵב וַיֵּצֵא יָצוֹא וָשׁוֹב עַד־יְבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ (ח)
וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הֲקַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי
הָאֲדָמָה׃ (ט) וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלָהּ וַתָּשָׁב
אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה כִּי־מַיִם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁלַח יָדוֹ
וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתֵּבָה׃ (י) וַיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת
יָמִים אֲחֵרִים וַיֹּסֶף שַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתֵּבָה׃ (יא) וַתָּבֹא

17. És vala az özönviz negyven nap a földön, és megsokasodtak a vizek és felemelték a bárkát, és ez felemelkedett a földről.

18. És elhatalmasodtak a vizek és nagyon megsokasodtak a földön, és a bárka tovament a viz szinén.

19. És a vizek igen-igen elhatalmasodtak a földön, és elboríttattak mind a magas hegyek, melyek az egész ég alatt vannak.

20. Tizenöt könyöknyivel magasabbra hatalmasodtak a vizek, és elboríttattak a hegyek.

21. És elpusztult minden hús, mely mozog vala a földön, madárban és baromban és állatban és minden csúszóban, a mely csúszik a földön, és minden ember.

22. Minden, a minek élő léleknek lehellete van az orrában, minden, mi a szárazon vala, meghalt.

23. És eltörölt minden fennállót, mely a föld szinén vala, embertől baromig, féregig és az ég madaráig, és eltöröltettek a földről, csupán Nóách maradt meg, és a ki vele volt a bárkában.

24. És a viz hatalmas vala a földön száz ötven napig.

8. fejezet.

1. És megemlékezett Isten Nóáchról és minden állatról és minden baromról, mely vele volt a bárkában, és eresztett Isten szelet a földre, és apadtak a vizek.

2. És bezárultak a mélység forrásai és az ég csatornái, és megszünt az eső az égből.

3. És visszatértek a vizek a földről, folyvást hátrálva, és megfogytak a vizek százötven nap után.

4. És nyugodott a bárka a hetedik hónapban, a hónap tizenhetedik napján, az Ararat hegységén.

5. A vizek pedig folyvást fogytak a tizedik hónapig; a tizedikben, a hónap elsején kilátszottak a hegyek csúcsai.

6. És lőn negyven nap mulva, kinyitotta Noách a bárka ablakát, melyet csinált vala.

7. És kieresztette a hollót, de ez el-elrepült és visszatért, mig a viz fel nem száradt a földről.

8. És kieresztette a galambot maga mellől, hogy meglássa, vajjon csekélyedtek-e a vizek a föld szinén.

9. De nem lelt a galamb nyugvóhelyet lábaujjainak, és visszatért hozzá a bárkába, mert viz volt az egész föld szinén, és kinyujtotta a kezét és megfogta és bevette azt magához a bárkába.

10. És várt még más hét napig, és ismét kibocsátotta a galambot a bárkából.

אֲלָיו הַיּוֹנָה לִעֵת עֶרֶב וְהִנֵּה עֲלֵה־זַיִת טָרָף בְּפִיהָ וַיֵּדַע נֹחַ
כִּי־קַלּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ׃ (יב) וַיִּיָּחֶל עוֹד שִׁבְעַת יָמִים
אֲחֵרִים וַיְשַׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה וְלֹא־יָסְפָה שׁוּב־אֵלָיו עוֹד׃ (יג)
וַיְהִי בְּאַחַת וְשֵׁשׁ־מֵאוֹת שָׁנָה בָּרִאשׁוֹן בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ חָרְבוּ
הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ וַיָּסַר נֹחַ אֶת־מִכְסֵה הַתֵּבָה וַיַּרְא וְהִנֵּה
חָרְבוּ פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ (יד) וּבַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּשִׁבְעָה וְעֶשְׂרִים
יוֹם לַחֹדֶשׁ יָבְשָׁה הָאָרֶץ׃ ס רביעי (טו) וַיְדַבֵּר
אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ לֵאמֹר׃ (טז) צֵא מִן־הַתֵּבָה אַתָּה וְאִשְׁתְּךָ
וּבָנֶיךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ (יז) כָּל־הַחַיָּה אֲשֶׁר־אִתְּךָ מִכָּל־
בָּשָׂר בָּעוֹף וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ
הוֹצֵא אִתָּךְ וְשָׁרְצוּ בָאָרֶץ וּפָרוּ וְרָבוּ עַל־הָאָרֶץ׃ (יח) וַיֵּצֵא־
נֹחַ וּבָנָיו וְאִשְׁתּוֹ וּנְשֵׁי־בָנָיו אִתּוֹ׃ (יט) כָּל־הַחַיָּה כָּל־הָרֶמֶשׂ
וְכָל־הָעוֹף כֹּל רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ לְמִשְׁפְּחֹתֵיהֶם יָצְאוּ מִן־
הַתֵּבָה׃ (כ) וַיִּבֶן נֹחַ מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקַּח מִכֹּל ׀ הַבְּהֵמָה
הַטְּהֹרָה וּמִכֹּל הָעוֹף הַטָּהוֹר וַיַּעַל עֹלֹת בַּמִּזְבֵּחַ׃ (כא) וַיָּרַח
יְהוָה אֶת־רֵיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־לִבּוֹ לֹא
אֹסִף לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֶר לֵב
הָאָדָם רַע מִנְּעָרָיו וְלֹא־אֹסִף עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר
עָשִׂיתִי׃ (כב) עֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ זֶרַע וְקָצִיר וְקֹר וָחֹם וְקַיִץ
וָחֹרֶף וְיוֹם וָלַיְלָה לֹא יִשְׁבֹּתוּ׃

ט

(א) וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֶת־בָּנָיו וַיֹּאמֶר לָהֶם פְּרוּ וּרְבוּ
וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ׃ (ב) וּמוֹרַאֲכֶם וְחִתְּכֶם יִהְיֶה עַל כָּל־חַיַּת
הָאָרֶץ וְעַל כָּל־עוֹף הַשָּׁמַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה
וּבְכָל־דְּגֵי הַיָּם בְּיֶדְכֶם נִתָּנוּ׃ (ג) כָּל־רֶמֶשׂ אֲשֶׁר־הוּא חַי
לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה כְּיֶרֶק עֵשֶׂב נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כֹּל׃ (ד)
אַךְ־בָּשָׂר בְּנַפְשׁוֹ דָמוֹ לֹא תֹאכֵלוּ׃ (ה) וְאַךְ אֶת־דִּמְכֶם

הוצא ק׳ v. 17.

11. És megjött hozzá a galamb esteli időben, és ime, egy leszakasztott olajfa-levél a szájában. Ekkor megtudta Nóách, hogy csekélyedtek a vizek a földön.

12. És várakozott még más hét napig, és kibocsátotta a galambot, de az nem tért többé vissza hozzá.

13. És lőn a hatszáz egyedik évben, az első hónapban, a hónap elsején, felszikkadtak a vizek a földről. És levette Nóách a bárka fedelét, és látta, hogy ime felszikkadt a föld szine.

14. És a második hóban, a hónap huszonhetedik napján, a föld kiszáradt vala.

15. És szólt Isten Nóáchhoz, mondván:

16. Menj ki a bárkából, te és feleséged és fiaid feleségei veled.

17. Minden állatot, mely veled van, minden husból, madárból és baromból és minden féregből, mely mozog a földön, — vidd ki magaddal, hogy hemzsegjenek a földön, és szaporodjanak és sokasodjanak a földön.

18. És kiment Noách és fiai és felesége és fiainak feleségei vele.

19. Minden állat, minden féreg és minden madár, minden, mi mozog a földön, nemeik szerint, mentek ki a bárkából.

20. És Noách oltárt épitett az örökkévalónak, és vőn minden tiszta baromból, és minden tiszta madárból, és felajánlott égő áldozatokat az oltáron.

21. És megérezte az örökkévaló a kedves illatot, és mondá az örökkévaló a szivében: Nem átkozom meg többé a földet az ember miatt, mert az emberi sziv képzelete gonosz, ifjuságától fogva, és nem fogok többé megverni minden élőt, a mint cselekedtem.

22. Mindaddig, mig a föld fennáll, vetés és aratás, hideg és meleg, és nyár és tél, és nap és éjszaka meg ne szünjenek.

9. fejezet.

1. És megáldotta Isten Noáchot és fiait, és szólt hozzájuk: Szaporodjatok és sokasodjatok, és töltsétek meg a földet.

2. És félelem és rettegés tőletek legyen a föld minden állatán és az ég minden madarán, mindenen, a mi hemzseg a földön, és minden tengeri halakon. — kezetekbe adatnak.

3. Minden mozgó, mely él, nektek legyen eledelül, mint a zöld füvet, adok nektek mindent.

4. Csak hust az ő életével, vérével, ne egyetek.

5. A ti éltetek vérét pedig követelni fogom, minden állattól fo-

לְנַפְשֹׁתֵיכֶם אֶדְרֹשׁ מִיַּד כָּל־חַיָּה אֶדְרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם
מִיַּד אִישׁ אָחִיו אֶדְרֹשׁ אֶת־נֶפֶשׁ הָאָדָם׃ (ו) שֹׁפֵךְ דַּם
הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשָּׁפֵךְ כִּי בְצֶלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת־
הָאָדָם׃ (ז) וְאַתֶּם פְּרוּ וּרְבוּ שִׁרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ־בָהּ׃ ס
חמישי (ח) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ וְאֶל־בָּנָיו אִתּוֹ
לֵאמֹר׃ (ט) וַאֲנִי הִנְנִי מֵקִים אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְאֶת־זַרְעֲכֶם
אַחֲרֵיכֶם׃ (י) וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם בָּעוֹף
בַּבְּהֵמָה וּבְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ אִתְּכֶם מִכֹּל יֹצְאֵי הַתֵּבָה לְכֹל
חַיַּת הָאָרֶץ׃ (יא) וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתְּכֶם וְלֹא־יִכָּרֵת
כָּל־בָּשָׂר עוֹד מִמֵּי הַמַּבּוּל וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחֵת
הָאָרֶץ׃ (יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר־אֲנִי
נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה אֲשֶׁר אִתְּכֶם לְדֹרֹת
עוֹלָם׃ (יג) אֶת־קַשְׁתִּי נָתַתִּי בֶּעָנָן וְהָיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי
וּבֵין הָאָרֶץ׃ (יד) וְהָיָה בְּעַנְנִי עָנָן עַל־הָאָרֶץ וְנִרְאֲתָה
הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן׃ (טו) וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר וְלֹא־יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל
לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר׃ (טז) וְהָיְתָה הַקֶּשֶׁת בֶּעָנָן וּרְאִיתִיהָ לִזְכֹּר
בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בָּשָׂר
אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ׃ (יז) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ זֹאת אוֹת־
הַבְּרִית אֲשֶׁר הֲקִמֹתִי בֵּינִי וּבֵין כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר עַל־
הָאָרֶץ פ שישי (יח) וַיִּהְיוּ בְנֵי־נֹחַ הַיֹּצְאִים מִן־
הַתֵּבָה שֵׁם וְחָם וָיֶפֶת וְחָם הוּא אֲבִי כְנָעַן׃ (יט) שְׁלֹשָׁה
אֵלֶּה בְּנֵי־נֹחַ וּמֵאֵלֶּה נָפְצָה כָל־הָאָרֶץ׃ (כ) וַיָּחֶל נֹחַ אִישׁ
הָאֲדָמָה וַיִּטַּע כָּרֶם׃ (כא) וַיֵּשְׁתְּ מִן־הַיַּיִן וַיִּשְׁכָּר וַיִּתְגַּל
בְּתוֹךְ אָהֳלָה׃ (כב) וַיַּרְא חָם אֲבִי כְנַעַן אֶת עֶרְוַת אָבִיו
וַיַּגֶּד לִשְׁנֵי־אֶחָיו בַּחוּץ׃ (כג) וַיִּקַּח שֵׁם וָיֶפֶת אֶת־הַשִּׂמְלָה
וַיָּשִׂימוּ עַל־שְׁכֶם שְׁנֵיהֶם וַיֵּלְכוּ אֲחֹרַנִּית וַיְכַסּוּ אֶת עֶרְוַת
אֲבִיהֶם וּפְנֵיהֶם אֲחֹרַנִּית וְעֶרְוַת אֲבִיהֶם לֹא רָאוּ׃ (כד) וַיִּיקַץ

אהלו קרי v. 21.

gom követelni, és az ember kezéből, minden testvér kezéből követelem az ember életét.

6. A ki az ember vérét ontja, annak vére ember által ontassék, mert Isten képére alkotta az embert.

7. Ti pedig szaporodjatok és sokasodjatok, hemzsegjetek a földön és sokasodjatok rajta.

8. És szólt Isten Nóáchhoz és fiaihoz vele együtt, mondván:

9. És én, ime megállapitom szövetségemet veletek és magzatotokkal utánatok, —

10. és minden élő lélekkel, mely veletek van, madarak közt, barom közt, és a föld minden állata közt veletek, mindazoktól, melyek a bárkából kimentek, a föld állatáig.

11. És megállapítom szövetségemet veletek, hogy ki ne irtassék többé minden teremtmény az özön vize által, és ne legyen többé özön a föld megrontására.

12. És mondá Isten: Ez a szövetség jele, melyet adok, köztem és köztetek és minden élő lélek közt, mely veletek van, örök időkre:

13. Ívemet helyezem a felhőkbe, és ez legyen jele a szövetségnek köztem és a föld közt.

14. És lesz, mikor felhőt támasztok a föld felett, és meglátszik az iv a felhőben, —

15. akkor emlékezni fogok a szövetségre, mely köztem és köztetek van, és minden élő lélek közt minden testben, és nem lesz többé a viz özönné, minden teremtmény megrontására.

16. És legyen a szivárvány a felhőben, és én ránézek, megemlékezendő az örök szövetségről Isten közt és minden élő közt, minden testben, mely a földön van.

17. És mondá Isten Nóáchnak: Ez jele a szövetségnek, melyet megállapitottam köztem és minden teremtmény közt, mely a földön van.

18. És voltak Nóách fiai, a kik a bárkából kimentek: Sém és Cham és Jefesz; Cham pedig Kenáán atyja.

19. Ezek Nóách három fiai, és ezektől népesedett meg az egész föld.

20. És kezdett Nóách földmivelő lenni, és ültetett szőlőt.

21. És ivott a borból és megrészegedett, és kitakaródzott sátora közepén.

22. És látta Cham, Kenáán atyja, az ő apja szemérmét, és megmondta két testvérének kinn.

23. És vette Sém és Jefesz a ruhát és azt mindkettejük vállára vetvén, hátra felé mentek, és betakarták atyjuk szemérmét; és arczukkal hátra fordulván, igy atyjuk szemérmét nem látták.

נַח מֵיינוֹ וַיִּדַּע אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לוֹ בְּנוֹ הַקָּטָן׃ (כה) וַיֹּאמֶר
אָרוּר כְּנָעַן עֶבֶד עֲבָדִים יִהְיֶה לְאֶחָיו׃ (כו) וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ (כז) יַפְתְּ אֱלֹהִים
לְיֶפֶת וְיִשְׁכֹּן בְּאָהֳלֵי־שֵׁם וִיהִי כְנַעַן עֶבֶד לָמוֹ׃ (כח) וַיְחִי־
נֹחַ אַחַר הַמַּבּוּל שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה׃ (כט) וַיִּהְיוּ
כָּל־יְמֵי־נֹחַ תְּשַׁע מֵאוֹת שָׁנָה וַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וַיָּמֹת׃ פ

י

(א) וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת בְּנֵי־נֹחַ שֵׁם חָם וָיֶפֶת וַיִּוָּלְדוּ לָהֶם בָּנִים
אַחַר הַמַּבּוּל׃ (ב) בְּנֵי יֶפֶת גֹּמֶר וּמָגוֹג וּמָדַי וְיָוָן וְתֻבַל
וּמֶשֶׁךְ וְתִירָס׃ (ג) וּבְנֵי גֹמֶר אַשְׁכְּנַז וְרִיפַת וְתֹגַרְמָה׃ (ד)
וּבְנֵי יָוָן אֱלִישָׁה וְתַרְשִׁישׁ כִּתִּים וְדֹדָנִים׃ (ה) מֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ
אִיֵּי הַגּוֹיִם בְּאַרְצֹתָם אִישׁ לִלְשֹׁנוֹ לְמִשְׁפְּחֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ (ו)
וּבְנֵי חָם כּוּשׁ וּמִצְרַיִם וּפוּט וּכְנָעַן׃ (ז) וּבְנֵי כוּשׁ סְבָא
וַחֲוִילָה וְסַבְתָּה וְרַעְמָה וְסַבְתְּכָא וּבְנֵי רַעְמָה שְׁבָא וּדְדָן׃
(ח) וְכוּשׁ יָלַד אֶת־נִמְרֹד הוּא הֵחֵל לִהְיוֹת גִּבֹּר בָּאָרֶץ׃ (ט)
הוּא־הָיָה גִּבֹּר־צַיִד לִפְנֵי יְהוָה עַל־כֵּן יֵאָמַר כְּנִמְרֹד גִּבּוֹר
צַיִד לִפְנֵי יְהוָה׃ (י) וַתְּהִי רֵאשִׁית מַמְלַכְתּוֹ בָּבֶל וְאֶרֶךְ
וְאַכַּד וְכַלְנֵה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר׃ (יא) מִן־הָאָרֶץ הַהִוא יָצָא אַשּׁוּר
וַיִּבֶן אֶת־נִינְוֵה וְאֶת־רְחֹבֹת עִיר וְאֶת־כָּלַח׃ (יב) וְאֶת־רֶסֶן
בֵּין נִינְוֵה וּבֵין כָּלַח הִוא הָעִיר הַגְּדֹלָה׃ (יג) וּמִצְרַיִם יָלַד
אֶת־לוּדִים וְאֶת־עֲנָמִים וְאֶת־לְהָבִים וְאֶת־נַפְתֻּחִים׃ (יד) וְאֶת־
פַּתְרֻסִים וְאֶת־כַּסְלֻחִים אֲשֶׁר יָצְאוּ מִשָּׁם פְּלִשְׁתִּים וְאֶת־
כַּפְתֹרִים׃ ס (טו) וּכְנַעַן יָלַד אֶת־צִידֹן בְּכֹרוֹ וְאֶת־
חֵת׃ (טז) וְאֶת־הַיְבוּסִי וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת הַגִּרְגָּשִׁי׃ (יז) וְאֶת־
הַחִוִּי וְאֶת־הָעַרְקִי וְאֶת־הַסִּינִי׃ (יח) וְאֶת־הָאַרְוָדִי וְאֶת־
הַצְּמָרִי וְאֶת־הַחֲמָתִי וְאַחַר נָפְצוּ מִשְׁפְּחוֹת הַכְּנַעֲנִי׃ (יט) וַיְהִי
גְּבוּל הַכְּנַעֲנִי מִצִּידֹן בֹּאֲכָה גְרָרָה עַד־עַזָּה בֹּאֲכָה סְדֹמָה

סגול באתנח 10. v.

24. És fölébredvén Nóách borosságából, megtudta, mit cselekedett vele kisebbik fia.

25. És mondá: Átkozott legyen Kenáán, szolgák szolgája legyen testvéreinek.

26. És mondá: Dicsőittessék az örökkévaló, Sém Istene: és Kenáán szolgájuk legyen nekik.

27. Isten terjeszsze ki Jefeszt és lakjék Sém sátraiban; Kenáán pedig szolgájuk legyen nekik.

28. És élt Nóách az özönviz után háromszáz és ötven évig.

29. És voltak Nóách összes napjai kilencz-száz és ötven esztendő; aztán meghalt.

10. fejezet.

1. És ezek a nemzetségei Nóách fiainak: Sémnek, Chamnak és Jefesznek, kiknek gyermekeik születtek az özönviz után.

2. Jefesz fiai: Gómer és Magóg és Madáj és Javan és Tuval és Mesech és Tirasz.

3. És Gómer fiai: Áskenáz és Rifász és Tógárma.

4. És Javan fiai: Elisa és Társis, Kittim és Dódanim.

5. Ezekből váltak ki a népek partlakói országaikban, mindeniküк nyelve szerint, családjai szerint nemzetségeikben.

6. És Cham fiai: Kus és Miczrájim és Put és Kenáán.

7. És Kus fiai: Szeva és Chavila és Szávta és Ráma és Szávtecha. És Ráma fiai: Seva és Dedan.

8. És Kus nemzette Nimródot; ő kezdett hatalmas lenni a földön.

9. Ő volt a vadászat hőse az örökkévaló előtt. Azért mondatik: Mint Nimród a vadászat hőse az örökkévaló előtt.

10. És vala birodalmának fővárosa: Bavel; aztán Erech és Akad és Kalné Sinear földén.

11. E földről ment ki Assurba, és épitette Ninevét és Rechóvósz-Irt és Kaláchot.

12. És Reszent, Ninevé és Kalách közt; az a legnagyobb város.

13. És Miczrájim nemzette a Ludimot és Anamimot és Lehavimot és Naftuchimot, —

14. és a Paszruszimot és Kászluchimot, a honnan elszármaztak a Pelistim, — és a Káftórimot.

15. És Kenáán nemzette Czidónt, első szülöttjét, és Chészt,

16. és a Jevuszit és az Emórit és a Girgasit,

17. és a Chivit és az Árkit és a Szinit,

וַעֲמֹרָה וְאַדְמָה וּצְבֹיִם עַד־לָשַׁע׃ (כ) אֵלֶּה בְנֵי־חָם
לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם בְּאַרְצֹתָם בְּגוֹיֵהֶם׃ ס (כא) וּלְשֵׁם
יֻלַּד גַּם־הוּא אֲבִי כָּל־בְּנֵי־עֵבֶר אֲחִי יֶפֶת הַגָּדוֹל׃ (כב) בְּנֵי
שֵׁם עֵילָם וְאַשּׁוּר וְאַרְפַּכְשַׁד וְלוּד וַאֲרָם׃ (כג) וּבְנֵי אֲרָם
עוּץ וְחוּל וְגֶתֶר וָמָשׁ׃ (כד) וְאַרְפַּכְשַׁד יָלַד אֶת־שֶׁלַח וְשֶׁלַח יָלַד
אֶת־עֵבֶר׃ (כה) וּלְעֵבֶר יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים שֵׁם הָאֶחָד פֶּלֶג כִּי
בְיָמָיו נִפְלְגָה הָאָרֶץ וְשֵׁם אָחִיו יָקְטָן׃ (כו) וְיָקְטָן יָלַד אֶת־
אַלְמוֹדָד וְאֶת־שָׁלֶף וְאֶת־חֲצַרְמָוֶת וְאֶת־יָרַח׃ (כז) וְאֶת־
הֲדוֹרָם וְאֶת־אוּזָל וְאֶת־דִּקְלָה׃ (כח) וְאֶת־עוֹבָל וְאֶת־
אֲבִימָאֵל וְאֶת־שְׁבָא׃ (כט) וְאֶת־אוֹפִר וְאֶת־חֲוִילָה וְאֶת־יוֹבָב
כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי יָקְטָן׃ (ל) וַיְהִי מוֹשָׁבָם מִמֵּשָׁא בְּאֲכָה סְפָרָה
הַר הַקֶּדֶם׃ (לא) אֵלֶּה בְנֵי־שֵׁם לְמִשְׁפְּחֹתָם לִלְשֹׁנֹתָם
בְּאַרְצֹתָם לְגוֹיֵהֶם׃ (לב) אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־נֹחַ לְתוֹלְדֹתָם
בְּגוֹיֵהֶם וּמֵאֵלֶּה נִפְרְדוּ הַגּוֹיִם בָּאָרֶץ אַחַר הַמַּבּוּל׃ פ שביעי

יא

(א) וַיְהִי כָל־הָאָרֶץ שָׂפָה אַחַת וּדְבָרִים אֲחָדִים׃ (ב) וַיְהִי
בִנְסָעָם מִקֶּדֶם וַיִּמְצְאוּ בִקְעָה בְּאֶרֶץ שִׁנְעָר וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ (ג)
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ הָבָה נִלְבְּנָה לְבֵנִים וְנִשְׂרְפָה לִשְׂרֵפָה
וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבֵנָה לְאָבֶן וְהַחֵמָר הָיָה לָהֶם לַחֹמֶר׃ (ד)
וַיֹּאמְרוּ הָבָה נִבְנֶה־לָּנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם וְנַעֲשֶׂה־
לָּנוּ שֵׁם פֶּן־נָפוּץ עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ׃ (ה) וַיֵּרֶד יְהוָה לִרְאֹת
אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם׃ (ו) וַיֹּאמֶר
יְהוָה הֵן עַם אֶחָד וְשָׂפָה אַחַת לְכֻלָּם וְזֶה הַחִלָּם לַעֲשׂוֹת
וְעַתָּה לֹא־יִבָּצֵר מֵהֶם כֹּל אֲשֶׁר יָזְמוּ לַעֲשׂוֹת׃ (ז) הָבָה
נֵרְדָה וְנָבְלָה שָׁם שְׂפָתָם אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שְׂפַת
רֵעֵהוּ׃ (ח) וַיָּפֶץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וַיַּחְדְּלוּ
לִבְנֹת הָעִיר׃ (ט) עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה

18. és az Árvadit és a Czemarit és a Chamaszit; és aztán terjedtek el a Kenáàni nemzetségei.
19. És volt a Kenáàni határa Czidóntól Gerar felé Ázzáig; Szedóm és Amóra és Adma és Czevójim felé Lesáig.
20. Ezek Cham fiai, nemzetségeik és nyelvjárásaik szerint, országaikban, népségeik szerint.
21. És Sémnek is született; ez Éver minden fiainak atyja és Jefesznek idősbik fivére.
22. Sém fiai: Élam és Ássur és Árpáchsád és Lud és Aram.
23. És Aram fiai: Ucz és Chul és Geszer és Más.
24. És Árpáchsad nemzette Seláchot, és Selách nemzette Évert.
25. És Évernek született két fia: az egyiknek neve: Peleg, mert az ő napjaiban osztatott fel a föld; és testvérének neve: Jaktan.
26. És Jaktan nemzette Almódadot és Salefet és Chaczarmaveszt és Jerachot.
27. És Hadóramot és Uralt és Diklát.
28. És Óvalt és Avimaélt és Sevát.
29. És Ófirt és Chavilát és Jóvavot; mindezek Jaktan fiai voltak.
30. És volt lakásuk Mésától fogva Szefar felé a keleti hegységig.
31. Ezek Sém fiai családjaik, nyelvjárásaik szerint, országaikban, nemzetségeik szerint.
32. Ezek Nóách fiainak családjai, ivadékaik szerint, nemzetségeikben, és ezekből ágaztak el a népek a földön az özönviz után.

11. fejezet.

1. És volt az egész föld egy ajku és egyenlő szójárásu.
2. És lőn, midőn elindultak keletről, völgyet találtak Sineár földén, és ott megtelepedtek.
3. És mondá egyik a másiknak: Nosza! vessünk téglát és égessük izzóvá: és volt nekik a tégla kő helyett, és a földgyanta volt nekik vakolat helyett.
4. És mondák: Nosza! épitsünk magunknak várost és tornyot, melynek teteje az eget érje, és szerezzünk magunknak hirnevet, hogy el ne széledjünk az egész föld szinén.
5. És leszállt az örökkévaló, hogy lássa a várost és a tornyot, melyet az ember fiai épitettek.
6. És mondá az örökkévaló: Ime a nép egységes és egy ajku mindnyája, és ezt kezdik müvelni, és most semmi sem gátolja őket, hogy mindazt, a mit szándékoznak, meg ne tegyék.
7. Nosza, szálljunk alá és zavarjuk meg ott nyelvüket, hogy meg ne értsék egyik a másik beszédét.
8. És az örökkévaló elszélesztette őket onnan az egész föld szinére, és felhagytak a város épitésével.
9. Azért nevezték Bável néven, mert ott zavarta meg az

שִׁפַּת כָּל־הָאָרֶץ וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ׃
פ (ט) עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל כִּי שָׁם בָּלַל יְהוָה שְׂפַת כָּל־הָאָרֶץ
וּמִשָּׁם הֱפִיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ׃ (י) אֵלֶּה תּוֹלְדֹת שֵׁם שֵׁם בֶּן־מְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־
אַרְפַּכְשַׁד שְׁנָתַיִם אַחַר הַמַּבּוּל׃ (יא) וַיְחִי־שֵׁם אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ
אֶת־אַרְפַּכְשַׁד חָמֵשׁ מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס
(יב) וְאַרְפַּכְשַׁד חַי חֲמֵשׁ וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שָׁלַח׃
(יג) וַיְחִי אַרְפַּכְשַׁד אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־שֶׁלַח שָׁלֹשׁ שָׁנִים
וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס (יד) וְשֶׁלַח חַי
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־עֵבֶר׃ (טו) וַיְחִי־שֶׁלַח אַחֲרֵי
הוֹלִידוֹ אֶת־עֵבֶר שָׁלֹשׁ שָׁנִים וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד
בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס (טז) וַיְחִי־עֵבֶר אַרְבַּע וּשְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־פָּלֶג׃ (יז) וַיְחִי־עֵבֶר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־פָּלֶג
שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְאַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ס (יח) וַיְחִי־פָלֶג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־רְעוּ׃ (יט)
וַיְחִי־פֶלֶג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־רְעוּ תֵּשַׁע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס (כ) וַיְחִי רְעוּ שְׁתַּיִם וּשְׁלֹשִׁים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־שְׂרוּג׃ (כא) וַיְחִי רְעוּ אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
שְׂרוּג שֶׁבַע שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ס (כב) וַיְחִי שְׂרוּג שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־נָחוֹר׃
(כג) וַיְחִי שְׂרוּג אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־נָחוֹר מָאתַיִם שָׁנָה
וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃ ס (כד) וַיְחִי נָחוֹר תֵּשַׁע וְעֶשְׂרִים
שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־תָּרַח׃ (כה) וַיְחִי נָחוֹר אַחֲרֵי הוֹלִידוֹ אֶת־
תֶּרַח תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה וּמְאַת שָׁנָה וַיּוֹלֶד בָּנִים וּבָנוֹת׃
ס (כו) וַיְחִי־תֶרַח שִׁבְעִים שָׁנָה וַיּוֹלֶד אֶת־אַבְרָם אֶת־נָחוֹר
וְאֶת־הָרָן׃ (כז) וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת תֶּרַח תֶּרַח הוֹלִיד אֶת־אַבְרָם אֶת־
נָחוֹר וְאֶת־הָרָן וְהָרָן הוֹלִיד אֶת־לוֹט׃ (כח) וַיָּמָת הָרָן עַל־
פְּנֵי תֶּרַח אָבִיו בְּאֶרֶץ מוֹלַדְתּוֹ בְּאוּר כַּשְׂדִּים׃ מפטיר
(כט) וַיִּקַּח אַבְרָם וְנָחוֹר לָהֶם נָשִׁים שֵׁם אֵשֶׁת־אַבְרָם
שָׂרָי וְשֵׁם אֵשֶׁת־נָחוֹר מִלְכָּה בַּת־הָרָן אֲבִי־מִלְכָּה וַאֲבִי
יִסְכָּה׃ (ל) וַתְּהִי שָׂרַי עֲקָרָה אֵין לָהּ וָלָד׃ (לא) וַיִּקַּח

קמץ בז"ק 11. 29. v.

örökkévaló az egész föld nyelvét, és onnan szélesztette el az örökkévaló az egész föld szinére.

10. Ezek Sém ivadékai: Sém száz éves vala, midőn Árpáchsadot nemzette, két évvel az özönviz után.

11. És élt Sém, miután Árpáchsadot nemzette volt, ötszáz évig; és nemzett fiakat és lányokat.

12. És Árpáchsad élt harmínczöt évet, midőn Seláchot nemzette.

13. És élt Árpáchsad, miután Seláchot nemzette, négyszáz három évig, és nemzett fiakat és lányokat.

14. És Selách élt harmincz évet, és nemzette Évert.

15. És élt Selách miután Évert nemzette volt, négyszáz három évig, és nemzett fiakat és lányokat.

16. És élt Éver harmincznégy évet, és nemzette Peleget.

17. És élt Éver miután Peleget nemzette volt, négyszáz harmincz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

18. És élt Peleg harmincz évet, és nemzette Reút.

19. És élt Peleg miután nemzette vala Reút, kétszáz kilencz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

20. És élt Reú harminczkét évig, és nemzette Szerugot.

21. És élt Reú miután Szerugot nemzette volt, kétszáz hét évig, és nemzett fiakat és lányokat.

22. És élt Szerug harmincz évig és nemzette Nachórt.

23. És élt Szerug, miután Nachórt nemzette volt, kétszáz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

24. És élt Nachór huszonkilencz évig, és nemzette Teráchot.

25. És élt Nachór, miután nemzette volt Teráchot, száztizenkilencz évig, és nemzett fiakat és lányokat.

26. És élt Terách hetven évig, és nemzette Ávramot, Nachórt és Harant.

27. És ezek Terách ivadékai: Terách nemzette Ávramot, Nachórt és Harant, és Haran nemzette Lótot.

28. És meghalt Haran atyja színe előtt, születése földjén Ur-Kászdimban.

29. És vettek Ávram és Nachór maguknak feleségeket; Ávram feleségének neve: Szaraj, és Nachór feleségének neve: Milka, Harannak, Milka és Jiszka atyjának lánya.

30. És Szaraj magtalan volt, nem volt neki gyermeke.

תֶּרַח אֶת־אַבְרָם בְּנוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־הָרָן בֶּן־בְּנוֹ וְאֵת שָׂרַי כַּלָּתוֹ אֵשֶׁת אַבְרָם בְּנוֹ וַיֵּצְאוּ אִתָּם מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ עַד־חָרָן וַיֵּשְׁבוּ שָׁם׃ (לב) וַיִּהְיוּ יְמֵי־ תֶרַח חָמֵשׁ שָׁנִים וּמָאתַיִם שָׁנָה וַיָּמָת תֶּרַח בְּחָרָן׃ פ

יב

לך לך

(א) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ (ב) וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ (ג) וַאֲבָרְכָה מְבָרֲכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ (ד) וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃ (ה) וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־ כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ (ו) וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ (ז) וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־ הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ (ח) וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלָה בֵּית־אֵל מִיָּם וְהָעַי מִקֶּדֶם וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה׃ (ט) וַיִּסַּע אַבְרָם הָלוֹךְ וְנָסוֹעַ הַנֶּגְבָּה׃ פ

(י) וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ וַיֵּרֶד אַבְרָם מִצְרַיְמָה לָגוּר שָׁם כִּי־ כָבֵד הָרָעָב בָּאָרֶץ׃ (יא) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִקְרִיב לָבוֹא מִצְרָיְמָה וַיֹּאמֶר אֶל־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ הִנֵּה־נָא יָדַעְתִּי כִּי אִשָּׁה יְפַת־מַרְאֶה אָתְּ׃ (יב) וְהָיָה כִּי־יִרְאוּ אֹתָךְ הַמִּצְרִים וְאָמְרוּ אִשְׁתּוֹ זֹאת וְהָרְגוּ אֹתִי וְאֹתָךְ יְחַיּוּ׃ (יג) אִמְרִי־נָא

אהלו קרי v. 8 נו"ן הפוכה v. 32

31. És Terách vette fiát Ávramot és Lótot, Haran fiát, az ő unokáját, és Szarajt, az ő menyét, fiának Ávramnak feleségét, és kimentek velök Ur-Kászdimból, hogy menjenek Kenáán földére; és eljutottak Charanig, és ott laktak.

32. És voltak Terách napjai kétszáz öt év, és meghalt Terách Charanban.

12. fejezet. — LECH-LECHA.

1. És mondá az örökkévaló Ávramnak: Menj el hazádból és szülőhelyedről és atyád házából abba az országba, melyet mutatok neked.

2. És nagy nemzetté teszlek, és megáldalak, és nagygyá teszem nevedet, hogy áldássá légy.

3. És megáldom áldóidat, és átkozóidat elátkozom, és veled áldják magukat a föld minden nemzetségei.

4. És elment Ávram, a mint beszélt hozzá az örökkévaló, és vele ment Lót; és Ávram hetvenöt éves volt, midőn kiköltözött Charanból.

5. És vette Ávram feleségét Szarajt és Lótot, testvérének fiát, és minden vagyonukat, melyet szereztek, és a lelkeket, melyekre szert tettek Charanban, és elindultak, menendők Kenáán földére, és érkeztek Kenáán földére.

6. És átvonult Ávram az országon, Schem helységig Móre ligetig, és a Kenááni akkor az országban volt.

7. És megjelent az örökkévaló Ávramnak és mondá: Magzatodnak adom ezt az országot. És épitett ott oltárt az örökkévalónak, a ki megjelent neki.

8. És tova haladt onnan a hegység felé, keletre Bész-Éltől, és felvonta sátorát; Bész-Él volt nyugatról és Áj keletről. És épitett ott oltárt az örökkévalónak és imádta az örökkévaló nevét.

9. És elvonult Ávram, folyton haladva dél felé.

10. És lőn éhség az országban, és lerándult Ávram Miczrajimba, hogy ott tartózkodjék, mert nehéz volt az éhség az országban.

11. És lőn, midőn közel volt, hogy Miczrajimba bemenjen, igy szólt feleségéhez, Szarajhoz: Nézd csak! Én tudom, hogy te szép tekintetü asszony vagy.

12. És lehet, hogy ha meglátnak téged a Miczrim, azt mondják: Az ő felesége ez! és megölnek engem, téged pedig életben tartanak meg.

אֲחֹתִי אָתְּ לְמַעַן יִיטַב־לִי בַּעֲבוּרֵךְ וְחָיְתָה נַפְשִׁי בִּגְלָלֵךְ׃
שני (יד) וַיְהִי כְּבוֹא אַבְרָם מִצְרַיְמָה וַיִּרְאוּ הַמִּצְרִים
אֶת־הָאִשָּׁה כִּי־יָפָה הִוא מְאֹד׃ (טו) וַיִּרְאוּ אֹתָהּ שָׂרֵי
פַּרְעֹה וַיְהַלְלוּ אֹתָהּ אֶל־פַּרְעֹה וַתֻּקַּח הָאִשָּׁה בֵּית פַּרְעֹה׃
(טז) וּלְאַבְרָם הֵיטִיב בַּעֲבוּרָהּ וַיְהִי־לוֹ צֹאן־וּבָקָר וַחֲמֹרִים
וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַאֲתֹנֹת וּגְמַלִּים׃ (יז) וַיְנַגַּע יְהוָה ׀ אֶת־
פַּרְעֹה נְגָעִים גְּדֹלִים וְאֶת־בֵּיתוֹ עַל־דְּבַר שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם׃
(יח) וַיִּקְרָא פַרְעֹה לְאַבְרָם וַיֹּאמֶר מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי לָמָּה
לֹא־הִגַּדְתָּ לִּי כִּי אִשְׁתְּךָ הִוא׃ (יט) לָמָּה אָמַרְתָּ אֲחֹתִי
הִוא וָאֶקַּח אֹתָהּ לִי לְאִשָּׁה וְעַתָּה הִנֵּה אִשְׁתְּךָ קַח וָלֵךְ׃
(כ) וַיְצַו עָלָיו פַּרְעֹה אֲנָשִׁים וַיְשַׁלְּחוּ אֹתוֹ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃

יג

(א) וַיַּעַל ׀ אַבְרָם מִמִּצְרַיִם הוּא וְאִשְׁתּוֹ וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וְלוֹט
עִמּוֹ הַנֶּגְבָּה׃ (ב) וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמִּקְנֶה בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב׃
(ג) וַיֵּלֶךְ לְמַסָּעָיו מִנֶּגֶב וְעַד־בֵּית־אֵל עַד־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־הָיָה
שָׁם אָהֳלֹה בַּתְּחִלָּה בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעָי׃ (ד) אֶל־מְקוֹם
הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר־עָשָׂה שָׁם בָּרִאשֹׁנָה וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם בְּשֵׁם
יְהוָה׃ שלישי (ה) וְגַם־לְלוֹט הַהֹלֵךְ אֶת־אַבְרָם
הָיָה צֹאן־וּבָקָר וְאֹהָלִים׃ (ו) וְלֹא־נָשָׂא אֹתָם הָאָרֶץ לָשֶׁבֶת
יַחְדָּו כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב וְלֹא יָכְלוּ לָשֶׁבֶת יַחְדָּו׃
(ז) וַיְהִי־רִיב בֵּין רֹעֵי מִקְנֵה־אַבְרָם וּבֵין רֹעֵי מִקְנֵה־לוֹט
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי אָז יֹשֵׁב בָּאָרֶץ׃ (ח) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־לוֹט
אַל־נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רֹעַי וּבֵין רֹעֶיךָ כִּי־
אֲנָשִׁים אַחִים אֲנָחְנוּ׃ (ט) הֲלֹא כָל־הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ הִפָּרֶד
נָא מֵעָלָי אִם־הַשְּׂמֹאל וְאִימְנָה וְאִם־הַיָּמִין וְאַשְׂמְאִילָה׃
(י) וַיִּשָּׂא־לוֹט אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־כָּל־כִּכַּר הַיַּרְדֵּן כִּי כֻלָּהּ

---

3. v. אהלו קרי

13. Mondjad tehát, hogy nővérem vagy, hogy jól legyen dolgom a te kedvedért, és lelkem éljen éretted.

14. És lőn, mikor Ávram Miczrajimba ért, látták a Miczrim az asszonyt, hogy az nagyon szép.

15. És látták Fareó főemberei, és dicsérték őt Fareó előtt, és elvitetett a nő Fareó házába.

16. És Ávrammal jót tett kedveért; és lőn neki juhnyája és barma és szamarai és szolgái és szolgálói, kancza-szamarai és tevéi.

17. De az örökkévaló nagy gyötrelmekkel gyötörte Fareót és házát Szaraj, Ávram felesége miatt.

18. És hivatta Fareó Ávramot, és mondá: Mit miveltél te én velem? Miért nem mondtad meg nekem, hogy feleséged ő?

19. Miért mondtad: Nővérem az, és én feleségül vettem őt magamnak? És most imhol a feleséged, vedd el, és eredj!

20. És parancsolt Fareó melléje embereket, és azok elkisérték őt és feleségét és mindent, a mije volt.

13. fejezet.

1. És felment Ávram Miczrajimból, ő és felesége és minden, a mije volt, és Lót vele — dél felé.

2. És Ávram nagyon gazdag volt marhában, ezüstben és aranyban.

3. És utazott menetei szerint, délről Bész-Élig, azon helyig, a hol elejénte sátora volt, Bészél és Aj közt.

4. Azon oltár helyéig, melyet elsőben csinált vala. És imádta ott Ávram az örökkévaló nevét.

5. És Lótnak is, ki Ávrammal utazott, voltak juhai, barmai és sátoraj.

6. És el nem viselte őket a föld, hogy együtt lakjanak, mert vagyonuk sok volt; és nem tudtak együtt lakni.

7. És lőn czivódás Ávram nyájainak pásztorai közt és Lót nyájainak pásztorai közt. És a Kenááni és a Perizi ekkor az országban lakik vala.

8. És mondá Ávram Lótnak: Ugyan ne legyen czivódás köztem és közted, és pásztoraim és pásztoraid között, mert atyafiak vagyunk.

9. Nincs-e az egész ország előtted? Válj meg hát tőlem! Ha te balra, úgy én jobbra; ha pedig te jobbra, úgy én balra megyek.

10. Ekkor felemelte Lót az ő szemeit, és látta a Járdén egész környékét, hogy egészen nedves; mielőtt elpusztitotta az örökké-

מַשְׁקֶה לִפְנֵי ׀ שִׁחֵת יְהוָה אֶת־סְדֹם וְאֶת־עֲמֹרָה כְּגַן־יְהוָה
כְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בֹּאֲכָה צֹעַר׃ (יא) וַיִּבְחַר־לוֹ לוֹט אֵת כָּל־
כִּכַּר הַיַּרְדֵּן וַיִּסַּע לוֹט מִקֶּדֶם וַיִּפָּרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו׃
(יב) אַבְרָם יָשַׁב בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן וְלוֹט יָשַׁב בְּעָרֵי הַכִּכָּר וַיֶּאֱהַל
עַד־סְדֹם׃ (יג) וְאַנְשֵׁי סְדֹם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד׃
(יד) וַיהוָה אָמַר אֶל־אַבְרָם אַחֲרֵי הִפָּרֶד־לוֹט מֵעִמּוֹ שָׂא
נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אַתָּה שָׁם צָפֹנָה וָנֶגְבָּה
וָקֵדְמָה וָיָמָּה׃ (טו) כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה
לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ עַד־עוֹלָם׃ (טז) וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ אֲשֶׁר ׀ אִם־יוּכַל אִישׁ לִמְנוֹת אֶת־עֲפַר
הָאָרֶץ גַּם־זַרְעֲךָ יִמָּנֶה׃ (יז) קוּם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאָרְכָּהּ
וּלְרָחְבָּהּ כִּי לְךָ אֶתְּנֶנָּה׃ (יח) וַיֶּאֱהַל אַבְרָם וַיָּבֹא וַיֵּשֶׁב
בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא אֲשֶׁר בְּחֶבְרוֹן וַיִּבֶן־שָׁם מִזְבֵּחַ
לַיהוָה׃ פ רביעי

יד

(א) וַיְהִי בִּימֵי אַמְרָפֶל מֶלֶךְ־שִׁנְעָר אַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָּסָר
כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם׃ (ב) עָשׂוּ
מִלְחָמָה אֶת־בֶּרַע מֶלֶךְ סְדֹם וְאֶת־בִּרְשַׁע מֶלֶךְ עֲמֹרָה
שִׁנְאָב ׀ מֶלֶךְ אַדְמָה וְשֶׁמְאֵבֶר מֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ בֶּלַע
הִוא צֹעַר׃ (ג) כָּל־אֵלֶּה חָבְרוּ אֶל־עֵמֶק הַשִּׂדִּים הִוא יָם
הַמֶּלַח׃ (ד) שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה שָׁנָה עָבְדוּ אֶת כְּדָרְלָעֹמֶר
וּשְׁלֹשׁ־עֶשְׂרֵה שָׁנָה מָרָדוּ׃ (ה) וּבְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שָׁנָה
בָּא כְדָרְלָעֹמֶר וְהַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ וַיַּכּוּ אֶת־רְפָאִים
בְּעַשְ�ְתְּרֹת קַרְנַיִם וְאֶת־הַזּוּזִים בְּהָם וְאֶת הָאֵימִים בְּשָׁוֵה
קִרְיָתָיִם׃ (ו) וְאֶת־הַחֹרִי בְּהַרְרָם שֵׂעִיר עַד אֵיל
פָּארָן אֲשֶׁר עַל־הַמִּדְבָּר׃ (ז) וַיָּשֻׁבוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־עֵין
מִשְׁפָּט הִוא קָדֵשׁ וַיַּכּוּ אֶת־כָּל־שְׂדֵה הָעֲמָלֵקִי וְגַם

2. v. צבוים ק׳

való Szedómot és Amórát, olyan volt, mint az örökkévaló kertje, mint Miczrájim országa, egészen Czóárig.

11. És választotta magának Lót a Jardén egész környékét, és Lót kelet felé vonult, és elváltak egyik a másiktól.

12. Ávram Kenáán földén lakott, Lót pedig a környék városaiban lakott, és sátorozott Szedómig.

13. És Szedóm ferfiai nagyon gonoszak és bűnösök voltak Isten előtt.

14. És az örökkévaló mondá Ávramnak miután Lót elvált vala tőle: Emeld föl csak szemeidet, és tekints a helyről, a hol vagy, éjszakra és délre és keletre és nyugatra.

15. Mert az egész országot, melyet látsz, neked adom és magzatodnak örökre.

16. És olyanná teszem a te magzatodat, mint a föld porát, úgy, hogyha valaki képes a föld porát megszámlálni, úgy a te magzatod is számlálható leszen.

17. Fel tehát, járd be az országot széltében hosszában, mert neked adom azt.

18. És sátorozott Ávram, és elment és lakott Mámré ligetében, mely Chevrónban van, és épitett ott oltárt az örökkévalónak.

14. fejezet.

1. És lőn Ámrafelnek Sinear királyának; Árjóchnak, Elaszar királyának; Kedarlaómer, Élam királyának, és Szideal, Gójim királyának napjaiban:

2. ezek hadat viseltek Berá, Szedóm királya ellen, és Birsá Amóra királya ellen, Sineav Ádma királya, és Seméver Czevójim királya, és Belá, azaz Czóár királya ellen.

3. Mindezek összegyültek Sziddim völgyében; az a Sóstenger.

4. Tizenkét évig szolgálták vala Kedarlaómert, és a tizenharmadik évben fellázadtak.

5. És a tizennegyedik évben eljött Kedarlaómer és a királyok, kik vele voltak, és megverték a Refaimot Ásterósz-Kárnájimban és a Zuzimot Hamban és az Émimet Savé-Kirjaszajimban,

6. és a Chórit Széir hegységében, Él-Paranig, mely a puszta mellett van.

7. És kanyarodtak és eljöttek Én-Mispatba, az: Kadés, és elpusztitották az Amalék egész mezőségét és az Emórit is, a ki Cháczaczon-Tamarban lakik vala.

אֶת־הָאֱמֹרִי הַיֹּשֵׁב בְּחַצְצֹן תָּמָר׃ (ח) וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם
וּמֶלֶךְ עֲמֹרָה וּמֶלֶךְ אַדְמָה וּמֶלֶךְ צְבֹיִים וּמֶלֶךְ
בֶּלַע הִוא צֹעַר וַיַּעַרְכוּ אִתָּם מִלְחָמָה בְּעֵמֶק הַשִּׂדִּים׃
(ט) אֵת כְּדָרְלָעֹמֶר מֶלֶךְ עֵילָם וְתִדְעָל מֶלֶךְ גּוֹיִם וְאַמְרָפֶל
מֶלֶךְ שִׁנְעָר וְאַרְיוֹךְ מֶלֶךְ אֶלָסָר אַרְבָּעָה מְלָכִים אֶת־
הַחֲמִשָּׁה׃ (י) וְעֵמֶק הַשִּׂדִּים בְּאֵרֹת בְּאֵרֹת חֵמָר וַיָּנֻסוּ
מֶלֶךְ־סְדֹם וַעֲמֹרָה וַיִּפְּלוּ־שָׁמָּה וְהַנִּשְׁאָרִים הָרָה נָסוּ׃
(יא) וַיִּקְחוּ אֶת־כָּל־רְכֻשׁ סְדֹם וַעֲמֹרָה וְאֶת־כָּל־אָכְלָם וַיֵּלֵכוּ׃
(יב) וַיִּקְחוּ אֶת־לוֹט וְאֶת־רְכֻשׁוֹ בֶּן־אֲחִי אַבְרָם וַיֵּלֵכוּ וְהוּא
יֹשֵׁב בִּסְדֹם׃ (יג) וַיָּבֹא הַפָּלִיט וַיַּגֶּד לְאַבְרָם הָעִבְרִי וְהוּא
שֹׁכֵן בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא הָאֱמֹרִי אֲחִי אֶשְׁכֹּל וַאֲחִי עָנֵר וְהֵם
בַּעֲלֵי בְרִית־אַבְרָם׃ (יד) וַיִּשְׁמַע אַבְרָם כִּי נִשְׁבָּה אָחִיו
וַיָּרֶק אֶת־חֲנִיכָיו יְלִידֵי בֵיתוֹ שְׁמֹנָה עָשָׂר וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת
וַיִּרְדֹּף עַד־דָּן׃ (טו) וַיֵּחָלֵק עֲלֵיהֶם ׀ לַיְלָה הוּא וַעֲבָדָיו וַיַּכֵּם
וַיִּרְדְּפֵם עַד־חוֹבָה אֲשֶׁר מִשְּׂמֹאל לְדַמָּשֶׂק׃ (טז) וַיָּ שֶׁ ב
אֶת כָּל־הָרְכֻשׁ וְגַם אֶת־לוֹט אָחִיו וּרְכֻשׁוֹ הֵשִׁיב וְגַם אֶת־
הַנָּשִׁים וְאֶת־הָעָם׃ (יז) וַיֵּצֵא מֶלֶךְ־סְדֹם לִקְרָאתוֹ אַחֲרֵי
שׁוּבוֹ מֵהַכּוֹת אֶת־כְּדָרְלָעֹמֶר וְאֶת־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר אִתּוֹ
אֶל־עֵמֶק שָׁוֵה הוּא עֵמֶק הַמֶּלֶךְ׃ (יח) וּמַלְכִּי־צֶדֶק מֶלֶךְ
שָׁלֵם הוֹצִיא לֶחֶם וָיָיִן וְהוּא כֹהֵן לְאֵל עֶלְיוֹן׃ (יט) וַיְבָרְכֵהוּ
וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
(כ) וּבָרוּךְ אֵל עֶלְיוֹן אֲשֶׁר־מִגֵּן צָרֶיךָ בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לוֹ מַעֲשֵׂר
מִכֹּל׃ חמישי (כא) וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ־סְדֹם אֶל־אַבְרָם תֶּן־
לִי הַנֶּפֶשׁ וְהָרְכֻשׁ קַח־לָךְ׃ (כב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־מֶלֶךְ
סְדֹם הֲרִמֹתִי יָדִי אֶל־יְהוָה אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃
(כג) אִם־מִחוּט וְעַד שְׂרוֹךְ־נַעַל וְאִם־אֶקַּח מִכָּל־אֲשֶׁר־לָךְ
וְלֹא תֹאמַר אֲנִי הֶעֱשַׁרְתִּי אֶת־אַבְרָם׃ (כד) בִּלְעָדַי רַק אֲשֶׁר
אָכְלוּ הַנְּעָרִים וְחֵלֶק הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָלְכוּ אִתִּי עָנֵר אֶשְׁכֹּל
וּמַמְרֵא הֵם יִקְחוּ חֶלְקָם׃ ס

8. v. צבוים ק׳

8. És kiment Szedóm királya és Amóra királya és Ádma királya és Czevójim királya és Belá azaz Czóár királya, és rendeztek ellenök csatát Sziddim völgyében.

9. Kedarlaómer Élam királya ellen és Szideal Gójim királya, és Ámrafel Sinear királya, és Árjóch Elaszar királya ellen; négy király amaz öt ellen.

10. És a Sziddim völgye csupa gyantás kutak; és elfutván Szedóm és Amóra királya, oda beestek, a kik pedig megmaradtak, a hegyre futottak.

11. És elvették Szedóm és Amóra minden vagyonát és elmentek.

12. És elvitték Lótot és vagyonát, — Ávram testvérének fiát — és elmentek; ő. t. i. Szedómban lakik vala.

13. És jött egy menekült és elbeszélte Ávramnak, az Ivrinek, ki Mámré ligetében lakik vala, az Emóriéban; ez Eskól és Anér fivére volt, azok pedig Ávramnak szövetséges társai voltak.

14. Midőn Ávram meghallotta, hogy rokona elfogatott, fölfegyverezte legényeit, háza szülöttjeit, háromszáz tizennyolczat, és üldözte Danig.

15. És megoszlott ellenök éjjel ő és szolgái, és megverte őket, és üldözte Chóváig, mely balról van Dámeszektől.

16. És visszahozta az egész vagyont, úgyszintén rokonát, Lótot és vagyonát is visszahozta, valamint az asszonyokat és a népet is.

17. És Szedóm királya kiment eléje, — miután visszatért Kedarlaómer és a vele volt királyok megveréséből, — Savé völgyébe, azaz: a király völgye.

18. És Málki-Czedek Salem királya kenyeret és bort vitt ki, mert ő a felséges Istennek papja volt.

19. És megáldotta őt és mondá: Áldott legyen Ávram a fölséges Istentől, a ki szerzett eget és földet.

20. És dicsértessék a fölséges Isten, a ki kezedbe ejtette ellenségeidet. És adott neki tizedet mindenből.

21. És mondá Szedóm királya Ávramnak: Add nekem a népet, a vagyont pedig vedd magadnak.

22. És mondá Ávram Szedóm királyának: Fölemelem kezemet az örökkévalóhoz, ég és föld szerzőjéhez:

23. hogy sem fonalszálat, sem sarukötőt el nem fogadok mindabból, a mi a tied! hogy ne mondd: Én gazdagítottam meg Ávramot.

24. Semmit részemre! csak a mit az ifjak megettek, és a férfiak részét, a kik velem jártak: Anér, Eskól és Mámré, ők elvehetik részüket.

טו

(א) אַחַר ׀ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־אַבְרָם
בַּמַּחֲזֶה לֵאמֹר אַל־תִּירָא אַבְרָם אָנֹכִי מָגֵן לָךְ שְׂכָרְךָ
הַרְבֵּה מְאֹד: (ב) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֲדֹנָי יֱהוִה מַה־תִּתֶּן־לִי
וְאָנֹכִי הוֹלֵךְ עֲרִירִי וּבֶן־מֶשֶׁק בֵּיתִי הוּא דַּמֶּשֶׂק אֱלִיעֶזֶר:
(ג) וַיֹּאמֶר אַבְרָם הֵן לִי לֹא נָתַתָּה זָרַע וְהִנֵּה בֶן־בֵּיתִי
יוֹרֵשׁ אֹתִי: (ד) וְהִנֵּה דְבַר־יְהוָה אֵלָיו לֵאמֹר לֹא יִירָשְׁךָ
זֶה כִּי־אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֵּעֶיךָ הוּא יִירָשֶׁךָ: (ה) וַיּוֹצֵא אֹתוֹ
הַחוּצָה וַיֹּאמֶר הַבֶּט־נָא הַשָּׁמַיְמָה וּסְפֹר הַכּוֹכָבִים אִם־
תּוּכַל לִסְפֹּר אֹתָם וַיֹּאמֶר לוֹ כֹּה יִהְיֶה זַרְעֶךָ: (ו) וְהֶאֱמִן
בַּיהוָה וַיַּחְשְׁבֶהָ לּוֹ צְדָקָה: ששי (ז) וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אֲנִי יְהוָה אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאוּר כַּשְׂדִּים לָתֶת לְךָ אֶת־
הָאָרֶץ הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ: (ח) וַיֹּאמֶר אֲדֹנָי יֱהוִה בַּמָּה אֵדַע
כִּי אִירָשֶׁנָּה: (ט) וַיֹּאמֶר אֵלָיו קְחָה לִי עֶגְלָה מְשֻׁלֶּשֶׁת וְעֵז
מְשֻׁלֶּשֶׁת וְאַיִל מְשֻׁלָּשׁ וְתֹר וְגוֹזָל: (י) וַיִּקַּח־לוֹ אֶת־כָּל־אֵלֶּה
וַיְבַתֵּר אֹתָם בַּתָּוֶךְ וַיִּתֵּן אִישׁ־בִּתְרוֹ לִקְרַאת רֵעֵהוּ וְאֶת־
הַצִּפֹּר לֹא בָתָר: (יא) וַיֵּרֶד הָעַיִט עַל־הַפְּגָרִים וַיַּשֵּׁב אֹתָם
אַבְרָם: (יב) וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ לָבוֹא וְתַרְדֵּמָה נָפְלָה עַל־אַבְרָם
וְהִנֵּה אֵימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה נֹפֶלֶת עָלָיו: (יג) וַיֹּאמֶר לְאַבְרָם
יָדֹעַ תֵּדַע כִּי־גֵר ׀ יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ
אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה: (יד) וְגַם אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ
דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי־כֵן יֵצְאוּ בִּרְכֻשׁ גָּדוֹל: (טו) וְאַתָּה תָּבוֹא
אֶל־אֲבֹתֶיךָ בְּשָׁלוֹם תִּקָּבֵר בְּשֵׂיבָה טוֹבָה: (טז) וְדוֹר
רְבִיעִי יָשׁוּבוּ הֵנָּה כִּי לֹא־שָׁלֵם עֲוֹן הָאֱמֹרִי עַד־הֵנָּה:
(יז) וַיְהִי הַשֶּׁמֶשׁ בָּאָה וַעֲלָטָה הָיָה וְהִנֵּה תַנּוּר עָשָׁן וְלַפִּיד
אֵשׁ אֲשֶׁר עָבַר בֵּין הַגְּזָרִים הָאֵלֶּה: (יח) בַּיּוֹם הַהוּא כָּרַת
יְהוָה אֶת־אַבְרָם בְּרִית לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ

---

2. v. סגול בס״פ

15. fejezet.

1. E dolgok után lőn az örökkévaló szava Ávramhoz látomásban, mondván: Ne félj Ávram, én paizsod vagyok neked, jutalmad igen sokszerü lesz.

2. És mondá Ávram: Uram Istenem, mit adhatsz nekem? Hisz én magtalanul járok-kelek és házam gondviselője, az a Dámeszek-beli Eliezer.

3. És szóla Ávram: Ime, nekem nem adtál magzatot, és igy házam szülöttje örököl engem.

4. És legott lőn az örökkévaló szava hozzá, mondván: Nem ez örököl téged, hanem a ki ágyékodból kiered, az örököl téged.

5. És kivezette őt az utczára és mondá: Ugyan nézz fel az égre és számláld meg a csillagokat, ha birod azokat megszámlálni. És monda neki: Annyi lesz a te magzatod.

6. És bizott az örökkévalóban; ez pedig igazságul tudta be neki.

7. És mondá neki: Én vagyok az örökkévaló, a ki téged kihoztalak Ur-Kászdimból, hogy neked adjam e földet birtokul.

8. És mondá: Uram Istenem, miről tudom meg, hogy birni fogom?

9. És mondá neki: Hozz nekem hároméves üszőt és hároméves kecskét és hároméves kost és egy gerliczét és egy galambfiat.

10. És elvitte neki mindezeket, és eldarabolta azokat a közepén, és helyezte mindenik darabját a másiknak átellenébe, de a madarakat nem darabolta el.

11. És leszálltak az orvmadarak a holttestekre, de Ávram elkergette őket.

12. És midőn a nap lemenőben volt, mély álom esett Ávramra, és ime borzadás és nagy sötétség esett reá.

13. És mondá Ávramnak: Tudd meg, hogy idegenek lesznek magzatid egy országban, mely nem az övék, és szolgáltatják és nyomorgatják őket négyszáz évig.

14. De azt a népet is, a melynek szolgálnak, elitélem, és azután kimennek nagy vagyonnal.

15. Te pedig elköltözöl atyáidhoz békében, eltemettetel jó öregségben.

16. És a negyedik nemzedék visszatér ide, mert még nem teljes az Emóri vétsége eddigelé.

17. És lőn, midőn a nap leszállt, és sürü homály vala, ime füstölgő kemencze és tüzes fáklya, mely átcsapott ama darabok között.

18. Ugyanaz napon kötött az örökkévaló szövetséget Ávrammal, mondván: Magzatodnak adom ezt a földet, Miczrajim folyamától ama nagy folyamig, Prasz folyamig.

הַזֹּאת מִנַּהַר מִצְרַיִם עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃ (יט) אֶת־
הַקֵּינִי וְאֶת־הַקְּנִזִּי וְאֶת הַקַּדְמֹנִי׃ (כ) וְאֶת־הַחִתִּי וְאֶת־
הַפְּרִזִּי וְאֶת הָרְפָאִים׃ (כא) וְאֶת־הָאֱמֹרִי וְאֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־
הַגִּרְגָּשִׁי וְאֶת־הַיְבוּסִי׃ ס

טז

(א) וְשָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם לֹא יָלְדָה לוֹ וְלָהּ שִׁפְחָה מִצְרִית
וּשְׁמָהּ הָגָר׃ (ב) וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם הִנֵּה־נָא עֲצָרַנִי
יְהוָה מִלֶּדֶת בֹּא־נָא אֶל־שִׁפְחָתִי אוּלַי אִבָּנֶה מִמֶּנָּה וַיִּשְׁמַע
אַבְרָם לְקוֹל שָׂרָי׃ (ג) וַתִּקַּח שָׂרַי אֵשֶׁת אַבְרָם אֶת־הָגָר
הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקֵּץ עֶשֶׂר שָׁנִים לְשֶׁבֶת אַבְרָם בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאַבְרָם אִישָׁהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ (ד) וַיָּבֹא אֶל־
הָגָר וַתַּהַר וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וַתֵּקַל גְּבִרְתָּהּ בְּעֵינֶיהָ׃
(ה) וַתֹּאמֶר שָׂרַי אֶל־אַבְרָם חֲמָסִי עָלֶיךָ אָנֹכִי נָתַתִּי
שִׁפְחָתִי בְּחֵיקֶךָ וַתֵּרֶא כִּי הָרָתָה וָאֵקַל בְּעֵינֶיהָ יִשְׁפֹּט
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ׃ (ו) וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל־שָׂרַי הִנֵּה שִׁפְחָתֵךְ
בְּיָדֵךְ עֲשִׂי־לָהּ הַטּוֹב בְּעֵינָיִךְ וַתְּעַנֶּהָ שָׂרַי וַתִּבְרַח
מִפָּנֶיהָ׃ (ז) וַיִּמְצָאָהּ מַלְאַךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמִּדְבָּר
עַל־הָעַיִן בְּדֶרֶךְ שׁוּר׃ (ח) וַיֹּאמַר הָגָר שִׁפְחַת שָׂרַי אֵי־
מִזֶּה בָאת וְאָנָה תֵלֵכִי וַתֹּאמֶר מִפְּנֵי שָׂרַי גְּבִרְתִּי אָנֹכִי
בֹרַחַת׃ (ט) וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה שׁוּבִי אֶל־גְּבִרְתֵּךְ
וְהִתְעַנִּי תַּחַת יָדֶיהָ׃ (י) וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ יְהוָה הַרְבָּה
אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֵךְ וְלֹא יִסָּפֵר מֵרֹב׃ (יא) וַיֹּאמֶר לָהּ מַלְאַךְ
יְהוָה הִנָּךְ הָרָה וְיֹלַדְתְּ בֵּן וְקָרָאת שְׁמוֹ יִשְׁמָעֵאל כִּי־שָׁמַע
יְהוָה אֶל־עָנְיֵךְ׃ (יב) וְהוּא יִהְיֶה פֶּרֶא אָדָם יָדוֹ בַכֹּל וְיַד
כֹּל בּוֹ וְעַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו יִשְׁכֹּן׃ (יג) וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה
הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ אַתָּה אֵל רֳאִי כִּי אָמְרָה הֲגַם הֲלֹם רָאִיתִי
אַחֲרֵי רֹאִי׃ (יד) עַל־כֵּן קָרָא לַבְּאֵר בְּאֵר לַחַי רֹאִי הִנֵּה

---

5. v, נקוד על י׳ בתרא

8. v. פתח בם״פ

19. A Kénit és a Kenizit és a Kádmónit.
20. És a Chittit és a Perizit és a Refaimot.
21. És az Emórit és a Kenáánit és a Girgasit és a Jevuszit.

16. fejezet.

1. És Szaráj, Ávram felesége nem szült neki; de volt neki egy miczrajimbeli szolgálója, kinek neve Hagar volt.
2. Mondá tehát Szaráj Ávramnak: Nézd csak! az örökkévaló megrekesztett engem, hogy ne szüljek. Menj, kérlek, szolgálómhoz; talán gyermekem lesz általa. És hallgatott Ávram Szaraj szavára.
3. És elővette Szaraj, Ávram felesége Hagart, miczrajimbeli szolgálóját, tiz évvel azután, hogy Ávram Kenáán földén lakott, — és odaadta őt Ávramnak férjének feleségül.
4. És bement Hagarhoz, és ez fogant. Midőn pedig látta, hogy fogant, csekély lőn asszonya az ő szemeiben.
5. És mondá Szaraj Ávramnak: Bántódásom van miattad! Én adtam szolgálómat öledbe, de ő látván, hogy fogant, azért én csekélyedtem szemében. Az örökkévaló itéljen köztem és közted!
6. És mondá Ávram Szarajnak: Ime szolgálód a te kezedben van, tégy vele, a mint neked tetszik. Erre sanyargatta őt Szaraj, úgy, hogy megszökött előle.
7. És találta őt az örökkévaló angyala egy vizforrás mellett a pusztában, a forrás mellett, a súr-i úton.
8. És mondá: Hagar, Szaraj szolgálója, honnét jösz és hová mégy? És az felelé: Szaraj asszonyom elől futok én.
9. És mondá neki az örökkévaló angyala: Térj vissza asszonyodhoz és alázd meg magadat kezei alatt.
10. És mondá neki az örökkévaló angyala: Sokszorosan sokasitom magzatodat, hogy ne legyen megszámlálható sokaság miatt.
11. És még mondá neki az örökkévaló angyala: Ime viselős vagy, és szülsz fiat, kinek nevét Jismaélnek hijad, mert hallgatott az örökkévaló a te sanyaruságodra.
12. És ő vad ember lesz, keze mindenek ellen, és mindenek keze ő ellene, és valamennyi testvére előtt fog lakni.
13. És nevezte az örökkévaló nevét, a ki szól vala hozzá: „Te megjelenés Istene“, mert — mondá — vajjon láttam-e egy nyomot is a megjelenés után?
14. Azért nevezték e kutat: Láchái-Rói kútjának; az Kadés és Bared közt van.

בֵּין־קָדֵשׁ וּבֵין בָּרֶד׃ (לו) וַתֵּלֶד תָּמָר לְאַבְרָם בֵּן וַיִּקְרָא
אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ אֲשֶׁר־יֻלְּדָה תָּמָר יִשְׁמָעֵאל׃ (לז) וְאַבְרָם
בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת־תָּמָר אֶת־יִשְׁמָעֵאל
לְאַבְרָם׃ ס

יז.

(א) וַיְהִי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שָׁנָה וְתֵשַׁע שָׁנִים וַיֵּרָא יְהוָה
אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי־אֵל שַׁדַּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה
תָמִים׃ (ב) וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָ בִּמְאֹד
מְאֹד׃ (ג) וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל־פָּנָיו וַיְדַבֵּר אִתּוֹ אֱלֹהִים לֵאמֹר׃
(ד) אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתָּךְ וְהָיִיתָ לְאַב הֲמוֹן גּוֹיִם׃ (ה) וְלֹא־
יִקָּרֵא עוֹד אֶת־שִׁמְךָ אַבְרָם וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם כִּי אַב־
הֲמוֹן גּוֹיִם נְתַתִּיךָ׃ (ו) וְהִפְרֵתִי אֹתְךָ בִּמְאֹד מְאֹד וְנָתַתִּיךָ
לְגוֹיִם וּמְלָכִים מִמְּךָ יֵצֵאוּ׃ שביעי (ז) וַהֲקִמֹתִי אֶת־
בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלָם
לִהְיוֹת לְךָ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ׃ (ח) וְנָתַתִּי לְךָ וּלְזַרְעֲךָ
אַחֲרֶיךָ אֵת ׀ אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֵת כָּל־אֶרֶץ כְּנַעַן לַאֲחֻזַּת עוֹלָם
וְהָיִיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים׃ (ט) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם
וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִּשְׁמֹר אַתָּה וְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ לְדֹרֹתָם׃
(י) זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם וּבֵין זַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ
הִמּוֹל לָכֶם כָּל־זָכָר׃ (יא) וּנְמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם
וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם׃ (יב) וּבֶן־שְׁמֹנַת יָמִים יִמּוֹל
לָכֶם כָּל־זָכָר לְדֹרֹתֵיכֶם יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף מִכֹּל
בֶּן־נֵכָר אֲשֶׁר לֹא מִזַּרְעֲךָ הוּא׃ (יג) הִמּוֹל ׀ יִמּוֹל יְלִיד
בֵּיתְךָ וּמִקְנַת כַּסְפֶּךָ וְהָיְתָה בְרִיתִי בִּבְשַׂרְכֶם לִבְרִית
עוֹלָם׃ (יד) וְעָרֵל ׀ זָכָר אֲשֶׁר לֹא־יִמּוֹל אֶת־בְּשַׂר עָרְלָתוֹ
וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ אֶת־בְּרִיתִי הֵפַר׃ ס
(טו) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם שָׂרַי אִשְׁתְּךָ לֹא־תִקְרָא

---

12. v. קמץ בו"ק

15. És szült Hagar Ávramnak fiat, és nevezte Ávram az ő fiát, a kit Hagar szült, Jismaélnek.

16. És Ávram nyolczvanhat éves volt, mikor Hagar megszülte Jismaélt Ávramnak.

17. fejezet.

1. Mikor Ávram kilenczvenkilencz éves volt, megjelent az örökkévaló Ávramnak, és mondá neki: Én vagyok a mindenható Isten, járj előttem, és légy feddhetetlen.

2. És szerzek szövetséget köztem és közted és igen-igen megsokasitlak.

3. És leborult Ávram az ő arczára, és beszélt az örökkévaló vele, mondván:

4. Ime az én szövetségem veled, hogy atyjává leszel népek sokaságának.

5. És ne hivassék ezentul a te neved Ávramnak, hanem legyen neved Ávraham, mert népek sokaságának atyjává teszlek.

6. És igen-igen megszaporitlak, és népekké teszlek, és királyok származnak tőled.

7. És megállapitom szövetségemet köztem és közted és magzatod közt utánad nemzedékeik részére, örök szövetségül, hogy Istened legyek neked és magzatodnak utánad.

8. És adom neked és magzatodnak utánad tartózkodásod földét Kenáán egész országát örök birtokul, és leszek nekik Istenük.

9. És tovább szólt az örökkévaló Ávrahamhoz: Te pedig tartsd meg szövetségemet, te és magzatod utánad nemzedékeikben.

10. Ez az én szövetségem, a melyet megtartsatok köztem és köztetek és magzatod közt utánad: metéltessék körül nálatok minden figyermek.

11. És metéljétek körül fitymátok húsát, és ez legyen szövetség jeléül köztem és köztetek.

12. És nyolcz napos korában metéltessék körül nálatok minden figyermek nemzedékeiteknél; akár háznál született, akár pénzen vevődött valamely idegentől, a ki nem magzatodból való.

13. Metéltessék körül házad szülötte és a kit pénzeden vettél, hogy szövetségem testeteken legyen örök szövetségül.

14. És fitymás férfi, ki körül nem metéli fitymája húsát, az a lélek irtassék ki népe közül; szövetségemet megszegte.

15. És mondá az örökkévaló Ávrahamnak: Szaraj feleségedet ne nevezd Szaraj néven, mert Szarah az ő neve.

אֶת־שִׁמְהָ שָׂרָי כִּי שָׂרָה שְׁמָהּ׃ (ט) וּבֵרַכְתִּי אֹתָהּ וְגַם
נָתַתִּי מִמֶּנָּה לְךָ בֵּן וּבֵרַכְתִּיהָ וְהָיְתָה לְגוֹיִם מַלְכֵי עַמִּים
מִמֶּנָּה יִהְיוּ׃ (יז) וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחָק וַיֹּאמֶר
בְּלִבּוֹ הַלְּבֶן מֵאָה־שָׁנָה יִוָּלֵד וְאִם־שָׂרָה הֲבַת־
תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד׃ (יח) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־
הָאֱלֹהִים לוּ יִשְׁמָעֵאל יִחְיֶה לְפָנֶיךָ׃ (יט) וַיֹּאמֶר
אֱלֹהִים אֲבָל שָׂרָה אִשְׁתְּךָ יֹלֶדֶת לְךָ בֵּן וְקָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ
יִצְחָק וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לִבְרִית עוֹלָם לְזַרְעוֹ
אַחֲרָיו׃ (כ) וְלִישְׁמָעֵאל שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה ׀ בֵּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרֵיתִי
אֹתוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתוֹ בִּמְאֹד מְאֹד שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד
וּנְתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל׃ (כא) וְאֶת־בְּרִיתִי אָקִים אֶת־יִצְחָק אֲשֶׁר
תֵּלֶד לְךָ שָׂרָה לַמּוֹעֵד הַזֶּה בַּשָּׁנָה הָאַחֶרֶת׃ (כב) וַיְכַל
לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם׃ (כג) וַיִּקַּח אַבְרָהָם
אֶת־יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־מִקְנַת
כַּסְפּוֹ כָּל־זָכָר בְּאַנְשֵׁי בֵּית אַבְרָהָם וַיָּמָל אֶת־בְּשַׂר
עָרְלָתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ אֱלֹהִים׃
מפטיר (כד) וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ בְּשַׂר
עָרְלָתוֹ׃ (כה) וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּהִמֹּלוֹ
אֶת בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ (כו) בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוֹל אַבְרָהָם
וְיִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ׃ (כז) וְכָל־אַנְשֵׁי בֵיתוֹ יְלִיד בָּיִת וּמִקְנַת־כֶּסֶף
מֵאֵת בֶּן־נֵכָר נִמְלוּ אִתּוֹ׃ פ

יח.

וירא

(א) וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֹנֵי מַמְרֵא וְהוּא יֹשֵׁב פֶּתַח־הָאֹהֶל
כְּחֹם הַיּוֹם׃ (ב) וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אֲנָשִׁים
נִצָּבִים עָלָיו וַיַּרְא וַיָּרָץ לִקְרָאתָם מִפֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּשְׁתַּחוּ
אָרְצָה׃ (ג) וַיֹּאמַר אֲדֹנָי אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ אַל־נָא

קמץ בז״ק 27. v. קדש 3. v.

16. És megáldom őt, és adok neked tőle fiat is; és megáldom, hogy legyen népekké; nemzetek királyai származnak majd tőle.

17. És leborult Ávraham az ő arczára és nevetett, mondván az ő szivében: Vajjon száz éves férfiunak még születik-e? és Szárah a kilenczven éves nő még szüljön?

18. És szólt Ávraham Istenhez: Bárcsak Jismaél élne előtted!

19. És mondá Isten: Valóban, Szarah feleséged szül neked fiat és hivd az ő nevét Jiczchaknak; és én megállapitom szövetségemet vele örök szövetségül, magzatának ő utána.

20. És Jismaélre nézve is meghallgattalak; ime megáldom őt és megszaporítom őt és igen-igen megsokasítom őt; tizenkét fejedelmet fog nemzeni, és nagy nemzetté teszem őt.

21. Szövetségemet pedig megállapitom Jiczchakkal, kit szülni fog neked Szarah ez időtájban a más esztendőben.

22. És megszünvén vele beszélni, felment Isten Ávraham mellől.

23. És vette Ávraham Jismaélt, az ő fiát és házának minden szülöttjét és mind, a kiket pénzen vett vala, minden férfit Ávraham háza népe közül, és körülmetélte fitymájuk húsát ugyan az napon, mikor beszélt vele Isten.

24. És Ávraham kilenczvenkilencz éves volt, midőn körülmetélte fitymájának húsát.

25. És Jismaél, az ő fia, tizenhárom éves volt, midőn körülmetéltetett fitymájának húsán.

26. Ugyan az napon metéltetett körül Ávraham és Jismaél, az ő fia.

27. És házának valamennyi férfiai, a háznál szülött és a kit pénzen vett vala idegen embertől, körülmetéltettek vele együtt.

18. fejezet. — VÁJÉRA.

1. És megjelent neki az örökkévaló Mámré ligetében, és ő ül vala a sátor bejáratában, a nap hevében.

2. És fölemelte szemeit és nézett, és ime három férfi áll vala mellette; és meglátván őket, eléjük futott a sátor bejáratából és meghajtotta magát a földig.

3. És mondá: Uram! Ha ugyan kegyességet találtam szemeid előtt, kérlek ne haladj el szolgád mellől.

תַּעֲבֹר מֵעַל עַבְדֶּךָ׃ (ד) יֻקַּח־נָא מְעַט־מַיִם וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם
וְהִשָּׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ׃ (ה) וְאֶקְחָה פַת־לֶחֶם וְסַעֲדוּ לִבְּכֶם
אַחַר תַּעֲבֹרוּ כִּי־עַל־כֵּן עֲבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם וַיֹּאמְרוּ כֵּן
תַּעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ (ו) וַיְמַהֵר אַבְרָהָם הָאֹהֱלָה אֶל־
שָׂרָה וַיֹּאמֶר מַהֲרִי שְׁלֹשׁ סְאִים קֶמַח סֹלֶת לוּשִׁי וַעֲשִׂי
עֻגוֹת׃ (ז) וְאֶל־הַבָּקָר רָץ אַבְרָהָם וַיִּקַּח בֶּן־בָּקָר רַךְ וְטוֹב
וַיִּתֵּן אֶל־הַנַּעַר וַיְמַהֵר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ׃ (ח) וַיִּקַּח חֶמְאָה וְחָלָב
וּבֶן־הַבָּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּתֵּן לִפְנֵיהֶם וְהוּא עֹמֵד עֲלֵיהֶם
תַּחַת הָעֵץ וַיֹּאכֵלוּ׃ (ט) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַיֵּה שָׂרָה
אִשְׁתֶּךָ וַיֹּאמֶר הִנֵּה בָאֹהֶל׃ (י) וַיֹּאמֶר שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ
כָּעֵת חַיָּה וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אִשְׁתֶּךָ וְשָׂרָה שֹׁמַעַת פֶּתַח
הָאֹהֶל וְהוּא אַחֲרָיו׃ (יא) וְאַבְרָהָם וְשָׂרָה זְקֵנִים בָּאִים
בַּיָּמִים חָדַל לִהְיוֹת לְשָׂרָה אֹרַח כַּנָּשִׁים׃ (יב) וַתִּצְחַק
שָׂרָה בְּקִרְבָּהּ לֵאמֹר אַחֲרֵי בְלֹתִי הָיְתָה־לִּי עֶדְנָה וַאדֹנִי
זָקֵן׃ (יג) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם לָמָּה זֶּה צָחֲקָה שָׂרָה
לֵאמֹר הַאַף אָמְנָם אֵלֵד וַאֲנִי זָקַנְתִּי׃ (יד) הֲיִפָּלֵא מֵיְהוָה
דָּבָר לַמּוֹעֵד אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה וּלְשָׂרָה בֵּן׃ שני
(טו) וַתְּכַחֵשׁ שָׂרָה ו לֵאמֹר לֹא צָחַקְתִּי כִּי ו וַתִּרָא וַיֹּאמֶר ו
לֹא כִּי צָחָקְתְּ׃ (טז) וַיָּקֻמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיַּשְׁקִפוּ עַל־
פְּנֵי סְדֹם וְאַבְרָהָם הֹלֵךְ עִמָּם לְשַׁלְּחָם׃ (יז) וַיהוָה אָמָר
הַמְכַסֶּה אֲנִי מֵאַבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה׃ (יח) וְאַבְרָהָם
הָיוֹ יִהְיֶה לְגוֹי גָּדוֹל וְעָצוּם וְנִבְרְכוּ־בוֹ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ׃
(יט) כִּי יְדַעְתִּיו לְמַעַן אֲשֶׁר יְצַוֶּה אֶת־בָּנָיו וְאֶת־בֵּיתוֹ אַחֲרָיו
וְשָׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לְמַעַן הָבִיא
יְהוָה עַל־אַבְרָהָם אֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר עָלָיו׃ (כ) וַיֹּאמֶר יְהוָה
זַעֲקַת סְדֹם וַעֲמֹרָה כִּי־רָבָּה וְחַטָּאתָם כִּי כָבְדָה מְאֹד׃
(כא) אֵרְדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעֲקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ ו כָּלָה
וְאִם־לֹא אֵדָעָה׃ (כב) וַיִּפְנוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדֹמָה

פתח בם"פ 13. v. נקוד על א'י'ו' 9. v.

4. Hadd hozassék egy kevés viz, hogy mossátok meg lábaitokat, aztán düljetek le a fa alatt.

5. És én hozok egy darab kenyeret, hogy enyhitsétek sziveteket, — azután elmehettek — mivelhogy ezennel elhaladtatok szolgátok mellett. És ők mondák: Ugy cselekedjél, a mint szóltál.

6. És Ávraham sietett a sátorba Szárához, és mondá: Siess! három mércze lánglisztet, gyúrd meg és készits kalácsot.

7. A baromhoz pedig futott Ávraham és vett egy fiatal barmot, gyengét és jót, és átadta a legénynek, és ez sietett azt elkésziteni.

8. És vett vajat és tejet és a fiatal barmot, melyet elkészitett, és eléjük tette, és ő mellettük áll vala a fa alatt, ők pedig ettek.

9. És szóltak hozzá: Hol van Szárah a te feleséged? És ő mondá: Imhol van a sátorban.

10. Az pedig szólt: Visszatérvén betérek hozzád a mint az idő éled, és ime fia lesz Szárah feleségednek; Szárah pedig hallotta ezt a sátor bejáratában, mert ez mögötte volt.

11. Ávraham pedig és Szárah öregek valának, előhaladottak napokban, megszünt lenni Szárahnak a nők természete.

12. És nevetett Szárah magában, mondván: Miután megvénültem, lehetne még nekem kéjérzetem, és uram is öreg.

13. És mondá az örökkévaló Ávrahamnak: Miért nevetett Szárah mondván: Vajjon igazán szülök-e, holott én öreg vagyok?

14. Vajjon nehéz-e Istennek valami? Annak idején visszatérek hozzád, a mint az idő éled, és Szárahnak fia leszen.

15. De Szárah tagadta, mondván: Nem nevettem én, — mert félt; amaz pedig mondá: Nem! mert nevettél.

16. És fölkerekedtek onnét a férfiak és tekintettek Szedóm felé, és Ávraham velük megyen vala, őket elkisérendő.

17. És mondá az örökkévaló: Vajjon leplezgessem-e Ávraham előtt, a mit tevő vagyok?

18. Hisz Ávraham nagy és hatalmas nemzetté lesz, és ő vele áldatnak a föld minden népei.

19. Mert kiszemeltem őt, hogy megparancsolja gyermekeinek és háza népének maga után, hogy kövessék az örökkévaló útját, cselekedvén igazságot és jogot, hogy hozza az örökkévaló Ávrahamra, a mit róla mondott.

20. És mondá az örökkévaló: A kiáltozás Szedóm és Amóra miatt valóban sok és bűnük valóban nagyon súlyos.

21. Leszállok hát és megnézem, vajjon a kiáltás szerint, mely hozzám felhatott, cselekedtek-e teljesen, avagy nem; — tudni akarom.

22. És elfordultak onnan a férfiak és mentek Szedóm felé, Ávraham pedig még áll vala az örökkévaló előtt.

וְאַבְרָהָם עוֹדֶנּוּ עֹמֵד לִפְנֵי יְהוָה׃ (כג) וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם וַיֹּאמַר
הַאַף תִּסְפֶּה צַדִּיק עִם־רָשָׁע׃ (כד) אוּלַי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם
בְּתוֹךְ הָעִיר הַאַף תִּסְפֶּה וְלֹא־תִשָּׂא לַמָּקוֹם לְמַעַן חֲמִשִּׁים
הַצַּדִּיקִם אֲשֶׁר בְּקִרְבָּהּ׃ (כה) חָלִלָה לְךָ מֵעֲשֹׂת כַּדָּבָר
הַזֶּה לְהָמִית צַדִּיק עִם־רָשָׁע וְהָיָה כַצַּדִּיק כָּרָשָׁע חָלִלָה
לָךְ הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט׃ (כו) וַיֹּאמֶר יְהוָה
אִם־אֶמְצָא בִסְדֹם חֲמִשִּׁים צַדִּיקִם בְּתוֹךְ הָעִיר וְנָשָׂאתִי
לְכָל־הַמָּקוֹם בַּעֲבוּרָם׃ (כז) וַיַּעַן אַבְרָהָם וַיֹּאמַר הִנֵּה־נָא
הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי וְאָנֹכִי עָפָר וָאֵפֶר׃ (כח) אוּלַי יַחְסְרוּן
חֲמִשִּׁים הַצַּדִּיקִם חֲמִשָּׁה הֲתַשְׁחִית בַּחֲמִשָּׁה אֶת־כָּל־הָעִיר
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית אִם־אֶמְצָא שָׁם אַרְבָּעִים וַחֲמִשָּׁה׃
(כט) וַיֹּסֶף עוֹד לְדַבֵּר אֵלָיו וַיֹּאמֶר אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם
אַרְבָּעִים וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה בַּעֲבוּר הָאַרְבָּעִים׃ (ל) וַיֹּאמֶר
אַל־נָא יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבֵּרָה אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם שְׁלֹשִׁים
וַיֹּאמֶר לֹא אֶעֱשֶׂה אִם־אֶמְצָא שָׁם שְׁלֹשִׁים׃ (לא) וַיֹּאמֶר
הִנֵּה־נָא הוֹאַלְתִּי לְדַבֵּר אֶל־אֲדֹנָי אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֶשְׂרִים
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֶשְׂרִים׃ (לב) וַיֹּאמֶר אַל־נָא
יִחַר לַאדֹנָי וַאֲדַבְּרָה אַךְ־הַפַּעַם אוּלַי יִמָּצְאוּן שָׁם עֲשָׂרָה
וַיֹּאמֶר לֹא אַשְׁחִית בַּעֲבוּר הָעֲשָׂרָה׃ (לג) וַיֵּלֶךְ יְהוָה כַּאֲשֶׁר
כִּלָּה לְדַבֵּר אֶל־אַבְרָהָם וְאַבְרָהָם שָׁב לִמְקֹמוֹ׃ שלישי

יט

(א) וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בָּעֶרֶב וְלוֹט יֹשֵׁב בְּשַׁעַר־
סְדֹם וַיַּרְא־לוֹט וַיָּקָם לִקְרָאתָם וַיִּשְׁתַּחוּ אַפַּיִם אָרְצָה׃
(ב) וַיֹּאמֶר הִנֶּה נָא־אֲדֹנַי סוּרוּ נָא אֶל־בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ
וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם וְהִשְׁכַּמְתֶּם וַהֲלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם וַיֹּאמְרוּ לֹא
כִּי בָרְחוֹב נָלִין׃ (ג) וַיִּפְצַר־בָּם מְאֹד וַיָּסֻרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ
אֶל־בֵּיתוֹ וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וּמַצּוֹת אָפָה וַיֹּאכֵלוּ׃

---

2. v. ibid. נ׳ בפתח וחול ל׳ דגושה

23. És közeledett Ávraham és mondá: „Vajjon elveszted-e az igazságost is a gonoszszal?

24. Talán van ötven igazságos a városban; vajjon igy is elveszted-e, és meg nem bocsátasz-e a helységnek az ötven igazságos kedveért, a kik abban vannak.

25. Méltatlan hozzád ilyesmit tenni, megölni az igazságost a gonoszszal, hogy olyan legyen az igaz mint a gonosztevő; méltatlan ez te hozzád! Avagy az egész föld birája ne cselekednék-e igazságot?

26. És mondá az örökkévaló: Ha találok Szedómban ötven igazat a városon belül, úgy megkegyelmezek az egész helységnek kedvükért.

27. És felelt Ávraham mondván: Immár elkezdettem Uramhoz szólani, noha por és hamu vagyok.

28. Talán hiányzik az ötven igazhoz öt, vajjon elpusztitod-e ez öt miatt az egész várost? És mondá: Nem pusztitom el, ha találok ott negyvenötöt.

29. És tovább folytatta beszédét hozzá, és mondá: Hátha negyvenen találtatnak ott? És felelt: Nem bántom a negyven kedvéért.

30. És mondá: Ugyan ne haragudjék Uram, hogy beszélek; talán találtatnak ott harminczan? És az mondá: Nem bántom, ha találok ott harminczat.

31. És mondá: Immár elkezdtem Uramhoz szólani, hátha huszan találtatnak ott? És az mondá: Nem pusztitom el a húszért.

32. És mondá: Ugyan ne haragudjék Uram, hadd szóljak még ez egyszer: Talán találtatnak ott tizen? És az mondá: Nem pusztitom el a tizért sem.

33. És elment Isten, mikor megszünt szólani Ávrahammal; Ávraham pedig visszatért a helyére.

19. fejezet.

1. És jött a két angyal Szedómba este, Lót pedig ül vala Szedóm kapujában. És látván őket Lót, felkerekedett eléjük, és arczczal borult le a földig.

2. És mondá: Immár uraim, térjetek be, kérlek, szolgátok házába és háljatok meg és mossátok meg lábaitokat, aztán korán fölkelve elmehettek utatokra. De ők mondák: Nem, hanem az utczán hálunk.

3. De ő igen nógatván őket, betértek hozzá, és bementek a házába; ő pedig lakomát szerzett nekik és lepényeket sütött, és ettek.

(ד) טֶרֶם יִשְׁכָּבוּ וַאֲנְשֵׁי הָעִיר אַנְשֵׁי סְדֹם נָסַבּוּ עַל־הַבַּיִת
מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן כָּל־הָעָם מִקָּצֶה: (ה) וַיִּקְרְאוּ אֶל־לוֹט
וַיֹּאמְרוּ לוֹ אַיֵּה הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־בָּאוּ אֵלֶיךָ הַלָּיְלָה הוֹצִיאֵם
אֵלֵינוּ וְנֵדְעָה אֹתָם: (ו) וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתְחָה וְהַדֶּלֶת
סָגַר אַחֲרָיו: (ז) וַיֹּאמַר אַל־נָא אַחַי תָּרֵעוּ: (ח) הִנֵּה־נָא לִי
שְׁתֵּי בָנוֹת אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אִישׁ אוֹצִיאָה־נָּא אֹתָן אֲלֵיכֶם
וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם רַק לָאֲנָשִׁים הָאֵל אַל־תַּעֲשׂוּ דָבָר
כִּי־עַל־כֵּן בָּאוּ בְּצֵל קֹרָתִי: (ט) וַיֹּאמְרוּ | גֶּשׁ־הָלְאָה וַיֹּאמְרוּ
הָאֶחָד בָּא־לָגוּר וַיִּשְׁפֹּט שָׁפוֹט עַתָּה נָרַע לְךָ מֵהֶם וַיִּפְצְרוּ
בָּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד וַיִּגְּשׁוּ לִשְׁבֹּר הַדָּלֶת: (י) וַיִּשְׁלְחוּ הָאֲנָשִׁים
אֶת־יָדָם וַיָּבִיאוּ אֶת־לוֹט אֲלֵיהֶם הַבָּיְתָה וְאֶת־הַדֶּלֶת
סָגָרוּ: (יא) וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פֶּתַח הַבַּיִת הִכּוּ בַּסַּנְוֵרִים
מִקָּטֹן וְעַד־גָּדוֹל וַיִּלְאוּ לִמְצֹא הַפָּתַח: (יב) וַיֹּאמְרוּ
הָאֲנָשִׁים אֶל־לוֹט עַד מִי־לְךָ פֹּה חָתָן וּבָנֶיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכֹל
אֲשֶׁר־לְךָ בָּעִיר הוֹצֵא מִן־הַמָּקוֹם: (יג) כִּי־מַשְׁחִתִים אֲנַחְנוּ
אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה כִּי־גָדְלָה צַעֲקָתָם אֶת־פְּנֵי יְהוָה
וַיְשַׁלְּחֵנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ: (יד) וַיֵּצֵא לוֹט וַיְדַבֵּר | אֶל־
חֲתָנָיו | לֹקְחֵי בְנֹתָיו וַיֹּאמֶר קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה
כִּי־מַשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר וַיְהִי כִמְצַחֵק בְּעֵינֵי חֲתָנָיו:
(טו) וּכְמוֹ הַשַּׁחַר עָלָה וַיָּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בְּלוֹט לֵאמֹר
קוּם קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת פֶּן־תִּסָּפֶה
בַּעֲוֹן הָעִיר: (טז) וַיִּתְמַהְמָהּ | וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ
וּבְיַד־אִשְׁתּוֹ וּבְיַד שְׁתֵּי בְנֹתָיו בְּחֶמְלַת יְהוָה עָלָיו וַיֹּצִאֻהוּ
וַיַּנִּחֻהוּ מִחוּץ לָעִיר: (יז) וַיְהִי כְּהוֹצִיאָם אֹתָם הַחוּצָה
וַיֹּאמֶר הִמָּלֵט עַל־נַפְשֶׁךָ אַל־תַּבִּיט אַחֲרֶיךָ וְאַל־תַּעֲמֹד
בְּכָל־הַכִּכָּר הָהָרָה הִמָּלֵט פֶּן־תִּסָּפֶה: (יח) וַיֹּאמֶר לוֹט
אֲלֵהֶם אַל־נָא אֲדֹנָי: (יט) הִנֵּה־נָא מָצָא עַבְדְּךָ חֵן
בְּעֵינֶיךָ וַתַּגְדֵּל חַסְדְּךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיוֹת אֶת־

14. v. צ' דנושה 18. v. קדש

4. Még le sem feküdtek, midőn a város férfiai, a Szedóm férfiai, körülvették a házat, ifjutól öregig, az egész nép, végtől végig

5. És kiáltottak Lótnak, mondván neki: Hol vannak a férfiak, a kik hozzád jöttek az éjjel? Hozd ki őket hozzánk, hadd ismerjük őket.

6. És kiment hozzájuk Lót a bejárat elé, és az ajtót bezárta maga után.

7. És mondá: Ugyan barátaim, ne garázdálkodjatok!

8. Ime van nekem két leányom, kik még nem ismertek férfit, hadd hozzam ki őket hozzátok és bánjatok velük, a mint jónak látjátok; csak azoknak a férfiaknak ne tegyetek semmit, mivel hogy hajlékom árnyékába jöttek.

9. És mondák: Eredj tova! Aztán szóltak: Ez az egyén mint idegen jött ide és máris biráskodni akar! Most veled még roszszabbul bánunk, mint velük. És erősen megrohanták a férfit, Lótot, és közeledtek, hogy az ajtót betörjék.

10. Erre kinyújtották a férfiak a kezüket és bevitték Lótot magukhoz a házba, az ajtót pedig bezárták.

11. És az embereket, kik a ház bejáratánál voltak, vaksággal verték meg, kicsitől nagyig, és bele fáradtak a bejárat megtalálásába.

12. És mondák a férfiak Lótnak: Ki van még neked itt? Vődet és fiaidat és lányaidat és mindent, a mi neked a városban van, vigy ki e helyből.

13. Mert mi lerontjuk ezt a helységet, mert nagy a kiáltás miattuk az örökkévaló előtt, és minket küldött az örökkévaló, hogy elpusztitsuk.

14. És kiment Lót, és szólt vejeinek, kik leányait elveendők valának, mondván: Keljetek fel, menjetek ki e helyből, mert elpusztitja az örökkévaló a várost; de ő tréfálódzónak látszott vejei szemei előtt.

15. És a mint a hajnal feljött, siettették az angyalok Lótot, mondván: Kelj föl! vedd feleségedet és két lányodat, a jelenlevőket, hogy el ne veszsz a város bűne miatt.

16. De ő tétovázott; megragadták tehát a férfiak az ő kezét és feleségének kezét és két lányának kezét — az örökkévaló irgalmából iránta — és kivitték, és ott hagyták a városon kivül.

17. És lőn, a mint kivitték őket oda ki, mondá az egyik: Menekülj, életedért. Ne tekints hátra, és meg ne állj az egész környéken; a hegyre menekülj, hogy meg ne halj.

18. És szólt Lót hozzájuk: Ah ne igy uraim!

19. Ime kegyességet talált a te szolgád szemeid előtt, és nagy a te kegyelmed, melyet velem cselekedtél, életben

נַפְשִׁי וְאָנֹכִי לֹא אוּכַל לְהִמָּלֵט הָהָרָה פֶּן־תִּדְבָּקַנִי הָרָעָה
וָמַתִּי׃ (כ) הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרֹבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהִוא
מִצְעָר אִמָּלְטָה נָּא שָׁמָּה הֲלֹא מִצְעָר הִוא וּתְחִי נַפְשִׁי׃
רביעי (כא) וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה נָשָׂאתִי פָנֶיךָ גַּם לַדָּבָר
הַזֶּה לְבִלְתִּי הָפְכִּי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ׃ (כב) מַהֵר
הִמָּלֵט שָׁמָּה כִּי לֹא אוּכַל לַעֲשׂוֹת דָּבָר עַד־בֹּאֲךָ שָׁמָּה
עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הָעִיר צוֹעַר׃ (כג) הַשֶּׁמֶשׁ יָצָא עַל־
הָאָרֶץ וְלוֹט בָּא צֹעַרָה׃ (כד) וַיהוָה הִמְטִיר עַל־סְדֹם
וְעַל־עֲמֹרָה גָּפְרִית וָאֵשׁ מֵאֵת יְהוָה מִן־הַשָּׁמָיִם׃
(כה) וַיַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים הָאֵל וְאֵת כָּל־הַכִּכָּר וְאֵת כָּל־
יֹשְׁבֵי הֶעָרִים וְצֶמַח הָאֲדָמָה׃ (כו) וַתַּבֵּט אִשְׁתּוֹ מֵאַחֲרָיו
וַתְּהִי נְצִיב מֶלַח׃ (כז) וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־עָמַד שָׁם אֶת־פְּנֵי יְהוָה׃ (כח) וַיַּשְׁקֵף עַל־
פְּנֵי סְדֹם וַעֲמֹרָה וְעַל כָּל־פְּנֵי אֶרֶץ הַכִּכָּר וַיַּרְא וְהִנֵּה
עָלָה קִיטֹר הָאָרֶץ כְּקִיטֹר הַכִּבְשָׁן׃ (כט) וַיְהִי בְּשַׁחֵת
אֱלֹהִים אֶת־עָרֵי הַכִּכָּר וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־אַבְרָהָם וַיְשַׁלַּח
אֶת־לוֹט מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה בַּהֲפֹךְ אֶת־הֶעָרִים אֲשֶׁר־יָשַׁב בָּהֶן
לוֹט׃ (ל) וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעַר וַיֵּשֶׁב בָּהָר וּשְׁתֵּי בְנֹתָיו
עִמּוֹ כִּי יָרֵא לָשֶׁבֶת בְּצוֹעַר וַיֵּשֶׁב בַּמְּעָרָה הוּא וּשְׁתֵּי
בְנֹתָיו׃ (לא) וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־הַצְּעִירָה אָבִינוּ זָקֵן
וְאִישׁ אַיִן בָּאָרֶץ לָבוֹא עָלֵינוּ כְּדֶרֶךְ כָּל־הָאָרֶץ׃
(לב) לְכָה נַשְׁקֶה אֶת־אָבִינוּ יַיִן וְנִשְׁכְּבָה עִמּוֹ וּנְחַיֶּה
מֵאָבִינוּ זָרַע׃ (לג) וַתַּשְׁקֶיןָ אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן בַּלַּיְלָה הוּא
וַתָּבֹא הַבְּכִירָה וַתִּשְׁכַּב אֶת־אָבִיהָ וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ
וּבְקוּמָהּ׃ (לד) וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַתֹּאמֶר הַבְּכִירָה אֶל־
הַצְּעִירָה הֵן־שָׁכַבְתִּי אֶמֶשׁ אֶת־אָבִי נַשְׁקֶנּוּ יַיִן גַּם־הַלַּיְלָה
וּבֹאִי שִׁכְבִי עִמּוֹ וּנְחַיֶּה מֵאָבִינוּ זָרַע׃ (לה) וַתַּשְׁקֶיןָ גַּם
בַּלַּיְלָה הַהוּא אֶת־אֲבִיהֶן יַיִן וַתָּקָם הַצְּעִירָה וַתִּשְׁכַּב עִמּוֹ

---

19. v. פתח בס״פ 33. v. נקוד על ו׳

megtartván lelkemet; de én nem menekülhetek a hegyre, különben utólérne a veszedelem, és meghalnék.

20. Ime az a város közel van az oda futásra és kicsiny is; hadd menekűljek oda, hisz kicsiny az, — hogy éljen a lelkem.

21. És mondá neki: Ime tekintetbe veszlek e dologban is, hogy fel ne dúljam a várost, melyről szóltál.

22. Siess, menekülj oda, mert nem tehetek semmit, mig oda nem érkeztél. — Azért nevezték ama város nevét Cóárnak.

23. A nap feljött vala a földre, mikor Lót Cóárba érkezett.

24. És az örökkévaló hullatott Szedómra és Amórára kénkövet és tüzet az örökkévalótól az égből.

25. És feldúlta ama városokat és az egész környéket és a városok minden lakóit és a föld növényzetét.

26. És felesége hátra tekintett és só oszloppá lőn.

27. És Ávraham korán reggel elindult azon hely felé, a hol az örökkévaló szine előtt állott.

28. És oda tekintett Szedóm és Amóra felé és a környék egész földére, és látta, hogy ime füst szállt föl a földből, mint a kemencze füstje.

29. És lőn, midőn elpusztitotta Isten a környék városait, megemlékezett Isten Ávrahamról, és elküldötte Lótot a dúltságból, mikor t. i. földúlta a városokat, melyekben lakott vala Lót.

30. És fölment Lót Cóárból, és lakott a hegyen és két lánya vele, mert félt Cóárban lakni; lakott tehát egy barlangban, ő és két lánya.

31. És szólt az idősbik a fiatalabbikhoz: Atyánk öreg, és férfi nincs e földön, hogy jöhetne hozzánk az egész föld szokása szerint.

32. Jer, itassuk le atyánkat borral, és háljunk vele, és hozzunk életre atyánktól magzatot.

33. És leitatták atyjukat borral ugyanaz éjjel, és bement az idősbik és hált atyjával, és ez nem vette észre sem annak lefekvését, sem felkeltét.

34. És lőn a következő napon, hogy mondá az idősbik a fiatalabbiknak: Ime mult éjjel én háltam atyámmal; itassuk le borral ez éjjel is, és menj, hálj vele és hozzunk életre atyánktól magzatot.

35. És leitatták az éjjel is atyjukat borral, és felkerekedett a fiatalabbik és hált vele; az pedig nem vette észre sem lefektét, sem felkeltét.

וְלֹא־יָדַע בְּשִׁכְבָהּ וּבְקוּמָהּ׃ (לו) וַתַּהֲרֶיןָ שְׁתֵּי בְנוֹת־לוֹט
מֵאֲבִיהֶן׃ (לז) וַתֵּלֶד הַבְּכִירָה בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ מוֹאָב
הוּא אֲבִי־מוֹאָב עַד־הַיּוֹם׃ (לח) וְהַצְּעִירָה גַּם־הִוא יָלְדָה
בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־עַמִּי הוּא אֲבִי בְנֵי־עַמּוֹן עַד־הַיּוֹם׃ ס

כ

(א) וַיִּסַּע מִשָּׁם אַבְרָהָם אַרְצָה הַנֶּגֶב וַיֵּשֶׁב בֵּין קָדֵשׁ וּבֵין
שׁוּר וַיָּגָר בִּגְרָר׃ (ב) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ
אֲחֹתִי הִוא וַיִּשְׁלַח אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ גְּרָר וַיִּקַּח אֶת־שָׂרָה׃
(ג) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־אֲבִימֶלֶךְ בַּחֲלוֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ
הִנְּךָ מֵת עַל־הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־לָקַחְתָּ וְהִוא בְּעֻלַת בָּעַל׃
(ד) וַאֲבִימֶלֶךְ לֹא קָרַב אֵלֶיהָ וַיֹּאמַר אֲדֹנָי הֲגוֹי גַּם־צַדִּיק
תַּהֲרֹג׃ (ה) הֲלֹא הוּא אָמַר־לִי אֲחֹתִי הִוא וְהִיא־גַם־הִוא
אָמְרָה אָחִי הוּא בְּתֹם־לְבָבִי וּבְנִקְיֹן כַּפַּי עָשִׂיתִי זֹאת׃
(ו) וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם גַּם אָנֹכִי יָדַעְתִּי כִּי בְתֹם־
לְבָבְךָ עָשִׂיתָ זֹאת וָאֶחְשָׂךְ גַּם־אָנֹכִי אוֹתְךָ מֵחֲטוֹ־לִי עַל־
כֵּן לֹא־נְתַתִּיךָ לִנְגֹּעַ אֵלֶיהָ׃ (ז) וְעַתָּה הָשֵׁב אֵשֶׁת־הָאִישׁ
כִּי־נָבִיא הוּא וְיִתְפַּלֵּל בַּעַדְךָ וֶחְיֵה וְאִם־אֵינְךָ מֵשִׁיב דַּע
כִּי־מוֹת תָּמוּת אַתָּה וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ (ח) וַיַּשְׁכֵּם אֲבִימֶלֶךְ
בַּבֹּקֶר וַיִּקְרָא לְכָל־עֲבָדָיו וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים מְאֹד׃ (ט) וַיִּקְרָא אֲבִימֶלֶךְ
לְאַבְרָהָם וַיֹּאמֶר לוֹ מֶה־עָשִׂיתָ לָּנוּ וּמֶה־חָטָאתִי לָךְ
כִּי־הֵבֵאתָ עָלַי וְעַל־מַמְלַכְתִּי חֲטָאָה גְדֹלָה מַעֲשִׂים
אֲשֶׁר לֹא־יֵעָשׂוּ עָשִׂיתָ עִמָּדִי׃ (י) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ
אֶל־אַבְרָהָם מָה רָאִיתָ כִּי עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃
(יא) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם כִּי אָמַרְתִּי רַק אֵין־יִרְאַת
אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם הַזֶּה וַהֲרָגוּנִי עַל־דְּבַר אִשְׁתִּי׃
(יב) וְגַם־אָמְנָה אֲחֹתִי בַת־אָבִי הִוא אַךְ לֹא בַת־אִמִּי וַתְּהִי־לִי

---

6. v. מחטוא קרי

36. És fogantak Lót lányai mindketten atyjuktól.

37. És szült az idősbik fiat, és nevezte Móávnak; ez Móáv ősatyja a mai napig.

38. És a kisebbik, az is szült fiat, és nevezte az ő nevét Benámi-nak; ez Ammon fiainak ősatyja a mai napig.

20. fejezet.

1. És elköltözött onnan Ávraham a déli földre, és lakott Kadés és Súr közt, és tartózkodott Gerarban.

2. És mondá Ávraham Szárah, az ő telesége felől: Testvérem ő. És küldött Avimelech, Gerar királya és elvette Száraht.

3. És jött Isten Avimelech-hez éjjeli álmában, és mondá neki: Ime meghalsz az asszonyért, a kit elvettél, mert ő egy férfinak a hitvese.

4. Avimelech pedig nem közeledett hozzá, és mondá: Uram! hát az igazságos népet is megölöd-e?

5. Hát nem ő mondotta-e nekem: Növérem ő? Sőt az asszony maga is mondta: testvérem ő. Szivem ártatlanságában és kezeim tisztaságában tettem ezt.

6. És mondá neki az Isten álomban: Én is tudom, hogy szived ártatlanságában tetted ezt, és azért tartóztattalak én is, hogy ne vétkezzél ellenem. Azért nem engedtem neked hozzá nyulni.

7. És most add vissza a férfi feleségét, mert jós ő, és majd imádkozik érted, hogy élj. De ha nem adod vissza, tudd meg, hogy halállal halsz meg te és minden, a mi a tiéd.

8. És fölkelt Avimelech reggel, és elhivatta valamennyi szolgáit, és elbeszélte mind ezen dolgokat fülök hallatára; és féltek az emberek szerfölött.

9. És hivatta Avimelech Ávrahamot és mondá neki: Mit tettél te nekünk, és mit vétettem én neked, hogy reám és a királyságomra oly nagy bünt hoztál? Tetteket, melyeknek nem kellene történniök, tettél velem.

10. És mondá Avimelech Ávrahamnak: Mit láttál, hogy tetted ezt a dolgot?

11. És mondá Ávraham: Mert azt gondoltam: Csak nincs Isten félelme e helyen, és megölnek engem feleségem miatt.

12. És igazán is húgom, atyám lánya ő, csakhogy nem anyám lánya, és igy lett feleségemmé.

לְאִשָּׁה׃ (יג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר הִתְעוּ אֹתִי אֱלֹהִים מִבֵּית אָבִי
וָאֹמַר לָהּ זֶה חַסְדֵּךְ אֲשֶׁר תַּעֲשִׂי עִמָּדִי אֶל כָּל־הַמָּקוֹם
אֲשֶׁר נָבוֹא שָׁמָּה אִמְרִי־לִי אָחִי הוּא׃ (יד) וַיִּקַּח אֲבִימֶלֶךְ
צֹאן וּבָקָר וַעֲבָדִים וּשְׁפָחֹת וַיִּתֵּן לְאַבְרָהָם וַיָּשֶׁב לוֹ אֵת
שָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ (טו) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ הִנֵּה אַרְצִי לְפָנֶיךָ
בַּטּוֹב בְּעֵינֶיךָ שֵׁב׃ (טז) וּלְשָׂרָה אָמַר הִנֵּה נָתַתִּי אֶלֶף
כֶּסֶף לְאָחִיךְ הִנֵּה הוּא־לָךְ כְּסוּת עֵינַיִם לְכֹל אֲשֶׁר אִתָּךְ
וְאֶת־כֹּל וְנֹכָחַת׃ (יז) וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים
וַיִּרְפָּא אֱלֹהִים אֶת־אֲבִימֶלֶךְ וְאֶת־אִשְׁתּוֹ וְאַמְהֹתָיו וַיֵּלֵדוּ׃
(יח) כִּי־עָצֹר עָצַר יְהוָה בְּעַד כָּל־רֶחֶם לְבֵית אֲבִימֶלֶךְ
עַל־דְּבַר שָׂרָה אֵשֶׁת אַבְרָהָם׃ ס

כא

(א) וַיהוָה פָּקַד אֶת־שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר וַיַּעַשׂ יְהוָה לְשָׂרָה
כַּאֲשֶׁר דִּבֵּר׃ (ב) וַתַּהַר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֵּן לִזְקֻנָיו
לַמּוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֹתוֹ אֱלֹהִים׃ (ג) וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־
שֵׁם־בְּנוֹ הַנּוֹלַד־לוֹ אֲשֶׁר־יָלְדָה־לּוֹ שָׂרָה יִצְחָק׃ (ד) וַיָּמָל
אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ
אֱלֹהִים׃ חמישי (ה) וְאַבְרָהָם בֶּן־מְאַת שָׁנָה בְּהִוָּלֶד
לוֹ אֶת יִצְחָק בְּנוֹ׃ (ו) וַתֹּאמֶר שָׂרָה צְחֹק עָשָׂה לִי
אֱלֹהִים כָּל־הַשֹּׁמֵעַ יִצְחַק־לִי׃ (ז) וַתֹּאמֶר מִי מִלֵּל
לְאַבְרָהָם הֵינִיקָה בָנִים שָׂרָה כִּי־יָלַדְתִּי בֵן לְזִקֻנָיו׃
(ח) וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגָּמַל וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתֶּה גָּדוֹל בְּיוֹם
הִגָּמֵל אֶת־יִצְחָק׃ (ט) וַתֵּרֶא שָׂרָה אֶת־בֶּן־הָגָר הַמִּצְרִית
אֲשֶׁר־יָלְדָה לְאַבְרָהָם מְצַחֵק׃ (י) וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם גָּרֵשׁ
הָאָמָה הַזֹּאת וְאֶת־בְּנָהּ כִּי לֹא יִירַשׁ בֶּן־הָאָמָה
הַזֹּאת עִם־בְּנִי עִם־יִצְחָק׃ (יא) וַיֵּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינֵי
אַבְרָהָם עַל אוֹדֹת בְּנוֹ׃ (יב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם

8. v. פתח באתנח 9. v. סגול בס״פ 13. v. קדש

13. És lőn, midőn elköltöztetett engem Isten atyám házából, azt mondtam neki: Ez legyen a te kegyességed, melyet velem tégy, minden helyen, a hová érkezünk, mondd felőlem: bátyám ő.

14. És vett Avimelech juhot és marhát és szolgákat és szolgálókat, és adta Ávrahamnak; és visszaadta neki Szárát, feleségét.

15. És szólt Avimelech: Ime országom előtted van, a hol szemeidnek jónak látszik, lakhatol.

16. Szárához pedig mondá: Ime adok ezer ezüst pénzt testvérednek; az legyen neked szemfedezőül mindazok előtt, kik veled vannak; és mindenki előtt igazolva vagy.

17. És imádkozott Ávraham Istennek és meggyógyitotta Isten Avimelechet és az ő feleségét és szolgálóit, hogy szülhettek.

18. Mert berekesztett vala az örökévaló minden anyaméhet Avimelech házában Száráh, Ávraham felesége miatt.

21. fejezet.

1. És az örökkévaló megemlékezett Száráról, a mint szólt vala; és tőn az örökkévaló Szárának, a mint beszélt vala.

2. És fogant és szült Száráh Ávrahamnak fiat öregségére, a kitüzött időre, melyet Isten mondott volt.

3. És nevezte Ávraham az ő fiát, a ki született neki, a kit szült vala neki Száráh, Jiczchaknak.

4. És körülmetélte Ávraham Jiczchakot, az ő fiát, nyolcz napos korában, a mint parancsolta neki Isten.

5. És Ávraham száz éves volt, mikor született neki fia Jiczchak.

6. És mondá Szaráh: Nevetést szerzett nekem Isten; minden, a ki hallja, nevetni fog rajtam.

7. És szólt: Ki mondta volna Ávrahamnak: Szárah gyermekeket szoptat! mert én fiat szültem vénségére.

8. És felnevekedett a gyermek és elválasztatott, és csinált Ávraham nagy lakomát az napon, midőn Jiczchak elválasztatott.

9. És látta Száráh Hagarnak, a micrisznek fiát, kit Ávrahamnak szült, gúnyolódni.

10. Ezért mondá Ávrahamnak: Kergesd el azt a szolgálót és fiát, mert nem fog örökölni e szolgálónak fia az én fiammal, Jiczchakkal!

11. És rossznak tetszett a dolog nagyon Ávraham szemei előtt az ő fia felől.

12. És szólt Isten Ávrahamnak: Ne tessék rossznak szemeid

אַל־יֵרַע בְּעֵינֶיךָ עַל־הַנַּעַר וְעַל־אֲמָתֶךָ כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר
אֵלֶיךָ שָׂרָה שְׁמַע בְּקֹלָהּ כִּי בְיִצְחָק יִקָּרֵא לְךָ זָרַע׃
(יג) וְגַם אֶת־בֶּן־הָאָמָה לְגוֹי אֲשִׂימֶנּוּ כִּי זַרְעֲךָ הוּא׃
(יד) וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם ׀ בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח־לֶחֶם וְחֵמַת מַיִם וַיִּתֵּן
אֶל־הָגָר שָׂם עַל־שִׁכְמָהּ וְאֶת־הַיֶּלֶד וַיְשַׁלְּחֶהָ וַתֵּלֶךְ וַתֵּתַע
בְּמִדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע׃ (טו) וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן־הַחֵמֶת וַתַּשְׁלֵךְ
אֶת־הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד הַשִּׂיחִם׃ (טז) וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנֶּגֶד
הַרְחֵק כִּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת כִּי אָמְרָה אַל־אֶרְאֶה בְּמוֹת הַיֶּלֶד
וַתֵּשֶׁב מִנֶּגֶד וַתִּשָּׂא אֶת־קֹלָהּ וַתֵּבְךְּ׃ (יז) וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים
אֶת־קוֹל הַנַּעַר וַיִּקְרָא מַלְאַךְ אֱלֹהִים ׀ אֶל־הָגָר מִן־הַשָּׁמַיִם
וַיֹּאמֶר לָהּ מַה־לָּךְ הָגָר אַל־תִּירְאִי כִּי־שָׁמַע אֱלֹהִים אֶל־
קוֹל הַנַּעַר בַּאֲשֶׁר הוּא־שָׁם׃ (יח) קוּמִי שְׂאִי אֶת־הַנַּעַר
וְהַחֲזִיקִי אֶת־יָדֵךְ בּוֹ כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימֶנּוּ׃ (יט) וַיִּפְקַח
אֱלֹהִים אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא בְּאֵר מָיִם וַתֵּלֶךְ וַתְּמַלֵּא אֶת־
הַחֵמֶת מַיִם וַתַּשְׁקְ אֶת־הַנָּעַר׃ (כ) וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת־הַנַּעַר
וַיִּגְדָּל וַיֵּשֶׁב בַּמִּדְבָּר וַיְהִי רֹבֶה קַשָּׁת׃ (כא) וַיֵּשֶׁב בְּמִדְבַּר
פָּארָן וַתִּקַּח־לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ פ ששי
(כב) וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ
אֶל־אַבְרָהָם לֵאמֹר אֱלֹהִים עִמְּךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה עֹשֶׂה׃
(כג) וְעַתָּה הִשָּׁבְעָה לִּי בֵאלֹהִים הֵנָּה אִם־תִּשְׁקֹר לִי וּלְנִינִי
וּלְנֶכְדִּי כַּחֶסֶד אֲשֶׁר־עָשִׂיתִי עִמְּךָ תַּעֲשֶׂה עִמָּדִי וְעִם־הָאָרֶץ
אֲשֶׁר־גַּרְתָּה בָּהּ׃ (כד) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אָנֹכִי אִשָּׁבֵעַ׃
(כה) וְהוֹכַח אַבְרָהָם אֶת־אֲבִימֶלֶךְ עַל־אֹדוֹת בְּאֵר הַמַּיִם
אֲשֶׁר גָּזְלוּ עַבְדֵי אֲבִימֶלֶךְ׃ (כו) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ לֹא יָדַעְתִּי
מִי עָשָׂה אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְגַם־אַתָּה לֹא־הִגַּדְתָּ לִי וְגַם אָנֹכִי
לֹא שָׁמַעְתִּי בִּלְתִּי הַיּוֹם׃ (כז) וַיִּקַּח אַבְרָהָם צֹאן וּבָקָר
וַיִּתֵּן לַאֲבִימֶלֶךְ וַיִּכְרְתוּ שְׁנֵיהֶם בְּרִית׃ (כח) וַיַּצֵּב אַבְרָהָם
אֶת־שֶׁבַע כִּבְשֹׂת הַצֹּאן לְבַדְּהֶן׃ (כט) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ אֶל־

סגול באתנח 15. v.

előtt a fiú és szolgalód felől; mindenben, a mit mond neked Szárah, hallgass szavára, mert Jiczchakról fog neveztetni a te magzatod.

13. De a szolgáló fiát is nemzetté teszem, mert magzatod ő.

14. És korán felkelt Ávraham reggel, és vett kenyeret és egy tömlő vizet, és adta Hagarnak, feltevén azt a vállára gyermekestől és elküldte. És ő elment és tévelygett Beér-Seva pusztájában.

15. Midőn elfogyott a viz a tömlőből, oda vetette a gyermeket a bokrok egyike alá.

16. És elment és leült átellenben egy ijlövésnyi távolságban, mert, mondá, nem nézhetem a gyermek haldoklását. És ült átellenben és fölemelte hangját és sirt.

17. És meghallotta Isten a fiú hangját, és kiáltott Isten angyala Hagarnak az égből, mondván neki: Mi lelt Hagar? Ne félj, mert hallgatott Isten a fiú szavára, ott, a hol van.

18. Kelj fel, vedd fel a fiút, és fogd őt erősen a kezeddel, mert nagy néppé teszem őt.

19. És megnyitotta Isten az ő szemeit és látott egy kútat vizzel, és odament és megtöltötte a tömlőt vizzel, és megitatta a fiút.

20. És volt Isten a fiúval, és ez felserdült és a pusztában lakott és lőn ijas lövő.

21. És lakott Paran pusztájában, és vett neki anyja feleséget Micrájim országából.

22. És lőn azon időben, hogy szólt Avimelech és Fichól az ő hadvezére Ávrahamhoz, mondván: Isten veled van mindenben, a mit te cselekszel.

23. És most esküdjél meg nekem Istenre imitt, hogy nem hütlenkedel ellenem vagy gyermekem ellen vagy unokám ellen; hogy a kegyesség szerint, melylyel veled bántam, bánsz velem is és az országgal, melyben tartózkodtál.

24. És szólt Ávraham: Én megesküszöm.

25. És megdorgálta Ávraham Avimelechet a viz-kútért, melyet Avimelech szolgái elvettek volt.

26. És mondá Avimelech: Nem tudom, ki tette ezt; te sem mondtad nekem, meg én sem hallottam, csupán ma.

27. És vett Ávraham juhokat és marhát, és adta Avimelechnek, és kötöttek mindaketten szövetséget.

28. És állitott Ávraham hét bárányt a juhok közül külön.

29. És szólt Avimelech Ávrahamnak: Mire való ez a hét bárány, melyet külön állitottál?

אַבְרָהָם מָה הֶנָּה שֶׁבַע כְּבָשֹׂת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר הִצַּבְתָּ
לְבַדָּנָה: (ל) וַיֹּאמֶר כִּי אֶת־שֶׁבַע כְּבָשֹׂת תִּקַּח מִיָּדִי בַּעֲבוּר
תִּהְיֶה־לִּי לְעֵדָה כִּי חָפַרְתִּי אֶת־הַבְּאֵר הַזֹּאת: (לא) עַל־
כֵּן קָרָא לַמָּקוֹם הַהוּא בְּאֵר שָׁבַע כִּי שָׁם נִשְׁבְּעוּ שְׁנֵיהֶם:
(לב) וַיִּכְרְתוּ בְרִית בִּבְאֵר שָׁבַע וַיָּקָם אֲבִימֶלֶךְ וּפִיכֹל
שַׂר־צְבָאוֹ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים: (לג) וַיִּטַּע אֶשֶׁל
בִּבְאֵר שָׁבַע וַיִּקְרָא־שָׁם בְּשֵׁם יְהוָה אֵל עוֹלָם: (לד) וַיָּגָר
אַבְרָהָם בְּאֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים יָמִים רַבִּים: פ שביעי

כב

(א) וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: (ב) וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־
בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ
הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר
אֵלֶיךָ: (ג) וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ
וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֶת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה
וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים: (ד) בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם
מֵרָחֹק: (ה) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה
עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה
אֲלֵיכֶם: (ו) וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־
יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ
שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: (ז) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר
אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה
הַשֶּׂה לְעֹלָה: (ח) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ
הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: (ט) וַיָּבֹאוּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ

---

6. v. מגול באתנח

30. És ez mondá: hogy a két bárányt elfogadd kezemből, hogy legyen nekem tanubizonyságul, hogy én ástam ezt a kútat.

31. Azért nevezték azt a helyet Beér-Sevának, mert ott esküdtek meg mind a ketten.

32. És kötöttek szövetséget Beér-Sevában. Aztán felkelt Avimelech és Fichól az ő hadvezére, és visszatértek a pelistim földére.

33. És ültetett tamarik-fát Beér-Sevában, és imádta ott az örökkévaló örök Isten nevét.

34. És tartózkodott Ávraham a pelistim országában sok ideig.

22. fejezet.

1. És lőn ezen dolgok után, hogy az Isten megkisértette Ávrahamot és szólt hozzá: Ávraham! és ez mondá: Imhol vagyok.

2. És mondá: Vedd kérlek fiadat, az egyetlent, a kit szeretsz, Jiczchakot, és eredj el a Mórijah földére és áldozd fel ott égő áldozatul a hegyek egyikén, melyet mondok neked.

3. És Ávraham felkelt korán reggel, és megnyergelte szamarát, és vette két legényét maga mellé és fiát Jiczchakot, és hasogatott fát az áldozathoz, és felkerekedett és elment a helyre, melyet mondott neki az Isten.

4. A harmadik napon fölemelte Ávraham az ő szemeit, és meglátta a helyet messziről.

5. És szólt Ávraham legényeihez: Maradjatok ti itt a szamárral, én pedig és a fiú elmegyünk odáig és imádkozunk, aztán visszatérünk hozzátok.

6. És vette Ávraham az áldozathoz való fát, és feltette Jiczchakra, az ő fiára, aztán kezébe vette a tüzet és a kést, és igy mentek ketten együtt.

7. És szólt Jiczchak Ávrahamnak az ő atyjának, mondván: Atyám! És ez mondá: Imhol vagyok fiam! És mondá: Imhol a tüz és a fa, de hol van a bárány égő áldozatnak?

8. És mondá Ávraham: Isten majd kiszemeli magának a bárányt égő áldozatnak, fiam; és tovamentek ketten együtt.

9. És érkeztek azon helyre, melyet mondott neki Isten, és felépítette ott Ávraham az oltárt, és rendezte a fát, és megkötözte Jiczchakot, az ő fiát, és föltette őt az oltárra a fa fölé.

עַל־הַמּוֹבֵחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ (י) וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־
יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחַט אֶת־בְּנוֹ׃ (יא) וַיִּקְרָא
אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם | אַבְרָהָם
וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ (יב) וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר
וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה כִּי | עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים
אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי׃ (יג) וַיִּשָּׂא
אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ
בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת
בְּנוֹ׃ (יד) וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהוָה | יִרְאֶה
אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ (טו) וַיִּקְרָא מַלְאַךְ
יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ (טז) וַיֹּאמֶר בִּי
נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי | יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה
וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ (יז) כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ
וְהַרְבָּה אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר
עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ (יח) וְהִתְבָּרֲכוּ
בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃
(יט) וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר
שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ פ מפטיר

(כ) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר
הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַּם־הִוא בָּנִים לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ (כא) אֶת־
עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃
(כב) וְאֶת־כֶּשֶׂד וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֶת
בְּתוּאֵל׃ (כג) וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנָה אֵלֶּה
יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ (כד) וּפִילַגְשׁוֹ
וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הִוא אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־
תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃ פ

סנול באתנח .10 v.

10. És kinyújtotta Ávraham a kezét, és elővette a kést, hogy levágja az ő fiát.

11. Ekkor kiáltott neki az örökkévaló angyala az égből, és mondá: Ávraham, Ávraham! és mondá: Imhol vagyok.

12. És szólt: Ne nyújtsd ki kezedet a fiú után, és ne bántsd őt legkevésbbé sem, mert most tudom, hogy te istenfélő vagy, mivel meg nem tagadtad tőlem egyetlen fiadat.

13. És fölemelte Ávraham a szemeit, és széttekintett, és ime — egy kos! aztán fennakadt a sürüségben szarvainál fogva. És oda ment Ávraham és megfogta a kost, és megáldozta azt égő áldozatul fia helyett.

14. És nevezte Ávraham ama hely nevét: az örökkévaló kiszemeli, a mint maiglan mondatik: az örökkévaló hegyén jelenik meg.

15. És kiáltott az örökkévaló angyala Ávrahamnak másodszor az égből.

16. Es mondá: Magamra esküszöm — szól az örökkévaló — hogy, mivel ezt cselekedted, és meg nem tagadtad tőlem egyetlen fiadat,

17. hogy áldva áldalak és megsokasítom magzatodat, mint az ég csillagait és mint a fövényt, mely a tenger partján van, és magzatod elfoglalja elleneinek kapuját.

18. És áldják magukat magzatoddal a föld valamennyi népei, annak jutalmául, hogy hallgattál az én szavamra.

19. És visszatért Ávraham az ő legényeihez, és elindultak és együtt mentek Beér-Sevába. És Ávraham megtelepedett Beér-Sevában.

20. És lőn ezen események után, hogy jelentetett Ávrahamnak, mondván: Ime Milka is szült fiúkat Nachór testvérednek.

21. Uc, elsőszülöttét és Buz testvérét, és Kemuélt, Aram ősatyját.

22. És Keszedet és Chazót és Pildast és Jidlafot és Beszuélt.

23. És Beszuél nemzette Rivkát. Ezt a nyolczat szülte Milka Nachórnak, Ávraham testvérének.

24. És ágyasa, kinek neve Reúma vala, az is szült: Teváchot és Gáchámot és Táchást és Máachát.

חיי שרה

כג

(א) וַיִּהְיוּ חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים
שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה׃ (ב) וַתָּמָת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע הִוא
חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא אַבְרָהָם לִסְפֹּד לְשָׂרָה וְלִבְכֹּתָהּ׃
(ג) וַיָּקָם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מֵתוֹ וַיְדַבֵּר אֶל־בְּנֵי־חֵת
לֵאמֹר׃ (ד) גֵּר־וְתוֹשָׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם תְּנוּ לִי אֲחֻזַּת־קֶבֶר
עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנָי׃ (ה) וַיַּעֲנוּ בְנֵי־חֵת אֶת־
אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ (ו) שְׁמָעֵנוּ | אֲדֹנִי נְשִׂיא אֱלֹהִים
אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ בְּמִבְחַר קְבָרֵינוּ קְבֹר אֶת־מֵתֶךָ אִישׁ מִמֶּנּוּ
אֶת־קִבְרוֹ לֹא־יִכְלֶה מִמְּךָ מִקְּבֹר מֵתֶךָ׃ (ז) וַיָּקָם
אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם־הָאָרֶץ לִבְנֵי־חֵת׃ (ח) וַיְדַבֵּר
אִתָּם לֵאמֹר אִם־יֵשׁ אֶת־נַפְשְׁכֶם לִקְבֹּר אֶת־מֵתִי מִלְּפָנַי
שִׁמְעוּנִי וּפִגְעוּ־לִי בְּעֶפְרוֹן בֶּן־צֹחַר׃ (ט) וְיִתֶּן־לִי אֶת־
מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־לוֹ אֲשֶׁר בִּקְצֵה שָׂדֵהוּ בְּכֶסֶף
מָלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לַאֲחֻזַּת־קָבֶר׃ (י) וְעֶפְרוֹן יֹשֵׁב
בְּתוֹךְ בְּנֵי־חֵת וַיַּעַן עֶפְרוֹן הַחִתִּי אֶת־אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי־
חֵת לְכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ לֵאמֹר׃ (יא) לֹא־אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי
הַשָּׂדֶה נָתַתִּי לָךְ וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְךָ נְתַתִּיהָ לְעֵינֵי בְנֵי־
עַמִּי נְתַתִּיהָ לָּךְ קְבֹר מֵתֶךָ׃ (יב) וַיִּשְׁתַּחוּ אַבְרָהָם לִפְנֵי
עַם־הָאָרֶץ׃ (יג) וַיְדַבֵּר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאָזְנֵי עַם־הָאָרֶץ
לֵאמֹר אַךְ אִם־אַתָּה לוּ שְׁמָעֵנִי נָתַתִּי כֶּסֶף הַשָּׂדֶה קַח
מִמֶּנִּי וְאֶקְבְּרָה אֶת־מֵתִי שָׁמָּה׃ (יד) וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־
אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ׃ (טו) אֲדֹנִי שְׁמָעֵנִי אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאַת
שֶׁקֶל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־הִוא וְאֶת־מֵתְךָ קְבֹר׃
(טז) וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן וַיִּשְׁקֹל אַבְרָהָם לְעֶפְרֹן

כף זעירא 2. v.

23. fejezet. — CHÁJÉ SZÁRAH.

1. És volt Szárah életkora: százhuszonhét esztendő; ezek Szárah életének évei.

2. És meghalt Szárah Kirjász-Árbában, az Chevrón, Kenáán országában. És eljött Ávraham, hogy gyászolja Szárát és sirassa őt.

3. És fölkelt Ávraham az ő halottja elől, és beszélt Chész fiaihoz, mondván:

4. Idegen és jövevény vagyok én nálatok; adjatok nekem birtokot temetőnek nálatok, hadd temessem el halottamat magam elől.

5. És feleltek Chész fiai Ávrahamnak, mondván neki:

6. Hallgass ránk, uram! Isten fejedelme vagy te köztünk, legkiválóbb temető helyeinkben temesd el halottadat. Senki közülünk temetőjét meg nem tagadja tőled, hogy el ne temesd halottadat.

7. És felkelt Ávraham, és meghajtotta magát az ország népe előtt, Chész fiai előtt.

8. És beszélt velük, mondván: Ha szándékotokban van, hogy eltemessem halottamat arcom elől, hallgassatok rám és járuljatok érettem Efrón, Czóchár fia elé,

9. hogy adja nekem a Machpéla barlangot, mely az övé, mely az ő mezeje szélén van; teljes pénzértéken adja nekem köztetek temető-birtokul.

10. És Efrón ül vala Chész fiai közt; és felelt Efrón, a Chitti Ávrahamnak Chész fiai hallatára, mindazoknak, kik bementek városának kapuiba, mondván:

11. Nem, uram! Hallgass rám! A mezőt neked adom, és a barlangot, mely abban van, szintén neked adom; népem fiainak szemei előtt adom neked; temesd el halottadat.

12. És meghajolt Ávraham az ország népe előtt.

14. És beszélt Efrónnal az ország népének hallatára, mondván: Vajha csak én rám hallgatnál! Megadom a mező pénzértékét; fogadd el tőlem, és oda temetem halottamat.

14. És felelt Efrón Ávrahamnak, mondván neki:

15. Uram, hallgass meg engem! Egy négyszáz sekel ezüst értékü föld én köztem és te közted, micsoda az? Tehát halottadat temesd el.

16. És Ávraham megértette Efrónt, és Ávraham megmérte

אֶת־הַכֶּסֶף אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאָזְנֵי בְנֵי־חֵת אַרְבַּע מֵאוֹת שֶׁקֶל
כֶּסֶף עֹבֵר לַסֹּחֵר: שני (יז) וַיָּקָם וּ שְׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר
בַּמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר לִפְנֵי מַמְרֵא הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ
וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב:
(יח) לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינֵי בְנֵי־חֵת בְּכֹל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ:
(יט) וְאַחֲרֵי־כֵן קָבַר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעָרַת
שְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מַמְרֵא הִוא חֶבְרוֹן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן:
(כ) וַיָּקָם הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ לְאַבְרָהָם לַאֲחֻזַּת־
קֶבֶר מֵאֵת בְּנֵי־חֵת: ס

כד

(א) וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל:
(ב) וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־עַבְדּוֹ זְקַן בֵּיתוֹ הַמֹּשֵׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־
לוֹ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יַרְכִּי: (ג) וְאַשְׁבִּיעֲךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי
הַשָּׁמַיִם וֵאלֹהֵי הָאָרֶץ אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת
הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ: (ד) כִּי אֶל־אַרְצִי וְאֶל־
מוֹלַדְתִּי תֵּלֵךְ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי לְיִצְחָק: (ה) וַיֹּאמֶר
אֵלָיו הָעֶבֶד אוּלַי לֹא־תאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרַי אֶל־
הָאָרֶץ הַזֹּאת הֲהָשֵׁב אָשִׁיב אֶת־בִּנְךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־
יָצָאתָ מִשָּׁם: (ו) וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב
אֶת־בְּנִי שָׁמָּה: (ז) יְהוָה ו אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לָקָחַנִי
מִבֵּית אָבִי וּמֵאֶרֶץ מוֹלַדְתִּי וַאֲשֶׁר דִּבֶּר־לִי וַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־
לִי לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת הוּא יִשְׁלַח
מַלְאָכוֹ לְפָנֶיךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִשָּׁם: (ח) וְאִם־לֹא
תאבֶה הָאִשָּׁה לָלֶכֶת אַחֲרֶיךָ וְנִקִּיתָ מִשְּׁבֻעָתִי זֹאת רַק
אֶת־בְּנִי לֹא תָשֵׁב שָׁמָּה: (ט) וַיָּשֶׂם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת
יֶרֶךְ אַבְרָהָם אֲדֹנָיו וַיִּשָּׁבַע לוֹ עַל הַדָּבָר הַזֶּה: שלישי (י) וַיִּקַּח
הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גְמַלִּים מִגְּמַלֵּי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ וְכָל־טוּב אֲדֹנָיו
בְּיָדוֹ וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרַם נַהֲרַיִם אֶל־עִיר נָחוֹר: (יא) וַיַּבְרֵךְ

Efrónnak az ezüstöt, melyet említett Chész fiainak hallatára: négy száz sekel ezüstöt, kelendő a kereskedőnél.

17. És lőn Efrón mezeje, mely a Machpélában vala, mely Mámré előtt volt; a mező és a barlang, mely abban volt, és minden fa, mely a mezőben, mely egész határában köröskörül volt,

18. Ávrahamé birtok gyanánt, Chész fiainak szemei előtt, minden a város kapuján bemenők előtt.

19. Azután eltemette Ávraham Szárát, az ő feleségét, a Machpéla mező barlangjában, Mámré előtt, az Chevrón, Kenaán országában.

20. És megmaradt a mező és a barlang, mely abban volt, Ávrahamnak temető-birtokul Chész fiaitól.

24. fejezet.

1. És Ávraham öreg volt, korban előhaladott, és az örökkévaló megáldotta vala Ávrahamot mindennel.

2. És szólt Ávraham az ő szolgájához, háza legöregebbjéhez, a ki rendelkezett mindennel, a mije volt: Tedd kérlek a kezedet tomporom alá.

3. És megesketlek az örökkévalóra, az ég Istenére és a föld Istenére, hogy ne végy feleséget fiamnak a Kenáani lányai közül, kinek közepette lakom.

4. Hanem hazámba és szülőhelyemre menj, és végy feleséget fiamnak Jiczchaknak.

5. És szólt hozzá a szolga: Hátha nem akar a nő utánam jönni ez országba, vajjon visszavigyem-e fiadat abba az országba, melyből kiköltöztél?

6. És mondá neki Ávraham: Őrizkedjél, hogy vissza ne vidd a fiamat oda.

7. Az örökkévaló, az ég Istene, a ki elvitt engem atyám házából és születésem földéről, és a ki beszélt velem és megesküdött nekem mondván: Magzatodnak adom ezt az országot, az elküldi angyalát előtted, hogy feleséget végy fiamnak onnan.

8. De ha nem akar a nő utánad menni, akkor fel vagy mentve eskűm alól, csak fiamat vissza ne vidd oda.

9. És oda tette a szolga a kezét Ávrahamnak, az ő urának tompora alá, és megesküdött neki e dologra.

10. És vett a szolga tiz tevét ura tevéi közül és elindult, urának mindenféle javaival kezében, és fölkerekedvén, elindult Aram-Naharájimba, Nachór városába.

הַגְּמַלִּים מִבְּחוּץ לָעִיר אֶל־בְּאֵר הַמָּיִם לְעֵת עֶרֶב לְעֵת
צֵאת הַשֹּׁאֲבֹת׃ (יב) וַיֹּאמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם
הַקְרֶה־נָּא לְפָנַי הַיּוֹם וַעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדֹנִי אַבְרָהָם׃
(יג) הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב עַל־עֵין הַמָּיִם וּבְנוֹת אַנְשֵׁי הָעִיר יֹצְאֹת
לִשְׁאֹב מָיִם׃ (יד) וְהָיָה הַנַּעֲרָ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הַטִּי־נָא
כַדֵּךְ וְאֶשְׁתֶּה וְאָמְרָה שְׁתֵה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה אֹתָהּ
הֹכַחְתָּ לְעַבְדְּךָ לְיִצְחָק וּבָהּ אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־
אֲדֹנִי׃ (טו) וַיְהִי־הוּא טֶרֶם כִּלָּה לְדַבֵּר וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת
אֲשֶׁר יָלְדָה לִבְתוּאֵל בֶּן־מִלְכָּה אֵשֶׁת נָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם
וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ׃ (טז) וְהַנַּעֲרָ טֹבַת מַרְאֶה מְאֹד בְּתוּלָה
וְאִישׁ לֹא יְדָעָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה וַתְּמַלֵּא כַדָּהּ וַתָּעַל׃ (יז) וַיָּרָץ
הָעֶבֶד לִקְרָאתָהּ וַיֹּאמֶר הַגְמִיאִינִי נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃
(יח) וַתֹּאמֶר שְׁתֵה אֲדֹנִי וַתְּמַהֵר וַתֹּרֶד כַּדָּהּ עַל־יָדָהּ
וַתַּשְׁקֵהוּ׃ (יט) וַתְּכַל לְהַשְׁקֹתוֹ וַתֹּאמֶר גַּם לִגְמַלֶּיךָ
אֶשְׁאָב עַד אִם־כִּלּוּ לִשְׁתֹּת׃ (כ) וַתְּמַהֵר וַתָּעַר כַּדָּהּ אֶל־
הַשֹּׁקֶת וַתָּרָץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לִשְׁאֹב וַתִּשְׁאַב לְכָל־גְּמַלָּיו׃
(כא) וְהָאִישׁ מִשְׁתָּאֵה לָהּ מַחֲרִישׁ לָדַעַת הַהִצְלִיחַ יְהוָה
דַּרְכּוֹ אִם־לֹא׃ (כב) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ הַגְּמַלִּים לִשְׁתּוֹת
וַיִּקַּח הָאִישׁ נֶזֶם זָהָב בֶּקַע מִשְׁקָלוֹ וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדֶיהָ
עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם׃ (כג) וַיֹּאמֶר בַּת־מִי אַתְּ הַגִּידִי נָא
לִי הֲיֵשׁ בֵּית־אָבִיךְ מָקוֹם לָנוּ לָלִין׃ (כד) וַתֹּאמֶר אֵלָיו
בַּת־בְּתוּאֵל אָנֹכִי בֶּן־מִלְכָּה אֲשֶׁר יָלְדָה לְנָחוֹר׃
(כה) וַתֹּאמֶר אֵלָיו גַּם־תֶּבֶן גַּם־מִסְפּוֹא רַב עִמָּנוּ גַּם־מָקוֹם
לָלוֹן׃ (כו) וַיִּקֹּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחוּ לַיהוָה׃ רביעי (כז) וַיֹּאמֶר בָּרוּךְ
יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר לֹא־עָזַב חַסְדּוֹ וַאֲמִתּוֹ
מֵעִם אֲדֹנִי אָנֹכִי בַּדֶּרֶךְ נָחַנִי יְהוָה בֵּית אֲחֵי אֲדֹנִי׃
(כח) וַתָּרָץ הַנַּעֲרָ וַתַּגֶּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃
(כט) וּלְרִבְקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבָן וַיָּרָץ לָבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה

הנערה ק׳ v. 28. קמץ בו״ק v. 19. והנערה ק׳ v. 16. הנערה ק׳ v. 14.

11. És lehevertette a tevéket a városon kivül, a viz-kút mellett, esteli időtájban, a meritőnők kimenetelekor.

12. És mondá: Örökkévaló, uram Ávraham Istene! hadd kerüljön elém ma, és tégy kegyességet urammal, Ávrahammal!

13. Ime én a vizforrás mellett állok, és a városbeli emberek leányai kijönnek vizet meríteni.

14. És legyen, hogy a leány, a kinek én mondom: Ugyan hajtsd meg vedredet, hogy igyam, és ő azt mondja: Igyál, sőt tevéidet is megitatom, azt rendelted légyen szolgádnak, Jiczchaknak, és arról fogom megtudni, hogy kegyességet tettél urammal.

15. És lőn, ő még el sem végezte beszédét, és ime Rivkah jön vala ki, — a ki született Beszuélnek, Milka fiának, Nachór feleségének, Ávraham testvérének, — vedrével a vállán.

16. A leány pedig felette szép tekintetü volt, szűz, és férfi még nem ismerte meg; és lemenvén a forráshoz, megtöltötte vedrét, aztán fölment.

17. És elébe futott a szolga, és mondá: Hadd szürcsöljek, kérlek, egy kevés vizet vedredből.

18. És mondá: Igyál, uram, és sietett és leeresztette vedrét a kezére, és adott innia.

19. Midőn eleget adott innia, mondá: Tevéidnek is merítek, mig eleget nem ittak.

20. És sietett és kiüritette vedrét a váluba, és ismét elfutott a kútra, hogy merítsen, és merített valamennyi tevéjének.

21. És az ember álmélkodott rajta, hallgatva, hogy megtudja, vajjon szerencsésitette-e az örökkeváló az ő utját, vagy nem.

22. És lőn, mikor a tevék eleget ittak, vett a férfi arany orrgyürüt beká súlyút, és két karperecet kezeire, tiz arany volt a súlyuk.

23. És mondá: Ki leánya vagy te? Ugyan mondd meg nekem, van-e atyád házában számunkra hely meghálásra?

24. És ez szólt hozzá: Beszuél lánya vagyok én, Milka fiáé, kit Nachórnak szült.

25. És ismét szólt hozzá: Szalma is, abrak is sok van nálunk, hely is van meghálásra.

26. És lehajolt a férfi és leborult az örökkévaló előtt.

27. És mondá: Áldott az örökkévaló, uram Ávraham Istene, ki föl nem hagyott kegyességével és hűségével uram iránt; engem az örökkévaló vezérelt ez úton uram testvéreinek házához.

28. És elfutott a leányzó és elbeszélte anyja házában ezen dolgokat.

29. És Rivkának volt egy testvére, kinek neve Lavan vala; és kifutott Lavan a férfihoz, oda ki a forráshoz.

אֶל־הָעָיִן׃ (ל) וַיְהִי ׀ כִּרְאֹת אֶת־הַנֶּזֶם וְאֶת־הַצְּמִדִים עַל־
יְדֵי אֲחֹתוֹ וּכְשָׁמְעוֹ אֶת־דִּבְרֵי רִבְקָה אֲחֹתוֹ לֵאמֹר כֹּה־
דִבֶּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמַלִּים
עַל־הָעָיִן׃ (לא) וַיֹּאמֶר בּוֹא בְרוּךְ יְהוָה לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ
וְאָנֹכִי פִּנִּיתִי הַבַּיִת וּמָקוֹם לַגְּמַלִּים׃ (לב) וַיָּבֵא הָאִישׁ
הַבַּיְתָה וַיְפַתַּח הַגְּמַלִּים וַיִּתֵּן תֶּבֶן וּמִסְפּוֹא לַגְּמַלִּים וּמַיִם
לִרְחֹץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ׃ (לג) וַיּוּשַׂם לְפָנָיו
לֶאֱכֹל וַיֹּאמֶר לֹא אֹכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרָי וַיֹּאמֶר דַּבֵּר׃
(לד) וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אָנֹכִי׃ (לה) וַיהוָה בֵּרַךְ אֶת־
אֲדֹנִי מְאֹד וַיִּגְדָּל וַיִּתֶּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדִם
וּשְׁפָחֹת וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים׃ (לו) וַתֵּלֶד שָׂרָה אֵשֶׁת אֲדֹנִי בֵּן
לַאדֹנִי אַחֲרֵי זִקְנָתָהּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ׃
(לז) וַיַּשְׁבִּעֵנִי אֲדֹנִי לֵאמֹר לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לִבְנִי מִבְּנוֹת
הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר אָנֹכִי יֹשֵׁב בְּאַרְצוֹ׃ (לח) אִם־לֹא אֶל־בֵּית־
אָבִי תֵּלֵךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי׃
(לט) וָאֹמַר אֶל־אֲדֹנִי אֻלַי לֹא־תֵלֵךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי׃ (מ) וַיֹּאמֶר
אֵלָי יְהוָה אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי לְפָנָיו יִשְׁלַח מַלְאָכוֹ
אִתָּךְ וְהִצְלִיחַ דַּרְכֶּךָ וְלָקַחְתָּ אִשָּׁה לִבְנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי
וּמִבֵּית אָבִי׃ (מא) אָז תִּנָּקֶה מֵאָלָתִי כִּי תָבוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי
וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ וְהָיִיתָ נָקִי מֵאָלָתִי׃ (מב) וָאָבֹא הַיּוֹם
אֶל־הָעָיִן וָאֹמַר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אִם־יֶשְׁךָ־נָא
מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הֹלֵךְ עָלֶיהָ׃ (מג) הִנֵּה אָנֹכִי נִצָּב
עַל־עֵין הַמָּיִם וְהָיָה הָעַלְמָה הַיֹּצֵאת לִשְׁאֹב וְאָמַרְתִּי
אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי־נָא מְעַט־מַיִם מִכַּדֵּךְ׃ (מד) וְאָמְרָה אֵלַי
גַּם־אַתָּה שְׁתֵה וְגַם לִגְמַלֶּיךָ אֶשְׁאָב הִוא הָאִשָּׁה אֲשֶׁר־
הכִיחַ יְהוָה לְבֶן־אֲדֹנִי׃ (מה) אֲנִי טֶרֶם אֶכְלֶה לְדַבֵּר אֶל־
לִבִּי וְהִנֵּה רִבְקָה יֹצֵאת וְכַדָּהּ עַל־שִׁכְמָהּ וַתֵּרֶד הָעַיְנָה
וַתִּשְׁאָב וָאֹמַר אֵלֶיהָ הַשְׁקִינִי נָא׃ (מו) וַתְּמַהֵר וַתּוֹרֶד כַּדָּהּ

ווישם ק׳ v. 33.

30. És lőn, a mint látta az orrgyürüt és a karpereceket húga kezein, és a mint hallotta Rivkah hugának szavait, mondván: Igy beszélt hozzám a férfi, — akkor elment a férfihoz, és ime áll vala a tevék mellett a forrásnál.

31. És mondá: Jer be, örökkévaló áldottja! Miért állsz kinn? Hisz én kitakaritottam a házat, és hely van a tevéknek is!

32. És bement a férfi a házba, és lenyergelte a tevéket; és adtak szalmát és abrakot a tevéknek és vizet megmosni lábait, és az emberek lábait, kik vele voltak.

33. És tétetett eléje ennivaló; de ő mondá: Nem eszem, mig el nem mondom mondandómat; és szólt: Mondd el!

34. És szólt: Ávraham szolgája vagyok én.

35. És az örökkévaló igen megáldotta az én uramat, és ez nagygyá lett; és adott neki juhot és barmot és ezüstöt és aranyat és szolgákat és szolgálókat és tevéket és szamarakat.

36. És szült Szárah, uram felesége, fiat az én uramnak, miután megvénült; és annak adta mindazt, a mije van.

37. És uram megesketett engem, mondván: Ne végy fiamnak feleséget a Kenáani lányai közül, kinek földén lakom.

38. Hanem atyám házához menj és családomhoz, és végy feleséget a fiamnak.

39. És én szóltam uramnak: Hátha a nő nem fog utánam jönni?

40. Erre igy szólt hozzám: Az örökkévaló, ki előtt jártam, elküldi angyalát veled, és szerencsésiti utadat, hogy feleséget végy fiamnak családomból és atyám házából.

41. Akkor mentt leszel esketésemtől, ha elmégy családomhoz; és ha nem adják neked, hát mentt leszel esketésemtől.

42. És eljutván ma a forráshoz, mondám: örökkévaló, uram Ávrahamnak Istene, vajha szerencsésitenéd az én útamat, a melyen járok!

43. Ime én a vizforrás mellett állok, és legyen, hogy az a leányzó, a ki kijön meríteni, és én mondom neki: Hadd igyam, kérlek, egy kevés vizet a te vedredből!

44. És ő azt mondja nekem: Te is igyál és tevéidnek is merítek, — az legyen a feleség, a kit rendelt az örökkévaló az én uram fiának.

45. Én meg sem szüntem még szivemben beszélni, és ime Rivkah kijön, vedrével a vállán, és lement a forrásra, és merített; ekkor mondám neki: Hadd igyam, kérlek!

46. Erre sietett és lebocsátotta a vedrét magáról, és mondá:

מֵעָלֶיהָ וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה וְגַם־גְּמַלֶּיךָ אַשְׁקֶה וָאֶשְׁתְּ וְגַם
הַגְּמַלִּים הִשְׁקָתָה׃ (מז) וָאֶשְׁאַל אֹתָהּ וָאֹמַר בַּת־מִי אַתְּ
וַתֹּאמֶר בַּת־בְּתוּאֵל בֶּן־נָחוֹר אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ מִלְכָּה וָאָשִׂם
הַנֶּזֶם עַל־אַפָּהּ וְהַצְּמִידִים עַל־יָדֶיהָ׃ (מח) וָאֶקֹּד וָאֶשְׁתַּחֲוֶה
לַיהוָה וָאֲבָרֵךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנִי אַבְרָהָם אֲשֶׁר הִנְחַנִי
בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לָקַחַת אֶת־בַּת־אֲחִי אֲדֹנִי לִבְנוֹ׃ (מט) וְעַתָּה
אִם־יֶשְׁכֶם עֹשִׂים חֶסֶד וֶאֱמֶת אֶת־אֲדֹנִי הַגִּידוּ לִי וְאִם־
לֹא הַגִּידוּ לִי וְאֶפְנֶה עַל־יָמִין אוֹ עַל־שְׂמֹאל׃ (נ) וַיַּעַן לָבָן
וּבְתוּאֵל וַיֹּאמְרוּ מֵיְהוָה יָצָא הַדָּבָר לֹא נוּכַל דַּבֵּר אֵלֶיךָ
רַע אוֹ־טוֹב׃ (נא) הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ קַח וָלֵךְ וּתְהִי
אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ (נב) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
שָׁמַע עֶבֶד אַבְרָהָם אֶת־דִּבְרֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה לַיהוָה׃
חמישי (נג) וַיּוֹצֵא הָעֶבֶד כְּלֵי־כֶסֶף וּכְלֵי זָהָב וּבְגָדִים
וַיִּתֵּן לְרִבְקָה וּמִגְדָּנוֹת נָתַן לְאָחִיהָ וּלְאִמָּהּ׃ (נד) וַיֹּאכְלוּ
וַיִּשְׁתּוּ הוּא וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עִמּוֹ וַיָּלִינוּ וַיָּקוּמוּ בַבֹּקֶר
וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי לַאדֹנִי׃ (נה) וַיֹּאמֶר אָחִיהָ וְאִמָּהּ תֵּשֶׁב
הַנַּעֲרָ אִתָּנוּ יָמִים אוֹ עָשׂוֹר אַחַר תֵּלֵךְ׃ (נו) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
אַל־תְּאַחֲרוּ אֹתִי וַיהוָה הִצְלִיחַ דַּרְכִּי שַׁלְּחוּנִי וְאֵלְכָה
לַאדֹנִי׃ (נז) וַיֹּאמְרוּ נִקְרָא לַנַּעֲרָ וְנִשְׁאֲלָה אֶת־פִּיהָ׃
(נח) וַיִּקְרְאוּ לְרִבְקָה וַיֹּאמְרוּ אֵלֶיהָ הֲתֵלְכִי עִם־
הָאִישׁ הַזֶּה וַתֹּאמֶר אֵלֵךְ׃ (נט) וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־רִבְקָה
אֲחֹתָם וְאֶת־מֵנִקְתָּהּ וְאֶת־עֶבֶד אַבְרָהָם וְאֶת־אֲנָשָׁיו׃
(ס) וַיְבָרְכוּ אֶת־רִבְקָה וַיֹּאמְרוּ לָהּ אֲחֹתֵנוּ אַתְּ הֱיִי לְאַלְפֵי
רְבָבָה וְיִירַשׁ זַרְעֵךְ אֵת שַׁעַר שֹׂנְאָיו׃ (סא) וַתָּקָם רִבְקָה
וְנַעֲרֹתֶיהָ וַתִּרְכַּבְנָה עַל־הַגְּמַלִּים וַתֵּלַכְנָה אַחֲרֵי הָאִישׁ
וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת־רִבְקָה וַיֵּלֶךְ׃ (סב) וְיִצְחָק בָּא מִבּוֹא
בְּאֵר לַחַי רֹאִי וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב׃ (סג) וַיֵּצֵא יִצְחָק
לָשׂוּחַ בַּשָּׂדֶה לִפְנוֹת עֶרֶב וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה גְמַלִּים

חנערה ק׳ v. 55.

לנערה ק׳ v. 57.

Igyál, sőt tevéidet is megitatom! és én ittam, és a tevéket is megitatta.

47. És kérdeztem őt, mondván: Ki lánya vagy te? És ő szólt: Beszuél lánya, Nachór fiáé, a kit szült vala neki Milka. Ekkor ráillesztettem a gyürüt az orrára és a karpereceket kezeire.

48. És meghajoltam és leborultam az örökkévaló előtt, és áldottam az örökkévalót, uram Ávraham Istenét, a ki engem igaz úton vezérelt, hogy vegyem uram testvérének leányát az ő fiának.

49. És most, ha kegyességet és hűséget akartok cselekedni az én urammal, mondjátok meg nekem, ha pedig nem, hát mondjátok meg nekem, hogy térjek jobbra vagy balra.

50. És felelt Lavan és Beszuél és mondák: Istentől jött a dolog; mi nem mondhatunk neked sem jót, sem rosszat.

51. Imhol van Rivkah előtted; vedd el és menj; hadd legyen felesége urad fiának, a mint mondta az örökkévaló.

52. És lőn, a mint hallotta Ávraham szolgája az ő szavaikat, földre borult az örökkévaló előtt.

53. És elővett a szolga ezüst és arany ékszereket és ruhákat, és adta azokat Rivkáhnak, és drágaságokat adott testvérének és anyjának.

54. És ettek és ittak, ő és az emberek, kik vele voltak, és ott háltak. Reggel fölkelvén, mondá: Bocsássatok el uramhoz.

55. És szólt a testvére és anyja: Hadd maradjon a leány nálunk vagy tiz napig, aztán mehet.

56. És szólt hozzájuk: Ne tartóztassatok engem, mivel az örökkévaló szerencsésitette útamat; bocsássatok el, hadd menjek uramhoz.

57. És mondák: Hivjuk a leányt, és kérdjük az ő szavát.

58. És elészólitották Rivkáht, és szóltak hozzá: Elmégy-e e férfival? És ő mondá: elmegyek.

59. És elbocsátották Rivkáht, húgukat, és dajkáját és Ávraham szolgáját és embereit.

60. És megáldották Rivkáht, és mondák neki: Hugunk! te tizezrek ezreivé légy, és foglalja el magzatod ellenségeinek kapuját.

61. És felkelt Rivkah és lány-cselédei és felültek a tevékre, és mentek a férfi után; és vette a szolga Rivkáht és elment.

62. És Jiczchak megjött a Láchái-Rói kútjához való meneteléről, mert ő a délszak földjén lakik vala.

63. És Jiczchak kiment imádkozni a mezőre este felé, és fölemelvén szemeit, látta, hogy ime tevék jönnek.

בָּאִים׃ (סד) וַתִּשָּׂא רִבְקָה אֶת־עֵינֶיהָ וַתֵּרֶא אֶת־יִצְחָק
וַתִּפֹּל מֵעַל הַגָּמָל׃ (סה) וַתֹּאמֶר אֶל־הָעֶבֶד מִי־הָאִישׁ
הַלָּזֶה הַהֹלֵךְ בַּשָּׂדֶה לִקְרָאתֵנוּ וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד הוּא אֲדֹנִי
וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְכָּס׃ (סו) וַיְסַפֵּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֶת
כָּל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה׃ (סז) וַיְבִאֶהָ יִצְחָק הָאֹהֱלָה
שָׂרָה אִמּוֹ וַיִּקַּח אֶת־רִבְקָה וַתְּהִי־לוֹ לְאִשָּׁה וַיֶּאֱהָבֶהָ
וַיִּנָּחֵם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ׃ פ ששי

כה

(א) וַיֹּסֶף אַבְרָהָם וַיִּקַּח אִשָּׁה וּשְׁמָהּ קְטוּרָה׃ (ב) וַתֵּלֶד
לוֹ אֶת־זִמְרָן וְאֶת־יָקְשָׁן וְאֶת־מְדָן וְאֶת־מִדְיָן וְאֶת־יִשְׁבָּק
וְאֶת־שׁוּחַ׃ (ג) וְיָקְשָׁן יָלַד אֶת־שְׁבָא וְאֶת־דְּדָן וּבְנֵי דְדָן
הָיוּ אַשּׁוּרִם וּלְטוּשִׁם וּלְאֻמִּים׃ (ד) וּבְנֵי מִדְיָן עֵיפָה
וָעֵפֶר וַחֲנֹךְ וַאֲבִידָע וְאֶלְדָּעָה כָּל־אֵלֶּה בְּנֵי קְטוּרָה׃
(ה) וַיִּתֵּן אַבְרָהָם אֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ לְיִצְחָק׃ (ו) וְלִבְנֵי
הַפִּילַגְשִׁים אֲשֶׁר לְאַבְרָהָם נָתַן אַבְרָהָם מַתָּנֹת וַיְשַׁלְּחֵם
מֵעַל יִצְחָק בְּנוֹ בְּעוֹדֶנּוּ חַי קֵדְמָה אֶל־אֶרֶץ קֶדֶם׃
(ז) וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חָי מְאַת שָׁנָה
וְשִׁבְעִים שָׁנָה וְחָמֵשׁ שָׁנִים׃ (ח) וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם
בְּשֵׂיבָה טוֹבָה זָקֵן וְשָׂבֵעַ וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃ (ט) וַיִּקְבְּרוּ
אֹתוֹ יִצְחָק וְיִשְׁמָעֵאל בָּנָיו אֶל־מְעָרַת הַמַּכְפֵּלָה אֶל־
שְׂדֵה עֶפְרֹן בֶּן־צֹחַר הַחִתִּי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃
(י) הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת שָׁמָּה קֻבַּר
אַבְרָהָם וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ׃ (יא) וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם
וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי
רֹאִי׃ פ שביעי (יב) וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִשְׁמָעֵאל
בֶּן־אַבְרָהָם אֲשֶׁר יָלְדָה הָגָר הַמִּצְרִית שִׁפְחַת שָׂרָה
לְאַבְרָהָם׃ (יג) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל בִּשְׁמֹתָם
לְתוֹלְדֹתָם בְּכֹר יִשְׁמָעֵאל נְבָיוֹת וְקֵדָר וְאַדְבְּאֵל וּמִבְשָׂם׃

64. És Rivkah fölemelte szemeit és meglátta Jiczchakot, és lebocsátkozott a tevéről.

65. És szólt a szolgához: Kicsoda az a férfi, a ki a mezőn elénk jön? És a szolga mondá: Az az én uram; és elővette a fátyolt, és betakaródzott.

66. És elbeszélte a szolga Jiczchaknak mindazokat a dolgokat, a miket cselekedett.

67. És bevitte őt Jiczchak az ő anyjának, Száráhnak sátorába, és elvette Rivkáht, és ez feleségévé lőn, és megszerette őt. És vigasztalódott Jiczchak az ő anyja (holta) után.

25. fejezet.

1. És Ávraham ismét vett feleséget, kinek neve Ketúra volt.

2. És ez szülte neki Zimrant és Jaksant és Medant és Midjant és Jisbakot és Suáchot.

3. És Jaksan nemzette Sevát és Dedant, és Dedan fiai voltak: Assúrim és Letúsim és Leúmim.

4. És Midjan fiai: Éfa és Éfer és Chanóch és Avida és Eldaa. Mind ezek Ketúra fiai.

5. És Ávraham adta mindenét, a mije vala, Jiczchaknak.

6. És azon ágyasok fiainak, kik Ávrahamnak voltak, adott Ávraham ajándékokat, és elküldötte őket Jiczchak fia mellől, mikor még élt, kelet felé, kelet országába.

7. És ezek Ávraham életéveinek napjai, melyeket élt: száz hetvenöt év.

8. És Ávraham elhunyt és meghalt jó vénségben, öregen és elégedetten, és eltakarittatott népéhez.

9. És eltemették őt Jiczchak és Jismaél az ő fiai, a Machpéla barlangban, Efrónnak — Cóchar a Chitti fiának — mezejében, mely Mámré előtt van.

10. A mezőben, melyet Ávraham vett vala a Chész fiaitól, ott temettetett el Ávraham és felesége Szárah.

11. És lőn Ávraham holta után, hogy megáldotta az örökkévaló az ő fiát Jiczchakot; és lakott Jiczchak a Lachái-Rói kútjánál.

12. És ezek az ivadékai Ávraham fiának, Jismaélnek, kit szült vala Hagar a Miczrisz, Szárah szolgálója, Ávrahamnak.

13. És ezek Jismaél fiainak nevei, neveikkel, nemzetségük szerint: Jismaélnek elsőszülötte: Nevajósz, aztán Kédar és Adbeél és Mivszam.

(יד) וּמִשְׁמָע וְדוּמָה וּמַשָּׂא׃ (טו) חֲדַד וְתֵימָא יְטוּר נָפִישׁ
וְקֵדְמָה׃ מפטיר (טז) אֵלֶּה הֵם בְּנֵי יִשְׁמָעֵאל
וְאֵלֶּה שְׁמֹתָם בְּחַצְרֵיהֶם וּבְטִירֹתָם שְׁנֵים־עָשָׂר נְשִׂיאִם
לְאֻמֹּתָם׃ (יז) וְאֵלֶּה שְׁנֵי חַיֵּי יִשְׁמָעֵאל מְאַת שָׁנָה
וּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה וְשֶׁבַע שָׁנִים וַיִּגְוַע וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃
(יח) וַיִּשְׁכְּנוּ מֵחֲוִילָה עַד־שׁוּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מִצְרַיִם בֹּאֲכָה
אַשּׁוּרָה עַל־פְּנֵי כָל־אֶחָיו נָפָל׃ פ

תולדת

(יט) וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת יִצְחָק בֶּן־אַבְרָהָם אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת־
יִצְחָק׃ (כ) וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־
רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי מִפַּדַּן אֲרָם אֲחוֹת לָבָן הָאֲרַמִּי
לוֹ לְאִשָּׁה׃ (כא) וַיֶּעְתַּר יִצְחָק לַיהוָה לְנֹכַח אִשְׁתּוֹ כִּי
עֲקָרָה הִוא וַיֵּעָתֶר לוֹ יְהוָה וַתַּהַר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃
(כב) וַיִּתְרֹצֲצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ וַתֹּאמֶר אִם־כֵּן לָמָּה זֶּה
אָנֹכִי וַתֵּלֶךְ לִדְרֹשׁ אֶת־יְהוָה׃ (כג) וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ שְׁנֵי
גוֹיִם בְּבִטְנֵךְ וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֵּעַיִךְ יִפָּרֵדוּ וּלְאֹם מִלְאֹם
יֶאֱמָץ וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר׃ (כד) וַיִּמְלְאוּ יָמֶיהָ לָלֶדֶת וְהִנֵּה
תוֹמִם בְּבִטְנָהּ׃ (כה) וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אַדְמוֹנִי כֻּלּוֹ כְּאַדֶּרֶת
שֵׂעָר וַיִּקְרְאוּ שְׁמוֹ עֵשָׂו׃ (כו) וְאַחֲרֵי־כֵן יָצָא אָחִיו וְיָדוֹ
אֹחֶזֶת בַּעְקֵב עֵשָׂו וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וְיִצְחָק בֶּן־שִׁשִּׁים
שָׁנָה בְּלֶדֶת אֹתָם׃ (כז) וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ
יֹדֵעַ צַיִד אִישׁ שָׂדֶה וְיַעֲקֹב אִישׁ תָּם יֹשֵׁב אֹהָלִים׃
(כח) וַיֶּאֱהַב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צַיִד בְּפִיו וְרִבְקָה אֹהֶבֶת
אֶת־יַעֲקֹב (כט) וַיָּזֶד יַעֲקֹב נָזִיד וַיָּבֹא עֵשָׂו מִן־הַשָּׂדֶה וְהוּא
עָיֵף׃ (ל) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטֵנִי נָא מִן־הָאָדֹם
הָאָדֹם הַזֶּה כִּי עָיֵף אָנֹכִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֱדוֹם׃

קמץ בו"ק ibid. נוים ק' v. 23.

14. És Misma és Duma és Mássza.

15. Chadád és Téma, Jetúr, Nafis és Kédma.

16. Ezek Jismaél fiai, és ezek neveik, udvaraikban és tanyáikon, tizenkét fejedelem, népségük szerint.

17. És ezek Jismaélnek életévei: százharminczhét év; aztán elhunyt és meghalt és eltakarittatott népéhez.

18. És laktak Chavilától fogva Súrig, mely Miczrájim előtt van, Assúr felé; minden testvérei előtt telepedett le.

19. És ezek nemzetségei Jiczchaknak, Ávraham fiának: Ávraham nemzette Jiczchakot.

20. És Jiczchak negyven éves volt, midőn elvette Rivkát, Beszuélnek, az Aráminak lányát Páddán-Arámból, Lavannak, az Aráminak húgát, magának feleségül.

21. És könyörgött Jiczchak az örökkévalónak az ő feleségeért, mert magtalan volt, és könyörült rajta az örökkévaló, és fogant Rivkah, az ő felesége.

22. És tolakodtak a gyermekek ő benne, és mondá: Ha igy van, akkor minek vagyok én? És elment megkérdezni az örökkévalót.

23. És mondá neki az örökkévaló: Két népség van méhedben és két nemzet válik el öledből; egyik nemzet erősebb lesz a másik nemzetnél, és a nagyobbik szolgálni fogja a kisebbiket.

24. És beteltek az ő napjai a szülésre, és ime ikrek voltak az ő méhében.

25. És kijött az első, vörhenyes, egészen mint egy szőrköpeny, és nevezték őt Észavnak.

26. Azután kijött a testvére, és keze fogja vala Észav sarkát, és elnevezték őt Jákóvnak; és Jiczchak hatvan esztendős volt, mikor ők születtek.

27. És fölserdülvén a fiúk, lőn Észav vadászathoz értő férfi, mezei ember, Jákóv pedig jámbor férfiú, sátorokban lakó.

28. És Jiczchak szerette Észavot, mert a vad szája izére volt, Rivka pedig Jákóvot szerette.

29. Főzött pedig Jákóv valami főzetet és Észav haza jött a mezőről és fáradt volt.

30. És szólt Észav Jákóvnak: Hadd egyem a vörösből, ama vörösből, mert én fáradt vagyok; azért nevezték őt Edómnak.

(לא) וַיַּאמֶר יַעֲקֹב מִכְרָה כַיּוֹם אֶת־בְּכֹרָתְךָ לִי׃
(לב) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ לָמוּת וְלָמָּה־זֶּה לִי
בְּכֹרָה׃ (לג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הִשָּׁבְעָה לִי כַּיּוֹם וַיִּשָּׁבַע לוֹ
וַיִּמְכֹּר אֶת־בְּכֹרָתוֹ לְיַעֲקֹב׃ (לד) וְיַעֲקֹב נָתַן לְעֵשָׂו לֶחֶם
וּנְזִיד עֲדָשִׁים וַיֹּאכַל וַיֵּשְׁתְּ וַיָּקָם וַיֵּלַךְ וַיִּבֶז עֵשָׂו אֶת־
הַבְּכֹרָה׃ פ

כו

(א) וַיְהִי רָעָב בָּאָרֶץ מִלְּבַד הָרָעָב הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיָה
בִּימֵי אַבְרָהָם וַיֵּלֶךְ יִצְחָק אֶל־אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ־פְּלִשְׁתִּים
גְּרָרָה׃ (ב) וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר אַל־תֵּרֵד מִצְרַיְמָה
שְׁכֹן בָּאָרֶץ אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃ (ג) גּוּר בָּאָרֶץ הַזֹּאת
וְאֶהְיֶה עִמְּךָ וַאֲבָרְכֶךָּ כִּי־לְךָ וּלְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־כָּל־הָאֲרָצֹת
הָאֵל וַהֲקִמֹתִי אֶת הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
אָבִיךָ׃ (ד) וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְנָתַתִּי
לְזַרְעֲךָ אֵת כָּל־הָאֲרָצֹת הָאֵל וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי
הָאָרֶץ׃ (ה) עֵקֶב אֲשֶׁר־שָׁמַע אַבְרָהָם בְּקֹלִי וַיִּשְׁמֹר
מִשְׁמַרְתִּי מִצְוֹתַי חֻקּוֹתַי וְתוֹרֹתָי׃ שני (ו) וַיֵּשֶׁב
יִצְחָק בִּגְרָר׃ (ז) וַיִּשְׁאֲלוּ אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם לְאִשְׁתּוֹ וַיֹּאמֶר
אֲחֹתִי הִוא כִּי יָרֵא לֵאמֹר אִשְׁתִּי פֶּן־יַהַרְגֻנִי אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם
עַל־רִבְקָה כִּי־טוֹבַת מַרְאֶה הִוא׃ (ח) וַיְהִי כִּי־אָרְכוּ־לוֹ
שָׁם הַיָּמִים וַיִּשְׁקֵף אֲבִימֶלֶךְ מֶלֶךְ פְּלִשְׁתִּים בְּעַד הַחַלּוֹן
וַיַּרְא וְהִנֵּה יִצְחָק מְצַחֵק אֵת רִבְקָה אִשְׁתּוֹ׃ (ט) וַיִּקְרָא
אֲבִימֶלֶךְ לְיִצְחָק וַיֹּאמֶר אַךְ הִנֵּה אִשְׁתְּךָ הִוא וְאֵיךְ אָמַרְתָּ
אֲחֹתִי הִוא וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־אָמוּת עָלֶיהָ׃
(י) וַיֹּאמֶר אֲבִימֶלֶךְ מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לָּנוּ כִּמְעַט שָׁכַב אַחַד
הָעָם אֶת־אִשְׁתֶּךָ וְהֵבֵאתָ עָלֵינוּ אָשָׁם׃ (יא) וַיְצַו אֲבִימֶלֶךְ
אֶת־כָּל־הָעָם לֵאמֹר הַנֹּגֵעַ בָּאִישׁ הַזֶּה וּבְאִשְׁתּוֹ מוֹת יוּמָת׃
(יב) וַיִּזְרַע יִצְחָק בָּאָרֶץ הַהִוא וַיִּמְצָא בַּשָּׁנָה הַהִוא מֵאָה

31. És szólt Jákóv: Add el nekem még ma elsőszülöttségedet.

32. És szólt Észav: Ime én úgy is a halál elé megyek, mire való tehát nekem az elsőszülöttség?

33. És szólt Jákóv: Esküdjél meg nekem azonnal! És ő megesküdött neki, és eladta elsőszülöttségét Jákóvnak.

34. És Jákóv adott Észavnak kenyeret és lencse-főzetet, és evett és ivott és fölkelt és elment; és megvetette Észav az elsőszülöttséget.

26. fejezet.

1. És volt éhség az országban az első éhségen kivül, mely Ávraham napjaiban volt; elment azért Jiczchak Avimelechhez, Pelistim királyához Gerarba.

2. És megjelent neki az örökkévaló és mondá: Ne menj le Miczrájimba; lakjál az országban, melyet mondok neked.

3. Tartózkodjál ez országban, és én veled leszek és megáldalak, mert neked és magzatodnak adom mind ezen országokat, és fenntartom az esküt, melyet esküdtem Ávraham atyádnak.

4. És megsokasítom a te magzatodat, mint az ég csillagait, és én adom magzatodnak mind ezen országokat, és áldják magukat a te magzatoddal a föld valamennyi népei.

5. Annak jutalmául, hogy hallgatott Ávraham szavamra, és megtartotta rendeletemet, parancsolatimat, törvényeimet és tanaimat.

6. Jiczchak tehát Gerarban lakott.

7. És kérdezősködtek a helység emberei felesége felől, ő pedig mondá: Az én húgom ő, mert félt mondani: az én feleségem, hogy meg ne öljenek engem a helység emberei Rivkah miatt, mert szép tekintetü volt ő.

8. És lőn, midőn hosszas ideig ott volt, kinézett Avimelech, a pelistim királya, az ablakon, és látta, hogy ime Jiczchak enyeleg Rivkáhval, az ő feleségével.

9. És hítta Avimelech Jiczchakot és mondá: Ime hisz feleséged ő, és hogyan mondhattad: testvérem ő? És szólt neki Jiczchak: Mert azt gondoltam: tán meghalok miatta.

10. És mondá Avimelech: Miért tetted ezt velünk? Kevésbe mult, hogy nem hált a nép egyike feleségeddel, és bünt hoztál volna ránk.

11. És megparancsolta Avimelech az egész népnek, mondván: A ki hozzányúl e férfihoz és feleségéhez, halállal haljon meg.

12. És vetett Jiczchak abban az országban, és kapott azon évben száz annyit; annyira megáldotta az örökkévaló.

שְׁעָרִים וַיְבָרְכֵהוּ יְהוָה׃ שלישי (יג) וַיִּגְדַּל הָאִישׁ
וַיֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְגָדֵל עַד כִּי־גָדַל מְאֹד׃ (יד) וַיְהִי־לוֹ מִקְנֵה־
צֹאן וּמִקְנֵה בָקָר וַעֲבֻדָּה רַבָּה וַיְקַנְאוּ אֹתוֹ פְּלִשְׁתִּים׃
(טו) וְכָל־הַבְּאֵרֹת אֲשֶׁר חָפְרוּ עַבְדֵי אָבִיו בִּימֵי אַבְרָהָם
אָבִיו סִתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים וַיְמַלְאוּם עָפָר׃ (טז) וַיֹּאמֶר
אֲבִימֶלֶךְ אֶל־יִצְחָק לֵךְ מֵעִמָּנוּ כִּי־עָצַמְתָּ מִמֶּנּוּ מְאֹד׃
(יז) וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם יִצְחָק וַיִּחַן בְּנַחַל־גְּרָר וַיֵּשֶׁב שָׁם׃
(יח) וַיָּשָׁב יִצְחָק וַיַּחְפֹּר ו אֶת־בְּאֵרֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר חָפְרוּ
בִּימֵי אַבְרָהָם אָבִיו וַיְסַתְּמוּם פְּלִשְׁתִּים אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם
וַיִּקְרָא לָהֶן שֵׁמוֹת כַּשֵּׁמֹת אֲשֶׁר־קָרָא לָהֶן אָבִיו׃
(יט) וַיַּחְפְּרוּ עַבְדֵי־יִצְחָק בַּנָּחַל וַיִּמְצְאוּ־שָׁם בְּאֵר מַיִם
חַיִּים׃ (כ) וַיָּרִיבוּ רֹעֵי גְרָר עִם־רֹעֵי יִצְחָק לֵאמֹר לָנוּ
הַמָּיִם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַבְּאֵר עֵשֶׂק כִּי הִתְעַשְּׂקוּ עִמּוֹ׃
(כא) וַיַּחְפְּרוּ בְּאֵר אַחֶרֶת וַיָּרִיבוּ גַּם־עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שִׁטְנָה
שִׁטְנָה׃ (כב) וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם וַיַּחְפֹּר בְּאֵר אַחֶרֶת וְלֹא רָבוּ
עָלֶיהָ וַיִּקְרָא שְׁמָהּ רְחֹבוֹת וַיֹּאמֶר כִּי־עַתָּה הִרְחִיב יְהוָה
לָנוּ וּפָרִינוּ בָּאָרֶץ׃ רביעי (כג) וַיַּעַל מִשָּׁם בְּאֵר
שָׁבַע׃ (כד) וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בַּלַּיְלָה הַהוּא וַיֹּאמֶר אָנֹכִי
אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ אַל־תִּירָא כִּי־אִתְּךָ אָנֹכִי וּבֵרַכְתִּיךָ
וְהִרְבֵּיתִי אֶת־זַרְעֲךָ בַּעֲבוּר אַבְרָהָם עַבְדִּי׃
(כה) וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה וַיֵּט־שָׁם אָהֳלוֹ
וַיִּכְרוּ־שָׁם עַבְדֵי־יִצְחָק בְּאֵר׃ (כו) וַאֲבִימֶלֶךְ הָלַךְ אֵלָיו
מִגְּרָר וַאֲחֻזַּת מֵרֵעֵהוּ וּפִיכֹל שַׂר־צְבָאוֹ׃ (כז) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
יִצְחָק מַדּוּעַ בָּאתֶם אֵלָי וְאַתֶּם שְׂנֵאתֶם אֹתִי וַתְּשַׁלְּחוּנִי
מֵאִתְּכֶם׃ (כח) וַיֹּאמְרוּ רָאוֹ רָאִינוּ כִּי־הָיָה יְהוָה ו עִמָּךְ
וַנֹּאמֶר תְּהִי נָא אָלָה בֵּינוֹתֵינוּ בֵּינֵינוּ ובֵינֶיךָ וְנִכְרְתָה בְרִית
עִמָּךְ׃ (כט) אִם־תַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ רָעָה כַּאֲשֶׁר לֹא נְגַעֻנוּךָ
וְכַאֲשֶׁר עָשִׂינוּ עִמְּךָ רַק־טוֹב וַנְּשַׁלְּחֲךָ בְּשָׁלוֹם אַתָּה עַתָּה

שין בצרי v. 29.

13. És a férfi nagygyá lőn és folyton folyvást nagyobbodott, miglen igen nagy lett.

14. És volt neki juhnyája és marhanyája és sok cselédsége, és irigykedtek rá a pelistim.

15. És mind a kútakat, melyeket ástak vala atyja szolgái, Ávrahamnak, az ő atyjának idejében, betemették a pelistim, és megtöltötték földdel.

16. És mondá Avimelech Jiczchaknak: Menj el tőlünk, mert sokkal hatalmasabb lettél nálunknál.

17. Elment tehát onnan Jiczchak és letelepedett Gerar völgyében és ott lakott.

18. És Jiczchak ismét kiásta ama vizkútakat, melyeket ástak vala Ávrahamnak, az ő atyjának napjaiban, de betemették a pelistim Ávraham holta után; és megnevezte őket nevekkel, ama nevek szerint, melyekkel az ő atyja hítta őket.

19. És ástak Jiczchak szolgái a völgyben, és találtak ott egy kútat élő vizzel.

20. És feleseltek Gerar pásztorai Jiczchak pásztoraival, mondván: Miénk a viz! És elnevezte a kútat Észeknek, mert veszekedtek vele.

21. És ástak más kútat, és azon is feleseltek; és elnevezte azt Szitná-nak.

22. És elköltözött onnan és ásott más kútat, és nem feleseltek rajta. És nevezte azt Rechóvósznak, és mondá: mert most tág tért szerzett nekünk az örökkévaló, hogy gyümölcsözzünk az országban.

23. És fölment onnan Beér-Sevába.

24. És megjelent neki az örökkévaló azon éjszakán, és mondá: Én vagyok Ávrahamnak, atyádnak Istene; ne félj, mert veled vagyok én, és megáldalak és megsokasítom a te magzatodat Ávraham szolgám kedveért.

25. És épitett ott oltárt, és imádta az örökkévaló nevét, és felvonta ott sátorát, és ástak ott Jiczchak szolgái kútat.

26. És Avimelech elment hozzá Gerarból és Achuzász, az ő barátja és Fichól, az ő hadvezére.

27. És mondá nekik Jiczchak: Miért jöttök hozzám, hisz ti gyülöltök engem, és elküldöttetek magatoktól.

28. Ők pedig mondták: Szemlátomást láttuk, hogy az örökkévaló veled volt, azért mondtuk: Legyen hát eskü köztünk, mi köztünk és te közted, és kössünk szövetséget veled,

29. hogy nem teszel velünk rosszat, a mint mi sem bántottunk téged, és miképen veled csupán jót tettünk, és elbocsátottunk téged békével. Te most az örökkévaló áldottja vagy.

בְּרוּךְ יְהוָה׃ חמישי (ל) וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתֶּה וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ׃
(לא) וַיַּשְׁכִּימוּ בַבֹּקֶר וַיִּשָּׁבְעוּ אִישׁ לְאָחִיו וַיְשַׁלְּחֵם יִצְחָק
וַיֵּלְכוּ מֵאִתּוֹ בְּשָׁלוֹם׃ (לב) וַיְהִי ׀ בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּבֹאוּ
עַבְדֵי יִצְחָק וַיַּגִּדוּ לוֹ עַל־אֹדוֹת הַבְּאֵר אֲשֶׁר חָפָרוּ וַיֹּאמְרוּ
לוֹ מָצָאנוּ מָיִם׃ (לג) וַיִּקְרָא אֹתָהּ שִׁבְעָה עַל־כֵּן שֵׁם־הָעִיר
בְּאֵר שֶׁבַע עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ ס (לד) וַיְהִי עֵשָׂו בֶּן־
אַרְבָּעִים שָׁנָה וַיִּקַּח אִשָּׁה אֶת־יְהוּדִית בַּת־בְּאֵרִי הַחִתִּי
וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־אֵילֹן הַחִתִּי׃ (לה) וַתִּהְיֶיןָ מֹרַת רוּחַ
לְיִצְחָק וּלְרִבְקָה׃ ס

כז

(א) וַיְהִי כִּי־זָקֵן יִצְחָק וַתִּכְהֶיןָ עֵינָיו מֵרְאֹת וַיִּקְרָא אֶת־עֵשָׂו ׀
בְּנוֹ הַגָּדֹל וַיֹּאמֶר אֵלָיו בְּנִי וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּנִי׃ (ב) וַיֹּאמֶר
הִנֵּה־נָא זָקַנְתִּי לֹא יָדַעְתִּי יוֹם מוֹתִי׃ (ג) וְעַתָּה שָׂא־נָא
כֵלֶיךָ תֶּלְיְךָ וְקַשְׁתֶּךָ וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִּי צָיִדָה׃
(ד) וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר אָהַבְתִּי וְהָבִיאָה לִּי וְאֹכֵלָה
בַּעֲבוּר תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת׃ (ה) וְרִבְקָה שֹׁמַעַת
בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל־עֵשָׂו בְּנוֹ וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו הַשָּׂדֶה לָצוּד צַיִד
לְהָבִיא׃ (ו) וְרִבְקָה אָמְרָה אֶל־יַעֲקֹב בְּנָהּ לֵאמֹר הִנֵּה
שָׁמַעְתִּי אֶת־אָבִיךָ מְדַבֵּר אֶל־עֵשָׂו אָחִיךָ לֵאמֹר׃ (ז) הָבִיאָה
לִּי צַיִד וַעֲשֵׂה־לִי מַטְעַמִּים וְאֹכֵלָה וַאֲבָרֶכְכָה לִפְנֵי יְהוָה
לִפְנֵי מוֹתִי׃ (ח) וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי לַאֲשֶׁר אֲנִי מְצַוָּה
אֹתָךְ׃ (ט) לֶךְ־נָא אֶל־הַצֹּאן וְקַח־לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדָיֵי
עִזִּים טֹבִים וְאֶעֱשֶׂה אֹתָם מַטְעַמִּים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אָהֵב׃
(י) וְהֵבֵאתָ לְאָבִיךָ וְאָכָל בַּעֲבֻר אֲשֶׁר יְבָרֶכְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ׃
(יא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־רִבְקָה אִמּוֹ הֵן עֵשָׂו אָחִי אִישׁ שָׂעִר
וְאָנֹכִי אִישׁ חָלָק׃ (יב) אוּלַי יְמֻשֵּׁנִי אָבִי וְהָיִיתִי בְעֵינָיו
כִּמְתַעְתֵּעַ וְהֵבֵאתִי עָלַי קְלָלָה וְלֹא בְרָכָה׃ (יג) וַתֹּאמֶר לוֹ

---

2. v. פתח באתנח 3. v. יתיר ה׳

30. És készitett nekik lakomát, és ettek és ittak.

31. És felkeltek korán reggel, és megesküdtek egymásnak, és elbocsátotta őket Jiczchak, és elmentek tőle békével.

32. És lőn ugyanaz napon, hogy eljöttek Jiczchak szolgái, és beszéltek neki a kút felől, melyet ástak vala, és mondták neki: Találtunk vizet.

33. És nevezte azt Siveának, azért a város neve Beér-Seva e napiglan.

34. És mikor Észav negyven éves volt, feleségül vette Jehudiszt, Beérinek, a Chittinek lányát és Boszmászt, Élónnak, a Chittinek lányát.

35. És voltak lelki keservére Jiczchaknak és Rivkának.

27. fejezet.

1. És lőn, midőn Jiczchak megöregedett és szemei gyöngék lettek a látásra, előszólitotta Észavot, az ő nagyobbik fiát, és mondá neki: Fiam! és az mondá neki: Imhol vagyok!

2. És szólt: Ime én már öreg vagyok, nem tudom halálom napját.

3. Most hát kérlek, vedd fel fegyvereidet: tegzedet és ijadat és menj ki a mezőre és vadászsz nekem vadat.

4. És készits nekem jóizü étkeket, a mint szeretem, és hozd el nekem, hadd egyem, hogy megáldjon az én lelkem, mielőtt meghalok.

5. És Rivkah hallotta, mikor Jiczchak beszélt Észavval az ő fiával. És elment Észav a mezőre, hogy vadászszon és hozzon vadat.

6. És Rivkah szólt fiának, Jákóvnak, mondván: Ime hallottam atyádat szólni Észav testvérednek, mondván:

7. Hozz nekem vadat, és készits nekem jóizü étkeket, hadd egyem, hogy megáldjalak az örökkévaló előtt, halálom előtt.

8. És most fiam, hallgass szavamra, a mint neked parancsolom.

9. Menj, kérlek, a nyájhoz, és hozz nekem onnan két jó kecske-gödét, hogy készitsek belőlük jóizü étkeket atyádnak, a mint szereti.

10. És vidd el atyádnak, hogy egyék, azért, hogy megáldjon téged halála előtt.

11. És szólt Jákóv Rivkához, az ő anyjához: Ime testvérem Észav szőrös, én pedig sima ember vagyok.

12. Talán megtapogat engem atyám és úgy leszek szemei előtt, mint csaló; és hozok magamra átkot, de nem áldást.

אִמּוֹ עָלַי קִלָּלָתְךָ בְנִי אַךְ שְׁמַע בְּקֹלִי וְלֵךְ קַח־לִי׃
(יד) וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מַטְעַמִּים כַּאֲשֶׁר
אָהֵב אָבִיו׃ (טו) וַתִּקַּח רִבְקָה אֶת־בִּגְדֵי עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל
הַחֲמֻדֹת אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבָּיִת וַתַּלְבֵּשׁ אֶת־יַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטֹן׃
(טז) וְאֶת עֹרֹת גְּדָיֵי הָעִזִּים הִלְבִּישָׁה עַל־יָדָיו וְעַל חֶלְקַת
צַוָּארָיו׃ (יז) וַתִּתֵּן אֶת־הַמַּטְעַמִּים וְאֶת־הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה
בְּיַד יַעֲקֹב בְּנָהּ׃ (יח) וַיָּבֹא אֶל־אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי מִי אַתָּה בְּנִי׃ (יט) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־אָבִיו אָנֹכִי עֵשָׂו
בְּכֹרֶךָ עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ אֵלָי קוּם־נָא שְׁבָה וְאָכְלָה
מִצֵּידִי בַּעֲבוּר תְּבָרְכַנִי נַפְשֶׁךָ׃ (כ) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־בְּנוֹ
מַה־זֶּה מִהַרְתָּ לִמְצֹא בְנִי וַיֹּאמֶר כִּי הִקְרָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
לְפָנָי׃ (כא) וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב גְּשָׁה־נָּא וַאֲמֻשְׁךָ בְּנִי
הַאַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו אִם־לֹא׃ (כב) וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק
אָבִיו וַיְמֻשֵּׁהוּ וַיֹּאמֶר הַקֹּל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיָּדַיִם יְדֵי עֵשָׂו׃
(כג) וְלֹא הִכִּירוֹ כִּי־הָיוּ יָדָיו כִּידֵי עֵשָׂו אָחִיו שְׂעִרֹת
וַיְבָרְכֵהוּ׃ ששי (כד) וַיֹּאמֶר אַתָּה זֶה בְּנִי עֵשָׂו וַיֹּאמֶר
אָנִי׃ (כה) וַיֹּאמֶר הַגִּשָׁה לִּי וְאֹכְלָה מִצֵּיד בְּנִי לְמַעַן
תְּבָרֶכְךָ נַפְשִׁי וַיַּגֶּשׁ־לוֹ וַיֹּאכַל וַיָּבֵא לוֹ יַיִן וַיֵּשְׁתְּ׃
(כו) וַיֹּאמֶר אֵלָיו יִצְחָק אָבִיו גְּשָׁה־נָּא וְשָׁקָה־לִּי בְנִי׃
(כז) וַיִּגַּשׁ וַיִּשַּׁק־לוֹ וַיָּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמֶר
רְאֵה רֵיחַ בְּנִי כְּרֵיחַ שָׂדֶה אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ יְהוָה׃ (כח) וְיִתֶּן
לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב דָּגָן
וְתִירֹשׁ׃ (כט) יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוּ לְךָ לְאֻמִּים הֱוֵה
גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר וּמְבָרְכֶיךָ
בָּרוּךְ׃ (ל) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלָּה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב
וַיְהִי אַךְ יָצֹא יָצָא יַעֲקֹב מֵאֵת פְּנֵי יִצְחָק אָבִיו וְעֵשָׂו אָחִיו
בָּא מִצֵּידוֹ׃ (לא) וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מַטְעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו
וַיֹּאמֶר לְאָבִיו יָקֻם אָבִי וְיֹאכַל מִצֵּיד בְּנוֹ בַּעֲבוּר תְּבָרֲכַנִי

וישתחוו ק׳ v. 29.

13. Erre mondá neki anyja: Rajtam a te átkod, fiam! Csak hallgass szavamra, és menj, hozz nekem.

14. Elment hát és vett és elhozta anyjának: és anyja készitett jóizü étkeket, a mint szerette atyja.

15. És vette Rivkah Észavnak, az ő nagyobbik fiának ruháit, a legbecsesebbeket, melyek nála voltak a házban, és felöltöztette Jákóvot, kisebbik fiát.

16. És a kecske-gödék bőreit kezeire öltötte és nyaka simájára.

17. És adta a jóizü étkeket és a kenyeret, melyet készitett, Jákóvnak, az ő fiának kezébe.

18. És bement atyjához és szólt: Atyám! és az mondá: Imhol vagyok! Ki vagy te fiam?

19. És szólt Jákóv az ő atyjához: Én Észav vagyok, a te elsőszülötted; úgy cselekedtem, a mint szóltál nekem. Kelj fel hát, ülj le és egyél vadamból, hogy megáldjon engem a te lelked.

20. És szólt Jiczchak az ő fiához: Miképen találhattál ily hamar, fiam? És mondá: Mert az örökkévaló, a te Istened hozta elém.

21. És szólt Jiczchak Jákóvhoz: Jer hát közelebb, hadd tapogassalak meg, fiam, vajjon te vagy az, fiam Észav, vagy nem.

22. És közeledett Jákóv Jiczchakhoz, az ő atyjához, és ez megtapogatta és szólt: A hang Jákóv hangja, de a kezek Eszav kezei.

23. És nem ismerte meg, mert voltak az ő kezei, mint bátyjának Észavnak kezei: szőrösek, — és megáldotta őtet.

24. És mondá: Te vagy hát fiam Észav? És az mondá: Én.

25. És szólt: Nyújtsd ide nekem, hadd egyem fiam vadászatából, hogy áldjon meg téged az én lelkem. És oda nyújtotta neki, és ő evett, és vitt neki bort, és ő ivott.

26. És szólt neki Jiczchak, az ő atyja: Jer hát közelebb és csókolj meg, fiam!

27. És közeledett, és megcsókolta őt; és megérezte ruháinak illatát, és megáldotta őt és mondá: Lásd! fiam illatja olyan, mint a mező illatja, melyet az örökkévaló megáldott.

28. Ezért adjon neked az Isten az ég harmatából s a föld kövérségéből és sok gabonát és mustot.

29. Szolgáljanak neked népek és boruljanak le előtted nemzetek; légy úra testvéreidnek és boruljanak le előtted anyád gyermekei; átkozóid átkozva, áldóid pedig áldva legyenek.

30. És lőn, midőn elvégezte Jiczchak Jákóv megáldását, és lőn, hogy alig ment el Jákóv az ő atyjának, Jiczchaknak szine elől, — Észav, az ő testvére is megjött vadászatáról.

31. És készitett ő is jóizü étkeket, és elvitte atyjának, és

נַפְשֶׁךָ׃ (לב) וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו מִי־אָפוֹא הוּא צָד־צַיִד וַיָּבֵא לִי וָאֹכַל מִכֹּל
בְּטֶרֶם תָּבוֹא וָאֲבָרְכֵהוּ גַּם־בָּרוּךְ יִהְיֶה׃ שביע
(לד) כִּשְׁמֹעַ עֵשָׂו אֶת־דִּבְרֵי אָבִיו וַיִּצְעַק צְעָקָה גְּדֹלָה
וּמָרָה עַד־מְאֹד וַיֹּאמֶר לְאָבִיו בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי׃ (לה)
וַיֹּאמֶר בָּא אָחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בִּרְכָתֶךָ׃ (לו) וַיֹּאמֶר הֲכִי
קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב וַיַּעְקְבֵנִי זֶה פַּעֲמַיִם אֶת־בְּכֹרָתִי לָקָח
וְהִנֵּה עַתָּה לָקַח בִּרְכָתִי וַיֹּאמֶר הֲלֹא־אָצַלְתָּ לִּי בְּרָכָה׃
(לז) וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לְעֵשָׂו הֵן גְּבִיר שַׂמְתִּיו לָךְ וְאֶת־
כָּל־אֶחָיו נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים וְדָגָן וְתִירֹשׁ סְמַכְתִּיו וּלְכָה
אֵפוֹא מָה אֶעֱשֶׂה בְּנִי׃ (לח) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־אָבִיו הַבְּרָכָה
אַחַת הִוא־לְךָ אָבִי בָּרְכֵנִי גַם־אָנִי אָבִי וַיִּשָּׂא עֵשָׂו קֹלוֹ
וַיֵּבְךְּ׃ (לט) וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה מִשְׁמַנֵּי
הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשָׁבֶךָ וּמִטַּל הַשָּׁמַיִם מֵעָל׃ (מ) וְעַל־חַרְבְּךָ
תִּחְיֶה וְאֶת־אָחִיךָ תַּעֲבֹד וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תָּרִיד וּפָרַקְתָּ עֻלּוֹ
מֵעַל צַוָּארֶךָ׃ (מא) וַיִּשְׂטֹם עֵשָׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה
אֲשֶׁר בֵּרְכוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר עֵשָׂו בְּלִבּוֹ יִקְרְבוּ יְמֵי אֵבֶל אָבִי
וְאַהַרְגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי׃ (מב) וַיֻּגַּד לְרִבְקָה אֶת־דִּבְרֵי
עֵשָׂו בְּנָהּ הַגָּדֹל וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב בְּנָהּ הַקָּטָן
וַתֹּאמֶר אֵלָיו הִנֵּה עֵשָׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לְךָ לְהָרְגֶךָ׃
(מג) וְעַתָּה בְנִי שְׁמַע בְּקֹלִי וָקוּם בְּרַח־לְךָ אֶל־לָבָן אָחִי
חָרָנָה׃ (מד) וְיָשַׁבְתָּ עִמּוֹ יָמִים אֲחָדִים עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב
חֲמַת אָחִיךָ׃ (מה) עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמְּךָ וְשָׁכַח אֵת
אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לוֹ וְשָׁלַחְתִּי וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם לָמָּה אֶשְׁכַּל
גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד׃ (מו) וַתֹּאמֶר רִבְקָה אֶל־יִצְחָק קַצְתִּי
בְחַיַּי מִפְּנֵי בְנוֹת חֵת אִם־לֹקֵחַ יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חֵת
כָּאֵלֶּה מִבְּנוֹת הָאָרֶץ לָמָּה לִי חַיִּים׃

ק' זעירה v. 46. חצי הספר v. 40. קמץ בד"ק v. 36

mondá atyjának: Keljen fel az én atyám és egyék fia vadászatából, hogy áldjon meg engem a te leiked.

32. És mondá neki Jiczchak, az ő atyja: Ki vagy te? Es mondá: Én vagyok a te fiad, elsőszülötted, Észav.

33. És megrémült Jiczchak nagy rémülettel, a szertelenségig, és mondá: Ki volt hát az, a ki vadat vadászott és elhozta nekem, és én ettem mindenből, mielőtt jöttél, és megáldottam őt; áldott is lesz ő.

34. A mint hallotta Észav az ő atyjának szavait, kiáltva fakadt nagy és keserves kiáltással a szertelenségig, és mondá atyjának: Áldj meg engem is, atyám!

35. És szólt: Testvéred csalfasággal jött, és elvette a te áldásodat.

36. És mondá: Tán mert Jákóvnak nevezték, azért hágott a sarkamra ezzel már kétszer! Elsőszülöttségemet elvette, és ime most áldásomat veszi el! És mondá: Nem tartottál-e számomra áldást?

37. És felelt Jiczchak, és mondá Észavnak: Ime uraddá tettem őt neked, és testvéreit mind szolgákúl adtam neki, és gabonával és musttal megáldottam, és neked immár mit tehetek, fiam?

38. És szólt Észav az ő atyjához: Hát egyetlen áldásod az neked, atyám? Áldj meg engem is, atyám! És Észav felemelte hangját és sirt.

39. És felelt Jiczchak, az ő atyja, és mondá neki: Ime a föld kövérségén lesz a te lakásod, és az ég harmatától, felülről (áztatott földön).

40. És kardod után élsz, és testvéredet szolgálod. És lesz, mikor panaszkodol, lerázod igáját nyakadról.

41. És gyülölte Észav Jákóvot az áldás miatt, melylyel megáldotta őt atyja, és mondá Észav a szivében: Közelgessenek csak atyám siratásának napjai, majd megölöm én Jákóv öcsémet.

42. És megmondták Rivkának az ő nagyobbik fiának, Észavnak, szavait. És elküldött és hivatta Jákóvot, az ő kisebbik fiát, és szólt neki: Ime Észav bátyád azzal vigasztalódik felőled, hogy megöl téged.

43. Most tehát, fiam, hallgass szavamra, és kelj útra, fuss el Lavan testvéremhez Charanba.

44. És maradj nála egy ideig, mignem lecsendesedik bátyád dühössége.

45. Mignem lecsendesedik bátyád haragja irántad, és elfelejti, a mit vele cselekedtél, aztán oda küldök és elhozatlak onnan. Miért fosztassam meg mind a kettőtöktől egy napon?

46. És szólt Rivkah Jiczchakhoz: Meguntam életemet Chész lányai miatt. Ha Jákóv Chész lányai közül vesz feleséget, a minők ezek — az ország lányai közül, — mit nekem az élet?

כח

(א) וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל־יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ
לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: (ב) קוּם לֵךְ פַּדֶּנָה אֲרָם
בֵּיתָה בְתוּאֵל אֲבִי אִמֶּךָ וְקַח־לְךָ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לָבָן
אֲחִי אִמֶּךָ: (ג) וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ וְהָיִיתָ
לִקְהַל עַמִּים: (ד) וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ
וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן אֱלֹהִים
לְאַבְרָהָם: (ה) וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם
אֶל־לָבָן בֶּן־בְּתוּאֵל הָאֲרַמִּי אֲחִי רִבְקָה אֵם יַעֲקֹב וְעֵשָׂו:
(ו) וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי־בֵרַךְ יִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְשִׁלַּח אֹתוֹ פַּדֶּנָה
אֲרָם לָקַחַת־לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכוֹ אֹתוֹ וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר
לֹא־תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן: מפטיר (ז) וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב
אֶל־אָבִיו וְאֶל־אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פַּדֶּנָה אֲרָם: (ח) וַיַּרְא עֵשָׂו כִּי
רָעוֹת בְּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינֵי יִצְחָק אָבִיו: (ט) וַיֵּלֶךְ עֵשָׂו אֶל־
יִשְׁמָעֵאל וַיִּקַּח אֶת־מַחֲלַת | בַּת־יִשְׁמָעֵאל בֶּן־אַבְרָהָם
אֲחוֹת נְבָיוֹת עַל־נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה: ס

ויצא

(י) וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיֵּלֶךְ חָרָנָה: (יא) וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם
וַיָּלֶן שָׁם כִּי־בָא הַשֶּׁמֶשׁ וַיִּקַּח מֵאַבְנֵי הַמָּקוֹם וַיָּשֶׂם
מְרַאֲשֹׁתָיו וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא: (יב) וַיַּחֲלֹם וְהִנֵּה סֻלָּם
מֻצָּב אַרְצָה וְרֹאשׁוֹ מַגִּיעַ הַשָּׁמָיְמָה וְהִנֵּה מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים
עֹלִים וְיֹרְדִים בּוֹ: (יג) וְהִנֵּה יְהוָה נִצָּב עָלָיו וַיֹּאמַר
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וֵאלֹהֵי יִצְחָק הָאָרֶץ אֲשֶׁר
אַתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֶךָ: (יד) וְהָיָה זַרְעֲךָ
כַּעֲפַר הָאָרֶץ וּפָרַצְתָּ יָמָּה וָקֵדְמָה וְצָפֹנָה וָנֶגְבָּה וְנִבְרְכוּ
בְךָ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה וּבְזַרְעֶךָ: (טו) וְהִנֵּה אָנֹכִי עִמָּךְ

28. fejezet.

1. És hivatta Jiczchak Jákóvot, és megáldotta őt, és parancsolta és mondá neki: Ne végy nőt Kenáán lányai közől.

2. Kelj útra, menj Paddan-Aramba, Beszuél, anyád atyjának házához, és onnan végy magadnak feleséget, Lavan, anyád testvérének lányai közül.

3. És Isten, a mindenható, áldjon meg téged és szaporítson meg és sokasítson meg, hogy népek sokaságává légy.

4. És adja neked Ávraham áldását, neked és veled magzatodnak is, hogy birjád tartózkodásod földét, melyet adott vala Isten Ávrahamnak.

5. És Jiczchak elbocsátotta Jákóvot, és az elment Paddan-Aramba Lavanhoz, Beszuél, az Arami fiához, Rivkának, Jákóv és Észav anyjának testvéréhez.

6. És látván Észav, hogy Jiczchak megáldotta Jákóvot és elküldötte Paddan-Aramba, hogy magának onnét feleséget vegyen, és megáldotta őt és ráparancsolt és szólt: Ne végy feleséget Kenáán lányai közül.

7. És hogy Jákóv hallgatott atyjára és anyjára, és elment Paddan-Aramba.

8. Látván tehát Észav, hogy rosszak Kenáán lányai Jiczchak, az ő atyja szemei előtt;

9. ezért elment Észav Jismaélhez, és elvette Machlaszt, Jismaélnek, Ávraham fiának leányát, Nevajósz testvérét, feleségein kivül, magának feleségül.

VÁJÉCZÉ.

10. Elindult tehát Jákóv Beér-Sevából, és ment Charan felé.

11. És jutott egy helyre, és meghált ott, mivel lement a nap, és vett a hely kövei közül és tette feje aljául és lefeküdt azon a helyen.

12. És álmodta, hogy ime egy lajtorja volt állitva a földre, melynek teteje az égbe ért, és ime Isten angyalai felmentek és alájöttek azon.

13. És ime az örökkévaló állott fölötte és mondá: Én vagyok az örökkévaló, Ávraham atyád Istene és Jiczchak Istene; a földet, melyen fekszel, neked adom és magzatodnak.

14. És leszen a te magzatod, mint a föld pora, és terjeszkedel nyugatra és keletre és északra és délre, és megáldatnak benned a föld valamennyi nemzetségei — és magzatodban.

15. És ime, én veled vagyok, és őrizlek mindenütt, a hová

וּשְׁמַרְתִּיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ וַהֲשִׁבֹתִיךָ אֶל־הָאֲדָמָה הַזֹּאת
כִּי לֹא אֶעֶזָבְךָ עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי אֶת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לָךְ׃
(טז) וַיִּיקַץ יַעֲקֹב מִשְּׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר אָכֵן יֵשׁ יְהוָה בַּמָּקוֹם
הַזֶּה וְאָנֹכִי לֹא יָדָעְתִּי׃ (יז) וַיִּירָא וַיֹּאמֶר מַה־נּוֹרָא
הַמָּקוֹם הַזֶּה אֵין זֶה כִּי אִם־בֵּית אֱלֹהִים וְזֶה שַׁעַר
הַשָּׁמָיִם׃ (יח) וַיַּשְׁכֵּם יַעֲקֹב בַּבֹּקֶר וַיִּקַּח אֶת־הָאֶבֶן אֲשֶׁר־
שָׂם מְרַאֲשֹׁתָיו וַיָּשֶׂם אֹתָהּ מַצֵּבָה וַיִּצֹק שֶׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ׃
(יט) וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֵּית־אֵל וְאוּלָם לוּז שֵׁם־
הָעִיר לָרִאשֹׁנָה׃ (כ) וַיִּדַּר יַעֲקֹב נֶדֶר לֵאמֹר אִם־יִהְיֶה
אֱלֹהִים עִמָּדִי וּשְׁמָרַנִי בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְנָתַן־
לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבֶגֶד לִלְבֹּשׁ׃ (כא) וְשַׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בֵּית
אָבִי וְהָיָה יְהוָה לִי לֵאלֹהִים׃ (כב) וְהָאֶבֶן הַזֹּאת אֲשֶׁר־
שַׂמְתִּי מַצֵּבָה יִהְיֶה בֵּית אֱלֹהִים וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֶּן־לִי עַשֵּׂר
אֲעַשְּׂרֶנּוּ לָךְ׃ שני

כט

(א) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ אַרְצָה בְּנֵי־קֶדֶם׃ (ב) וַיַּרְא
וְהִנֵּה בְאֵר בַּשָּׂדֶה וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדְרֵי־צֹאן רֹבְצִים
עָלֶיהָ כִּי מִן־הַבְּאֵר הַהִוא יַשְׁקוּ הָעֲדָרִים וְהָאֶבֶן
גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר׃ (ג) וְנֶאֶסְפוּ־שָׁמָּה כָּל־הָעֲדָרִים
וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן וְהֵשִׁיבוּ
אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לִמְקֹמָהּ׃ (ד) וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב
אַחַי מֵאַיִן אַתֶּם וַיֹּאמְרוּ מֵחָרָן אֲנָחְנוּ׃ (ה) וַיֹּאמֶר לָהֶם
הֲיְדַעְתֶּם אֶת־לָבָן בֶּן־נָחוֹר וַיֹּאמְרוּ יָדָעְנוּ׃ (ו) וַיֹּאמֶר
לָהֶם הֲשָׁלוֹם לוֹ וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם וְהִנֵּה רָחֵל בִּתּוֹ בָּאָה עִם־
הַצֹּאן׃ (ז) וַיֹּאמֶר הֵן עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל לֹא־עֵת הֵאָסֵף
הַמִּקְנֶה הַשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ׃ (ח) וַיֹּאמְרוּ לֹא נוּכַל
עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים וְגָלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי
הַבְּאֵר וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן׃ (ט) עוֹדֶנּוּ מְדַבֵּר עִמָּם וְרָחֵל

mégy, és visszahozlak e földre, mert el nem hagylak, mig meg nem tettem, a mit neked igértem.

16. És Jákóv fölébredt álmából és mondá: Valóban, az örökkévaló van e helyen, és én nem tudtam.

17. És félt és mondá: Mi rettenetes ez a hely! Nem egyéb ez, mint Isten háza, és ez az ég kapuja!

18. És fölkelt Jákóv reggel, és vette a követ, melyet feje aljává tett, és tette azt oszlopnak, és öntött olajat a tetejére.

19. És nevezte azon hely nevét Bész-Élnek; de Lúz volt a város neve azelőtt.

20. És Jákóv fogadást tett, mondván: Ha az örökkévaló velem lesz, és megőriz ez úton, melyen járok, és kenyeret ád nekem enni és ruhát öltözetül,

21. és visszatérek békével atyám házába, és az örökkévaló az én Istenem lesz;

22. akkor ez a kő, melyet oszlopnak tettem, Isten háza lesz, és mindent, a mit nekem adsz, tizedelve tizedelem majd meg neked.

29. fejezet.

1. És Jákóv fölemelte lábait és ment a keletiek földére.

2. És széttekintett, és ime egy kút volt a mezőn, és ime ugyanott három juhnyáj hevert mellette, mert abból a kútból itatták a nyájakat. De a kő nagy volt a kút száján.

3. És ha a nyájak mind oda gyültek, akkor legörditették a követ a kút szájáról és megitatták a juhot, aztán visszahelyezték a követ a kút szájára, a helyére.

4. És mondá nekik Jákóv: Atyámfiai, honnan valók vagytok ti? És szóltak: Charanból valók vagyunk mi.

5. És szólt nekik: Vajjon ismeritek-e Lavant, Nachór fiát? És mondák: Ismerjük.

6. És szólt hozzájuk: Jól van-e? És ők mondák: Jól, és ime Rachél, az ő lánya éppen jön a juhokkal.

7. És mondá: Ime még nagy a nap, nincs még ideje a nyáj összegyüjtésének; itassátok meg a juhokat és menjetek, legeltessetek.

8. És szóltak: Nem tehetjük, mig össze nem gyülnek mind a nyájak és le nem görditik a követ a kút szájáról, aztán megitatjuk a juhokat.

9. Ő még beszél vala velük, midőn Rachél megérkezett atyja juhaival, mert ő pásztornő volt.

בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאָבִיהָ כִּי רֹעָה הִוא׃ (י) וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בַּת־לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן
לָבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיָּגֶל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר
וַיַּשְׁקְ אֶת־צֹאן לָבָן אֲחִי אִמּוֹ׃ (יא) וַיִּשַּׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל
וַיִּשָּׂא אֶת־קֹלוֹ וַיֵּבְךְ׃ (יב) וַיַּגֶּד יַעֲקֹב לְרָחֵל כִּי אֲחִי אָבִיהָ
הוּא וְכִי בֶן־רִבְקָה הוּא וַתָּרָץ וַתַּגֶּד לְאָבִיהָ׃ (יג) וַיְהִי
כִּשְׁמֹעַ לָבָן אֶת־שֵׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אֲחֹתוֹ וַיָּרָץ לִקְרָאתוֹ
וַיְחַבֵּק־לוֹ וַיְנַשֵּׁק־לוֹ וַיְבִיאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיְסַפֵּר לְלָבָן אֵת
כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ לָבָן אַךְ עַצְמִי וּבְשָׂרִי
אָתָּה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים׃ (טו) וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הֲכִי־
אָחִי אַתָּה וַעֲבַדְתַּנִי חִנָּם הַגִּידָה לִּי מַה־מַּשְׂכֻּרְתֶּךָ׃
(טז) וּלְלָבָן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאָה וְשֵׁם הַקְּטַנָּה רָחֵל׃
(יז) וְעֵינֵי לֵאָה רַכּוֹת וְרָחֵל הָיְתָה יְפַת־תֹּאַר וִיפַת מַרְאֶה׃
שלישי (יח) וַיֶּאֱהַב יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבָדְךָ שֶׁבַע
שָׁנִים בְּרָחֵל בִּתְּךָ הַקְּטַנָּה׃ (יט) וַיֹּאמֶר לָבָן טוֹב
תִּתִּי אֹתָהּ לָךְ מִתִּתִּי אֹתָהּ לְאִישׁ אַחֵר שְׁבָה
עִמָּדִי׃ (כ) וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרָחֵל שֶׁבַע שָׁנִים
וַיִּהְיוּ בְעֵינָיו כְּיָמִים אֲחָדִים בְּאַהֲבָתוֹ אֹתָהּ׃
(כא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן הָבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמָי
וְאָבוֹאָה אֵלֶיהָ׃ (כב) וַיֶּאֱסֹף לָבָן אֶת־כָּל־אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ
מִשְׁתֶּה׃ (כג) וַיְהִי בָּעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בִתּוֹ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו
וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ (כד) וַיִּתֵּן לָבָן לָהּ אֶת־זilpָה שִׁפְחָתוֹ לְלֵאָה
בִתּוֹ שִׁפְחָה׃ (כה) וַיְהִי בַבֹּקֶר וְהִנֵּה־הִוא לֵאָה וַיֹּאמֶר אֶל־לָבָן
מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרָחֵל עָבַדְתִּי עִמָּךְ וְלָמָּה רִמִּיתָנִי׃
(כו) וַיֹּאמֶר לָבָן לֹא־יֵעָשֶׂה כֵן בִּמְקוֹמֵנוּ לָתֵת הַצְּעִירָה לִפְנֵי
הַבְּכִירָה׃ (כז) מַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וְנִתְּנָה לְךָ גַּם־אֶת־זֹאת בַּעֲבֹדָה
אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת׃ (כח) וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן
וַיְמַלֵּא שְׁבֻעַ זֹאת וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־רָחֵל בִּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה׃ (כט) וַיִּתֵּן
לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה׃

10. És lőn, a mint meglátta Jákóv Rachélt, Lavannak, anyja testvérének leányát, és Lavannak, anyja testvérének juhait, odalépett Jákóv és legörditette a követ a kút szájáról, és megitatta Lavannak, anyja testvérének juhait.

11. És megcsókolta Jákóv Rachélt, és felemelte hangját és sirt.

12. És megmondta Jákóv Rachélnak, hogy atyjának rokona ő és hogy Rivkának a fia; hazafutott tehát és elbeszélte atyjának.

13. És lőn, a mint Lavan hallotta Jákóvnak, húga fiának hirét, eléje futott és megölelte és megcsókolta őt, és bevitte az ő házába, és az elbeszélte Lavannak mind azokat a dolgokat.

14. És szólt neki Lavan: Valóban, az én csontom és húsom vagy te! És maradt nála egy havi ideig.

15. És szólt Lavan Jákóvnak: Vajjon mivel rokonom vagy, ingyen szolgálnál-e engem? Mondd meg nekem, mi legyen a béred.

16. Lavannak pedig két lánya volt; a nagyobbiknak neve Léah, a kisebbik neve pedig Rachél volt.

17. És Léah szemei gyengék voltak, de Rachél szép termetü és szép tekintetü volt.

18. És szerette Jákóv Rachélt, és mondá: Én szolgállak hét évig Rachélért, kisebbik lányodért.

19. És mondá Lavan: Jobb, hogy neked adjam, semmint más férfiuak adjam őt; maradj nálam.

20. És szolgált Jákóv Rachélért hét esztendeig; és voltak az ő szemeiben mint egyes napok, mivel szerette őt.

21. És szólt Jákóv Lavannak: Add ide a feleségemet, mert kitelt az időm, hadd menjek hozzá.

22. És egybegyüjté Lavan a helység minden népét és rendezett lakomát.

23. Lőn azonban este, hogy vette Léáht az ő leányát és bevitte őt hozzá, és ő bement hozzá.

24. És adta neki Lavan Zilpát, az ő szolgálóját, lányának, Léahnak szolgálójául.

25. És lőn, reggel, hogy ime, Léah volt az! És mondá Lavannak: Mit cselekedtél én velem? Hát nem Rachélért szolgáltam nálad? Miért csaltál meg engem?

26. És szólt Lavan: Nem történik olyasmi helységünkben, hogy oda adnák a fiatalabbikat az idősbik előtt.

27. Töltsd ki ennek a hetét, aztán odaadjuk neked amazt is a szolgálatért, melylyel majd szolgálsz nálam még más hét esztendeig.

28. És Jákóv úgy tett, és kitöltötte ennek a hetét, és odaadta Rachélt, az ő lányát neki feleségül.

29. És adta Lavan Rachélnek, az ő lányának szolgálóját, Bilhát, neki szolgálóul.

(ל) וַיָּבֹא גַּם אֶל־רָחֵל וַיֶּאֱהַב גַּם־אֶת־רָחֵל מִלֵּאָה וַיַּעֲבֹד
עִמּוֹ עוֹד שֶׁבַע־שָׁנִים אֲחֵרוֹת: (לא) וַיַּרְא יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה
לֵאָה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ וְרָחֵל עֲקָרָה: (לב) וַתַּהַר לֵאָה
וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה יְהוָה
בְּעָנְיִי כִּי עַתָּה יֶאֱהָבֵנִי אִישִׁי: (לג) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן
וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע יְהוָה כִּי־שְׂנוּאָה אָנֹכִי וַיִּתֶּן־לִי גַּם־אֶת־זֶה
וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן: (לד) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר
עַתָּה הַפַּעַם יִלָּוֶה אִישִׁי אֵלַי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שְׁלֹשָׁה בָנִים עַל־
כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ לֵוִי: (לה) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתֹּאמֶר הַפַּעַם
אוֹדֶה אֶת־יְהוָה עַל־כֵּן קָרְאָה שְׁמוֹ יְהוּדָה וַתַּעֲמֹד מִלֶּדֶת:

ל

(א) וַתֵּרֶא רָחֵל כִּי לֹא יָלְדָה לְיַעֲקֹב וַתְּקַנֵּא רָחֵל בַּאֲחֹתָהּ
וַתֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הָבָה־לִּי בָנִים וְאִם־אַיִן מֵתָה אָנֹכִי:
(ב) וַיִּחַר־אַף יַעֲקֹב בְּרָחֵל וַיֹּאמֶר הֲתַחַת אֱלֹהִים אָנֹכִי
אֲשֶׁר־מָנַע מִמֵּךְ פְּרִי־בָטֶן: (ג) וַתֹּאמֶר הִנֵּה אֲמָתִי בִלְהָה
בֹּא אֵלֶיהָ וְתֵלֶד עַל־בִּרְכַּי וְאִבָּנֶה גַּם־אָנֹכִי מִמֶּנָּה:
(ד) וַתִּתֶּן־לוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתָהּ לְאִשָּׁה וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
יַעֲקֹב: (ה) וַתַּהַר בִּלְהָה וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן: (ו) וַתֹּאמֶר
רָחֵל דָּנַנִי אֱלֹהִים וְגַם שָׁמַע בְּקֹלִי וַיִּתֶּן־לִי בֵּן עַל־כֵּן
קָרְאָה שְׁמוֹ דָּן: (ז) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בִּלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל
בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב: (ח) וַתֹּאמֶר רָחֵל נַפְתּוּלֵי אֱלֹהִים נִ
נִפְתַּלְתִּי עִם־אֲחֹתִי גַּם־יָכֹלְתִּי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ נַפְתָּלִי:
(ט) וַתֵּרָא לֵאָה כִּי עָמְדָה מִלֶּדֶת וַתִּקַּח אֶת־זִלְפָּה שִׁפְחָתָהּ
וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְיַעֲקֹב לְאִשָּׁה: (י) וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה
לְיַעֲקֹב בֵּן: (יא) וַתֹּאמֶר לֵאָה בָּגָד וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ גָּד:
(יב) וַתֵּלֶד זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה בֵּן שֵׁנִי לְיַעֲקֹב: (יג) וַתֹּאמֶר
לֵאָה בְּאָשְׁרִי כִּי אִשְּׁרוּנִי בָנוֹת וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ אָשֵׁר: רביעי

11. v. ק׳ גד בא

30. És bement Rachélhez is, és szerette is Rachélt, inkább mint Léát; és szolgált nála még más hét esztendeig.

31. És látta az örökkévaló, hogy Léah gyülöltetik, azért megnyitotta az ő méhét, Rachél pedig magtalan volt.

32. És fogant Léah és szült fiat, és nevezte azt Reúvénnek, mert — mondá — mert látta az örökkévaló inségemet, de most már szeretni fog a férjem.

33. És megint fogant, és szült fiat, és szólt: Mivel hallotta az örökkévaló, hogy én gyülölt vagyok, azért adta nekem ezt is; és elnevezte őt Simeónnak.

34. És ismét fogant és szült fiat, és mondá: Most valahára ragaszkodik majd hozzám a férjem, mert három fiat szültem neki, azért nevezte őt Lévinek.

35. És ismét fogant és szült fiat, és mondá: Ezennel hálát adok az örökkévalónak; azért nevezte őt Jehúdának. Aztán megszünt a születől.

30. fejezet.

1. Látván pedig Rachél, hogy nem szült Jákóvnak, azért irigykedett Rachél az ő nénjére, és mondá Jákóvnak: Szerezz nekem gyermekeket, mert ha nem, meghalok én.

2. És felgerjedt Jákóv haragja Rachél ellen, és mondá: Hát Isten helyett vagyok én, a ki megtagadott tőled testi gyümölcsöt?

3. És ő mondá: Imhol van szolgálóm Bilha, menj be hozzá, hogy szüljön az én térdeimen, hadd épüljek én is általa.

4. És adta neki Bilhát, szolgálóját feleségül, és bement hozzá Jákóv.

5. És fogant Bilha, és szült Jákóvnak fiat.

6. És szólt Rachél: Isten megitélt engem, és meg is hallgatta szavamat, és adott nekem fiat; azért nevezte Dannak.

7. És ismét fogant és szült Bilha, Rachél szolgálója másik fiat Jákóvnak.

8. És szólt Rachél: Isteni küzdelmeket küzdöttem nénémmel, és győztem is; és nevezte őt Náftalinak.

9. Látván pedig Léah, hogy megszünt szülni, vette tehát Zilpát, az ő szolgálóját, és adta őt Jákóvnak feleségül.

10. És szült Zilpah, Léah szolgálója, Jákóvnak fiat.

11. És szólt Léah: Megjött a szerencse! és nevezte őt Gad néven.

12. És szült Zilpah, Léah szolgálója, másik fiat Jákóvnak.

13. És mondá Léah: Boldogságomra! mert boldognak mondanak a lányok; és elnevezte őt Asérnek.

(יד) וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בִּימֵי קְצִיר־חִטִּים וַיִּמְצָא דוּדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֵא
אֹתָם אֶל־לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רָחֵל אֶל־לֵאָה תְּנִי־נָא לִי
מִדּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ (טו) וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְעַט קַחְתֵּךְ אֶת־אִישִׁי וְלָקַחַת
גַּם אֶת־דּוּדָאֵי בְנִי וַתֹּאמֶר רָחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ
הַלַּיְלָה תַּחַת דּוּדָאֵי בְנֵךְ׃ (טז) וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן־הַשָּׂדֶה בָּעֶרֶב
וַתֵּצֵא לֵאָה לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׂכֹר שְׂכַרְתִּיךְ
בְּדוּדָאֵי בְנִי וַיִּשְׁכַּב עִמָּהּ בַּלַּיְלָה הוּא׃ (יז) וַיִּשְׁמַע
אֱלֹהִים אֶל־לֵאָה וַתַּהַר וַתֵּלֶד לְיַעֲקֹב בֵּן חֲמִישִׁי׃
(יח) וַתֹּאמֶר לֵאָה נָתַן אֱלֹהִים שְׂכָרִי אֲשֶׁר־נָתַתִּי שִׁפְחָתִי
לְאִישִׁי וַתִּקְרָא שְׁמוֹ יִשָּׂשכָר׃ (יט) וַתַּהַר עוֹד לֵאָה וַתֵּלֶד
בֵּן־שִׁשִּׁי לְיַעֲקֹב׃ (כ) וַתֹּאמֶר לֵאָה זְבָדַנִי אֱלֹהִים ו אֹתִי
זֶבֶד טוֹב הַפַּעַם יִזְבְּלֵנִי אִישִׁי כִּי־יָלַדְתִּי לוֹ שִׁשָּׁה בָנִים
וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ זְבֻלוּן׃ (כא) וְאַחַר יָלְדָה בַּת וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמָהּ דִּינָה׃ (כב) וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־רָחֵל וַיִּשְׁמַע
אֵלֶיהָ אֱלֹהִים וַיִּפְתַּח אֶת־רַחְמָהּ׃ (כג) וַתַּהַר וַתֵּלֶד בֵּן
וַתֹּאמֶר אָסַף אֱלֹהִים אֶת־חֶרְפָּתִי׃ (כד) וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
יוֹסֵף לֵאמֹר יֹסֵף יְהוָה לִי בֵּן אַחֵר׃ (כה) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
יָלְדָה רָחֵל אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לָבָן שַׁלְּחֵנִי וְאֵלְכָה
אֶל־מְקוֹמִי וְלְאַרְצִי׃ (כו) תְּנָה אֶת־נָשַׁי וְאֶת־יְלָדַי אֲשֶׁר
עָבַדְתִּי אֹתְךָ בָּהֶן וְאֵלֵכָה כִּי אַתָּה יָדַעְתָּ אֶת־עֲבֹדָתִי אֲשֶׁר
עֲבַדְתִּיךָ׃ (כז) וַיֹּאמֶר אֵלָיו לָבָן אִם־נָא מָצָאתִי חֵן
בְּעֵינֶיךָ נִחַשְׁתִּי וַיְבָרְכֵנִי יְהוָה בִּגְלָלֶךָ׃ חמישי
(כח) וַיֹּאמֶר נָקְבָה שְׂכָרְךָ עָלַי וְאֶתֵּנָה׃ (כט) וַיֹּאמֶר אֵלָיו
אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת אֲשֶׁר עֲבַדְתִּיךָ וְאֵת אֲשֶׁר־הָיָה מִקְנְךָ אִתִּי׃
(ל) כִּי מְעַט אֲשֶׁר־הָיָה לְךָ לְפָנַי וַיִּפְרֹץ לָרֹב וַיְבָרֶךְ יְהוָה
אֹתְךָ לְרַגְלִי וְעַתָּה מָתַי אֶעֱשֶׂה גַּם־אָנֹכִי לְבֵיתִי׃
(לא) וַיֹּאמֶר מָה אֶתֶּן לָךְ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לֹא־תִתֶּן־לִי מְאוּמָה
אִם־תַּעֲשֶׂה־לִּי הַדָּבָר הַזֶּה אָשׁוּבָה אִרְעֶה צֹאנְךָ אֶשְׁמֹר׃

פתח באתנח 21. v. כל יששכר ישכר קרי 18. v.

14. És kiment Reúvén a búzaaratás napjaiban, és talált ibolyákat a mezőn, és vitte azokat Léához, az ő anyjának. És szólt Rachél Léának: Adj nekem, kérlek, fiad ibolyáiból.

15. És mondá neki: Kevés-e még, hogy elvetted a férjemet, hát elvennéd fiam ibolyáit is? Erre mondá Rachél: No hát háljon veled az éjjel, fiad ibolyáiért.

16. Megjövén pedig Jákóv a mezőről este, kiment Léah eléje, és mondá: Én hozzám jer, mert bérbe vettelek fiam ibolyáin; és vele hált az éjszaka.

17. És meghallgatta Isten Léát, és ez fogant, és szült Jákóvnak ötödik fiat.

18. És szólt Léah: Megadta Isten jutalmamat, a miért odaadtam szolgálómat az én férjemnek; és nevezte Jisszachar néven.

19. És ismét fogant Léah, és szült hatodik fiat Jákóvnak.

20. És szólt Léah: Megajándékozott Isten jó ajándékkal; ezentúl nálam fog lakni az én férjem, mert hat fiat szültem neki; és nevezte őt Zevulunnak.

21. Azután lányt szült, és nevezte azt Dinahnak.

22. És megemlékezett Isten Rachélről, és meghallgatta őt Isten, és megnyitotta az ő méhét.

23. És fogant és szült fiat; és mondá: Elháritotta Isten az én gyalázatomat.

24. És elnevezte őt Józéfnek, mondván: Adjon az örökkévaló nekem még más fiat.

25. És lőn, a mint szülte vala Rachél Józéfet, mondá Jákóv Lavannak: Bocsáss el, hadd menjek helyembe és országomba.

26. Add ide feleségemet és gyermekimet, kikért téged szolgáltalak, hadd menjek; mert te tudod az én szolgálatomat, melylyel szolgáltalak.

27. És szólt neki Lavan: Vajha kedvet találnék szemeid előtt! Sejtem, hogy az örökkévaló te éretted áldott meg engem.

28. És szólt: Szabd meg nekem a te béredet, és én megadom.

29. És mondá neki: Te tudod, hogyan szolgáltalak, és mekkora lett a nyájad én nálam.

30. Mert a kevés, a mi volt neked előttem, sokasággá szaporodott, és az örökkévaló megáldott téged nyomomban; és most, mikor tegyek már én is valamit házamért?

31. És mondá: Mit adjak neked? És szólt Jákóv: Ne adj nekem semmit! Ha megteszed nekem ezt a dolgot, ismét legeltetem a nyájadat és őrzöm.

(לב) אֶעֱבֹר בְּכָל־צֹאנְךָ הַיּוֹם הָסֵר מִשָּׁם כָּל־שֶׂה ו נָקֹד
וְטָלוּא וְכָל־שֶׂה־חוּם בַּכְּשָׂבִים וְטָלוּא וְנָקֹד בָּעִזִּים וְהָיָה
שְׂכָרִי : (לג) וְעָנְתָה־בִּי צִדְקָתִי בְיוֹם מָחָר כִּי־תָבוֹא עַל־
שְׂכָרִי לְפָנֶיךָ כֹּל אֲשֶׁר־אֵינֶנּוּ נָקֹד וְטָלוּא בָּעִזִּים וְחוּם
בַּכְּשָׂבִים גָּנוּב הוּא אִתִּי : (לד) וַיֹּאמֶר לָבָן הֵן לוּ יְהִי
כִדְבָרֶךָ : (לה) וַיָּסַר בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־הַתְּיָשִׁים הָעֲקֻדִּים
וְהַטְּלָאִים וְאֵת כָּל־הָעִזִּים הַנְּקֻדוֹת וְהַטְּלָאֹת כֹּל אֲשֶׁר־
לָבָן בּוֹ וְכָל־חוּם בַּכְּשָׂבִים וַיִּתֵּן בְּיַד־בָּנָיו : (לו) וַיָּשֶׂם
דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בֵּינוֹ וּבֵין־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב רֹעֶה אֶת־צֹאן
לָבָן הַנּוֹתָרֹת : (לז) וַיִּקַּח־לוֹ יַעֲקֹב מַקַּל לִבְנֶה לַח וְלוּז
וְעַרְמוֹן וַיְפַצֵּל בָּהֶן פְּצָלוֹת לְבָנוֹת מַחְשֹׂף הַלָּבָן אֲשֶׁר
עַל־הַמַּקְלוֹת : (לח) וַיַּצֵּג אֶת־הַמַּקְלוֹת אֲשֶׁר פִּצֵּל
בָּרָהָטִים בְּשִׁקְּתוֹת הַמַּיִם אֲשֶׁר תָּבֹאן הַצֹּאן לִשְׁתּוֹת
לְנֹכַח הַצֹּאן וַיֵּחַמְנָה בְּבֹאָן לִשְׁתּוֹת : (לט) וַיֵּחַמּוּ הַצֹּאן
אֶל־הַמַּקְלוֹת וַתֵּלַדְן הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּטְלָאִים :
(מ) וְהַכְּשָׂבִים הִפְרִיד יַעֲקֹב וַיִּתֵּן פְּנֵי הַצֹּאן אֶל־עָקֹד וְכָל־
חוּם בְּצֹאן לָבָן וַיָּשֶׁת לוֹ עֲדָרִים לְבַדּוֹ וְלֹא שָׁתָם עַל־
צֹאן לָבָן : (מא) וְהָיָה בְּכָל־יַחֵם הַצֹּאן הַמְקֻשָּׁרוֹת וְשָׂם
יַעֲקֹב אֶת־הַמַּקְלוֹת לְעֵינֵי הַצֹּאן בָּרְהָטִים לְיַחֲמֵנָּה
בַּמַּקְלוֹת : (מב) וּבְהַעֲטִיף הַצֹּאן לֹא יָשִׂים וְהָיָה הָעֲטֻפִים
לְלָבָן וְהַקְּשֻׁרִים לְיַעֲקֹב : (מג) וַיִּפְרֹץ הָאִישׁ מְאֹד מְאֹד
וַיְהִי־לוֹ צֹאן רַבּוֹת וּשְׁפָחוֹת וַעֲבָדִים וּגְמַלִּים וַחֲמֹרִים :

לא

(א) וַיִּשְׁמַע אֶת־דִּבְרֵי בְנֵי־לָבָן לֵאמֹר לָקַח יַעֲקֹב אֵת
כָּל־אֲשֶׁר לְאָבִינוּ וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֵת כָּל־הַכָּבֹד
הַזֶּה : (ב) וַיַּרְא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לָבָן וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ עִמּוֹ
כִּתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם : (ג) וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב שׁוּב אֶל־
אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלַדְתֶּךָ וְאֶהְיֶה עִמָּךְ : (ד) וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב

32. Megjárom még ma egész nyájadat, eltávolitván onnan minden bárányt, mely pettyes és foltos, és minden barna bárányt a juhok közül és foltosat és pettyest a kecskék közül; és ez legyen az én bérem.

33. És tanúskodni fog mellettem becsületem egy jövendő napon, ha eljösz bérem felé, mely előtted van: — mindaz, a mi nem pettyes és foltos a kecskék közt, és barna a juhok közt, lopott az nálam.

34. És mondá Lavan: Jó, ám legyen szavad szerint.

35. És eltávolitotta az napon a kosokat, a csíkosakat és a foltosakat és mindazon kecskéket, a melyek pettyesek és foltosak voltak, mindent, a min fehérség volt, és minden barnát a juhok közül, és adta azokat fiai kezébe.

36. És vetett három napi útat maga közt és Jákóv közt; Jákóv pedig legeltette Lavan többi juhait.

37. És vett magának Jákóv friss, fehér nyárfa és mondola és juhar pálczákat, és hántott rajtuk fehér hántásokat, megcsupasztván a fehérséget, mely a pálczákon volt.

38. És felállitotta a pálczákat, melyeket meghántott, a csatornákba, az itató válukba, a hová a juhok inni járnak, szemközt a juhokkal, a hol felhevültek, mikor inni jöttek.

39. És felhevültek a juhok a pálcák mellett, és ellettek a juhok csíkosakat, pettyeseket és foltosakat.

40. És ezen bárányokat elkülönítette Jákóv és állitotta arczczal a csíkosak felé és minden barna felé, Lavan juhai közt; igy szerzett magának külön nyájakat, és nem vegyitette Lavan juhai közé.

41. És lőn, valahányszor felhevültek az izmos juhok, oda tette Jákóv a pálcákat a juhok szemei elé, a válukba, hogy hevüljenek föl a pálcák láttára.

42. De a gyengülő juhok elé nem tette; és jutottak a gyengék Lavannak, az izmosak pedig Jákóvnak.

43. És a férfi igen igen gyarapodott, és voltak neki számos juhai és szolgálói és szolgái és tevéi és szamarai.

31. fejezet.

1. És hallotta Lavan fiainak szavait, mondván: Jákóv mindent elvett, a mi atyánknak volt, és atyánkéból szerezte mind ezen gazdagságot.

2. És látta Jákóv Lavan arczát, és ime nem olyan iránta, mint tegnap és tegnapelőtt.

3. És szólt az örökkévaló Jákóvhoz: Térj vissza atyáid földére és szülőhelyedre, és én veled leszek.

וַיִּקְרָא לְרָחֵל וּלְלֵאָה הַשָּׂדֶה אֶל־צֹאנוֹ׃ (ה) וַיֹּאמֶר לָהֶן רֹאֶה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אֲבִיכֶן כִּי־אֵינֶנּוּ אֵלַי כִּתְמֹל שִׁלְשֹׁם וֵאלֹהֵי אָבִי הָיָה עִמָּדִי׃ (ו) וְאַתֶּנָה יְדַעְתֶּן כִּי בְכָל־כֹּחִי עָבַדְתִּי אֶת־אֲבִיכֶן׃ (ז) וַאֲבִיכֶן הֵתַל בִּי וְהֶחֱלִף אֶת־מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים וְלֹא־נְתָנוֹ אֱלֹהִים לְהָרַע עִמָּדִי׃ (ח) אִם־כֹּה יֹאמַר נְקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן נְקֻדִּים וְאִם־כֹּה יֹאמַר עֲקֻדִּים יִהְיֶה שְׂכָרֶךָ וְיָלְדוּ כָל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים׃ (ט) וַיַּצֵּל אֱלֹהִים אֶת־מִקְנֵה אֲבִיכֶם וַיִּתֶּן־לִי׃ (י) וַיְהִי בְּעֵת יַחֵם הַצֹּאן וָאֶשָּׂא עֵינַי וָאֵרֶא בַּחֲלוֹם וְהִנֵּה הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים׃ (יא) וַיֹּאמֶר אֵלַי מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים בַּחֲלוֹם יַעֲקֹב וָאֹמַר הִנֵּנִי׃ (יב) וַיֹּאמֶר שָׂא־נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה כָּל־הָעַתֻּדִים הָעֹלִים עַל־הַצֹּאן עֲקֻדִּים נְקֻדִּים וּבְרֻדִּים כִּי רָאִיתִי אֵת כָּל־אֲשֶׁר לָבָן עֹשֶׂה לָךְ׃ (יג) אָנֹכִי הָאֵל בֵּית־אֵל אֲשֶׁר מָשַׁחְתָּ שָּׁם מַצֵּבָה אֲשֶׁר נָדַרְתָּ לִי שָׁם נֶדֶר עַתָּה קוּם צֵא מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת וְשׁוּב אֶל־אֶרֶץ מוֹלַדְתֶּךָ׃ (יד) וַתַּעַן רָחֵל וְלֵאָה וַתֹּאמַרְנָה לוֹ הַעוֹד לָנוּ חֵלֶק וְנַחֲלָה בְּבֵית אָבִינוּ׃ (טו) הֲלֹא נָכְרִיּוֹת נֶחְשַׁבְנוּ לוֹ כִּי מְכָרָנוּ וַיֹּאכַל גַּם־אָכוֹל אֶת־כַּסְפֵּנוּ׃ (טז) כִּי כָל־הָעשֶׁר אֲשֶׁר הִצִּיל אֱלֹהִים מֵאָבִינוּ לָנוּ הוּא וּלְבָנֵינוּ וְעַתָּה כֹּל אֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים אֵלֶיךָ עֲשֵׂה׃ ששי (יז) וַיָּקָם יַעֲקֹב וַיִּשָּׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמַלִּים׃ (יח) וַיִּנְהַג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רְכֻשׁוֹ אֲשֶׁר רָכָשׁ מִקְנֵה קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפַדַּן אֲרָם לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אַרְצָה כְּנָעַן׃ (יט) וְלָבָן הָלַךְ לִגֹּז אֶת־צֹאנוֹ וַתִּגְנֹב רָחֵל אֶת־הַתְּרָפִים אֲשֶׁר לְאָבִיהָ׃ (כ) וַיִּגְנֹב יַעֲקֹב אֶת־לֵב לָבָן הָאֲרַמִּי עַל־בְּלִי הַגִּיד לוֹ כִּי בֹרֵחַ הוּא׃ (כא) וַיִּבְרַח הוּא וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּקָם וַיַּעֲבֹר אֶת־הַנָּהָר וַיָּשֶׂם אֶת־פָּנָיו הַר הַגִּלְעָד׃

18. v. קמץ בו"ק 13. v. סגול באתנח

4. És Jákóv elküldött és hivatta Rachélt és Léát a mezőre juhaihoz.

5. És szólt hozzájuk: Látom én atyátok arcáról, hogy nem olyan irántam, mint tegnap és tegnapelőtt; de atyám Istene velem volt.

6. Pedig ti tudjátok, hogy teljes erőmmel szolgáltam atyátokat.

7. De atyátok megcsalt engem és megváltoztatta béremet vagy tizszer, azonban nem engedte Isten, hogy rosszul bánjék velem.

8. Ha úgy szólt: Pettyesek legyenek a te béred, a juhok mind pettyeseket ellettek; ha pedig igy szólt: a csikosak legyenek a te béred, hát a juhok mind csikosakat ellettek.

9. És igy vett el Isten atyátok nyájából és adta nekem.

10. És lőn a juhok fölhevültekor, fölemeltem szemeimet és láttam álomban, hogy ime a kosok, a melyek hágják vala a juhokat, csikosak, pettyesek és szeplősök.

11. És szólt hozzám az Isten angyala álomban: Jákóv! és én mondám: Imhol vagyok.

12. És szólt: Emeld fel csak szemeidet és nézd, mind a kosok, melyek hágják a juhokat, csikosak, pettyesek és szeplősök, mert láttam mindent, a mit Lavan veled tesz.

13. Én vagyok Istene ama Bész-Élnek, a hol felkentél egy oszlopot, a holott fogadást fogadtál nekem; most indulj, menj ki ezen országból, és térj vissza születésed földére.

14. És felelt Rachél és Léah és mondák neki: Hát van még nekünk részünk és örökségünk atyánk házában?

15. Avagy nem idegeneknek tekintetünk-e előtte, mert hisz eladott bennünket, sőt a mi pénzünket is elköltötte!

16. Mert mind az a gazdagság, melyet megvont Isten atyánktól, a mienk az és fiainké; most tehát mind azt, a mit mondott neked Isten, tedd meg.

17. És útra kelt Jákóv, és fölemelte gyermekeit és feleségeit a tevékre.

18. És elvitte minden barmát és egész keresményét, melyet keresett, összes birtokát, melyet szerzett Páddán-Aramban, menvén Jiczchakhoz, az ő atyjához Kenáán földére.

19. Lavan pedig elmenvén juhait nyírni, az alatt Rachél ellopta atyjának bálványait.

20. Igy lopta meg Jákóv Lavannak, az Araminak szivét, mivel nem árulta el előtte, hogy ő elszökik.

21. És megszökött, ő és mindene, a mije volt, és elindulván, átkelt a folyamon és irányozta tekintetét Gilead hegye felé.

(כב) וַיֵּגֶד לְלָבָן בַּיּוֹם הַשְּׁלִשִׁי כִּי בָרַח יַעֲקֹב: (כג) וַיִּקַּח
אֶת־אֶחָיו עִמּוֹ וַיִּרְדֹּף אַחֲרָיו דֶּרֶךְ שִׁבְעַת יָמִים וַיִּדְבַּק
אֹתוֹ בְּהַר הַגִּלְעָד: (כד) וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־לָבָן הָאֲרַמִּי
בַּחֲלֹם הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר לוֹ הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תְּדַבֵּר עִם־יַעֲקֹב
מִטּוֹב עַד־רָע: (כה) וַיַּשֵּׂג לָבָן אֶת־יַעֲקֹב וְיַעֲקֹב תָּקַע אֶת־
אָהֳלוֹ בָּהָר וְלָבָן תָּקַע אֶת־אֶחָיו בְּהַר הַגִּלְעָד: (כו) וַיֹּאמֶר
לָבָן לְיַעֲקֹב מֶה עָשִׂיתָ וַתִּגְנֹב אֶת־לִבִּי וַתְּנַהֵג אֶת־
בְּנֹתַי כִּשְׁבֻיוֹת חָרֶב: (כז) לָמָּה נָחְבֵּאתָ לִבְרֹחַ וַתִּגְנֹב
אֹתִי וְלֹא־הִגַּדְתָּ לִי וָאֲשַׁלֵּחֲךָ בְּשִׂמְחָה וּבְשִׁרִים בְּתֹף
וּבְכִנּוֹר: (כח) וְלֹא נְטַשְׁתַּנִי לְנַשֵּׁק לְבָנַי וְלִבְנֹתָי עַתָּה
הִסְכַּלְתָּ עָשׂוֹ: (כט) יֶשׁ־לְאֵל יָדִי לַעֲשׂוֹת עִמָּכֶם רָע וֵאלֹהֵי
אֲבִיכֶם אֶמֶשׁ | אָמַר אֵלַי לֵאמֹר הִשָּׁמֶר לְךָ מְדַבֵּר עִם־
יַעֲקֹב מִטּוֹב עַד־רָע: (ל) וְעַתָּה הָלֹךְ הָלַכְתָּ כִּי־נִכְסֹף
נִכְסַפְתָּה לְבֵית אָבִיךָ לָמָּה גָנַבְתָּ אֶת־אֱלֹהָי: (לא) וַיַּעַן
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן כִּי יָרֵאתִי כִּי אָמַרְתִּי פֶּן־תִּגְזֹל אֶת־
בְּנוֹתֶיךָ מֵעִמִּי: (לב) עִם אֲשֶׁר תִּמְצָא אֶת־אֱלֹהֶיךָ לֹא
יִחְיֶה נֶגֶד אַחֵינוּ הַכֶּר־לְךָ מָה עִמָּדִי וְקַח־לָךְ וְלֹא־יָדַע
יַעֲקֹב כִּי רָחֵל גְּנָבַתַם: (לג) וַיָּבֹא לָבָן בְּאֹהֶל־יַעֲקֹב |
וּבְאֹהֶל לֵאָה וּבְאֹהֶל שְׁתֵּי הָאֲמָהֹת וְלֹא מָצָא וַיֵּצֵא מֵאֹהֶל
לֵאָה וַיָּבֹא בְּאֹהֶל רָחֵל: (לד) וְרָחֵל לָקְחָה אֶת־הַתְּרָפִים
וַתְּשִׂמֵם בְּכַר הַגָּמָל וַתֵּשֶׁב עֲלֵיהֶם וַיְמַשֵּׁשׁ לָבָן אֶת־כָּל־
הָאֹהֶל וְלֹא מָצָא: (לה) וַתֹּאמֶר אֶל־אָבִיהָ אַל־יִחַר בְּעֵינֵי
אֲדֹנִי כִּי לֹא אוּכַל לָקוּם מִפָּנֶיךָ כִּי־דֶרֶךְ נָשִׁים לִי וַיְחַפֵּשׂ
וְלֹא מָצָא אֶת־הַתְּרָפִים: (לו) וַיִּחַר לְיַעֲקֹב וַיָּרֶב בְּלָבָן וַיַּעַן
יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר לְלָבָן מַה־פִּשְׁעִי מַה חַטָּאתִי כִּי דָלַקְתָּ
אַחֲרָי: (לז) כִּי־מִשַּׁשְׁתָּ אֶת־כָּל־כֵּלַי מַה־מָּצָאתָ מִכֹּל כְּלֵי־
בֵיתֶךָ שִׂים כֹּה נֶגֶד אַחַי וְאַחֶיךָ וְיוֹכִיחוּ בֵּין שְׁנֵינוּ: (לח) זֶה
עֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי עִמָּךְ רְחֵלֶיךָ וְעִזֶּיךָ לֹא שִׁכֵּלוּ וְאֵילֵי
צֹאנְךָ לֹא אָכָלְתִּי: (לט) טְרֵפָה לֹא־הֵבֵאתִי אֵלֶיךָ אָנֹכִי

22. És jelentetett Lavannak harmad napon, hogy Jákóv megszökött.

23. Erre magával vitte testvéreit és utána iramodott hét nap járásnyira, és utólérte őt Gilead hegyén.

24. És jött az örökkévaló Lavanhoz, az Aramihoz éjjeli álomban, és mondá neki: Vigyázz magadra, hogy ne szólj Jákóvnak sem jót, sem rosszat.

25. És utólérte Lavan Jákóvot; és Jákóv felütötte volt sátorát a hegyen, Lavan pedig testvéreivel ütötte fel a Gilead hegyén.

26. És szólt Lavan Jákóvnak: Mit cselekedtél, hogy megloptad szivemet és elvitted lányaimat mint karddal ejtett foglyokat?

27. Miért bujdostál, hogy elszökhessél, és megloptál engem, és nem jelentetted nekem, hogy elbocsáthattalak volna örömmel, és énekekkel, dob- és czitera-szóval?

28. És nem engedted megcsókolnom fiaimat és lányaimat; ezúttal botorul cselekedtél!

29. Kezem hatalmában volna, veletek rosszat tenni; de atyátok Istene mult éjjel szólt hozzám, mondván: Vigyázz magadra, hogy ne szólj Jákóvnak se jót, se rosszat.

30. De ha immár elmentél, mivel vágyva vágyódtál atyád házához, miért loptad el isteneimet?

31. És felelt Jákóv és mondá Lavannak: Mivel féltem, mert azt gondoltam, talán elragadod lányaidat tőlem.

32. A kinél pedig istenidet megtalálod, az ne éljen! Testvéreink előtt ismerj rá, mid van nálam, és vedd el; mert nem tudta Jákóv, hogy Rachél lopta el azokat.

33. És bement Lavan Jákóv sátorába, és Léah sátorába, és a két szolgáló sátorába, és nem talált semmit; és kiment Léah sátorából és bement Rachél sátorába.

34. De Rachél elvette vala a bálványokat, és elrejtette azokat a teve nyergébe és rájuk ült. És Lavan átkutatta az egész sátort, de nem talált semmit.

35. És mondá atyjának: Ne haragudjék uram, hogy nem tudok felkelni előtted, mert asszonyok szokása van rajtam; és kereste, de nem találta a bálványokat.

36. Akkor felgerjedt Jákóv, és veszekedett Lavannal. És felelt Jákóv és mondá Lavannak: Mi a bünöm, mi a vétkem, hogy utánam rohantál?

37. Hogy átkutattad minden eszközeimet, mit találtál valamennyi házi eszközeid közül? Tedd ide az én rokonaim és a te rokonaid elé, hadd ítéljenek kettőnk között.

38. Immár húsz éve vagyok nálad, juhaid és kecskéid el nem vetéltek, és juhaidnak kosait meg nem ettem.

אֲחַטֶּנָּה מִיָּדִי תְּבַקְּשֶׁנָּה גְּנֻבְתִּי יוֹם וּגְנֻבְתִּי לָיְלָה׃
(מ) הָיִיתִי בַיּוֹם אֲכָלַנִי חֹרֶב וְקֶרַח בַּלָּיְלָה וַתִּדַּד שְׁנָתִי
מֵעֵינָי׃ (מא) זֶה־לִּי עֶשְׂרִים שָׁנָה בְּבֵיתֶךָ עֲבַדְתִּיךָ אַרְבַּע־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה בִּשְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ וְשֵׁשׁ שָׁנִים בְּצֹאנֶךָ וַתַּחֲלֵף אֶת־
מַשְׂכֻּרְתִּי עֲשֶׂרֶת מֹנִים׃ (מב) לוּלֵי אֱלֹהֵי אָבִי אֱלֹהֵי
אַבְרָהָם וּפַחַד יִצְחָק הָיָה לִי כִּי עַתָּה רֵיקָם שִׁלַּחְתָּנִי אֶת־
עָנְיִי וְאֶת־יְגִיעַ כַּפַּי רָאָה אֱלֹהִים וַיּוֹכַח אָמֶשׁ׃ שביעי
(מג) וַיַּעַן לָבָן וַיֹּאמֶר אֶל־יַעֲקֹב הַבָּנוֹת בְּנֹתַי וְהַבָּנִים בָּנַי
וְהַצֹּאן צֹאנִי וְכֹל אֲשֶׁר־אַתָּה רֹאֶה לִי־הוּא וְלִבְנֹתַי מָה־
אֶעֱשֶׂה לָאֵלֶּה הַיּוֹם אוֹ לִבְנֵיהֶן אֲשֶׁר יָלָדוּ׃ (מד) וְעַתָּה
לְכָה נִכְרְתָה בְרִית אֲנִי וָאָתָּה וְהָיָה לְעֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃
(מה) וַיִּקַּח יַעֲקֹב אֶבֶן וַיְרִימֵהָ מַצֵּבָה׃ (מו) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב
לְאֶחָיו לִקְטוּ אֲבָנִים וַיִּקְחוּ אֲבָנִים וַיַּעֲשׂוּ־גָל וַיֹּאכְלוּ שָׁם
עַל־הַגָּל׃ (מז) וַיִּקְרָא־לוֹ לָבָן יְגַר שָׂהֲדוּתָא וְיַעֲקֹב קָרָא
לוֹ גַּלְעֵד׃ (מח) וַיֹּאמֶר לָבָן הַגַּל הַזֶּה עֵד בֵּינִי וּבֵינְךָ הַיּוֹם
עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ גַּלְעֵד׃ (מט) וְהַמִּצְפָּה אֲשֶׁר אָמַר יִצֹף
יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ כִּי נִסָּתֵר אִישׁ מֵרֵעֵהוּ׃ (נ) אִם־תְּעַנֶּה
אֶת־בְּנֹתַי וְאִם־תִּקַּח נָשִׁים עַל־בְּנֹתַי אֵין אִישׁ עִמָּנוּ רְאֵה
אֱלֹהִים עֵד בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ (נא) וַיֹּאמֶר לָבָן לְיַעֲקֹב הִנֵּה ו
הַגַּל הַזֶּה וְהִנֵּה הַמַּצֵּבָה אֲשֶׁר יָרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ׃ (נב) עֵד
הַגַּל הַזֶּה וְעֵדָה הַמַּצֵּבָה אִם־אָנִי לֹא־אֶעֱבָר אֵלֶיךָ אֶת־
הַגַּל הַזֶּה וְאִם־אַתָּה לֹא־תַעֲבֹר אֵלַי אֶת־הַגַּל הַזֶּה וְאֶת־
הַמַּצֵּבָה הַזֹּאת לְרָעָה׃ (נג) אֱלֹהֵי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי נָחוֹר
יִשְׁפְּטוּ בֵינֵינוּ אֱלֹהֵי אֲבִיהֶם וַיִּשָּׁבַע יַעֲקֹב בְּפַחַד אָבִיו
יִצְחָק׃ (נד) וַיִּזְבַּח יַעֲקֹב זֶבַח בָּהָר וַיִּקְרָא לְאֶחָיו לֶאֱכָל־
לֶחֶם וַיֹּאכְלוּ לֶחֶם וַיָּלִינוּ בָהָר׃ מפטיר

לב

(א) וַיַּשְׁכֵּם לָבָן בַּבֹּקֶר וַיְנַשֵּׁק לְבָנָיו וְלִבְנוֹתָיו וַיְבָרֶךְ אֹתָם

39. Marczangoltat nem vittem hozzád, én bűnhődtem értte, kezemből követelted a nappal lopottat és az éjjel lopottat.

40. Ugy voltam: Nappal megemésztett a hőség, éjjel pedig a fagy, és az álom eltávozott szemeimtől.

41. Immár húsz éve vagyok házadnál; tizennégy évig szolgáltalak két lányodért és hat évig juhaidért, és te megváltoztattad béremet vagy tizszer.

42. Ha atyám Istene, Ávraham Istene és Jiczchak félelme, nem volt volna velem, bizony most üresen küldenél el; inségemet és kezeim fáradozását látta az örökkévaló, és megdorgált téged tegnap.

43. Erre felelt Lavan és szólt Jákóvhoz: A lányok az én lányaim és a fiúk az én fiaim és a juhok az én juhaim, és minden, a mit látsz, az enyém; de saját lányaimnak — mit tegyek én ezeknek ma, vagy gyermekeiknek, kiket szültek?

44. Most tehát jer, kössünk szövetséget, én és te, és az legyen tanúbizonyságul köztem és közted.

45. És vett Jákóv egy követ és emelte azt emlékoszlopnak.

46. És szólt Jákóv rokonaihoz: Szedjetek köveket! És vettek köveket és csináltak rakást, és ott ettek a rakáson.

47. És nevezte azt Lavan: Jegár-Szahaduszá-nak, Jákóv pedig nevezte Gal-Édnek.

48. És szólt Lavan: Ez a rakás tanúbizonyság köztem és közted ma. Azért nevezte Galédnek,

49. és Miczpának, mivelhogy mondá: Az örökkévaló tekintsen közénk, ha eltávozunk egymástól.

50. Ha nyomorgatod lányaimat, vagy ha feleségeket veszel lányaimon felül, nincs ugyan senki köztünk, de lásd, az örökkévaló tanú köztem és közted.

51. És szólt Lavan Jákóvhoz: Imhol a kőrakás és imhol az oszlop, melyet vetettem köztem és közted.

52. Tanu e kőrakás és tanu az oszlop, hogy sem én nem megyek el hozzád e kőrakás mellett, sem te nem jösz el hozzám e kőrakás mellett és ez oszlop mellett — rossz szándékkal.

53. Ávraham Istene és Nachór Istene ítéljenek köztünk, — atyjuk Istene. És megesküdött Jákóv atyjának, Jiczchaknak félelmére.

54. És vágott Jákóv vágómarhát a hegyen és meghítta rokonait étkezés végett. És étkeztek, és megháltak a hegyen.

32. fejezet.

1. És Lavan fölkelt reggel és megcsókolta fiait és lányait és megáldotta őket; aztán elment és visszatért Lavan a helyére.

וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב לָבָן לִמְקֹמוֹ׃ (ב) וַיַּעֲקֹב הָלַךְ לְדַרְכּוֹ וַיִּפְגְּעוּ־
בוֹ מַלְאֲכֵי אֱלֹהִים׃ (ג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב כַּאֲשֶׁר רָאָם מַחֲנֵה
אֱלֹהִים זֶה וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא מַחֲנָיִם׃ פ

וישלח

(ד) וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל־עֵשָׂו אָחִיו אַרְצָה
שֵׂעִיר שְׂדֵה אֱדוֹם׃ (ה) וַיְצַו אֹתָם לֵאמֹר כֹּה תֹאמְרוּן
לַאדֹנִי לְעֵשָׂו כֹּה אָמַר עַבְדְּךָ יַעֲקֹב עִם־לָבָן גַּרְתִּי וָאֵחַר
עַד־עָתָּה׃ (ו) וַיְהִי־לִי שׁוֹר וַחֲמוֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה
וָאֶשְׁלְחָה לְהַגִּיד לַאדֹנִי לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֶיךָ׃ (ז) וַיָּשֻׁבוּ
הַמַּלְאָכִים אֶל־יַעֲקֹב לֵאמֹר בָּאנוּ אֶל־אָחִיךָ אֶל־עֵשָׂו
וְגַם הֹלֵךְ לִקְרָאתְךָ וְאַרְבַּע־מֵאוֹת אִישׁ עִמּוֹ׃ (ח) וַיִּירָא
יַעֲקֹב מְאֹד וַיֵּצֶר לוֹ וַיַּחַץ אֶת־הָעָם אֲשֶׁר־אִתּוֹ וְאֶת־הַצֹּאן
וְאֶת־הַבָּקָר וְהַגְּמַלִּים לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ (ט) וַיֹּאמֶר אִם־יָבוֹא
עֵשָׂו אֶל־הַמַּחֲנֶה הָאַחַת וְהִכֵּהוּ וְהָיָה הַמַּחֲנֶה הַנִּשְׁאָר
לִפְלֵיטָה׃ (י) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי
יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה
עִמָּךְ׃ (יא) קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה
הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃ (יב) הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו
כִּי־יָרֵא אָנֹכִי אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ (יג) וְאַתָּה
אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ כְּחוֹל הַיָּם
אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃ שני (יד) וַיָּלֶן שָׁם בַּלַּיְלָה
הַהוּא וַיִּקַּח מִן־הַבָּא בְיָדוֹ מִנְחָה לְעֵשָׂו אָחִיו׃ (טו) עִזִּים
מָאתַיִם וּתְיָשִׁים עֶשְׂרִים רְחֵלִים מָאתַיִם וְאֵילִים עֶשְׂרִים׃
(טז) גְּמַלִּים מֵינִיקוֹת וּבְנֵיהֶם שְׁלֹשִׁים פָּרוֹת אַרְבָּעִים
וּפָרִים עֲשָׂרָה אֲתֹנֹת עֶשְׂרִים וַעְיָרִם עֲשָׂרָה׃ (יז) וַיִּתֵּן
בְּיַד־עֲבָדָיו עֵדֶר עֵדֶר לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר אֶל־עֲבָדָיו עִבְרוּ לְפָנַי

2. És Jákóv is elment útjára, és találkoztak vele Isten angyalai.

3. És mondá Jákóv, midőn őket meglátta: Isten tábora ez! És nevezte e helyet Máchnajim-nak.

VÁJISLÁCH.

4. És küldött Jákóv követeket maga előtt Észavhoz, az ő bátyjához, Széir országába, Edóm mezőségébe.

5. És parancsolta nekik, mondván: Igy szóljatok uramhoz, Észavhoz: Igy szól a te szolgád Jákóv: Lavannál tartózkodtam és időztem mostanig.

6. És lett nekem ökröm és szamaram, juhom és szolgám és szolgálom; és küldök, hogy megizenjem uramnak, hogy kegyességet találjak szemeid előtt.

7. És visszatértek a követek Jákóvhoz, mondván: Elmentünk testvéredhez, Észavhoz, és ő eléd is jön, és négyszáz férfi vele.

8. És Jákóv nagyon félt és aggódott; és elosztotta a népet, mely vele volt, és a juhot és a marhát és a tevéket két csapatra.

9. Mert mondá: Ha eljön Észav az egyik csapathoz és megveri, akkor a megmaradt csapat menekülhet.

10. És szólt Jákóv: Atyámnak Ávrahamnak Istene és atyámnak Jiczchaknak Istene, örökkévaló, a ki szólsz vala hozzám: Térj vissza hazádba és szülőhelyedre, és jót teszek veled.

11. Csekély vagyok én mindazon kegyelemre és hűségre, melyet cselekedtél szolgáddal, mert pálcámmal keltem át e Járdénon, és most két csapattá lettem.

12. Ments meg, kérlek, bátyám kezétől, Észav kezétől, mert én félek tőle, hogy el ne jőjjön és agyon ne üssön, anyát fiastul.

13. Te pedig azt mondtad: Jót teszek veled, és magzatodat annyivá teszem, mint a tenger fövényét, mely nem számlálható sokasága miatt.

14. És ott hált azon éjjel, és vett abból, a mi kezénél volt, ajándékot Észavnak, testvérének.

15. Kecskéket kétszázat és bakokat húszat, anyajuhokat kétszázat és kosokat húszat.

16. Szoptatós tevéket fiaikkal harmincat, teheneket negyvenet és bikákat tizet, nőstény szamarakat húszat és vemhéket tizet.

17. És adta szolgáinak kezébe, nyájat nyájtól elkülönítve, és mondá szolgáinak: Menjetek előttem, és hagyjatok közt nyáj és nyáj között.

וְרֶוַח תָּשִׂימוּ בֵּין עֵדֶר וּבֵין עֵדֶר׃ (יח) וַיְצַו אֶת־הָרִאשׁוֹן
לֵאמֹר כִּי יִפְגָּשְׁךָ עֵשָׂו אָחִי וּשְׁאֵלְךָ לֵאמֹר לְמִי־אַתָּה
וְאָנָה תֵלֵךְ וּלְמִי אֵלֶּה לְפָנֶיךָ׃ (יט) וְאָמַרְתָּ לְעַבְדְּךָ
לְיַעֲקֹב מִנְחָה הִוא שְׁלוּחָה לַאדֹנִי לְעֵשָׂו וְהִנֵּה גַם־הוּא
אַחֲרֵינוּ׃ (כ) וַיְצַו גַּם אֶת־הַשֵּׁנִי גַּם אֶת־הַשְּׁלִישִׁי גַּם
אֶת־כָּל־הַהֹלְכִים אַחֲרֵי הָעֲדָרִים לֵאמֹר כַּדָּבָר הַזֶּה
תְּדַבְּרוּן אֶל־עֵשָׂו בְּמֹצַאֲכֶם אֹתוֹ׃ (כא) וַאֲמַרְתֶּם גַּם הִנֵּה
עַבְדְּךָ יַעֲקֹב אַחֲרֵינוּ כִּי־אָמַר אֲכַפְּרָה פָנָיו בַּמִּנְחָה
הַהֹלֶכֶת לְפָנָי וְאַחֲרֵי־כֵן אֶרְאֶה פָּנָיו אוּלַי יִשָּׂא פָנָי׃
(כב) וַתַּעֲבֹר הַמִּנְחָה עַל־פָּנָיו וְהוּא לָן בַּלַּיְלָה־הַהוּא
בַּמַּחֲנֶה׃ (כג) וַיָּקָם ו בַּלַּיְלָה הוּא וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו
וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־אַחַד עָשָׂר יְלָדָיו וַיַּעֲבֹר אֵת
מַעְבַר יַבֹּק׃ (כד) וַיִּקָּחֵם וַיַּעֲבִרֵם אֶת־הַנָּחַל וַיַּעֲבֵר אֶת־
אֲשֶׁר־לוֹ׃ (כה) וַיִּוָּתֵר יַעֲקֹב לְבַדּוֹ וַיֵּאָבֵק אִישׁ עִמּוֹ עַד
עֲלוֹת הַשָּׁחַר׃ (כו) וַיַּרְא כִּי לֹא יָכֹל לוֹ וַיִּגַּע בְּכַף־יְרֵכוֹ
וַתֵּקַע כַּף־יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּהֵאָבְקוֹ עִמּוֹ׃ (כז) וַיֹּאמֶר שַׁלְּחֵנִי כִּי
עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֲשַׁלֵּחֲךָ כִּי אִם־בֵּרַכְתָּנִי׃
(כח) וַיֹּאמֶר אֵלָיו מַה־שְּׁמֶךָ וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב׃ (כט) וַיֹּאמֶר לֹא
יַעֲקֹב יֵאָמֵר עוֹד שִׁמְךָ כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל כִּי־שָׂרִיתָ עִם־
אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים וַתּוּכָל׃ (ל) וַיִּשְׁאַל יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר
הַגִּידָה־נָּא שְׁמֶךָ וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה תִּשְׁאַל לִשְׁמִי וַיְבָרֶךְ
אֹתוֹ שָׁם׃ שלישי (לא) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם
פְּנִיאֵל כִּי־רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֶל־פָּנִים וַתִּנָּצֵל נַפְשִׁי׃
(לב) וַיִּזְרַח־לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ כַּאֲשֶׁר עָבַר אֶת־פְּנוּאֵל וְהוּא צֹלֵעַ
עַל־יְרֵכוֹ׃ (לג) עַל־כֵּן לֹא־יֹאכְלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־גִּיד
הַנָּשֶׁה אֲשֶׁר עַל־כַּף הַיָּרֵךְ עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי נָגַע בְּכַף־
יֶרֶךְ יַעֲקֹב בְּגִיד הַנָּשֶׁה׃

קמץ בז"ק v. 21.

18. És megparancsolta az elsőnek, mondván: Ha találkozik veled Észav bátyám és megkérdez, mondván: Kié vagy te, és hová mégy, és kiéi ezek előtted?

19. Akkor mondd: Szolgádé, Jákóvé; ajándék az, küldve uramnak Észavnak; és ime ő maga is utánunk jön.

20. És megparancsolta a másiknak is, a harmadiknak is és mindnyájuknak, a kik mennek vala a nyájak után, mondván: E beszéd szerint szóljatok Eszavnak, ha rá találtok.

21. És mondjátok: Imhol van szolgád Jákóv is mögöttünk, mert mondá: Megengesztelem az ajándékkal, mely előttem megy, és azután nézek arczába; talán jól fogad engem.

22. És az ajándék elment előtte, ő pedig meghált azon éjjel a táborban.

23. És fölkelt azon éjjel és fogta két feleségét és két szolgálóját és tizenegy gyermekét és átkelt a Jábbók révén.

24. És fogta őket és átvitte a patakon, és átvitte, a mije volt.

25. Jákóv pedig egyedül maradt, és tusakodott vele egy férfi a hajnal feljöttéig.

26. De látván, hogy nem bir vele, megillette csipőjének forgócsontját, és kificamodott Jákóv csipőjének forgócsontja, mialatt vele tusakodott.

27. És szólt: Bocsáss el, mert feljött a hajnal, de ő mondá: Nem bocsátlak, mig meg nem áldottál.

28. És szólt neki: Mi a neved? és az mondá: Jákóv.

29. És mondá: Nem Jákóvnak mondassék ezentúl a te neved, hanem Jiszraélnek, mert vitézkedtél isteniek és emberek ellen és győztél.

30. És kérdezte Jákóv, és szólt: Ugyan mondd meg a nevedet! Az pedig szólt: Minek kérded az én nevemet? És megáldotta őt ott.

31. És elnevezte Jákóv a hely nevét Peniélnek: mert láttam Istent szinről szinre és lelkem megszabadult.

32. És feltünt neki a nap, a mint Peniélen átútazott, de ő sántál vala csipőjére.

33. Azért nem eszik Jiszraél fiai a ficamodás inát, mely a csipő forgócsontján van, e mai napig, mivel megillette Jákóv csipőjének forgócsontját, a kificamodás inát.

לג

(א) וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה עֵשָׂו בָּא וְעִמּוֹ אַרְבַּע
מֵאוֹת אִישׁ וַיַּחַץ אֶת־הַיְלָדִים עַל־לֵאָה וְעַל־רָחֵל וְעַל
שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת׃ (ב) וַיָּשֶׂם אֶת־הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת־יַלְדֵיהֶן
רִאשֹׁנָה וְאֶת־לֵאָה וְיַלְדֶיהָ אַחֲרֹנִים וְאֶת־רָחֵל וְאֶת־יוֹסֵף
אַחֲרֹנִים׃ (ג) וְהוּא עָבַר לִפְנֵיהֶם וַיִּשְׁתַּחוּ אַרְצָה שֶׁבַע
פְּעָמִים עַד־גִּשְׁתּוֹ עַד־אָחִיו׃ (ד) וַיָּרָץ עֵשָׂו לִקְרָאתוֹ
וַיְחַבְּקֵהוּ וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָו וַיִּשָּׁקֵהוּ וַיִּבְכּוּ׃ (ה) וַיִּשָּׂא אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַנָּשִׁים וְאֶת־הַיְלָדִים וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה לָךְ
וַיֹּאמֶר הַיְלָדִים אֲשֶׁר־חָנַן אֱלֹהִים אֶת־עַבְדֶּךָ׃ רביעי
(ו) וַתִּגַּשְׁן הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וְיַלְדֵיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֻיָן׃ (ז) וַתִּגַּשׁ
גַּם־לֵאָה וְיַלָדֶיהָ וַיִּשְׁתַּחֲווּ וְאַחַר נִגַּשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל וַיִּשְׁתַּחֲווּ׃
(ח) וַיֹּאמֶר מִי לְךָ כָּל־הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגָשְׁתִּי וַיֹּאמֶר
לִמְצֹא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ (ט) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו יֶשׁ־לִי רָב אָחִי
יְהִי לְךָ אֲשֶׁר־לָךְ׃ (י) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אַל־נָא אִם־נָא מָצָאתִי
חֵן בְּעֵינֶיךָ וְלָקַחְתָּ מִנְחָתִי מִיָּדִי כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי פָנֶיךָ
כִּרְאֹת פְּנֵי אֱלֹהִים וַתִּרְצֵנִי׃ (יא) קַח־נָא אֶת־בִּרְכָתִי אֲשֶׁר
הֻבָאת לָךְ כִּי־חַנַּנִי אֱלֹהִים וְכִי יֶשׁ־לִי־כֹל וַיִּפְצַר־בּוֹ
וַיִּקָּח׃ (יב) וַיֹּאמֶר נִסְעָה וְנֵלֵכָה וְאֵלְכָה לְנֶגְדֶּךָ׃ (יג) וַיֹּאמֶר
אֵלָיו אֲדֹנִי יֹדֵעַ כִּי־הַיְלָדִים רַכִּים וְהַצֹּאן וְהַבָּקָר עָלוֹת
עָלָי וּדְפָקוּם יוֹם אֶחָד וָמֵתוּ כָּל־הַצֹּאן׃ (יד) יַעֲבָר־נָא
אֲדֹנִי לִפְנֵי עַבְדּוֹ וַאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרֶגֶל הַמְּלָאכָה
אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרֶגֶל הַיְלָדִים עַד אֲשֶׁר־אָבֹא אֶל־אֲדֹנִי
שֵׂעִירָה׃ (טו) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אַצִּיגָה־נָּא עִמְּךָ מִן־הָעָם אֲשֶׁר
אִתִּי וַיֹּאמֶר לָמָּה זֶּה אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי׃ (טז) וַיָּשָׁב
בַּיּוֹם הַהוּא עֵשָׂו לְדַרְכּוֹ שֵׂעִירָה׃ (יז) וְיַעֲקֹב נָסַע סֻכֹּתָה
וַיִּבֶן לוֹ בָּיִת וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סֻכֹּת עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם

4. v. ציואריו ק׳ ibid. וישקהו כלו נקוד

33. fejezet.

1. És Jákóv fölemelte szemeit, és látta, hogy ime Észav jött és vele négyszáz férfi; és megosztotta a gyermekeket Rachél és Léah mellé és a két szolgáló mellé.

2. És elhelyezte a szolgálókat és gyermekeiket elül, és Léát és gyermekeit hátul, Rachélt pedig és Józéfet leghátul.

3. Ő maga pedig előttük ment és hétszer hajolt meg földig, mig testvéréhez ért.

4. És Észav eléje szaladt, és megölelte és ráborult a nyakára, és megcsókolta, és sírtak.

5. És fölemelvén szemeit, látta az asszonyokat és a gyermekeket, és mondá: Mik ezek neked? És szólt: A gyermekek, kikkel kedvezett Isten a te szolgádnak.

6. És közeledtek a szolgálók, ők és gyermekeik, és meghajtották magukat.

7. És közeledett Léah is gyermekeivel, és meghajoltak, aztán közeledett Józéf és Rachél, és meghajoltak.

8. És szólt: Mire való neked az az egész csapat, melylyel találkoztam? És mondá: Hogy kegyességet találjak uram szemei előtt.

9. És szólt Észav: Van nekem elég, öcsém! Legyen a tied, a mi neked van.

10. És szólt Jákóv: Ne úgy, kérlek! Ha ugyan kegyességet találtam szemeid előtt, úgy fogadd el ajándékomat kezemből, mivel úgy tekintem arczodat, mintha Isten színét látnám, mivel szívesen fogadtál.

11. Oh, fogadd el áldásomat, mely hozatott neked, mert kedvezett nekem Isten, és mert van nekem mindenem; és addig unszolta őt, mignem elfogadta.

12. És mondá: Induljunk és menjünk, és én melletted megyek.

13. De ő szólt neki: Uram tudja, hogy a gyermekek gyengék, és hogy a juhok és barmok fiakat szoptatnak, és ha csak egy napig meghajtják is, meghalnak a juhok mind.

14. Menjen hát uram az ő szolgája előtt, én pedig elballagok lassan, a jószág lépése szerint, mely előttem van és a gyermekek lépése szerint, mignem eljutok uramhoz Széirbe.

15. És mondá Észav: Hadd állitsak hát melléd a nép közül, mely velem van. És az mondá: Minek az? Csak találnék kegyességet uram szemei előtt!

16. És visszatért Észav az nap utjára Széir felé.

17. Jákóv pedig Szukkósz felé vonult és épitett magának házat, nyájának pedig sátrakat csinált; azért nevezte a hely nevét Szukkósznak.

סְכּוֹת: ס (יח) וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֶם אֲשֶׁר
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן בְּבֹאוֹ מִפַּדַּן אֲרָם וַיִּחַן אֶת־פְּנֵי הָעִיר:
(יט) וַיִּקֶן אֶת־חֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהֳלוֹ מִיַּד
בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי שְׁכֶם בְּמֵאָה קְשִׂיטָה: (כ) וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ
וַיִּקְרָא־לוֹ אֵל אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: ס חמישי

לד

(א) וַתֵּצֵא דִינָה בַּת־לֵאָה אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב לִרְאוֹת
בִּבְנוֹת הָאָרֶץ: (ב) וַיַּרְא אֹתָהּ שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר הַחִוִּי נְשִׂיא
הָאָרֶץ וַיִּקַּח אֹתָהּ וַיִּשְׁכַּב אֹתָהּ וַיְעַנֶּהָ: (ג) וַתִּדְבַּק נַפְשׁוֹ
בְּדִינָה בַּת־יַעֲקֹב וַיֶּאֱהַב אֶת־הַנַּעֲרָ וַיְדַבֵּר עַל־לֵב הַנַּעֲרָ:
(ד) וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־חֲמוֹר אָבִיו לֵאמֹר קַח־לִי אֶת־
הַיַּלְדָּה הַזֹּאת לְאִשָּׁה: (ה) וְיַעֲקֹב שָׁמַע כִּי טִמֵּא אֶת־דִּינָה
בִתּוֹ וּבָנָיו הָיוּ אֶת־מִקְנֵהוּ בַּשָּׂדֶה וְהֶחֱרִשׁ יַעֲקֹב עַד־
בֹּאָם: (ו) וַיֵּצֵא חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם אֶל־יַעֲקֹב לְדַבֵּר אִתּוֹ:
(ז) וּבְנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ מִן־הַשָּׂדֶה כְּשָׁמְעָם וַיִּתְעַצְּבוּ הָאֲנָשִׁים
וַיִּחַר לָהֶם מְאֹד כִּי נְבָלָה עָשָׂה בְיִשְׂרָאֵל לִשְׁכַּב אֶת־
בַּת־יַעֲקֹב וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה: (ח) וַיְדַבֵּר חֲמוֹר אִתָּם לֵאמֹר
שְׁכֶם בְּנִי חָשְׁקָה נַפְשׁוֹ בְּבִתְּכֶם תְּנוּ נָא אֹתָהּ לוֹ לְאִשָּׁה:
(ט) וְהִתְחַתְּנוּ אֹתָנוּ בְּנֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ־לָנוּ וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ תִּקְחוּ
לָכֶם: (י) וְאִתָּנוּ תֵּשֵׁבוּ וְהָאָרֶץ תִּהְיֶה לִפְנֵיכֶם שְׁבוּ
וְסִחֲרוּהָ וְהֵאָחֲזוּ בָהּ: (יא) וַיֹּאמֶר שְׁכֶם אֶל־אָבִיהָ וְאֶל־
אַחֶיהָ אֶמְצָא־חֵן בְּעֵינֵיכֶם וַאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ אֵלַי אֶתֵּן:
(יב) הַרְבּוּ עָלַי מְאֹד מֹהַר וּמַתָּן וְאֶתְּנָה כַּאֲשֶׁר תֹּאמְרוּ
אֵלַי וּתְנוּ־לִי אֶת־הַנַּעֲרָ לְאִשָּׁה: (יג) וַיַּעֲנוּ בְנֵי־יַעֲקֹב אֶת־
שְׁכֶם וְאֶת־חֲמוֹר אָבִיו בְּמִרְמָה וַיְדַבֵּרוּ אֲשֶׁר טִמֵּא אֶת
דִּינָה אֲחֹתָם: (יד) וַיֹּאמְרוּ אֲלֵיהֶם לֹא נוּכַל לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר
הַזֶּה לָתֵת אֶת־אֲחֹתֵנוּ לְאִישׁ אֲשֶׁר־לוֹ עָרְלָה כִּי־חֶרְפָּה

3. és 12. v. הנערה ק'

18. És érkezett Jákóv teljes épségben Sechem városába, mely Kenaán országában van, mikor Páddán-Aramból jött és tanyázott a város előtt.

19. És megvette azt a darab földet, a holott felvonta sátorát, Chamór, Sechem atyjának fiaitól száz keszitáért.

20. És állita ott oltárt és nevezte azt: Isten, Jiszraél Istene.

34. fejezet.

1. És kiment Dinah, Léah lánya, a kit szült Jákóvnak, széttekinteni az ország lányai közt.

2. És meglátta őt Sechem, Chamórnak, a Chivinek, az ország fejedelmének fia, és elragadta őt és hált vele és erőszakot tett rajta.

3. És lelke ragaszkodott Dinához, Jákóv lányához, és megszerette a leányt, és szólt a leány szivére.

4. És szólt Sechem Chamórnak, atyjának, mondván: Vedd nekem ezt a lányt feleségül.

5. És Jákóv hallotta, hogy megfertőztette lányát, Dinát, de fiai a nyájjal voltak a mezőn, ezért hallgatott Jákóv, mig megjöttek.

6. És kiment Chamór, Sechem atyja Jákóvhoz, hogy szóljon vele.

7. Jákóv fiai pedig megjöttek a mezőről, mikor meghallották; és bánkódtak a férfiak és nagyon felgerjedtek, mert gyalázatot követett el Jiszraélen, hálván Jákóv lányával, pedig ilyesminek nem kellene történnie.

8. És szólt velük Chamór, mondván: Sechem fiam lelkéből szereti lányotokat; ugyan adjátok őt neki feleségül.

9. És házasodjatok össze velünk; a ti lányaitokat adjátok nekünk, a mi lányainkat pedig vegyétek magatoknak.

10. És velünk lakjatok, hisz az ország tárva előttetek, lakjatok és kereskedjetek és szerezzetek birtokot benne.

11. És szólt Sechem az ő atyjához és testvéreihez: Hadd találjak kegyességet szemeitek előtt, és a mit mondotok nekem, megadom.

12. Rójatok rám igen sok nász-ajándékot és adományt és megadom, a mint mondjátok nekem; csak adjátok nekem a lányt feleségül.

13. És feleltek Jákóv fiai Sechemnek és Chamórnak, ő atyjának álnoksággal; szóltak pedig igy, mivel megfertőztette Dinát, testvérüket.

14. És szóltak hozzájok: Nem tehetjük ezt a dolgot, hogy odaadjuk testvérünket egy férfinak, kinek fitymája van, mert szégyen volna az nekünk.

הוּא לָנוּ׃ (טז) אַךְ בְּזֹאת נֵאוֹת לָכֶם אִם תִּהְיוּ כָּמֹנוּ לְהִמּוֹל
לָכֶם כָּל־זָכָר׃ (טז) וְנָתַנּוּ אֶת־בְּנֹתֵינוּ לָכֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיכֶם
נִקַּח־לָנוּ וְיָשַׁבְנוּ אִתְּכֶם וְהָיִינוּ לְעַם אֶחָד׃ (יז) וְאִם־לֹא
תִשְׁמְעוּ אֵלֵינוּ לְהִמּוֹל וְלָקַחְנוּ אֶת־בִּתֵּנוּ וְהָלָכְנוּ׃ (יח) וַיִּיטְבוּ
דִבְרֵיהֶם בְּעֵינֵי חֲמוֹר וּבְעֵינֵי שְׁכֶם בֶּן־חֲמוֹר׃ (יט) וְלֹא־
אֵחַר הַנַּעַר לַעֲשׂוֹת הַדָּבָר כִּי חָפֵץ בְּבַת־יַעֲקֹב וְהוּא
נִכְבָּד מִכֹּל בֵּית אָבִיו׃ (כ) וַיָּבֹא חֲמוֹר וּשְׁכֶם בְּנוֹ אֶל־
שַׁעַר עִירָם וַיְדַבְּרוּ אֶל־אַנְשֵׁי עִירָם לֵאמֹר׃ (כא) הָאֲנָשִׁים
הָאֵלֶּה שְׁלֵמִים הֵם אִתָּנוּ וְיֵשְׁבוּ בָאָרֶץ וְיִסְחֲרוּ אֹתָהּ
וְהָאָרֶץ הִנֵּה רַחֲבַת־יָדַיִם לִפְנֵיהֶם אֶת־בְּנֹתָם נִקַּח־לָנוּ
לְנָשִׁים וְאֶת־בְּנֹתֵינוּ נִתֵּן לָהֶם׃ (כב) אַךְ־בְּזֹאת יֵאֹתוּ לָנוּ
הָאֲנָשִׁים לָשֶׁבֶת אִתָּנוּ לִהְיוֹת לְעַם אֶחָד בְּהִמּוֹל לָנוּ כָּל־
זָכָר כַּאֲשֶׁר הֵם נִמֹּלִים׃ (כג) מִקְנֵהֶם וְקִנְיָנָם וְכָל־בְּהֶמְתָּם
הֲלוֹא לָנוּ הֵם אַךְ נֵאוֹתָה לָהֶם וְיֵשְׁבוּ אִתָּנוּ׃ (כד) וַיִּשְׁמְעוּ
אֶל־חֲמוֹר וְאֶל־שְׁכֶם בְּנוֹ כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ וַיִּמֹּלוּ כָּל־
זָכָר כָּל־יֹצְאֵי שַׁעַר עִירוֹ׃ (כה) וַיְהִי בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
בִּהְיוֹתָם כֹּאֲבִים וַיִּקְחוּ שְׁנֵי־בְנֵי־יַעֲקֹב שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אֲחֵי
דִינָה אִישׁ חַרְבּוֹ וַיָּבֹאוּ עַל־הָעִיר בֶּטַח וַיַּהַרְגוּ כָּל־זָכָר׃
(כו) וְאֶת־חֲמוֹר וְאֶת־שְׁכֶם בְּנוֹ הָרָגוּ לְפִי־חָרֶב וַיִּקְחוּ אֶת־
דִּינָה מִבֵּית שְׁכֶם וַיֵּצֵאוּ׃ (כז) בְּנֵי יַעֲקֹב בָּאוּ עַל־
הַחֲלָלִים וַיָּבְזּוּ הָעִיר אֲשֶׁר טִמְּאוּ אֲחוֹתָם׃ (כח) אֶת־
צֹאנָם וְאֶת־בְּקָרָם וְאֶת־חֲמֹרֵיהֶם וְאֵת אֲשֶׁר־בָּעִיר וְאֶת־
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה לָקָחוּ׃ (כט) וְאֶת־כָּל־חֵילָם וְאֶת־כָּל־טַפָּם
וְאֶת־נְשֵׁיהֶם שָׁבוּ וַיָּבֹזּוּ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר בַּבָּיִת׃ (ל) וַיֹּאמֶר
יַעֲקֹב אֶל־שִׁמְעוֹן וְאֶל־לֵוִי עֲכַרְתֶּם אֹתִי לְהַבְאִישֵׁנִי בְּיֹשֵׁב
הָאָרֶץ בַּכְּנַעֲנִי וּבַפְּרִזִּי וַאֲנִי מְתֵי מִסְפָּר וְנֶאֶסְפוּ עָלַי
וְהִכּוּנִי וְנִשְׁמַדְתִּי אֲנִי וּבֵיתִי׃ (לא) וַיֹּאמְרוּ הֲכְזוֹנָה יַעֲשֶׂה
אֶת־אֲחוֹתֵנוּ׃

פ

---

25. v. סגול באתנח

15. Csak úgy engedünk nektek, ha olyanok lesztek, mint mi, hogy körülmetéltessék köztetek minden férfiu.

16. Akkor odaadjuk lányainkat nektek, és lányaitokat elveszszük magunknak, és veletek lakunk és leszünk egy néppé.

17. Ha pedig nem hallgattok ránk, hogy körülmetéltessetek, hát elveszszük lányunkat és elmegyünk.

18. És tetszettek szavaik Chamór szemei előtt, és Sechem, Chamór fia szemei előtt.

19. És nem késett az ifjú a dolog teljesitésével, mert megkivánta Jákóv lányát és ő tiszteltetett mindenek előtt atyja házában.

20. És érkezett Chamór és fia Sechem, városuk kapujába, és szóltak városuk embereivel, mondván:

21. Azok az emberek békeségesek irántunk, hadd lakjanak az országban és kereskedjenek benne, és az ország ime széltiben tárva előttük; lányaikat elveszszük magunknak feleségekül, és a mi lányainkat nekik adjuk.

22. De csak úgy engednek nekünk ezek az emberek, hogy velünk lakjanak és egy néppé legyenek, ha körülmetélkedik nálunk minden férfi, a mint ők körülmetélvék.

23. Nyájaik és birtokuk és minden barmuk nem a mieink lesznek-e? Csak engedjünk nekik, hogy nálunk lakjanak.

24. És hallgattak Chamórra és Sechemre, az ő fiára, mind a kik városa kapuján kimennek vala, és körülmetélkedett minden férfi, mind a kik a város kapuján kimennek vala.

25. És lőn harmad napon, midőn fájdalomban voltak, elővette Jákóv két fia, Simeón és Lévi, Dinah testvérei, mindenik az ő kardját, és neki mentek a városnak, bátorsággal, és megöltek minden férfiút.

26. És Chamórt és fiát, Sechemet, kard élére hányták, és elvették Dinát Sechem házából és elmentek.

27. Jákóv fiai neki mentek a megölteknek, és fosztogatták a várost, mivel meggyalázták testvérüket.

28. Juhaikat és marháikat és szamaraikat és a mi a városban és a mi a mezőn volt, elvitték.

29. És minden vagyonukat és minden gyermekeiket és feleségeiket fogva vitték, és fosztogattak, és mindent, a mi a házban volt.

30. És szólt Jákóv Simeónnak és Lévinek: Megszomorítottatok engem, utálatossá tevén engem az ország lakosai előtt, Kenáani és Perizi előtt, és mivel én kevés magammal vagyok, összetódulnak majd ellenem és megvernek és megsemmisülök, én és házam.

31. És szóltak: Hát mint paráznával bánjon-e testvérünkkel?

לה

(א) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב קוּם עֲלֵה בֵית־אֵל וְשֶׁב־
שָׁם וַעֲשֵׂה־שָׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הַנִּרְאָה אֵלֶיךָ בְּבָרְחֲךָ
מִפְּנֵי עֵשָׂו אָחִיךָ: (ב) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־בֵּיתוֹ וְאֶל כָּל־
אֲשֶׁר עִמּוֹ הָסִרוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר אֲשֶׁר בְּתֹכְכֶם וְהִטַּהֲרוּ
וְהַחֲלִיפוּ שִׂמְלֹתֵיכֶם: (ג) וְנָקוּמָה וְנַעֲלֶה בֵית־אֵל וְאֶעֱשֶׂה־
שָּׁם מִזְבֵּחַ לָאֵל הָעֹנֶה אֹתִי בְּיוֹם צָרָתִי וַיְהִי עִמָּדִי בַּדֶּרֶךְ
אֲשֶׁר הָלָכְתִּי: (ד) וַיִּתְּנוּ אֶל־יַעֲקֹב אֵת כָּל־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר
אֲשֶׁר בְּיָדָם וְאֶת־הַנְּזָמִים אֲשֶׁר בְּאָזְנֵיהֶם וַיִּטְמֹן אֹתָם
יַעֲקֹב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר עִם־שְׁכֶם: (ה) וַיִּסָּעוּ וַיְהִי | חִתַּת
אֱלֹהִים עַל־הֶעָרִים אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֵיהֶם וְלֹא רָדְפוּ אַחֲרֵי
בְּנֵי יַעֲקֹב: (ו) וַיָּבֹא יַעֲקֹב לוּזָה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן הִוא
בֵּית־אֵל הוּא וְכָל־הָעָם אֲשֶׁר־עִמּוֹ: (ז) וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ
וַיִּקְרָא לַמָּקוֹם אֵל בֵּית־אֵל כִּי שָׁם נִגְלוּ אֵלָיו הָאֱלֹהִים
בִּבְרָחוֹ מִפְּנֵי אָחִיו: (ח) וַתָּמָת דְּבֹרָה מֵינֶקֶת רִבְקָה
וַתִּקָּבֵר מִתַּחַת לְבֵית־אֵל תַּחַת הָאַלּוֹן וַיִּקְרָא שְׁמוֹ אַלּוֹן
בָּכוּת: פ (ט) וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל־יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ
מִפַּדַּן אֲרָם וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ: (י) וַיֹּאמֶר־לוֹ אֱלֹהִים שִׁמְךָ יַעֲקֹב
לֹא־יִקָּרֵא שִׁמְךָ עוֹד יַעֲקֹב כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ
וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל: (יא) וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים אֲנִי אֵל
שַׁדַּי פְּרֵה וּרְבֵה גּוֹי וּקְהַל גּוֹיִם יִהְיֶה מִמֶּךָּ וּמְלָכִים
מֵחֲלָצֶיךָ יֵצֵאוּ: ששי (יב) וְאֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי
לְאַבְרָהָם וּלְיִצְחָק לְךָ אֶתְּנֶנָּה וּלְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֶתֵּן אֶת־
הָאָרֶץ: (יג) וַיַּעַל מֵעָלָיו אֱלֹהִים בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ:
(יד) וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־דִּבֶּר אִתּוֹ מַצֶּבֶת
אֶבֶן וַיַּסֵּךְ עָלֶיהָ נֶסֶךְ וַיִּצֹק עָלֶיהָ שָׁמֶן: (טו) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב
אֶת־שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר דִּבֶּר אִתּוֹ שָׁם אֱלֹהִים בֵּית־אֵל:
(טז) וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל וַיְהִי־עוֹד כִּבְרַת־הָאָרֶץ לָבוֹא אֶפְרָתָה

35. fejezet.

1. És szólt Isten Jákóvnak: Kelj útra, menj fel Bész-Élbe és lakjál ott, és csinálj ott oltárt az Istennek, a ki megjelent vala neked, mikor megszöktél Eszav fivéred elől.

2. És szólt Jákóv háza népének és mindazoknak, kik vele voltak: Küszöböljétek ki az idegen isteneket, melyek köztetek vannak, és tisztuljatok meg és váltsátok ruháitokat.

3. És keljünk útra és menjünk fel Bész-Élbe és én oltárt csinálok ott az Istennek, a ki meghallgat vala engem szorultságom napján és velem volt az úton, melyen jártam.

4. És átadták Jákóvnak mind az idegen isteneket, melyek kezükben voltak és a gyürüket, melyek füleikben voltak, és elásta azokat Jákóv a cserfa alatt, mely Sechem mellett van.

5. És elindultak; és Isten rettentése szállott a városokra, melyek körültük voltak, és nem rohantak Jákóv fiai után.

6. És elérkezett Jákóv Lúzba, mely Kenáán országában van, az Bész-Él, ő és az egész nép, mely vele volt.

7. És épitett ott oltárt és nevezte azt a helyet Él-Bész-Élnek, mert ott nyilatkozott neki az Isten, mikor testvére elől menekült.

8. És meghalt Devórah, Rivkah dajkája, és eltemettetett Bész-Élen alul, a cserfa alatt, és nevezte azt: Siralom cserfájának.

9. És ismét megjelent Isten Jákóvnak, mikor megjött Pádán-Aramból, és megáldotta őt.

10. És mondá neki Isten: A te neved Jákóv; de ezentúl ne neveztessék a te neved Jákóvnak, hanem Jiszraél legyen a te neved. És elnevezte őt Jiszraélnek.

11. És szólt neki Isten; Én mindenható Isten vagyok, gyümölcsözzél és sokasodjál; nép és népek gyülekezete legyen belőled és királyok eredjenek ágyékodból.

12. És az országot, melyet adtam vala Ávrahamnak és Jiczckaknak, neked adom, és magzatodnak utánad adom ez országot.

13. És fölszállt az Isten tőle, a helyen, a hol szólt vele.

14. És állitott Jákóv oszlopot azon a helyen, hol szólt vele, kő oszlopot, és öntött rá öntőáldozatot, és töltött reá olajat.

15. És elnevezte Jákóv azt a helyet, a hol beszélt vele Isten, Bész-Élnek.

16. És elindultak Bész-Élből, és volt még jó darab föld, hogy Efraszba érkezzenek, ekkor szült Rachél, és nehezen szült.

וַתֵּלֶד רָחֵל וַתְּקַשׁ בְּלִדְתָּהּ׃ (יז) וַיְהִי בְהַקְשֹׁתָהּ בְּלִדְתָּהּ
וַתֹּאמֶר לָהּ הַמְיַלֶּדֶת אַל־תִּירְאִי כִּי־גַם־זֶה לָךְ בֵּן׃
(יח) וַיְהִי בְּצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מֵתָה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ בֶּן־אוֹנִי
וְאָבִיו קָרָא־לוֹ בִנְיָמִין׃ (יט) וַתָּמָת רָחֵל וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ
אֶפְרָתָה הִוא בֵּית לָחֶם׃ (כ) וַיֵּצֵב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל־
קְבֻרָתָהּ הִוא מַצֶּבֶת קְבֻרַת־רָחֵל עַד־הַיּוֹם׃ (כא) וַיִּסַּע
יִשְׂרָאֵל וַיֵּט אָהֳלָה מֵהָלְאָה לְמִגְדַּל־עֵדֶר׃ (כב) וַיְהִי בִּשְׁכֹּן
יִשְׂרָאֵל בָּאָרֶץ הַהִוא וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן וַיִּשְׁכַּב אֶת־בִּלְהָה
פִּילֶגֶשׁ אָבִיו וַיִּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל׃ פ וַיִּהְיוּ בְנֵי־יַעֲקֹב
שְׁנֵים עָשָׂר׃ (כג) בְּנֵי לֵאָה בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן וְלֵוִי
וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וּזְבֻלוּן׃ (כד) בְּנֵי רָחֵל יוֹסֵף
וּבִנְיָמִן׃ (כה) וּבְנֵי בִלְהָה שִׁפְחַת רָחֵל דָּן וְנַפְתָּלִי׃
(כו) וּבְנֵי זִלְפָּה שִׁפְחַת לֵאָה גָּד וְאָשֵׁר אֵלֶּה בְּנֵי
יַעֲקֹב אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּפַדַּן אָרָם׃ (כז) וַיָּבֹא יַעֲקֹב אֶל־יִצְחָק
אָבִיו מַמְרֵא קִרְיַת הָאַרְבַּע הִוא חֶבְרוֹן אֲשֶׁר־גָּרוּ־שָׁם
אַבְרָהָם וְיִצְחָק׃ (כח) וַיִּהְיוּ יְמֵי יִצְחָק מְאַת שָׁנָה וּשְׁמֹנִים
שָׁנָה׃ (כט) וַיִּגְוַע יִצְחָק וַיָּמָת וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו זָקֵן וּשְׂבַע
יָמִים וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ עֵשָׂו וְיַעֲקֹב בָּנָיו׃ פ

לו

(א) וְאֵלֶּה תֹּלְדוֹת עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ (ב) עֵשָׂו לָקַח אֶת־
נָשָׁיו מִבְּנוֹת כְּנָעַן אֶת־עָדָה בַּת־אֵילוֹן הַחִתִּי וְאֶת־
אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן הַחִוִּי׃ (ג) וְאֶת־בָּשְׂמַת בַּת־
יִשְׁמָעֵאל אֲחוֹת נְבָיוֹת׃ (ד) וַתֵּלֶד עָדָה לְעֵשָׂו אֶת־אֱלִיפָז
וּבָשְׂמַת יָלְדָה אֶת־רְעוּאֵל׃ (ה) וְאָהֳלִיבָמָה יָלְדָה אֶת־
יְעִישׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח אֵלֶּה בְּנֵי עֵשָׂו אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ (ו) וַיִּקַּח עֵשָׂו אֶת־נָשָׁיו וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־
בְּנֹתָיו וְאֵת־כָּל־נַפְשׁוֹת בֵּיתוֹ וְאֶת־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־בְּהֶמְתּוֹ

יעוש ק׳ v. 5. פסקא באמצע פסוק v. 22. אהלו קרי v. 21.

17. És lőn, midőn nehezen szült, mondá neki a bába: Ne félj, mert ezúttal is fiad lesz.

18. És lőn, midőn kimenne a lelke, mert haldokolt, elnevezte őt Ben-Óni-nak, atyja pedig nevezte Binjaminnak.

19. És meghalt Rachél és eltemettetett az úton Efrasz felé, az: Bész-Lechem.

20. És állított Jákóv emlékoszlopot sirjára; ez Rachél sirjának emlékoszlopa maiglan.

21. És Jiszraél elköltözött és felvonta sátorát túl a nyáj tornyán.

22. És lőn, mialatt Jiszraél abban az országban lakott, elment Reúvén és hált Bilhával, atyja ágyasával és meghallotta Jiszraél. Voltak tehát Jákóv fiai tizenketten.

23. Léah fiai: Jákóv elsőszülötte, Reúvén, aztán Simeón és Lévi és Jehúda és Jisszachar és Zevulun.

24. Rachél fiai: Józséf és Binjamin.

25. És Bilhának, Rachél szolgálójának fiai: Dan és Náftali.

26. És Zilpah, Léah szolgálójának fiai: Gad és Asér. Ezek Jákóv fiai, kik születtek neki Páddán-Aramban.

27. És elérkezett Jákóv Jiczchakhoz, az ő atyjához Mámréba, Kirjász-Árbába, az Chevrón, a hol tartózkodott Ávraham és Jiczchak.

28. És voltak Jiczchak napjai száz és nyolczvan esztendő.

29. És elhunyt Jiczchak és meghalt, és eltakaríttatott népéhez öregen és napokkal elégedetten; és eltemették őt Észav és Jákóv, az ő fiai.

36. fejezet.

1. És ezek ivadékai Észavnak, azaz Edómnak.

2. Észav vette az ő feleségeit Kenaán lányai közül, Adáht, Élón a Chitti lányát és Oholivamát, Anah Civeón a Chivi lányának lányát.

3. És Baszmászt, Jismaél lányát, Nevajósz testvérét.

4. És szülte Adah Észavnak Elifazt, és Baszmász szülte Reúélt.

5. És Oholivama szülte Jeust és Jálamot és Kórachot. Ezek Észav fiai, a kik születtek neki Kenaán országában.

6. És vette Észav az ő feleségeit és fiait és lányait és házának minden lelkeit és nyájait és minden barmát és minden birtokát, melyet szerzett Kenaán földén, és elment más országba Jákóv az ő testvére elől.

וְאֵת כָּל־קִנְיָנוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיֵּלֶךְ אֶל־אֶרֶץ
מִפְּנֵי יַעֲקֹב אָחִיו׃ (ז) כִּי־הָיָה רְכוּשָׁם רָב מִשֶּׁבֶת יַחְדָּו
וְלֹא יָכְלָה אֶרֶץ מְגוּרֵיהֶם לָשֵׂאת אֹתָם מִפְּנֵי מִקְנֵיהֶם׃
(ח) וַיֵּשֶׁב עֵשָׂו בְּהַר שֵׂעִיר עֵשָׂו הוּא אֱדוֹם׃ (ט) וְאֵלֶּה
תֹּלְדוֹת עֵשָׂו אֲבִי אֱדוֹם בְּהַר שֵׂעִיר׃ (י) אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־
עֵשָׂו אֱלִיפַז בֶּן־עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו רְעוּאֵל בֶּן־בָּשְׂמַת אֵשֶׁת
עֵשָׂו׃ (יא) וַיִּהְיוּ בְּנֵי אֱלִיפַז תֵּימָן אוֹמָר צְפוֹ וְגַעְתָּם וְקְנַז׃
(יב) וְתִמְנַע | הָיְתָה פִילֶגֶשׁ לֶאֱלִיפַז בֶּן־עֵשָׂו וַתֵּלֶד לֶאֱלִיפַז
אֶת־עֲמָלֵק אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ (יג) וְאֵלֶּה בְּנֵי
רְעוּאֵל נַחַת וָזֶרַח שַׁמָּה וּמִזָּה אֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת
עֵשָׂו׃ (יד) וְאֵלֶּה הָיוּ בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה בַת־עֲנָה בַּת־צִבְעוֹן
אֵשֶׁת עֵשָׂו וַתֵּלֶד לְעֵשָׂו אֶת־יעוּשׁ וְאֶת־יַעְלָם וְאֶת־קֹרַח׃
(טו) אֵלֶּה אַלּוּפֵי בְּנֵי־עֵשָׂו בְּנֵי אֱלִיפַז בְּכוֹר עֵשָׂו אַלּוּף
תֵּימָן אַלּוּף אוֹמָר אַלּוּף צְפוֹ אַלּוּף קְנַז׃ (טז) אַלּוּף־קֹרַח
אַלּוּף גַּעְתָּם אַלּוּף עֲמָלֵק אֵלֶּה אַלּוּפֵי אֱלִיפַז בְּאֶרֶץ אֱדוֹם
אֵלֶּה בְּנֵי עָדָה׃ (יז) וְאֵלֶּה בְּנֵי רְעוּאֵל בֶּן־עֵשָׂו אַלּוּף נַחַת
אַלּוּף זֶרַח אַלּוּף שַׁמָּה אַלּוּף מִזָּה אֵלֶּה אַלּוּפֵי רְעוּאֵל
בְּאֶרֶץ אֱדוֹם אֵלֶּה בְּנֵי בָּשְׂמַת אֵשֶׁת עֵשָׂו׃ (יח) וְאֵלֶּה
בְּנֵי אָהֳלִיבָמָה אֵשֶׁת עֵשָׂו אַלּוּף יעוּשׁ אַלּוּף יַעְלָם
אַלּוּף קֹרַח אֵלֶּה אַלּוּפֵי אָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה אֵשֶׁת
עֵשָׂו׃ (יט) אֵלֶּה בְּנֵי־עֵשָׂו וְאֵלֶּה אַלּוּפֵיהֶם הוּא אֱדוֹם׃
ס שביעי (כ) אֵלֶּה בְּנֵי־שֵׂעִיר הַחֹרִי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
לוֹטָן וְשׁוֹבָל וְצִבְעוֹן וַעֲנָה׃ (כא) וְדִישׁוֹן וְאֵצֶר וְדִישָׁן
אֵלֶּה אַלּוּפֵי הַחֹרִי בְּנֵי שֵׂעִיר בְּאֶרֶץ אֱדוֹם׃ (כב) וַיִּהְיוּ
בְּנֵי־לוֹטָן חֹרִי וְהֵימָם וַאֲחוֹת לוֹטָן תִּמְנָע׃ (כג) וְאֵלֶּה
בְּנֵי שׁוֹבָל עַלְוָן וּמָנַחַת וְעֵיבָל שְׁפוֹ וְאוֹנָם׃ (כד) וְאֵלֶּה
בְּנֵי־צִבְעוֹן וְאַיָּה וַעֲנָה הוּא עֲנָה אֲשֶׁר מָצָא אֶת־הַיֵּמִם
בַּמִּדְבָּר בְּרָעֹתוֹ אֶת־הַחֲמֹרִים לְצִבְעוֹן אָבִיו׃ (כה) וְאֵלֶּה

---

11. és 15. v. פתח בם״פ יעוש ק׳ v. 14

7. Mert vagyonuk több volt, semhogy együtt lakhattak volna, és nem birta tartózkodásuk földe őket elviselni nyájaik miatt.

8. Észav tehát lakott Széir hegyén; Észav, az: Edóm.

9. És ezek az ivadékai Észavnak, Edóm ősatyjának, Széir hegyén.

10. Ezek a nevei Észav fiainak, Elifaz, Adáhnak Észav feleségének fia; Reuél Baszmásznak, Észav feleségének fia.

11. És voltak Elifaz fiai: Téman, Ómar, Cefó és Gátam és Kenáz.

12. És Timna ágyasa volt Elifaznak, Észav fiának; és szülte Elifaznak Amaléket. Ezek a fiai Adának, Észav feleségének.

13. És ezek Reuél fiai: Náchász és Zerách, Sámmah és Mizah. Ezek voltak Baszmász, Észav feleségének fiai.

14. És ezek voltak a fiai Oholivamának, Anah lányának, Civeón lányának, Észav feleségének; és szülte Észavnak Jeust és Jálamot és Korachot.

15. Ezek Észav fiainak fejedelmei: Elifaz, Észav elsőszülöttének fiai: Tóman fejedelem, Ómar fejedelem, Cefó fejedelem, Kenaz fejedelem,

16. Kórách fejedelem, Gátam fejedelem, Amalék fejedelem: ezek Elifaz fejedelmei Edóm országában; ezek Adah fiai.

17. És ezek Reuél, Észav fiának fiai: Náchász fejedelem, Zerách fejedelem, Sámmah fejedelem, Mizah fejedelem. Ezek Reuél fejedelmei Edóm országában; ezek Baszmász Észav feleségének fiai.

18. És ezek fiai Oholivamanak, Észav feleségének, Jeus fejedelem, Jálam fejedelem, Korách fejedelem. Ezek Oholivamah, Anah lányának, Észav feleségének fejedelmei.

19. Ezek Észav fiai és ezek fejedelmeik; az Edóm.

20. Ezek Széir a Chórinak fiai, ez ország lakói: Lótan és Sóval és Civeón és Anah.

21. És Disón és Écer és Disan; ezek a Chórinak, Széir fiainak fejedelmei Edóm országában.

22. És voltak Lótan fiai: Chóri és Hémam és Lótan testvére: Timna.

23 És ezek Sóval fiai: Álvan és Manáchász és Éval, Sefó és Ónam.

24. És ezek Civeón fiai: Ájah és Anah, az az Anah, a ki megtalálta a hévizeket a pusztában, mikor legeltette vala a szamarakat Civeón atyjának.

25. És ezek Anah fiai: Disón és Oholivamah, Anah lánya.

בְּנֵי־עֲנָה דִּשֹׁן וְאָהֳלִיבָמָה בַּת־עֲנָה׃ (כו) וְאֵלֶּה בְּנֵי דִישָׁן
חֶמְדָּן וְאֶשְׁבָּן וְיִתְרָן וּכְרָן׃ (כז) אֵלֶּה בְּנֵי־אֵצֶר בִּלְהָן
וְזַעֲוָן וַעֲקָן׃ (כח) אֵלֶּה בְּנֵי־דִישָׁן עוּץ וַאֲרָן׃ (כט) אֵלֶּה
אַלּוּפֵי הַחֹרִי אַלּוּף לוֹטָן אַלּוּף שׁוֹבָל אַלּוּף צִבְעוֹן אַלּוּף
עֲנָה׃ (ל) אַלּוּף דִּישֹׁן אַלּוּף אֵצֶר אַלּוּף דִּישָׁן אֵלֶּה אַלּוּפֵי
הַחֹרִי לְאַלּוּפֵיהֶם בְּאֶרֶץ שֵׂעִיר׃ פ (לא) וְאֵלֶּה
הַמְּלָכִים אֲשֶׁר מָלְכוּ בְּאֶרֶץ אֱדוֹם לִפְנֵי מְלָךְ־מֶלֶךְ לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ (לב) וַיִּמְלֹךְ בֶּאֱדוֹם בֶּלַע בֶּן־בְּעוֹר וְשֵׁם עִירֹו
דִּנְהָבָה׃ (לג) וַיָּמָת בֶּלַע וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו יוֹבָב בֶּן־זֶרַח
מִבָּצְרָה׃ (לד) וַיָּמָת יוֹבָב וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו חֻשָׁם מֵאֶרֶץ
הַתֵּימָנִי׃ (לה) וַיָּמָת חֻשָׁם וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַד בֶּן־בְּדַד
הַמַּכֶּה אֶת־מִדְיָן בִּשְׂדֵה מוֹאָב וְשֵׁם עִירֹו עֲוִית׃ (לו) וַיָּמָת
הֲדָד וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שַׂמְלָה מִמַּשְׂרֵקָה׃ (לז) וַיָּמָת שַׂמְלָה
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו שָׁאוּל מֵרְחֹבוֹת הַנָּהָר׃ (לח) וַיָּמָת שָׁאוּל
וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו בַּעַל חָנָן בֶּן־עַכְבּוֹר׃ (לט) וַיָּמָת בַּעַל חָנָן
בֶּן־עַכְבּוֹר וַיִּמְלֹךְ תַּחְתָּיו הֲדַר וְשֵׁם עִירֹו פָּעוּ וְשֵׁם אִשְׁתּוֹ
מְהֵיטַבְאֵל בַּת־מַטְרֵד בַּת מֵי זָהָב׃ מפטיר
(מ) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת אַלּוּפֵי עֵשָׂו לְמִשְׁפְּחֹתָם לִמְקֹמֹתָם בִּשְׁמֹתָם
אַלּוּף תִּמְנָע אַלּוּף עַלְוָה אַלּוּף יְתֵת׃ (מא) אַלּוּף אָהֳלִיבָמָה
אַלּוּף אֵלָה אַלּוּף פִּינֹן׃ (מב) אַלּוּף קְנַז אַלּוּף תֵּימָן
אַלּוּף מִבְצָר׃ (מג) אַלּוּף מַגְדִּיאֵל אַלּוּף עִירָם אֵלֶּה ׀
אַלּוּפֵי אֱדוֹם לְמֹשְׁבֹתָם בְּאֶרֶץ אֲחֻזָּתָם הוּא עֵשָׂו אֲבִי
אֱדוֹם׃ פ

וישב

לז

(א) וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃
(ב) אֵלֶּה ׀ תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה
רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי

26. És ezek Disan fiai: Chemdan és Esban és Jiszran és Cheran.

27. Ezek Écer fiai: Bilhan és Záavan és Akan.

28. Ezek Disan fiai: Ucz és Aran.

29. Ezek a Chóri fejedelmei: Lótan fejedelem, Sóval fejedelem, Civeón fejedelem, Anah fejedelem.

30. Disón fejedelem, Écer fejedelem, Disan fejedelem. Ezek a Chóri fejedelmei, fejedelmeik szerint Széir országában.

31. És ezek a királyok, a kik uralkodtak Edóm földén, mielőtt király uralkodott Jiszraél fiain.

32. És uralkodott Edómban Belá, Beór fia és városának neve vala Dinhava.

33. És meghalt Belá és uralkodott helyette Jóvav, Zerach fia Bacrából.

34. És meghalt Jóvav, és uralkodott helyette Chusam Téman földéről.

35. És meghalt Chusam, és uralkodott helyette Hadad, Bedad fia, a ki megverte Midjant Móav mezején; és városának neve: Avisz.

36. És meghalt Hadad, és uralkodott helyette Számla Maszrekából.

37. És meghalt Számla, és uralkodott helyette Saul, a folyam melletti Rechóvószból.

38. És meghalt Saul, és uralkodott helyette Báál Chanan, Áchbór fia.

39. És meghalt Báál Chanan, Áchbór fia, és uralkodott helyette Hadár, és városának neve: Paú, és feleségének neve: Mehétávél, Mátréd lánya, Mé-Zahav lánya.

40. És ezek a nevei Észav fejedelmeinek, nemzetségeik szerint, helyeik szerint, neveikkel: Timna fejedelem, Álvah fejedelem, Jeszész fejedelem.

41. Oholivama fejedelem, Élah fejedelem, Pinón fejedelem.

42. Kenáz fejedelem, Téman fejedelem, Mivcar fejedelem.

43. Mágdiél fejedelem, Iram fejedelem. Ezek Edóm fejedelmei lakó helyeik szerint, birtokuk földén. Az Észav, Edóm atyja.

37. fejezet. — VÁJÉSEV.

1. És lakott Jákóv atyja tartózkodásának földén, Kenaán országában.

2. Ezek Jákóv nemzetségei. Józséf tizenhét éves korában legelteti vala testvéreivel a juhokat, mint gyermek pedig vala Bilha és Zilpa, atyja feleségeinek fiaival; és vitt Józséf hírt felőlük atyjuknak.

וְלִבָּהּ נָשִׂי אָבִיו וַיָּבֹא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃
(ג) וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־זְקֻנִים הוּא
לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃ (ד) וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב
אֲבִיהֶם מִכָּל־אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃
(ה) וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֶּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ׃
(ו) וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃
(ז) וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה
אֲלֻמָּתִי וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ
לַאֲלֻמָּתִי׃ (ח) וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־
מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־
דְּבָרָיו׃ (ט) וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ לְאֶחָיו
וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד
עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים לִי׃ (י) וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־
אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר
חָלָמְתָּ הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְךָ
אָרְצָה׃ (יא) וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר אֶת־הַדָּבָר׃
שני (יב) וַיֵּלְכוּ אֶחָיו לִרְעוֹת אֶת־צֹאן אֲבִיהֶם בִּשְׁכֶם׃
(יג) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הֲלוֹא אַחֶיךָ רֹעִים בִּשְׁכֶם
לְכָה וְאֶשְׁלָחֲךָ אֲלֵיהֶם וַיֹּאמֶר לוֹ הִנֵּנִי׃ (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ
לֶךְ־נָא רְאֵה אֶת־שְׁלוֹם אַחֶיךָ וְאֶת־שְׁלוֹם הַצֹּאן וַהֲשִׁבֵנִי
דָּבָר וַיִּשְׁלָחֵהוּ מֵעֵמֶק חֶבְרוֹן וַיָּבֹא שְׁכֶמָה׃ (טו) וַיִּמְצָאֵהוּ
אִישׁ וְהִנֵּה תֹעֶה בַּשָּׂדֶה וַיִּשְׁאָלֵהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר מַה־
תְּבַקֵּשׁ׃ (טז) וַיֹּאמֶר אֶת־אַחַי אָנֹכִי מְבַקֵּשׁ הַגִּידָה־נָּא לִי
אֵיפֹה הֵם רֹעִים׃ (יז) וַיֹּאמֶר הָאִישׁ נָסְעוּ מִזֶּה כִּי
שָׁמַעְתִּי אֹמְרִים נֵלְכָה דֹתָיְנָה וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחַר אֶחָיו וַיִּמְצָאֵם
בְּדֹתָן׃ (יח) וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרָחֹק וּבְטֶרֶם יִקְרַב אֲלֵיהֶם
וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לַהֲמִיתוֹ׃ (יט) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו הִנֵּה
בַּעַל הַחֲלֹמוֹת הַלָּזֶה בָּא׃ (כ) וְעַתָּה ׀ לְכוּ וְנַהַרְגֵהוּ

נקוד על את 12. v.

3. Jiszraél pedig jobban szerette Józsefet valamennyi fiánál, mert ő öregségének gyermeke volt neki, és csinált neki tarka köntöst.

4. És látván fivérei, hogy őt jobban szereti atyjuk valamennyi testvérénél, azért gyülölték őt, és nem tudtak vele békésen beszélni.

5. Álmodott pedig József álmot, és elbeszélte azt testvéreinek, és még inkább gyülölték őt.

6. És szólt nekik: Ugyan halljátok ezt az álmot, melyet álmodtam.

7. Ime kévéket kötöttünk a mezőn, és ime felkel az én kévém és állva is marad, és ime körüle állanak a ti kévéitek, és lehajolnak az én kévém előtt.

8. És szóltak neki testvérei: Tán királykodni akarsz felettünk? Avagy uralkodhatnál-e rajtunk? És még inkább gyülölték őt álmai és beszédei miatt.

9. És álmodott még más álmot, és elbeszélte azt testvéreinek, és mondá: Ime, még egy álmot álmodtam és ime a nap és a hold és tizenegy csillag hajolnak vala meg előttem.

10. És elbeszélte atyjának és testvéreinek, de atyja megdorgálta őt, és mondá neki: Micsoda álom az, a melyet álmodtál? Tán elmenjünk-e én és anyád és testvéreid leborulni előtted a földre?

11. És irigykedtek rá testvérei, de atyja megjegyezte magának a dolgot.

12. És elmentek testvérei, hogy legeltessék atyjuk juhait Sechemben.

13. És szólt Jiszraél Józsefnek: Nemde bátyáid Sechemben legeltetnek? Jer, hadd küldjelek hozzájuk; és mondá neki: Imhol vagyok.

14. És mondá neki: Menj el, kérlek, lásd meg testvérid jólétét és a juhok jólétét, és hozz nekem hírt. Elküldötte tehát Chevrón völgyéből, és megérkezett Sechembe.

15. És találkozott vele egy ember, és ime tévelyeg vala a mezőn, és kérdezte az ember, mondván: Mit keresel?

16. És mondá: Testvérimet keresem én; ugyan mondd meg nekem, hol legeltetnek.

17. És szólt az ember: Elköltöztek innen, mert hallottam, hogy mondták: Menjünk Dószainba; és József elment testvérei után, és megtalálta őket Dószanban.

18. És meglátták őt messziről, és mielőtt közelednék hozzájuk, ármánykodtak ellene, hogy őt megöljék.

19. És szóltak egymásnak: Ime az az álmodozó ott jön!

20. És most jertek, öljük meg és vessük a gödrök egyikébe,

וְנַשְׁלִכֵהוּ בְּאַחַד הַבֹּרוֹת וְאָמַרְנוּ חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ
וְנִרְאֶה מַה־יִּהְיוּ חֲלֹמֹתָיו׃ (כא) וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיַּצִּלֵהוּ
מִיָּדָם וַיֹּאמֶר לֹא נַכֶּנּוּ נָפֶשׁ׃ (כב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן
אַל־תִּשְׁפְּכוּ־דָם הַשְׁלִיכוּ אֹתוֹ אֶל־הַבּוֹר הַזֶּה אֲשֶׁר בַּמִּדְבָּר
וְיָד אַל־תִּשְׁלְחוּ־בוֹ לְמַעַן הַצִּיל אֹתוֹ מִיָּדָם לַהֲשִׁיבוֹ אֶל־
אָבִיו׃ שלישי (כג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־בָּא יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו
וַיַּפְשִׁיטוּ אֶת־יוֹסֵף אֶת־כָּתָּנְתּוֹ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים אֲשֶׁר
עָלָיו׃ (כד) וַיִּקָּחֻהוּ וַיַּשְׁלִכוּ אֹתוֹ הַבֹּרָה וְהַבּוֹר רֵק אֵין
בּוֹ מָיִם׃ (כה) וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכָל־לָחֶם וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ
וְהִנֵּה אֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים בָּאָה מִגִּלְעָד וּגְמַלֵּיהֶם נֹשְׂאִים
נְכֹאת וּצְרִי וָלֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרָיְמָה׃ (כו) וַיֹּאמֶר
יְהוּדָה אֶל־אֶחָיו מַה־בֶּצַע כִּי נַהֲרֹג אֶת־אָחִינוּ וְכִסִּינוּ אֶת־
דָּמוֹ׃ (כז) לְכוּ וְנִמְכְּרֶנּוּ לַיִּשְׁמְעֵאלִים וְיָדֵנוּ אַל־תְּהִי־בוֹ
כִּי־אָחִינוּ בְשָׂרֵנוּ הוּא וַיִּשְׁמְעוּ אֶחָיו׃ (כח) וַיַּעַבְרוּ
אֲנָשִׁים מִדְיָנִים סֹחֲרִים וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת־יוֹסֵף מִן־הַבּוֹר
וַיִּמְכְּרוּ אֶת־יוֹסֵף לַיִּשְׁמְעֵאלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף וַיָּבִיאוּ אֶת־
יוֹסֵף מִצְרָיְמָה׃ (כט) וַיָּשָׁב רְאוּבֵן אֶל־הַבּוֹר וְהִנֵּה אֵין
יוֹסֵף בַּבּוֹר וַיִּקְרַע אֶת־בְּגָדָיו׃ (ל) וַיָּשָׁב אֶל־אֶחָיו
וַיֹּאמֶר הַיֶּלֶד אֵינֶנּוּ וַאֲנִי אָנָה אָנִי־בָא׃ (לא) וַיִּקְחוּ אֶת־
כְּתֹנֶת יוֹסֵף וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים וַיִּטְבְּלוּ אֶת־הַכְּתֹנֶת בַּדָּם׃
(לב) וַיְשַׁלְּחוּ אֶת־כְּתֹנֶת הַפַּסִּים וַיָּבִיאוּ אֶל־אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ
זֹאת מָצָאנוּ הַכֶּר־נָא הַכְּתֹנֶת בִּנְךָ הִוא אִם־לֹא׃
(לג) וַיַּכִּירָהּ וַיֹּאמֶר כְּתֹנֶת בְּנִי חַיָּה רָעָה אֲכָלָתְהוּ טָרֹף
טֹרַף יוֹסֵף׃ (לד) וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שִׂמְלֹתָיו וַיָּשֶׂם שַׂק
בְּמָתְנָיו וַיִּתְאַבֵּל עַל־בְּנוֹ יָמִים רַבִּים׃ (לה) וַיָּקֻמוּ כָל־
בָּנָיו וְכָל־בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ וַיְמָאֵן לְהִתְנַחֵם וַיֹּאמֶר כִּי־
אֵרֵד אֶל־בְּנִי אָבֵל שְׁאֹלָה וַיִּבְךְּ אֹתוֹ אָבִיו׃
(לו) וְהַמְּדָנִים מָכְרוּ אֹתוֹ אֶל־מִצְרַיִם לְפוֹטִיפַר סְרִיס
פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים׃ פ רביעי

és mondjuk: vad állat ette meg, aztán meglátjuk, mivé lesznek az ő álmai.

21. De hallván ezt Reúvén, megmentette őt kezükből, mondván: Ne üssük őt agyon.

22. És szólt nekik Reúvén: Ne ontsatok vért! Vessétek őt ezen gödörbe, mely a pusztában van, de kézzel ne nyúljatok hozzá; — hogy megmenthesse őt kezükből, hogy visszavihesse atyjához.

23. És lőn, a mint elérkezett Józséf bátyjaihoz, levetkeztették Józséffel a köntösét, a tarka köntöst, mely rajta volt.

24. És megragadták és bevetették őt a gödörbe; a gödör pedig üres volt, nem volt benne víz.

25. Aztán leültek kenyeret enni. És fölemelvén szemeiket, látták, hogy ime egy csapat Jismeélim jön vala Gileadból és tevéik visznek füszert, balzsamot és lótust, utazván, hogy levigyék Miczrájimba.

26. És szólt Jehúda testvéreinek: Mi haszna, ha megöljük testvérünket és takargatjuk vérét?

27. Jertek, adjuk el a Jismeélimnek, de a mi kezünk ne legyen rajta, mert testvérünk, húsunk ő. És testvérei engedelmeskedtek.

28. És arra mentek midjanita férfiak, kereskedők; ekkor kivonták és felhozták Józséfet a gödörből, és eladták Józséfet a Jismeélimnek húsz ezüstért, és vitték Józséfet Miczrájimba.

29. És visszatérvén Reúvén a gödörhöz, és ime Józséf nincs a gödörben! és megszaggatta ruháit.

30. És visszatért testvéreihez és szólt: A gyermek nincsen, és én — hová legyek én?

31. És vették Józséf köntösét, és vágtak egy kecskebakot, és bemártották a köntöst a vérbe.

32. És elküldötték a tarka köntöst és odavitették atyjuknak és izenték: Ezt találtuk; ismerj rá, vajjon fiad köntöse az, vagy nem?

33. És megismerte, és mondá: Fiam köntöse! Vad állat ette meg! Szétszaggattatott Józséf!

34. És Jákóv megszaggatta ruháit, és zsákot öltött ágyékára, és gyászolta fiát sok ideig.

35. És felkeltek valamennyi fiai és valamennyi lányai, hogy vigasztalják őt, de ő nem akart vigasztalódni, mondván: Biz én leszállok fiamhoz, gyászolva a sirba! Igy siratta őt atyja.

36. És a Medanim eladták őt Micrájimba Pótifárnak, Fáreó tisztjének, a testőrök hadnagyának.

לח

(א) וַיְהִי בָּעֵת הַהִוא וַיֵּרֶד יְהוּדָה מֵאֵת אֶחָיו וַיֵּט עַד־אִישׁ
עֲדֻלָּמִי וּשְׁמוֹ חִירָה׃ (ב) וַיַּרְא־שָׁם יְהוּדָה בַּת־אִישׁ
כְּנַעֲנִי וּשְׁמוֹ שׁוּעַ וַיִּקָּחֶהָ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ׃ (ג) וַתַּהַר וַתֵּלֶד
בֵּן וַיִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ עֵר׃ (ד) וַתַּהַר עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא
אֶת־שְׁמוֹ אוֹנָן׃ (ה) וַתֹּסֶף עוֹד וַתֵּלֶד בֵּן וַתִּקְרָא אֶת־שְׁמוֹ
שֵׁלָה וְהָיָה בְכְזִיב בְּלִדְתָּהּ אֹתוֹ׃ (ו) וַיִּקַּח יְהוּדָה אִשָּׁה
לְעֵר בְּכוֹרוֹ וּשְׁמָהּ תָּמָר׃ (ז) וַיְהִי עֵר בְּכֹר יְהוּדָה רַע
בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְמִתֵהוּ יְהוָה׃ (ח) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְאוֹנָן בֹּא
אֶל־אֵשֶׁת אָחִיךָ וְיַבֵּם אֹתָהּ וְהָקֵם זֶרַע לְאָחִיךָ׃
(ט) וַיֵּדַע אוֹנָן כִּי לֹא לוֹ יִהְיֶה הַזֶּרַע וְהָיָה אִם־בָּא אֶל־
אֵשֶׁת אָחִיו וְשִׁחֵת אַרְצָה לְבִלְתִּי נְתָן־זֶרַע לְאָחִיו׃
(י) וַיֵּרַע בְּעֵינֵי יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה וַיָּמֶת גַּם־אֹתוֹ׃
(יא) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְתָמָר כַּלָּתוֹ שְׁבִי אַלְמָנָה בֵּית־אָבִיךְ
עַד־יִגְדַּל שֵׁלָה בְנִי כִּי אָמַר פֶּן־יָמוּת גַּם־הוּא כְּאֶחָיו וַתֵּלֶךְ
תָּמָר וַתֵּשֶׁב בֵּית אָבִיהָ׃ (יב) וַיִּרְבּוּ הַיָּמִים וַתָּמָת בַּת־
שׁוּעַ אֵשֶׁת־יְהוּדָה וַיְנָחֶם יְהוּדָה וַיַּעַל עַל־גֹּזְזֵי צֹאנוֹ הוּא
וְחִירָה רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי תִּמְנָתָה׃ (יג) וַיֻּגַּד לְתָמָר לֵאמֹר
הִנֵּה חָמִיךְ עֹלֶה תִמְנָתָה לָגֹז צֹאנוֹ׃ (יד) וַתָּסַר בִּגְדֵי
אַלְמְנוּתָהּ מֵעָלֶיהָ וַתְּכַס בַּצָּעִיף וַתִּתְעַלָּף וַתֵּשֶׁב בְּפֶתַח
עֵינַיִם אֲשֶׁר עַל־דֶּרֶךְ תִּמְנָתָה כִּי רָאֲתָה כִּי־גָדַל שֵׁלָה
וְהוּא לֹא־נִתְּנָה לוֹ לְאִשָּׁה׃ (טו) וַיִּרְאֶהָ יְהוּדָה וַיַּחְשְׁבֶהָ
לְזוֹנָה כִּי כִסְּתָה פָּנֶיהָ׃ (טז) וַיֵּט אֵלֶיהָ אֶל־הַדֶּרֶךְ וַיֹּאמֶר
הַבָה נָּא אָבוֹא אֵלַיִךְ כִּי לֹא יָדַע כִּי כַלָּתוֹ הִוא וַתֹּאמֶר
מַה־תִּתֶּן־לִי כִּי תָבוֹא אֵלָי׃ (יז) וַיֹּאמֶר אָנֹכִי אֲשַׁלַּח גְּדִי־
עִזִּים מִן־הַצֹּאן וַתֹּאמֶר אִם־תִּתֵּן עֵרָבוֹן עַד שָׁלְחֶךָ׃
(יח) וַיֹּאמֶר מָה הָעֵרָבוֹן אֲשֶׁר אֶתֵּן־לָךְ וַתֹּאמֶר חָתֻמְךָ
וּפְתִילֶךָ וּמַטְּךָ אֲשֶׁר בְּיָדֶךָ וַיִּתֶּן־לָהּ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ וַתַּהַר לוֹ׃
(יט) וַתָּקָם וַתֵּלֶךְ וַתָּסַר צְעִיפָהּ מֵעָלֶיהָ וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי

38. fejezet.

1. És lőn abban az időben, hogy Jehúda lement testvéreitől és betért egy adullami férfihoz, kinek neve Chirah volt.

2. És Jehúda meglátta ott a lányát egy kenáani férfiúnak, kinek neve Súá volt; és elvette azt és bement hozzá.

3. És ez fogant és szült fiat, és nevezte a nevét Érnek.

4. És megint fogant és szült fiat, és nevezte őt Ónannak.

5. És ismét szült fiat, és nevezte őt Sélahnak; volt pedig Kezivben, mikor ő ezt szülte.

6. És vett Jehúda feleséget Érnek, elsőszülöttének, és annak neve Thamar vala.

7. De Ér, Jehúda elsőszülötte gonosz volt az örökkévaló szemei előtt, és megölte őt az örökkévaló.

8. És szólt Jehúda Ónanhoz: Menj testvéred feleségéhez és vedd nőül (mint testvéred özvegyét), és támaszsz magzatot testvérednek.

9. De tudván Ónan, hogy nem az övé lesz a magzat, lőn tehát, ha bement bátyja feleségéhez, a földre ontotta, nehogy magot adjon testvérének.

10. És rossznak tetszett az örökkévaló szemei előtt, a mit tett, és megölte őt is.

11. És szólt Jehúda Thamarnak, az ő menyjének: Maradj özvegyül atyád házában, mignem felnő Sélah fiam; mert, mondá, meg találna halni ő is, mint bátyjai. Elment tehát Thamar és maradt atyja házában.

12. Sok nap multával meghalt Súá lánya, Jehúda felesége; és vigasztalódott Jehúda és fölment juhai nyiróihoz, ő és barátja Chirah, az Adullami, Timnába.

13. És elbeszélték Thamarnak, mondván: Ime ipad fölmegy Timnába, juhait nyirni.

14. Levette azért özvegy-ruháit magáról és betakarózott fátyollal, és beburkolódzott, aztán leült Énájim bejárata előtt, mely útban esik Timna felé; mert látta, hogy Sélah felnőtt és ő még sem adatott neki feleségül.

15. Meglátván őt Jehúda, paráznának gondolta, mert elfedte arcát.

16. És feléje tért az útra, és mondá: Engedd meg, hogy bemenjek hozzád; mert ő nem tudta, hogy menye. És ez mondá: Mit adsz nekem, ha bejösz hozzám?

17. És szólt: Én küldök kecske-gödét a nyájból. És ő mondá: Ha zálogot adsz, mig elküldöd.

18. És szólt: Mi legyen a zálog, melyet neked adjak? És felelé: Pecsétgyürüd és zsinórod és botod, mely kezedben van. És oda adta neki, és bement hozzá, és ez fogant tőle.

19. Erre fölkelt és elment, és levetette fátyolát magáról, és felöltötte özvegy-ruháit.

אַלְמְנוּתָהּ׃ (כ) וַיִּשְׁלַח יְהוּדָה אֶת־גְּדִי הָעִזִּים בְּיַד רֵעֵהוּ הָעֲדֻלָּמִי לָקַחַת הֲעֵרָבוֹן מִיַּד הָאִשָּׁה וְלֹא מְצָאָהּ׃ (כא) וַיִּשְׁאַל אֶת־אַנְשֵׁי מְקֹמָהּ לֵאמֹר אַיֵּה הַקְּדֵשָׁה הִוא בָּעֵינַיִם עַל־הַדָּרֶךְ וַיֹּאמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃ (כב) וַיָּשָׁב אֶל־יְהוּדָה וַיֹּאמֶר לֹא מְצָאתִיהָ וְגַם אַנְשֵׁי הַמָּקוֹם אָמְרוּ לֹא־הָיְתָה בָזֶה קְדֵשָׁה׃ (כג) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה תִּקַּח־לָהּ פֶּן נִהְיֶה לָבוּז הִנֵּה שָׁלַחְתִּי הַגְּדִי הַזֶּה וְאַתָּה לֹא מְצָאתָהּ׃ (כד) וַיְהִי ו כְּמִשְׁלֹשׁ חֳדָשִׁים וַיֻּגַּד לִיהוּדָה לֵאמֹר זָנְתָה תָּמָר כַּלָּתֶךָ וְגַם הִנֵּה הָרָה לִזְנוּנִים וַיֹּאמֶר יְהוּדָה הוֹצִיאוּהָ וְתִשָּׂרֵף׃ (כה) הִוא מוּצֵאת וְהִיא שָׁלְחָה אֶל־חָמִיהָ לֵאמֹר לְאִישׁ אֲשֶׁר־אֵלֶּה לוֹ אָנֹכִי הָרָה וַתֹּאמֶר הַכֶּר־נָא לְמִי הַחֹתָמֶת וְהַפְּתִילִים וְהַמַּטֶּה הָאֵלֶּה׃ (כו) וַיַּכֶּר יְהוּדָה וַיֹּאמֶר צָדְקָה מִמֶּנִּי כִּי־עַל־כֵּן לֹא־נְתַתִּיהָ לְשֵׁלָה בְנִי וְלֹא־יָסַף עוֹד לְדַעְתָּהּ׃ (כז) וַיְהִי בְּעֵת לִדְתָּהּ וְהִנֵּה תְאוֹמִים בְּבִטְנָהּ׃ (כח) וַיְהִי בְלִדְתָּהּ וַיִּתֵּן יָד וַתִּקַּח הַמְיַלֶּדֶת וַתִּקְשֹׁר עַל־יָדוֹ שָׁנִי לֵאמֹר זֶה יָצָא רִאשֹׁנָה׃ (כט) וַיְהִי ו כְּמֵשִׁיב יָדוֹ וְהִנֵּה יָצָא אָחִיו וַתֹּאמֶר מַה־פָּרַצְתָּ עָלֶיךָ פָּרֶץ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ פָּרֶץ׃ (ל) וְאַחַר יָצָא אָחִיו אֲשֶׁר עַל־יָדוֹ הַשָּׁנִי וַיִּקְרָא שְׁמוֹ זָרַח׃ ס חמישי

לט

(א) וְיוֹסֵף הוּרַד מִצְרָיְמָה וַיִּקְנֵהוּ פּוֹטִיפַר סְרִיס פַּרְעֹה שַׂר הַטַּבָּחִים אִישׁ מִצְרִי מִיַּד הַיִּשְׁמְעֵאלִים אֲשֶׁר הוֹרִדֻהוּ שָׁמָּה׃ (ב) וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיְהִי אִישׁ מַצְלִיחַ וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרִי׃ (ג) וַיַּרְא אֲדֹנָיו כִּי יְהוָה אִתּוֹ וְכֹל אֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה מַצְלִיחַ בְּיָדוֹ׃ (ד) וַיִּמְצָא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו וַיְשָׁרֶת אֹתוֹ וַיַּפְקִדֵהוּ עַל־בֵּיתוֹ וְכָל־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדוֹ׃ (ה) וַיְהִי מֵאָז הִפְקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ וַיְבָרֶךְ יְהוָה אֶת־בֵּית הַמִּצְרִי בִּגְלַל יוֹסֵף וַיְהִי

20. És elküldötte Jehúda a kecske-gödét barátjától, az Adullamitól, hogy átvegye a zálogot a nő kezéből, de nem találta őt.

21. És megkérdezte helysége embereit, mondván: Hol van az a parázna, a ki Énájimban, az út mellett volt? És szóltak: Nem volt itt parázna.

22. Visszatért tehát Jehúdához, és mondá: Nem találtam meg, és a helység emberei is mondták: Nem volt itt parázna.

23. És szólt Jehúda: Tartsa magának, nehogy szégyent valljunk. Ime én elküldöttem ezt a gödét, de te nem találtad őt.

24. És lőn mintegy három hónap mulva, megmondták Jehúdának, mondván: Paráználkodott Thamar, a te menyed, és viselős is paráznaságból. Erre szólt Jehúda: Vigyétek ki, hogy égettessék meg.

25. Ő kivitetik vala, és ugyan ő küldött ipához, ezt izenvén: Attól a férfiútól, a kiéi ezek, vagyok én viselős; és mondá: Oh ismerd meg, kié ez a pecsét-gyürü és e zsinórok és e bot.

26. És ráismert Jehúda, és szólt: Ő igazságosabb nálamnál, mivelhogy nem adtam őt Sélah fiamnak; és többé meg nem ismerte őt.

27. És lőn szülése idején, és ime ikrek voltak méhében.

28. És lőn szülésekor, kinyujtá (egyik) a kezét, és fogta a bába, és kötött a kezére vörös fonalat, mondván: Ez jött ki előbb.

29. És lőn, a mint visszahúzta kezét, ime testvére jött ki; erre mondá: Minek hasítottál magadnak hasítékot? És elnevezte őt Pereznek.

30. Azután jött ki testvére, kinek kezén a vörös fonal volt; és nevezte őt Zeráchnak.

39. fejezet.

1. Józséf tehát levitetett Miczrájimba, és megvette őt Pótifár, Fáreó tisztje, a testőrök hadnagya, miczri férfiú, a Jismeélim kezéből, kik levitték őt oda.

2. És az örökkévaló volt Józséffel, és szerencsés ember volt; és volt az ő urának a miczrinek házában.

3 És látván az ő ura, hogy az örökkévaló vele van, és hogy mindent, a mit cselekszik, az örökkévaló sikerülni enged az ő kezében;

4. azért Józséf kegyességet talált szemei előtt, és szolgálta őt; és az felügyelővé tette háza fölé, és mindent, a mije vala, kezébe adott.

5. És lőn, mióta felügyelővé tette háza és minden fölé, a mije volt, megáldotta az örökkévaló a miczri házát Józséf kedveért,

בְּרָכַת יְהוָה בְּכָל־אֲשֶׁר יֶשׁ־לוֹ בַּבַּיִת וּבַשָּׂדֶה: (ו) וַיַּעֲזֹב
כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ בְּיַד־יוֹסֵף וְלֹא־יָדַע אִתּוֹ מְאוּמָה כִּי אִם־
הַלֶּחֶם אֲשֶׁר־הוּא אוֹכֵל וַיְהִי יוֹסֵף יְפֵה־תֹאַר וִיפֵה מַרְאֶה:
ששי (ז) וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַתִּשָּׂא אֵשֶׁת־
אֲדֹנָיו אֶת־עֵינֶיהָ אֶל־יוֹסֵף וַתֹּאמֶר שִׁכְבָה עִמִּי: (ח) וַיְמָאֵן |
וַיֹּאמֶר אֶל־אֵשֶׁת אֲדֹנָיו הֵן אֲדֹנִי לֹא־יָדַע אִתִּי מַה־בַּבָּיִת
וְכֹל אֲשֶׁר־יֶשׁ־לוֹ נָתַן בְּיָדִי: (ט) אֵינֶנּוּ גָדוֹל בַּבַּיִת הַזֶּה
מִמֶּנִּי וְלֹא־חָשַׂךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם־אוֹתָךְ בַּאֲשֶׁר אַתְּ־
אִשְׁתּוֹ וְאֵיךְ אֶעֱשֶׂה הָרָעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת וְחָטָאתִי
לֵאלֹהִים: (י) וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם | יוֹם וְלֹא־
שָׁמַע אֵלֶיהָ לִשְׁכַּב אֶצְלָהּ לִהְיוֹת עִמָּהּ: (יא) וַיְהִי כְּהַיּוֹם
הַזֶּה וַיָּבֹא הַבַּיְתָה לַעֲשׂוֹת מְלַאכְתּוֹ וְאֵין אִישׁ מֵאַנְשֵׁי
הַבַּיִת שָׁם בַּבָּיִת: (יב) וַתִּתְפְּשֵׂהוּ בִבְגָדוֹ לֵאמֹר שִׁכְבָה
עִמִּי וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: (יג) וַיְהִי
כִּרְאוֹתָהּ כִּי־עָזַב בִּגְדוֹ בְּיָדָהּ וַיָּנָס הַחוּצָה: (יד) וַתִּקְרָא
לְאַנְשֵׁי בֵיתָהּ וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר רְאוּ הֵבִיא לָנוּ אִישׁ
עִבְרִי לְצַחֵק בָּנוּ בָּא אֵלַי לִשְׁכַּב עִמִּי וָאֶקְרָא בְקוֹל גָּדוֹל:
(טו) וַיְהִי כְּשָׁמְעוֹ כִּי־הֲרִימֹתִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ
אֶצְלִי וַיָּנָס וַיֵּצֵא הַחוּצָה: (טז) וַתַּנַּח בִּגְדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא
אֲדֹנָיו אֶל־בֵּיתוֹ: (יז) וַתְּדַבֵּר אֵלָיו כַּדִּבְרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר
בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעִבְרִי אֲשֶׁר־הֵבֵאתָ לָנוּ לְצַחֵק בִּי:
(יח) וַיְהִי כַּהֲרִימִי קוֹלִי וָאֶקְרָא וַיַּעֲזֹב בִּגְדוֹ אֶצְלִי וַיָּנָס
הַחוּצָה: (יט) וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ אֲדֹנָיו אֶת־דִּבְרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר
דִּבְּרָה אֵלָיו לֵאמֹר כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה עָשָׂה לִי עַבְדֶּךָ וַיִּחַר
אַפּוֹ: (כ) וַיִּקַּח אֲדֹנֵי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֹּהַר
מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר:
(כא) וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד וַיִּתֵּן חִנּוֹ בְּעֵינֵי
שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר: (כב) וַיִּתֵּן שַׂר בֵּית־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף

אסירי ק׳ v. 20.

és az örökkévaló áldása volt mindenen, a mije volt a házban és a mezőn.

6. És hagyott mindent, a mije volt, Józséf kezében, és nem tudott mellette semmiről, kivéve a kenyeret, melyett evett. Vala pedig Józséf szép termetü és szép tekintetü.

7. És lőn e dolgok után, hogy rávetette urának felesége az ő szemeit Józséfre és mondá: Hálj velem!

8. De ő vonakodott és szólt ura feleségének: Ime uram nem tud mellettem semmiről, mi a házban történik, és mindent, a mije van, kezembe adott.

9. Senki sem nagyobb e házban nálamnál, és nem tagadott meg tőlem semmit, csupán csak téged, minthogy felesége vagy; hogy tehetném hát e nagy gonoszságot és vétkezném Isten ellen.

10. És lőn, a mint rábeszélte Józséfet napról napra és ő nem hallgatott rá, hogy vele háljon és nála maradjon.

11. Lőn tehát egy bizonyos napon, midőn bement a házba dolgát végezni, és senki a ház népe közül nem volt ott benn a házban,

12. ekkor megragadta őt ruhájánál, mondván: Hálj velem! De ő ott hagyta ruháját a kezében és elfutott és kiment.

13. És lőn, a mint látta, hogy ott hagyta ruháját a kezében és kifutott,

14. kiáltott háza népének és szólt hozzájuk, mondván: Nézzétek! Hozott nekünk egy ivri férfit, hogy pajzánkodjék velünk. Bejött hozzám, hogy velem háljon, de én fenn hangon kiáltottam.

15. És lőn, midőn hallotta, hogy felemeltem hangomat és kiáltottam, nálam hagyta ruháját és elfutott és kiment.

16. És megtartotta ruháját magánál, miglen haza jött az ő ura.

17. És szólt hozzá ugyanily szavakkal, mondván: Bejött hozzám az ivri szolga, a kit hoztál nekünk, — hogy pajzánkodjék velem.

18. És lőn, a mint fölemeltem hangomat és kiáltottam, itt hagyta ruháját nálam és elfutott kifelé.

19. És lőn, a mint hallotta az ő ura feleségének szavait, melyeket elbeszélt neki, mondván: Ilyen dolgokat tett velem a te szolgád, — föllobbant a haragja.

20. És József ura elővette őt és adta őt a tömlöczházba, a helyre, hol a király foglyai fogva voltak, s ott volt a tömlöczházban.

21. De az örökkévaló volt Józséffel, és nyújtott neki kegyességet, és adott neki kedvességet a tömlöcz-ház tisztjének szemei előtt.

22. És átadta a tömlöczház tisztje József kezébe mindazokat

אֶת כָּל־הָאַסִּירִם אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים
שָׁם הוּא הָיָה עֹשֶׂה: (כג) אֵין | שָׂר בֵּית־הַסֹּהַר רֹאֶה אֶת־
כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ בַּאֲשֶׁר יְהוָה אִתּוֹ וַאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה יְהוָה
מַצְלִיחַ: פ שביעי

מ

(א) וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָטְאוּ מַשְׁקֵה מֶלֶךְ־מִצְרַיִם
וְהָאֹפֶה לַאֲדֹנֵיהֶם לְמֶלֶךְ מִצְרָיִם: (ב) וַיִּקְצֹף פַּרְעֹה עַל
שְׁנֵי סָרִיסָיו עַל שַׂר הַמַּשְׁקִים וְעַל שַׂר הָאֹפִים: (ג) וַיִּתֵּן
אֹתָם בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים אֶל־בֵּית הַסֹּהַר מְקוֹם
אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם: (ד) וַיִּפְקֹד שַׂר הַטַּבָּחִים אֶת־
יוֹסֵף אִתָּם וַיְשָׁרֶת אֹתָם וַיִּהְיוּ יָמִים בְּמִשְׁמָר: (ה) וַיַּחַלְמוּ
חֲלוֹם שְׁנֵיהֶם אִישׁ חֲלֹמוֹ בְּלַיְלָה אֶחָד אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ
הַמַּשְׁקֶה וְהָאֹפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲסוּרִים בְּבֵית
הַסֹּהַר: (ו) וַיָּבֹא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בַּבֹּקֶר וַיַּרְא אֹתָם וְהִנָּם
זֹעֲפִים: (ז) וַיִּשְׁאַל אֶת־סְרִיסֵי פַרְעֹה אֲשֶׁר אִתּוֹ בְּמִשְׁמַר
בֵּית אֲדֹנָיו לֵאמֹר מַדּוּעַ פְּנֵיכֶם רָעִים הַיּוֹם: (ח) וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו חֲלוֹם חָלַמְנוּ וּפֹתֵר אֵין אֹתוֹ וַיֹּאמֶר אֵלֵהֶם יוֹסֵף
הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֹנִים סַפְּרוּ־נָא לִי: (ט) וַיְסַפֵּר שַׂר־
הַמַּשְׁקִים אֶת־חֲלֹמוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ בַּחֲלוֹמִי וְהִנֵּה־גֶפֶן
לְפָנָי: (י) וּבַגֶּפֶן שְׁלֹשָׁה שָׂרִגִם וְהִוא כְּפָרְחָת עָלְתָה
נִצָּהּ הִבְשִׁילוּ אַשְׁכְּלֹתֶיהָ עֲנָבִים: (יא) וְכוֹס פַּרְעֹה בְּיָדִי
וָאֶקַּח אֶת־הָעֲנָבִים וָאֶשְׂחַט אֹתָם אֶל־כּוֹס פַּרְעֹה וָאֶתֵּן
אֶת־הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה: (יב) וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף זֶה פִּתְרֹנוֹ
שְׁלֹשֶׁת הַשָּׂרִגִם שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם: (יג) בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת
יָמִים יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשֶׁךָ וַהֲשִׁיבְךָ עַל־כַּנֶּךָ וְנָתַתָּ כוֹס־
פַּרְעֹה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפָּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מַשְׁקֵהוּ: (יד) כִּי
אִם־זְכַרְתַּנִי אִתְּךָ כַּאֲשֶׁר יִיטַב לָךְ וְעָשִׂיתָ־נָּא עִמָּדִי חָסֶד
וְהִזְכַּרְתַּנִי אֶל־פַּרְעֹה וְהוֹצֵאתַנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה: (טו) כִּי־גָנֹב גֻּנֵּבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים וְגַם־פֹּה לֹא־

a foglyokat, kik a tömlöczházban voltak, és minden, a mit ott tettek, ő tétette volt.

23. A tömlöczház tisztje nem lát vala semmihez, a mi az ő kezében volt, mivel az örökkévaló vele volt; és a mit ő tesz vala, az örökkévaló sikerülni engedte.

40. fejezet.

1. És lőn ez események után, vétkeztek Miczrájim királyának pohárnoka és a sütő az ő urok ellen, Miczrájim királya ellen.

2. És megharagudott Fáreó két tisztjére, a főpohárnokra és a főstütőre.

3. És adta őket őrizet alá, a testőrök hadnagyának házába, a tömlöczházba a helyre, hol Józséf fogva volt.

4. És rendelte a testőrök hadnagya Józséfet melléjük, és szolgálta őket, és voltak napokig őrizet alatt.

5. És álmodtak álmot mind a ketten, mindenik az ő álmát, ugyanegy éjjel, mindenik az ő álmának magyarázata szerint, a pohárnok és a sütő, kik Miczrájim királyánál voltak, kik fogva voltak a tömlöczházban.

6. És bement hozzájuk Józséf reggel, és látta őket, hogy ime bánkódtak.

7. És kérdezte Fáreó tisztjeit, a kik vele voltak őrizet alatt, ura házában, mondván: Miért vagytok oly rossz szinben ma?

8. És mondták neki: Álmot álmodtunk, és nincs, a ki megmagyarázza azt. Erre szólt nekik Józséf: Hát nem Istenéi a magyarázatok? Beszéljétek csak el nekem!

9. És beszélte a főpohárnok az ő álmát Józséfnek, mondván neki: Álmomban, ime szőlőtő volt előttem.

10. És a szőlőtőn három vessző volt, és a mint az fakadoz vala, előtünt a virága, és gerezdjei szőlőt érleltek.

11. És Fáreó pohara kezemben volt, és vettem a szőlőket és kifacsartam azokat Fáreó poharába, és adtam a poharat Fáreó kezére.

12. És mondá neki Józséf: Ez a magyarázata: a három vessző három nap.

13. Három nap mulva felmagasztalja Fáreó a te fejedet és visszahelyez téged állásodba és adod Fáreó poharát a kezébe, az előbbi szokás szerint, midőn pohárnoka voltál.

14. Bár csak emlékeznél rám magadban, mikor jól lesz dolgod és tennél velem kegyességet, hogy emlegetnél Fáreó előtt, és kiszabaditanál e házból.

15. Mert én lopva lopattam el az ivrim országából, és itt sem vétettem semmit, hogy engem e gödörbe vetettek.

עָשִׂיתִי מְאוּמָה כִּי־שָׁמְעוּ אֹתִי בַּבּוֹר׃ (טז) וַיֹּאמֶר שַׂר־
הָאֹפִים כִּי טוֹב פָּתָר וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף אַף־אֲנִי בַּחֲלוֹמִי
וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חֹרִי עַל־רֹאשִׁי׃ (יז) וּבַסַּל הָעֶלְיוֹן מִכֹּל
מַאֲכַל פַּרְעֹה מַעֲשֵׂה אֹפֶה וְהָעוֹף אֹכֵל אֹתָם מִן־הַסַּל
מֵעַל רֹאשִׁי׃ (יח) וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר זֶה פִּתְרֹנוֹ שְׁלֹשֶׁת
הַסַּלִּים שְׁלֹשֶׁת יָמִים הֵם׃ (יט) בְּעוֹד | שְׁלֹשֶׁת יָמִים
יִשָּׂא פַרְעֹה אֶת־רֹאשְׁךָ מֵעָלֶיךָ וְתָלָה אוֹתְךָ עַל־עֵץ
וְאָכַל הָעוֹף אֶת־בְּשָׂרְךָ מֵעָלֶיךָ׃ מפטיר (כ) וַיְהִי |
בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יוֹם הֻלֶּדֶת אֶת־פַּרְעֹה וַיַּעַשׂ מִשְׁתֶּה לְכָל־
עֲבָדָיו וַיִּשָּׂא אֶת־רֹאשׁ | שַׂר הַמַּשְׁקִים וְאֶת־רֹאשׁ שַׂר
הָאֹפִים בְּתוֹךְ עֲבָדָיו׃ (כא) וַיָּשֶׁב אֶת־שַׂר הַמַּשְׁקִים עַל־
מַשְׁקֵהוּ וַיִּתֵּן הַכּוֹס עַל־כַּף פַּרְעֹה׃ (כב) וְאֶת שַׂר
הָאֹפִים תָּלָה כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף׃ (כג) וְלֹא־זָכַר שַׂר־
הַמַּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף וַיִּשְׁכָּחֵהוּ׃ פ

מקץ מא

(א) וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־
הַיְאֹר׃ (ב) וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה
וּבְרִיאֹת בָּשָׂר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ (ג) וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת
אֲחֵרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת
בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ (ד) וַתֹּאכַלְנָה
הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת
יְפֹת הַמַּרְאֶה וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ (ה) וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם
שֵׁנִית וְהִנֵּה | שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה אֶחָד בְּרִיאוֹת
וְטֹבוֹת׃ (ו) וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים
צְמִחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃ (ז) וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת
שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה וְהִנֵּה

מלרע 15. v.

16. És látván a sütők mestere, hogy jól magyarázott, mondá Józséfnek: Az én álmomban is, ime három fehér kosár volt a fejemen.

17. És a felső kosárban voltak Fáreónak mindenféle étkei, sütemény féle, és a madár eszi vala azokat a kosárból, fejemről.

18. És felelt József és mondá: Ez a magyarázata: A három kosár három napot jelent.

19. Három nap mulva Fáreó fejedet veszi le rólad és felakaszt téged fára, és a madarak húsodat eszik le rólad.

20. És lőn harmadnapon, Fáreó születése napján, lakomát rendezett összes szolgáinak és felvette a főpohárnok fejét és a fősütő fejét szolgái közé.

21. És visszahelyezte a főpohárnokot pohárnokságába, és adta a poharat Fáreó kezébe.

22. De a fősütőt felakasztotta, a mint megmagyarázta nekik József.

23. És nem emlékezett meg a főpohárnok Józséfről, hanem elfelejtette.

41. fejezet. — MIKÉCZ.

1. És lőn két esztendő mulva, és Fáreó álmodik vala, mintha állna a folyó mellett.

2. És ime a folyóból feljött hét tehén, szépek tekintetre és kövér húsúak, és legeltek a nádasban.

3. És ime más hét tehén jött fel utánuk a folyóból, rossz tekintetüek és sovány húsúak, és megálltak ama tehenek mellett, a folyó partján.

4. És megették a rossz tekintetü és sovány húsú tehenek a hét szép tekintetü és kövér tehenet; erre fölébredt Fáreó.

5. De elaludt és álmodott másodszor, és ime hét kalász nőtt fel egyetlen száron, épek és jók.

6. És ime hét kalász, vékonyak és elperzseltek a keleti széltől, sarjad vala utánuk.

7. És elnyelték a vékony kalászok a hét ép és teljes kalászt; erre fölébredt Fáreó, és ime — álom volt.

חֲלֹום׃ (ח) וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחֹו וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־
כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם
אֶת־חֲלֹמֹו וְאֵין־פֹּותֵר אֹותָם לְפַרְעֹה׃ (ט) וַיְדַבֵּר שַׂר
הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חַטָּאַי אֲנִי מַזְכִּיר הַיֹּום׃
(י) פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר
הַטַּבָּחִים אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים׃ (יא) וַנַּחַלְמָה חֲלֹום
בְּלַיְלָה אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרֹון חֲלֹמֹו חָלָמְנוּ׃ (יב) וְשָׁם
אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים וַנְּסַפֶּר־לֹו וַיִּפְתָּר־
לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ כַּחֲלֹמֹו פָּתָר׃ (יג) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר
פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתֹו תָּלָה׃
(יד) וַיִּשְׁלַח פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יֹוסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבֹּור
וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה׃ שני (טו) וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יֹוסֵף חֲלֹום חָלַמְתִּי וּפֹתֵר אֵין אֹתֹו וַאֲנִי
שָׁמַעְתִּי עָלֶיךָ לֵאמֹר תִּשְׁמַע חֲלֹום לִפְתֹּר אֹתֹו׃ (טז) וַיַּעַן
יֹוסֵף אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר בִּלְעָדָי אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת־שְׁלֹום
פַּרְעֹה׃ (יז) וַיְדַבֵּר פַּרְעֹה אֶל־יֹוסֵף בַּחֲלֹמִי הִנְנִי עֹמֵד
עַל־שְׂפַת הַיְאֹר׃ (יח) וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרֹות
בְּרִיאֹות בָּשָׂר וִיפֹת תֹּאַר וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ (יט) וְהִנֵּה
שֶׁבַע פָּרֹות אֲחֵרֹות עֹלֹות אַחֲרֵיהֶן דַּלֹות וְרָעֹות תֹּאַר
מְאֹד וְרַקֹּות בָּשָׂר לֹא־רָאִיתִי כָהֵנָּה בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם
לָרֹעַ׃ (כ) וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרֹות הָרַקֹּות וְהָרָעֹות אֶת שֶׁבַע
הַפָּרֹות הָרִאשֹׁנֹות הַבְּרִיאֹת׃ (כא) וַתָּבֹאנָה אֶל־קִרְבֶּנָה
וְלֹא נֹודַע כִּי־בָאוּ אֶל־קִרְבֶּנָה וּמַרְאֵיהֶן רַע כַּאֲשֶׁר
בַּתְּחִלָּה וָאִיקָץ׃ (כב) וָאֵרֶא בַּחֲלֹמִי וְהִנֵּה ו שֶׁבַע שִׁבֳּלִים
עֹלֹת בְּקָנֶה אֶחָד מְלֵאֹת וְטֹבֹות׃ (כג) וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים
צְנֻמֹות דַּקֹּות שְׁדֻפֹות קָדִים צֹמְחֹות אַחֲרֵיהֶם׃
(כד) וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקֹּת אֵת שֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹות
וָאֹמַר אֶל־הַחַרְטֻמִּים וְאֵין מַגִּיד לִי׃ (כה) וַיֹּאמֶר יֹוסֵף
אֶל־פַּרְעֹה חֲלֹום פַּרְעֹה אֶחָד הוּא אֵת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים

8. És lőn reggel felé, nyugtalankodott a lelke, küldött tehát és hivatta Miczrajim valamennyi jelmagyarázóit és minden bölcseit, és Fáreó elbeszélte nekik álmát, de senki sem magyarázta meg Fáreónak.

9. És szólt a főpohárnok Fáreónak, mondván: Vétségeimet emlegetem én ma.

10. Fáreó megharagudott szolgáira és adott engem őrizet alá a testőrök házába, engem és a főszütőt.

11. És álmodtunk álmot egy éjjel, én és ő, mindenikünk álmának magyarázata szerint álmodtunk.

12. És ott volt velünk egy héber ifju, szolgája a testőrök hadnagyának, annak elbeszéltük, ő pedig megmagyarázta nekünk álmainkat; mindenikünknek álma szerint magyarázott.

13. És lőn, a mint magyarázta nekünk, úgy lett; engem visszahelyeztek állásomba, őtet pedig felakasztották.

14. Oda küldött tehát Fáreó és hivatta Józéfet és sietve felhozták a tömlöczből, és megnyiratkozott, és váltotta ruháit és elment Fáreóhoz.

15. És szólt Fáreó Józéfnek: Álmot álmodtam, és nincs, a ki megmagyarázza azt. Én pedig azt hallottam felőled mondani, hogy értesz az álom-fejtéshez.

16. És felelt Józéf Fáreónak, mondván: Nem én; az örökkévaló fogja kijelenteni Fáreó jólétét.

17. És beszélt Fáreó Józéfnek: Álmomban, ime állok vala a folyó partján.

18. És ime a folyóból feljön vala hét tehén, kövér húsúak és szép termetüek, és legeltek a nádasban.

19. És ime más hét tehén jön vala fel utánuk, soványak és nagyon csúnya termetüek és hitvány húsúak; nem láttam olyanokat egész Miczrájim földén silányságra.

20. És megették a hitvány és silány tehenek az első hét tehenet, a kövéreket.

21. És bele jutottak belsejükbe, de nem ismerszett meg, hogy belsejükbe jutottak, és tekintetük oly rút volt, mint azelőtt; ekkor fölébredtem.

22. És láttam álmomban, hogy ime hét kalász nő vala fel egy száron, teljesek és jók.

23. És ime hét kalász, kiaszottak, vékonyak, a keleti széltől elperzseltek, sarjadt utánuk.

24. És elnyelték a vékony kalászok a hét jó kalászt, és elmondtam a jelmagyarázóknak, de senki sem mondhatja meg nekem.

25. És szólt Józéf Fáreónak: Fáreó álma egy; a mit Isten tenni akar, kijelentette Fáreónak.

עֹשֶׂה הִגִּיד לְפַרְעֹה׃ (כו) שֶׁבַע פָּרֹת הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים
הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הַטֹּבֹת שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה חֲלוֹם אֶחָד
הוּא׃ (כז) וְשֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרַקּוֹת וְהָרָעֹת הָעֹלֹת אַחֲרֵיהֶן
שֶׁבַע שָׁנִים הֵנָּה וְשֶׁבַע הַשִּׁבֳּלִים הָרֵקוֹת שְׁדֻפוֹת הַקָּדִים
יִהְיוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב׃ (כח) הַוא הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־
פַּרְעֹה אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עֹשֶׂה הֶרְאָה אֶת־פַּרְעֹה׃ (כט) הִנֵּה
שֶׁבַע שָׁנִים בָּאוֹת שָׂבָע גָּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
(ל) וְקָמוּ שֶׁבַע שְׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן וְנִשְׁכַּח כָּל־הַשָּׂבָע בְּאֶרֶץ
מִצְרַיִם וְכִלָּה הָרָעָב אֶת־הָאָרֶץ׃ (לא) וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׂבָע
בָּאָרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן כִּי־כָבֵד הוּא מְאֹד׃
(לב) וְעַל הִשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־פַּרְעֹה פַּעֲמָיִם כִּי־נָכוֹן הַדָּבָר
מֵעִם הָאֱלֹהִים וּמְמַהֵר הָאֱלֹהִים לַעֲשֹׂתוֹ׃ (לג) וְעַתָּה יֵרֶא
פַּרְעֹה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם וְיָשִׁיתֵהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (לד) יַעֲשֶׂה
פַרְעֹה וְיַפְקֵד פְּקִדִים עַל־הָאָרֶץ וְחִמֵּשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּשֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע׃ (לה) וְיִקְבְּצוּ אֶת־כָּל־אֹכֶל הַשָּׁנִים
הַטֹּבוֹת הַבָּאֹת הָאֵלֶּה וְיִצְבְּרוּ־בָר תַּחַת יַד־פַּרְעֹה
אֹכֶל בֶּעָרִים וְשָׁמָרוּ׃ (לו) וְהָיָה הָאֹכֶל לְפִקָּדוֹן לָאָרֶץ
לְשֶׁבַע שְׁנֵי הָרָעָב אֲשֶׁר תִּהְיֶינָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְלֹא־
תִכָּרֵת הָאָרֶץ בָּרָעָב׃ (לז) וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי פַרְעֹה
וּבְעֵינֵי כָּל־עֲבָדָיו׃ (לח) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־עֲבָדָיו הֲנִמְצָא
כָזֶה אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ אֱלֹהִים בּוֹ׃ שלישי (לט) וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אַחֲרֵי הוֹדִיעַ אֱלֹהִים אוֹתְךָ אֶת־כָּל־זֹאת
אֵין־נָבוֹן וְחָכָם כָּמוֹךָ׃ (מ) אַתָּה תִּהְיֶה עַל־בֵּיתִי וְעַל־פִּיךָ
יִשַּׁק כָּל־עַמִּי רַק הַכִּסֵּא אֶגְדַּל מִמֶּךָּ׃ (מא) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה
אֶל־יוֹסֵף רְאֵה נְתַתִּי אֹתְךָ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃
(מב) וַיָּסַר פַּרְעֹה אֶת־טַבַּעְתּוֹ מֵעַל יָדוֹ וַיִּתֵּן אֹתָהּ עַל־יַד
יוֹסֵף וַיַּלְבֵּשׁ אֹתוֹ בִּגְדֵי־שֵׁשׁ וַיָּשֶׂם רְבִד הַזָּהָב עַל־צַוָּארוֹ׃
(מג) וַיַּרְכֶּב אֹתוֹ בְּמִרְכֶּבֶת הַמִּשְׁנֶה אֲשֶׁר־לוֹ וַיִּקְרְאוּ לְפָנָיו
אַבְרֵךְ וְנָתוֹן אֹתוֹ עַל כָּל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (מד) וַיֹּאמֶר

26. A hét szép tehén hét év és a hét jó kalász is hét év; egy álom az.

27. És a hét hitvány és silány tehén, melyek utánuk feljöttek, hét év azok, és a hét üres kalász, a keleti széltől elperzseltek, az éhség hét éve lesznek.

28. Ez az, a mit megmondtam Fáreónak: a mit Isten tesz, megmutatja Fáreónak.

29. Ime hét esztendő jön, melyben nagy bőség lesz egész Miczrájim földén.

30. De keletkezik hét éhséges esztendő utánuk, és elfeledtetik minden bőség Miczrájim földén, és megemészti az éhség az országot.

31. És nem ismerszik meg a bőség az országban azon éhség miatt, mely azután lesz, mert ez nagyon súlyos lesz.

32. Hogy pedig ismétlődött az álom Fáreónak két izben, — mert a dolog meg van állapitva az Istentől, és siet az Isten azt megtenni.

33. És most szemeljen ki Fáreó értelmes és bölcs férfiút, és tegye őt Miczrajim országa fölé.

34. Tegye ezt Fáreó és rendeljen felügyelőket az országra és ötödelje meg Miczrajim földét a bőség 7 évében.

35. És gyüjtsék össze minden élelmét ezen jövendő, jó éveknek, és halmozzanak gabonát Fáreó keze alá, élelmül a városokban, és őrizzék.

36. És legyen az élelem tartalékul az ország számára, az éhség hét esztendejére, melyek lesznek Miczrajim földén, hogy az ország el ne pusztuljon az éhség miatt.

37. És tetszett a beszéd Fáreó szemei előtt és minden szolgáinak szemei előtt.

38. És mondá Fáreó szolgáinak: Vajjon találunk-e ilyen férfiút, a kiben Isten szelleme van.

39. És szólt Fáreó Józéfnek: „Miután“ tudatta veled Isten mind ezt, nincs oly értelmes és bölcs mint te.

40. Te légy házam felügyelője és parancsodhoz alkalmazkodjék egész népem, csak a trónnal leszek nagyobb náladnál.

41. És szólt Fáreó Józéfnek: Lásd, téged rendeltelek Miczrajim egész országa fölé.

42. És levette Fáreó az ő gyürüjét a kezéről és adta azt Józéf kezére, és öltöztette őt bisszus ruhába és tett arany lánczot a nyakába.

43. És kikocsíztatta őt a másodrendü kocsiban, mely neki volt, és kiáltották előtte: Hajts térdet! és rendelte őt egész Miczrájim országa fölé.

פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֲנִי פַרְעֹה וּבִלְעָדֶיךָ לֹא־יָרִים אִישׁ אֶת־
יָדוֹ וְאֶת־רַגְלוֹ בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (מה) וַיִּקְרָא פַרְעֹה
שֵׁם־יוֹסֵף צָפְנַת פַּעְנֵחַ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע
כֹּהֵן אֹן לְאִשָּׁה וַיֵּצֵא יוֹסֵף עַל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (מו) וְיוֹסֵף
בֶּן־שְׁלֹשִׁים שָׁנָה בְּעָמְדוֹ לִפְנֵי פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם וַיֵּצֵא
יוֹסֵף מִלִּפְנֵי פַּרְעֹה וַיַּעֲבֹר בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (מז) וַתַּעַשׂ
הָאָרֶץ בְּשִׁבְעֵ שְׁנֵי הַשָּׂבָע לְקֻמָצִים׃ (מח) וַיִּקְבֹּץ אֶת־
כָּל־אֹכֶל ו שֶׁבַע שָׁנִים אֲשֶׁר הָיוּ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּתֵּן־אֹכֶל
בֶּעָרִים אֹכֶל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ׃
(מט) וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כְּחוֹל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד עַד כִּי־
חָדַל לִסְפֹּר כִּי־אֵין מִסְפָּר׃ (נ) וּלְיוֹסֵף יֻלַּד שְׁנֵי בָנִים
בְּטֶרֶם תָּבוֹא שְׁנַת הָרָעָב אֲשֶׁר יָלְדָה־לוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי
פֶרַע כֹּהֵן אֹן׃ (נא) וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר מְנַשֶּׁה
כִּי־נַשַּׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־עֲמָלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי׃
(נב) וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא אֶפְרַיִם כִּי־הִפְרַנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ
עָנְיִי׃ רביעי (נג) וַתִּכְלֶינָה שֶׁבַע שְׁנֵי הַשָּׂבָע
אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ (נד) וַתָּחֶלְנָה שֶׁבַע שְׁנֵי
הָרָעָב לָבוֹא כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיְהִי רָעָב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת
וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לָחֶם׃ (נה) וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ
מִצְרַיִם וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פַּרְעֹה לַלָּחֶם וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה לְכָל־
מִצְרַיִם לְכוּ אֶל־יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם תַּעֲשׂוּ׃
(נו) וְהָרָעָב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאָרֶץ וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת־כָּל־
אֲשֶׁר בָּהֶם וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם וַיֶּחֱזַק הָרָעָב בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם׃
(נז) וְכָל־הָאָרֶץ בָּאוּ מִצְרַיְמָה לִשְׁבֹּר אֶל־יוֹסֵף כִּי־חָזַק
הָרָעָב בְּכָל־הָאָרֶץ׃

מב

(א) וַיַּרְא יַעֲקֹב כִּי יֶשׁ־שֶׁבֶר בְּמִצְרָיִם וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו

למד קמוצה .v 50

44. És szólt Fáreó Józséfnek: Én vagyok Fáreó, de nélküled senki se emelje kezét vagy lábát egész Miczrájim földén.

45. És nevezte Fáreó Józséf nevét Cafnász-Páneáchnak és adta neki Asznászt, Póti-Ferának, On papjának lányát feleségül. És Józséf kirándult Miczrájim földére.

46. Józséf pedig harmincz éves volt, midőn állt Fáreó, Miczrájim királya előtt. És elment Józséf Fáreó elől, és bejárta Miczrájim egész országát.

47. És termett a föld a bőség hét évében markonként.

48. És egybegyüjtötte összes eleségét a hét évnek, melyek Miczrájim földén voltak, és lerakta az eleséget a városokba; a város azon mezőségének eleségét, mely környékén volt, szállitotta abba.

49. És felhalmozott Józséf gabonát, mint a tenger fövénye, szertelen sokat, mignem megszünték számlálni, mert nem volt száma.

50. Józséfnek pedig született két fia, mielőtt bekövetkezett az éhség esztendeje, kiket szült vala neki Asznász, Póti-Ferának, On papjának lánya.

51. És nevezte Józséf az elsőszülött nevét Menássénak: „mert elfeledtette velem Isten minden fáradozásomat és atyámnak egész házát.“

52. A másodiknak nevét pedig Efrájimnak nevezte: „mert megszaporitott engem Isten inségem földén.“

53. És eltelt a bőség hét éve, mely volt Miczrájim földén.

54. És kezdett az éhség hét éve közelgetni, a mint megmondta Józséf. És lőn éhség minden országban, de Miczrájim egész földén volt kenyér.

55. Midőn pedig Miczrájim egész földe is éhezett, és rimánkodott a nép Fáreónak kenyérért, mondá Fáreó egész Miczrájimnak: Menjetek Józséfhez, a mit ő mond nektek, azt tegyétek.

56. Az éhség pedig volt az egész föld szinén. És megnyitotta Józséf mindazt, a miben eleség volt, és eladott eleséget Miczrájimnak, mert elhatalmasodott az éhség Miczrájim földén.

57. És minden országból jöttek Miczrájimba eleséget venni Józséfnél, mert elhatalmasodott az éhség az egész földön.

42. fejezet.

1. Látván pedig Jákób, hogy van eleség Miczrajimban, szólt tehát Jákób az ő fiainak: Mit nézelődtök?

לָמָּה תִתְרָאוּ׃ (ב) וַיֹּאמֶר הִנֵּה שָׁמַעְתִּי כִּי יֶשׁ־שֵׁבֶר
בְּמִצְרָיִם רְדוּ־שָׁמָּה וְשִׁבְרוּ־לָנוּ מִשָּׁם וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת׃
(ג) וַיֵּרְדוּ אֲחֵי־יוֹסֵף עֲשָׂרָה לִשְׁבֹּר בָּר מִמִּצְרָיִם׃
(ד) וְאֶת־בִּנְיָמִין אֲחִי יוֹסֵף לֹא־שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת־אֶחָיו כִּי
אָמַר פֶּן־יִקְרָאֶנּוּ אָסוֹן׃ (ה) וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לִשְׁבֹּר
בְּתוֹךְ הַבָּאִים כִּי־הָיָה הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ (ו) וְיוֹסֵף
הוּא הַשַּׁלִּיט עַל־הָאָרֶץ הוּא הַמַּשְׁבִּיר לְכָל־עַם הָאָרֶץ
וַיָּבֹאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַפַּיִם אָרְצָה׃ (ז) וַיַּרְא יוֹסֵף
אֶת־אֶחָיו וַיַּכִּרֵם וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אִתָּם קָשׁוֹת וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם מֵאַיִן בָּאתֶם וַיֹּאמְרוּ מֵאֶרֶץ כְּנַעַן לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
(ח) וַיַּכֵּר יוֹסֵף אֶת־אֶחָיו וְהֵם לֹא הִכָּרֻהוּ׃ (ט) וַיִּזְכֹּר
יוֹסֵף אֶת הַחֲלֹמוֹת אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם
מְרַגְּלִים אַתֶּם לִרְאוֹת אֶת־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם׃
(י) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו לֹא אֲדֹנִי וַעֲבָדֶיךָ בָּאוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃
(יא) כֻּלָּנוּ בְּנֵי־אִישׁ אֶחָד נָחְנוּ כֵּנִים אֲנַחְנוּ לֹא־הָיוּ עֲבָדֶיךָ
מְרַגְּלִים׃ (יב) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לֹא כִּי־עֶרְוַת הָאָרֶץ בָּאתֶם
לִרְאוֹת׃ (יג) וַיֹּאמְרוּ שְׁנֵים עָשָׂר עֲבָדֶיךָ אַחִים | אֲנַחְנוּ
בְּנֵי־אִישׁ אֶחָד בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנֵּה הַקָּטֹן אֶת־אָבִינוּ הַיּוֹם
וְהָאֶחָד אֵינֶנּוּ׃ (יד) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף הוּא אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי
אֲלֵכֶם לֵאמֹר מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ (טו) בְּזֹאת תִּבָּחֲנוּ חֵי
פַּרְעֹה אִם־תֵּצְאוּ מִזֶּה כִּי אִם־בְּבוֹא אֲחִיכֶם הַקָּטֹן הֵנָּה׃
(טז) שִׁלְּחוּ מִכֶּם אֶחָד וְיִקַּח אֶת־אֲחִיכֶם וְאַתֶּם הֵאָסְרוּ
וְיִבָּחֲנוּ דִּבְרֵיכֶם הֲאֶמֶת אִתְּכֶם וְאִם־לֹא חֵי פַּרְעֹה כִּי
מְרַגְּלִים אַתֶּם׃ (יז) וַיֶּאֱסֹף אֹתָם אֶל־מִשְׁמָר שְׁלֹשֶׁת
יָמִים׃ (יח) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי זֹאת עֲשׂוּ
וִחְיוּ אֶת־הָאֱלֹהִים אֲנִי יָרֵא׃ חמישי (יט) אִם־כֵּנִים
אַתֶּם אֲחִיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמַרְכֶם וְאַתֶּם לְכוּ
הָבִיאוּ שֶׁבֶר רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם׃ (כ) וְאֶת־אֲחִיכֶם הַקָּטֹן
תָּבִיאוּ אֵלַי וְיֵאָמְנוּ דִבְרֵיכֶם וְלֹא תָמֻתוּ וַיַּעֲשׂוּ־כֵן׃

2. És mondá: Ime hallottam, hogy van eleség Miczrájimban; menjetek le oda és vegyetek eleséget nekünk onnan, hadd éljünk és ne haljunk meg.

3 És lementek Józséf testvérei tizen, gabonát veendők Miczrájimban.

4. De Binjamint, Józséf öccsét, nem küldötte Jákóv testvéreivel, mert mondá: Netán baj érhetné.

5. Mentek tehát Jiszraél fiai eleséget venni az oda menők közt, mert az éhség Kenáán földén is volt.

6. Józséf pedig volt a kormányzó az ország fölött; ő volt, a ki eladta az eleséget az ország egész népének. És megérkeztek Józséf testvérei, és leborultak előtte arccal földre.

7. Amint Józséf meglátta testvéreit, megismerte őket, de idegennek mutatkozott irántuk, és keményen beszélt velük, és mondá nekik: Honnan jöttök? És ők szóltak: Kenaán földéről, eleséget venni.

8. És Józséf megismerte fivéreit, de ők nem ismerték meg őtet.

9. És emlékezett Józséf az álmokra, melyeket álmodott felőlük, és szólt hozzájuk: Kémek vagytok ti; hogy meglássátok az ország fedezetlenségét, azért jöttetek!

10. És szóltak hozzá: Nem, uram; szolgáid azért jöttek, hogy eleséget vegyenek.

11. Mindnyájan egy ember fiai vagyunk mi; becsületesek vagyunk mi; soha sem voltak a te szolgáid kémek.

12. És mondá nekik: Nem, mert az ország fedezetlenségét jöttetek megnézni.

13. És ők szóltak: Tizenketten vannak szolgáid, testvérek vagyunk mi, egy ember fiai Kenaán földén, és ime a legkisebbik atyánknál van most, az egyik pedig nincsen.

14. És mondá nekik Józséf: Ez az, a mit én mondtam nektek, mondván, hogy kémek vagytok.

15. Ezen próbáltattok meg: Fáreó életére! ki nem mentek innen, hanem ha eljön a legkisebb testvéretek ide.

16. Küldjetek el közőletek egyet, hadd hozza el öcséteket, ti pedig fogva maradjatok, hogy megvizsgáltassanak szavaitok, vajjon igazság van-e bennetek; ha pedig nem, Fáreó életére! hogy kémek vagytok.

17. És vetette őket őrizet alá három napra.

18. És mondá nekik Józséf harmadik napon: Ezt tegyétek, hogy éljetek; az Istent félem én.

19. Ha becsületesek vagytok, egyik testvéretek fogva maradjon fogságtok házában, ti pedig menjetek, vigyetek eleséget házatok éhségére.

20. Kis öcséteket pedig hozzátok én hozzám, hogy igazoltassanak szavaitok, és meg ne haljatok. És úgy cselekedtek.

(כא) וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־אָחִיו אֲבָל אֲשֵׁמִים | אֲנַחְנוּ עַל־
אֲחִינוּ אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמָעְנוּ
עַל־כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת׃ (כב) וַיַּעַן רְאוּבֵן אֹתָם
לֵאמֹר הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֲלֵיכֶם | לֵאמֹר אַל־תֶּחֱטְאוּ
בַיֶּלֶד וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וְגַם־דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ׃
(כג) וְהֵם לֹא יָדְעוּ כִּי שֹׁמֵעַ יוֹסֵף כִּי הַמֵּלִיץ
בֵּינָתָם׃ (כד) וַיִּסֹּב מֵעֲלֵיהֶם וַיֵּבְךְּ וַיָּשָׁב אֲלֵהֶם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם
וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת־שִׁמְעוֹן וַיֶּאֱסֹר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃ (כה) וַיְצַו
יוֹסֵף וַיְמַלְאוּ אֶת־כְּלֵיהֶם בָּר וְלְהָשִׁיב כַּסְפֵּיהֶם אִישׁ
אֶל־שַׂקּוֹ וְלָתֵת לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ וַיַּעַשׂ לָהֶם כֵּן׃
(כו) וַיִּשְׂאוּ אֶת־שִׁבְרָם עַל־חֲמֹרֵיהֶם וַיֵּלְכוּ מִשָּׁם׃
(כז) וַיִּפְתַּח הָאֶחָד אֶת־שַׂקּוֹ לָתֵת מִסְפּוֹא לַחֲמֹרוֹ בַּמָּלוֹן
וַיַּרְא אֶת־כַּסְפּוֹ וְהִנֵּה־הוּא בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ׃ (כח) וַיֹּאמֶר אֶל־
אֶחָיו הוּשַׁב כַּסְפִּי וְגַם הִנֵּה בְאַמְתַּחְתִּי וַיֵּצֵא לִבָּם וַיֶּחֶרְדוּ
אִישׁ אֶל־אָחִיו לֵאמֹר מַה־זֹּאת עָשָׂה אֱלֹהִים לָנוּ׃
(כט) וַיָּבֹאוּ אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אַרְצָה כְּנָעַן וַיַּגִּדוּ לוֹ אֵת
כָּל־הַקֹּרֹת אֹתָם לֵאמֹר׃ (ל) דִּבֶּר הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ
אִתָּנוּ קָשׁוֹת וַיִּתֵּן אֹתָנוּ כְּמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ׃ (לא) וַנֹּאמֶר
אֵלָיו כֵּנִים אֲנָחְנוּ לֹא הָיִינוּ מְרַגְּלִים׃ (לב) שְׁנֵים־עָשָׂר
אֲנַחְנוּ אַחִים בְּנֵי אָבִינוּ הָאֶחָד אֵינֶנּוּ וְהַקָּטֹן הַיּוֹם אֶת־
אָבִינוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן׃ (לג) וַיֹּאמֶר אֵלֵינוּ הָאִישׁ אֲדֹנֵי הָאָרֶץ
בְּזֹאת אֵדַע כִּי כֵנִים אַתֶּם אֲחֵיכֶם הָאֶחָד הַנִּיחוּ אִתִּי וְאֶת־
רַעְבוֹן בָּתֵּיכֶם קְחוּ וָלֵכוּ׃ (לד) וְהָבִיאוּ אֶת־אֲחִיכֶם
הַקָּטֹן אֵלַי וְאֵדְעָה כִּי לֹא מְרַגְּלִים אַתֶּם כִּי כֵנִים אַתֶּם
אֶת־אֲחִיכֶם אֶתֵּן לָכֶם וְאֶת־הָאָרֶץ תִּסְחָרוּ׃ (לה) וַיְהִי
הֵם מְרִיקִים שַׂקֵּיהֶם וְהִנֵּה־אִישׁ צְרוֹר־כַּסְפּוֹ בְּשַׂקּוֹ וַיִּרְאוּ
אֶת־צְרֹרוֹת כַּסְפֵּיהֶם הֵמָּה וַאֲבִיהֶם וַיִּרָאוּ׃ (לו) וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יַעֲקֹב אֲבִיהֶם אֹתִי שִׁכַּלְתֶּם יוֹסֵף אֵינֶנּוּ וְשִׁמְעוֹן
אֵינֶנּוּ וְאֶת־בִּנְיָמִן תִּקָּחוּ עָלַי הָיוּ כֻלָּנָה׃ (לז) וַיֹּאמֶר

21. És szóltak egymáshoz: Valóban, bűnhődünk mi testvérünkért, mivel láttuk lelkének gyötrelmét, mikor könyörgött nekünk, és nem hallgattuk meg; ezért jött ránk ez a baj.

22. És felelt nekik Reúvén, mondván: Hát nem mondtam-e nektek, mondván: Ne vétkezzetek a gyermek ellen, de ti nem hallgattatok meg, és most az ő vére számon is kéretik.

23. Ők pedig nem tudták, hogy József megérti, mert a tolmács volt köztük.

24. Erre elfordult tőlük és sirt; aztán visszafordult hozzájuk és beszélt velük, és elvette közülök Simeónt és megkötözte szemük előtt.

25. És parancsolta József, hogy töltsék meg edényeiket gabonával és visszategyék pénzüket, mindeniknek az ő zsákjába, és hogy adjanak nekik élelmet az útra. És úgy tettek velük.

26. És fölrakták eleségüket szamaraikra, és elmentek onnan.

27. És fölnyitotta az egyik a maga zsákját, hogy abrakot adjon szamarának a szálláson, és meglátta pénzét, és ime zsákja szájában volt.

28. És mondá testvéreinek: Visszakerült a pénzem és imhol is van zsákomban, és elment a bátorságuk, és megszeppentek egymás előtt, mondván: Mit tett Isten velünk ezúttal?!

29. És érkeztek Jákób atyjukhoz Kenáán földére, és elbeszéltek neki mindent, a mi érte őket, mondván:

30. Az a férfi, az ország ura, keményen beszélt velünk, és úgy tekintett bennünket, mint az ország kémlőit.

31. De mi mondók neki: Becsületesek vagyunk mi, soha sem voltunk kémek.

32. Tizenketten vagyunk, testvérek, atyánknak fiai; az egyik nincs meg, a legkisebbik pedig most atyánkkal van Kenaán földén.

33. És szólt hozzánk a férfi, az ország ura: Arról tudom meg, hogy becsületesek vagytok: Egyik testvéreteket hagyjátok nálam, a házaitok éhségére valót pedig vigyétek és menjetek.

34. És hozzátok el kis öcséteket hozzám, akkor megtudom, hogy nem vagytok kémek, hogy becsületesek vagytok; öcséteket oda adom nektek, és az országban kereskedhettek.

35. És lőn, midőn kiüritik vala zsákjaikat, ime mindeniknek pénz-csomója zsákjában volt. És meglátván pénz-csomóikat, ők és atyjuk, megfélemlettek.

36. És mondá nekik Jákób, az ő atyjuk: Engem gyermektelenné tettetek! József nincs meg, Simeón nincs, Binjamint pedig elviszitek; én rám hárulnak mind ezek.

37. És szólt Reúvén az ő atyjához, mondván: A két fiamat

רְאוּבֵן אֶל־אָבִיו לֵאמֹר אֶת־שְׁנֵי בָנַי תָּמִית אִם־לֹא
אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ תְּנָה אֹתוֹ עַל־יָדִי וַאֲנִי אֲשִׁיבֶנּוּ אֵלֶיךָ׃
(לח) וַיֹּאמֶר לֹא־יֵרֵד בְּנִי עִמָּכֶם כִּי־אָחִיו מֵת וְהוּא לְבַדּוֹ
נִשְׁאָר וּקְרָאָהוּ אָסוֹן בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וְהוֹרַדְתֶּם
אֶת־שֵׂיבָתִי בְּיָגוֹן שְׁאוֹלָה׃

מג

(א) וְהָרָעָב כָּבֵד בָּאָרֶץ׃ (ב) וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כִּלּוּ לֶאֱכֹל
אֶת־הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרַיִם וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם
שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ (ג) וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוּדָה לֵאמֹר
הָעֵד הֵעִד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם
אִתְּכֶם׃ (ד) אִם־יֶשְׁךָ מְשַׁלֵּחַ אֶת־אָחִינוּ אִתָּנוּ נֵרְדָה
וְנִשְׁבְּרָה לְךָ אֹכֶל׃ (ה) וְאִם־אֵינְךָ מְשַׁלֵּחַ לֹא נֵרֵד כִּי־
הָאִישׁ אָמַר אֵלֵינוּ לֹא־תִרְאוּ פָנַי בִּלְתִּי אֲחִיכֶם אִתְּכֶם׃
(ו) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל לָמָּה הֲרֵעֹתֶם לִי לְהַגִּיד לָאִישׁ הֲעוֹד
לָכֶם אָח׃ (ז) וַיֹּאמְרוּ שָׁאֹל שָׁאַל־הָאִישׁ לָנוּ וּלְמוֹלַדְתֵּנוּ
לֵאמֹר הַעוֹד אֲבִיכֶם חַי הֲיֵשׁ לָכֶם אָח וַנַּגֶּד־לוֹ עַל־פִּי
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֲיָדוֹעַ נֵדַע כִּי יֹאמַר הוֹרִידוּ אֶת־אֲחִיכֶם׃
(ח) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל־יִשְׂרָאֵל אָבִיו שִׁלְחָה הַנַּעַר אִתִּי
וְנָקוּמָה וְנֵלֵכָה וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַתָּה גַּם־
טַפֵּנוּ׃ (ט) אָנֹכִי אֶעֶרְבֶנּוּ מִיָּדִי תְּבַקְשֶׁנּוּ אִם־לֹא הֲבִיאֹתִיו
אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ וְחָטָאתִי לְךָ כָּל־הַיָּמִים׃ (י) כִּי
לוּלֵא הִתְמַהְמָהְנוּ כִּי־עַתָּה שַׁבְנוּ זֶה פַּעֲמָיִם׃ (יא) וַיֹּאמֶר
אֲלֵהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם אִם־כֵּן | אֵפוֹא זֹאת עֲשׂוּ קְחוּ
מִזִּמְרַת הָאָרֶץ בִּכְלֵיכֶם וְהוֹרִידוּ לָאִישׁ מִנְחָה מְעַט צֳרִי
וּמְעַט דְּבַשׁ נְכֹאת וָלֹט בָּטְנִים וּשְׁקֵדִים׃ (יב) וְכֶסֶף
מִשְׁנֶה קְחוּ בְיֶדְכֶם וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוּשָׁב בְּפִי אַמְתְּחֹתֵיכֶם
תָּשִׁיבוּ בְיֶדְכֶם אוּלַי מִשְׁגֶּה הוּא׃ (יג) וְאֶת־אֲחִיכֶם קָחוּ
וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ׃ (יד) וְאֵל שַׁדַּי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים

öld meg, ha el nem hozom neked; add őt az én kezembe, és én visszahozom neked.

38. De ő mondá: Nem megy le fiam veletek, mert testvére meghalt, ő pedig egyedül maradt; és ha baj érné az úton, melyen mentek, akkor lesülyesztitek ősz fejemet búbánattal a sirba.

43. fejezet.

1. Az éhség pedig súlyos volt az országban.

2. És lőn, mikor teljesen megették az eleséget, melyet hoztak vala Miczrájimból, mondá nekik atyjuk: Menjetek el ismét, vegyetek számunkra egy kevés eleséget.

3. És szólt neki Jehúda, mondván: Intve intett bennünket ama férfiú, mondván: Ne lássátok arczomat, ha nincs veletek öcsétek.

4. Ha elküldöd öcsénket velünk, lemegyünk és veszünk neked eleséget.

5. De ha nem küldöd el, nem megyünk le, mert az a férfiú megmondta nekünk: Ne lássátok arczomat, ha nincs veletek a testvéretek.

6. És mondá Jiszraél: Minek szereztetek nekem bajt, megmondván a férfiúnak, hogy van még öcsétek?

7. És szóltak: Kérdezősködött a férfi felőlünk és nemzetségünk felől, mondván: Vajjon él-e még atyátok? Van-e testvéretek? És mi feleltünk neki e szavak szerint. Tudhattuk-e mi, hogy azt fogja mondani: Hozzátok le öcséteket?

8. És szólt Jehúda Jiszraélhez, az ő atyjához: Bocsásd a fiút én velem, hadd keljünk útra és menjünk, hogy éljünk és meg ne haljunk, mi is, te is, gyermekink is.

9. Én kezeskedem értte, az én kezemből kérd elő; ha meg nem hozom neked és eléd nem állitom, akkor bűnös legyek előtted mind örökké.

10. Mert ha nem késnénk, bizony most már visszatértünk volna kétszer is.

11. És szólt hozzájuk atyjuk Jiszraél: Ha igy van, hát ezt tegyétek: Vegyetek az ország legjavából edényeitekbe és vigyétek le annak a férfiúnak ajándékul: egy kevés balzsamot és egy kevés mézet, fűszert és lótoszt, pisztácz-diót és mandolát.

12. És kétannyi pénzt vegyetek kezetekbe; és azt a pénzt, mely visszakerült zsákjaitok szájába, vigyétek vissza kezetekben; talán tévedés volt.

13. Öcséteket is vigyétek és induljatok, térjetek vissza ahhoz a férfihoz.

14. És Isten, a mindenható, adjon nektek irgalmat ama férfi

לִפְנֵי הָאִישׁ וְשִׁלַּח לָכֶם אֶת־אֲחִיכֶם אַחֵר וְאֶת־בִּנְיָמִין
וַאֲנִי כַּאֲשֶׁר שָׁכֹלְתִּי שָׁכָלְתִּי׃ (טו) וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־
הַמִּנְחָה הַזֹּאת וּמִשְׁנֶה־כֶּסֶף לָקְחוּ בְיָדָם וְאֶת־בִּנְיָמִן
וַיָּקֻמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם וַיַּעַמְדוּ לִפְנֵי יוֹסֵף׃ ששי (טז) וַיַּרְא
יוֹסֵף אִתָּם אֶת־בִּנְיָמִין וַיֹּאמֶר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ הָבֵא אֶת־
הָאֲנָשִׁים הַבָּיְתָה וּטְבֹחַ טֶבַח וְהָכֵן כִּי אִתִּי יֹאכְלוּ הָאֲנָשִׁים
בַּצָּהֳרָיִם׃ (יז) וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף וַיָּבֵא הָאִישׁ
אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף׃ (יח) וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ
בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף הַשָּׁב בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ
בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוּבָאִים לְהִתְגֹּלֵל עָלֵינוּ וּלְהִתְנַפֵּל עָלֵינוּ
וְלָקַחַת אֹתָנוּ לַעֲבָדִים וְאֶת־חֲמֹרֵינוּ׃ (יט) וַיִּגְּשׁוּ אֶל־הָאִישׁ
אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבָּיִת׃ (כ) וַיֹּאמְרוּ
בִּי אֲדֹנִי יָרֹד יָרַדְנוּ בַּתְּחִלָּה לִשְׁבָּר־אֹכֶל׃ (כא) וַיְהִי כִּי־
בָאנוּ אֶל־הַמָּלוֹן וַנִּפְתְּחָה אֶת־אַמְתְּחֹתֵינוּ וְהִנֵּה כֶסֶף־אִישׁ
בְּפִי אַמְתַּחְתּוֹ כַּסְפֵּינוּ בְּמִשְׁקָלוֹ וַנָּשֶׁב אֹתוֹ בְיָדֵנוּ׃ (כב) וְכֶסֶף
אַחֵר הוֹרַדְנוּ בְיָדֵנוּ לִשְׁבָּר־אֹכֶל לֹא יָדַעְנוּ מִי־שָׂם כַּסְפֵּנוּ
בְּאַמְתְּחֹתֵינוּ׃ (כג) וַיֹּאמֶר שָׁלוֹם לָכֶם אַל־תִּירָאוּ אֱלֹהֵיכֶם
וֵאלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן לָכֶם מַטְמוֹן בְּאַמְתְּחֹתֵיכֶם כַּסְפְּכֶם
בָּא אֵלָי וַיּוֹצֵא אֲלֵהֶם אֶת־שִׁמְעוֹן׃ (כד) וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־
הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף וַיִּתֶּן־מַיִם וַיִּרְחֲצוּ רַגְלֵיהֶם וַיִּתֵּן
מִסְפּוֹא לַחֲמֹרֵיהֶם׃ (כה) וַיָּכִינוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא
יוֹסֵף בַּצָּהֳרָיִם כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׁם יֹאכְלוּ לָחֶם׃ (כו) וַיָּבֹא
יוֹסֵף הַבַּיְתָה וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבָּיְתָה
וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אָרְצָה׃ (כז) וַיִּשְׁאַל לָהֶם לְשָׁלוֹם וַיֹּאמֶר
הֲשָׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזָּקֵן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם הַעוֹדֶנּוּ חָי׃
(כח) וַיֹּאמְרוּ שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאָבִינוּ עוֹדֶנּוּ חָי וַיִּקְּדוּ וַיִּשְׁתַּחֲוֻ׃
(כט) וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־בִּנְיָמִין אָחִיו בֶּן־אִמּוֹ וַיֹּאמֶר
הֲזֶה אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם אֵלָי וַיֹּאמַר אֱלֹהִים

---

26. v. א׳ בדגש 28. v. וישתחוו ק׳

előtt, hogy bocsássa el veletek másik testvéreteket és Binjamint; én pedig, ha gyermektelennek kell lennem, hát legyek gyermektelen.

15. És vették a férfiak azt az ajándékot, és kétannyi pénzt vettek kezükbe és Binjamint is; és útra keltek, és lementek Miczrájimba, és oda álltak Józséf elé.

16. És meglátván Józséf velük Binjamint, mondá háza gondviselőjének: Vidd be ezeket a férfiakat a házba, és vágj vágómarhát és készitsd el, mert velem esznek e férfiak délben.

17. És úgy tett az ember, a mint Józséf mondta, és bevitte az ember a férfiakat Józséf házába.

18. És féltek a férfiak, hogy bevitettek Józséf házába, és mondák: Ama pénz miatt, mely visszakerült zsákjainkba a multkor, vitetünk mi be, hogy ránk támadjanak és nekünk essenek, és hogy rabszolgáknak vegyenek el bennünket és szamarainkat.

19. És közeledtek a férfihoz, a ki Józséf háza fölött volt, és beszéltek vele a ház bejáratában.

20. És szóltak: Kérem uram! Mi lejöttünk a multkor eleséget venni.

21. És lőn, mikor a szállásra értünk, kinyitottuk zsákjainkat, és ime mindeniknek pénze zsákja szájában volt, saját pénzünk a maga súlya szerint; és visszahoztuk magunkkal.

22. Más pénzt is hoztunk le magunkkal, hogy eleséget vegyünk; nem tudjuk, ki tette pénzünket zsákjainkba.

23. És mondá: Békesség veletek, ne féljetek! Istenetek és atyátok Istene kincset adott nektek zsákjaitokba; pénzetek eljutott hozzám. És kivezette hozzájuk Simeónt.

24. És bevitte az ember a férfiakat Józséf házába, és adott nekik vizet, és megmosták lábaikat, és adott abrakot szamaraiknak.

25. És előkészitették az ajándékot, mig Józséf megjött délben, mert hallották, hogy ott fognak ebédelni.

26. Mikor Józséf haza jött, bevitték neki az ajándékot, mely kezükben volt, a házba, és leborultak előtte a földre.

27. És kérdezősködött jólétük felől, és mondá: Jól van-e öreg atyátok, a kiről szóltatok? Él-e még?

28. És mondák: Jól van a te szolgád, a mi atyánk; még erre meghajoltak és leborultak.

29. És felemelvén szemeit, meglátta Binjamint, az ő öcscsét, anyjának fiát, és szólt: Ez-e a ti kis öcsétek, a kiről nekem szóltatok? És mondá: Isten kegyeljen fiam.

יָחֵנָךְ בְּנִי׃ שביעי (ל) וַיְמַהֵר יוֹסֵף כִּי־נִכְמְרוּ
רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו וַיְבַקֵּשׁ לִבְכּוֹת וַיָּבֹא הַחַדְרָה וַיֵּבְךְּ שָׁמָּה׃
(לא) וַיִּרְחַץ פָּנָיו וַיֵּצֵא וַיִּתְאַפַּק וַיֹּאמֶר שִׂימוּ לָחֶם׃
(לב) וַיָּשִׂימוּ לוֹ לְבַדּוֹ וְלָהֶם לְבַדָּם וְלַמִּצְרִים הָאֹכְלִים
אִתּוֹ לְבַדָּם כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכָל אֶת־הָעִבְרִים
לֶחֶם כִּי־תוֹעֵבָה הוּא לְמִצְרָיִם׃ (לג) וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו הַבְכֹר
כִּבְכֹרָתוֹ וְהַצָּעִיר כִּצְעִרָתוֹ וַיִּתְמְהוּ הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־
רֵעֵהוּ׃ (לד) וַיִּשָּׂא מַשְׂאֹת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם וַתֵּרֶב מַשְׂאַת
בִּנְיָמִן מִמַּשְׂאֹת כֻּלָּם חָמֵשׁ יָדוֹת וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ׃

מד

(א) וַיְצַו אֶת־אֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר מַלֵּא אֶת־אַמְתְּחֹת
הָאֲנָשִׁים אֹכֶל כַּאֲשֶׁר יוּכְלוּן שְׂאֵת וְשִׂים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי
אַמְתַּחְתּוֹ׃ (ב) וְאֶת־גְּבִיעִי גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תָּשִׂים בְּפִי אַמְתַּחַת
הַקָּטֹן וְאֵת כֶּסֶף שִׁבְרוֹ וַיַּעַשׂ כִּדְבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֵּר׃
(ג) הַבֹּקֶר אוֹר וְהָאֲנָשִׁים שֻׁלְּחוּ הֵמָּה וַחֲמֹרֵיהֶם׃ (ד) הֵם
יָצְאוּ מֵהָעִיר לֹא הַרְחִיקוּ וְיוֹסֵף אָמַר לַאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ
קוּם רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהִשַּׂגְתָּם וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לָמָּה
שִׁלַּמְתֶּם רָעָה תַּחַת טוֹבָה׃ (ה) הֲלוֹא זֶה אֲשֶׁר יִשְׁתֶּה
אֲדֹנִי בּוֹ וְהוּא נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ בּוֹ הֲרֵעֹתֶם אֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם׃
(ו) וַיַּשִּׂגֵם וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה׃ (ז) וַיֹּאמְרוּ
אֵלָיו לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנִי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה חָלִילָה לַעֲבָדֶיךָ
מֵעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הַזֶּה׃ (ח) הֵן כֶּסֶף אֲשֶׁר מָצָאנוּ בְּפִי
אַמְתְּחֹתֵינוּ הֱשִׁיבֹנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְאֵיךְ נִגְנֹב מִבֵּית
אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב׃ (ט) אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ מֵעֲבָדֶיךָ וָמֵת
וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַאדֹנִי לַעֲבָדִים׃ (י) וַיֹּאמֶר גַּם־עַתָּה
כִּדְבָרֵיכֶם כֵּן־הוּא אֲשֶׁר יִמָּצֵא אִתּוֹ יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד וְאַתֶּם
תִּהְיוּ נְקִיִּם׃ (יא) וַיְמַהֲרוּ וַיּוֹרִדוּ אִישׁ אֶת־אַמְתַּחְתּוֹ אַרְצָה

כמש בז׳ק v. 10.

30. És József elsietett, mert föllángolt a szeretete öccse iránt, és sirni akart, és bement a szobába, és ott sirt.

31. Aztán megmosván arczát, kiment, és erőt vett magán, és mondá: Teritsetek ebédre!

32. És teritettek számára külön és számukra külön és a miczrimnek, a kik vele étkeztek, külön; mert nem szabad a miczrimnek az ivrimmel étkezni, mivel utálat az Miczrájim előtt.

33. És leültek előtte, az elsőszülött elsőszülöttsége szerint és a fiatal az ő fiatalsága szerint; és csodálkoztak a férfiak egymás közt.

34. És vitetett részeket maga elől hozzájuk, és meghaladta Binjámin része valamennyiök részeit ötszörösen; és ittak és megittasodtak ő vele.

44. fejezet.

1. És megparancsolta háza felügyelőjének, mondván: Töltsd meg a férfiak zsákjait eleséggel, a mennyit elvinni birnak, és tedd mindeniknek pénzét zsákja szájába.

2. Az én poharamat pedig, az ezüst poharat tedd a legkisebbik zsákjának szájába, eleségének pénzével együtt. És cselekedett József szava szerint, melyet szólt vala.

3. Világos reggel lőn, midőn az emberek elbocsáttattak, ők és szamaraik.

4. Ők éppen kimentek a városból, még nem voltak messze, midőn József mondá háza felügyelőjének: Kelj föl, szaladj az emberek után, és ha utólérted őket, mondd nekik: Miért fizettetek roszszal jóért?

5. Hát nem ez az, a melyből uram iszik, és az, a melyből jövendöl? Rosszul tettétek, a mit cselekedtetek.

6. És utólérvén őket, szólt hozzájuk ama szavak szerint.

7. Ők pedig mondák neki: Minek szól uram ilyen szavakat? Illetlen volna szolgáidhoz ilyesmit elkövetni.

8. Hisz a pénzt, melyet zsákjaink szájában találtunk, visszahoztuk neked Kenáán országából, hogy lopnánk tehát urad házából ezüstöt vagy aranyat?

9. A melyiknél a te szolgáid közül megtaláltatik, az haljon meg, sőt mi is szolgái leszünk uramnak.

10. És mondá: Most hát úgy is legyen, a mint szóltatok! A kinél megtaláltatik, legyen szolgám, de ti szabadok lesztek.

11. És siettek és levetette mindenik az ő zsákját a földre, és kinyitotta mindenik az ő zsákját.

וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אַמְתַּחְתּוֹ׃ (יב) וַיְחַפֵּשׂ בַּגָּדוֹל הֵחֵל וּבַקָּטֹן
כִּלָּה וַיִּמָּצֵא הַגָּבִיעַ בְּאַמְתַּחַת בִּנְיָמִן׃ (יג) וַיִּקְרְעוּ שִׂמְלֹתָם
וַיַּעֲמֹס אִישׁ עַל־חֲמֹרוֹ וַיָּשֻׁבוּ הָעִירָה׃ מפטיר (יד) וַיָּבֹא
יְהוּדָה וְאֶחָיו בֵּיתָה יוֹסֵף וְהוּא עוֹדֶנּוּ שָׁם וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו
אָרְצָה׃ (טו) וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף מָה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר
עֲשִׂיתֶם הֲלוֹא יְדַעְתֶּם כִּי־נַחֵשׁ יְנַחֵשׁ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמוֹנִי׃
(טז) וַיֹּאמֶר יְהוּדָה מַה־נֹּאמַר לַאדֹנִי מַה־נְּדַבֵּר וּמַה־
נִּצְטַדָּק הָאֱלֹהִים מָצָא אֶת־עֲוֹן עֲבָדֶיךָ הִנֶּנּוּ עֲבָדִים
לַאדֹנִי גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ׃ (יז) וַיֹּאמֶר
חָלִילָה לִּי מֵעֲשׂוֹת זֹאת הָאִישׁ אֲשֶׁר נִמְצָא הַגָּבִיעַ בְּיָדוֹ
הוּא יִהְיֶה־לִּי עָבֶד וְאַתֶּם עֲלוּ לְשָׁלוֹם אֶל־אֲבִיכֶם׃ ס

ויגש

(יח) וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־נָא עַבְדְּךָ דָבָר
בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃
(יט) אֲדֹנִי שָׁאַל אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח׃
(כ) וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים קָטָן
וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ (כא) וַתֹּאמֶר
אֶל־עֲבָדֶיךָ הוֹרִדֻהוּ אֵלַי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ (כב) וַנֹּאמֶר
אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו וְעָזַב אֶת־אָבִיו
וָמֵת׃ (כג) וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן
אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי׃ (כד) וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־
עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֶת דִּבְרֵי אֲדֹנִי׃ (כה) וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ
שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל׃ (כו) וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ
אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי
הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ׃ (כז) וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי
אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי׃ (כח) וַיֵּצֵא
הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרַף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה׃

קמץ בז"ק v. 17.

12. És motozgatott; a legnagyobbikon kezdette, és a legkisebbiken végezte. És megtaláltatott a pohár Binjámin zsákjában.

13. Ekkor széttépték ruháikat és felrakodott mindenik az ő szamarára, és visszatértek a városba.

14. És bement Jehúda testvéreivel Józséf házába, mert ő még ott volt, és leborultak előtte a földre.

15. És mondá nekik Józséf: micsoda dolog az, a melyet ti miveltetek? Hát nem tudtátok-e, hogy jövendőt jövendől a magamféle ember?

16. És szólt Jehúda: Mit mondjunk uramnak, mit szóljunk és mivel igazoljuk magunkat? Isten megtalálta szolgáid vétségét, ime szolgái vagyunk uramnak, mi is, meg az is, a kinél a pohár megtaláltatott.

17. De ő mondá: Méltatlan hozzám ilyesmit tenni; az a férfiú a kinek kezében a pohár találtatott, az legyen nekem szolgám, ti pedig menjetek fel békével atyátokhoz.

VÁJIGGÁS.

18. Ekkor közelgetett hozzá Jehúda, és szólt: Kérem, uram! hadd szóljon szolgád egy szót uram füleibe, és fel ne gerjedjen a haragod a te szolgád ellen, mert olyan vagy te mint Fáreó.

19. Uram kérdezte szolgáit, mondván: Van-e nektek atyátok vagy testvéretek?

20. És mi mondtuk uramnak: Van nekünk öreg atyánk és öregségében született kisded, és bátyja meghalt és ő egyedül maradt anyjától, atyja pedig szereti őt.

21. És te mondtad szolgáidnak: Hozzátok le hozzám, hadd vessem reá szememet.

22. És mi szóltunk uramnak: Nem hagyhatja el a fiú az ő atyját, mert ha elhagyná az atyját, meghalna.

23. És mondtad szolgáidnak: Ha nem jön le kis öcsétek veletek, ne lássátok többé arczomat.

24. És lőn midőn felmentünk a te szolgádhoz, az én atyámhoz, megmondtuk neki uram szavait.

25. És szólt a mi atyánk: Menjetek vissza, és vegyetek nekünk egy kevés eleséget.

26. És mi mondtuk: Nem mehetünk le; ha kis fivérünk velünk lesz, akkor lemegyünk, mert nem láthatjuk ama férfi arczát, ha kis testvérünk nincs velünk.

27. És szólt a te szolgád, az én atyám, hozzánk: Ti tudjátok, hogy kettőt szült nekem feleségem.

28. És elment az egyik tőlem, és mondám: bizonyosan szétté tépetett; nem is láttam őt eddigelé.

(כט) וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם
אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה: (ל) וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ
אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְּנַפְשׁוֹ: שני
(לא) וְהָיָה כִּרְאוֹתוֹ כִּי־אֵין הַנַּעַר וָמֵת וְהוֹרִידוּ עֲבָדֶיךָ
אֶת־שֵׂיבַת עַבְדְּךָ אָבִינוּ בְּיָגוֹן שְׁאֹלָה: (לב) כִּי עַבְדְּךָ
עָרַב אֶת־הַנַּעַר מֵעִם אָבִי לֵאמֹר אִם־לֹא אֲבִיאֶנּוּ אֵלֶיךָ
וְחָטָאתִי לְאָבִי כָּל־הַיָּמִים: (לג) וְעַתָּה יֵשֶׁב־נָא עַבְדְּךָ
תַּחַת הַנַּעַר עֶבֶד לַאדֹנִי וְהַנַּעַר יַעַל עִם־אֶחָיו: (לד) כִּי־
אֵיךְ אֶעֱלֶה אֶל־אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתִּי פֶּן אֶרְאֶה בָּרָע
אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת אָבִי:

מה

(א) וְלֹא יָכֹל יוֹסֵף לְהִתְאַפֵּק לְכֹל הַנִּצָּבִים עָלָיו וַיִּקְרָא
הוֹצִיאוּ כָל־אִישׁ מֵעָלָי וְלֹא־עָמַד אִישׁ אִתּוֹ בְּהִתְוַדַּע יוֹסֵף
אֶל־אֶחָיו: (ב) וַיִּתֵּן אֶת־קֹלוֹ בִּבְכִי וַיִּשְׁמְעוּ מִצְרַיִם וַיִּשְׁמַע
בֵּית פַּרְעֹה: (ג) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אֲנִי יוֹסֵף הַעוֹד אָבִי חָי
וְלֹא־יָכְלוּ אֶחָיו לַעֲנוֹת אֹתוֹ כִּי נִבְהֲלוּ מִפָּנָיו: (ד) וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו גְּשׁוּ־נָא אֵלַי וַיִּגָּשׁוּ וַיֹּאמֶר אֲנִי יוֹסֵף אֲחִיכֶם
אֲשֶׁר־מְכַרְתֶּם אֹתִי מִצְרָיְמָה: (ה) וְעַתָּה | אַל־תֵּעָצְבוּ
וְאַל־יִחַר בְּעֵינֵיכֶם כִּי־מְכַרְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי לְמִחְיָה שְׁלָחַנִי
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם: (ו) כִּי־זֶה שְׁנָתַיִם הָרָעָב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ
וְעוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים אֲשֶׁר אֵין־חָרִישׁ וְקָצִיר: (ז) וַיְשַׁלְּחֵנִי
אֱלֹהִים לִפְנֵיכֶם לָשׂוּם לָכֶם שְׁאֵרִית בָּאָרֶץ וּלְהַחֲיוֹת
לָכֶם לִפְלֵיטָה גְּדֹלָה: שלישי (ח) וְעַתָּה לֹא־
אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הֵנָּה כִּי הָאֱלֹהִים וַיְשִׂמֵנִי לְאָב לְפַרְעֹה
וּלְאָדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמוֹשֵׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרָיִם: (ט) מַהֲרוּ
וַעֲלוּ אֶל־אָבִי וַאֲמַרְתֶּם אֵלָיו כֹּה אָמַר בִּנְךָ יוֹסֵף שָׂמַנִי
אֱלֹהִים לְאָדוֹן לְכָל־מִצְרָיִם רְדָה אֵלַי אַל־תַּעֲמֹד:
(י) וְיָשַׁבְתָּ בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבְנֵי

29. És ha azt is elveszitek arczom elől, és baj éri, akkor búval sülyesztitek ősz fejemet a sirba.

30. És most ha elmegyek a te szolgádhoz, az én atyámhoz, és a fiú nem lesz velünk, holott lelke kapcsolva van az ő lelkéhez:

31. Akkor meglehet, hogy — látván, hogy a fiú nincsen — meghal, és igy lesülyesztenék a te szolgáid atyánknak, a te szolgádnak ősz fejét búbánattal a sirba.

32. Mert szolgád kezeskedett a fiúért atyámnak, mondván: Ha meg nem hozom neked, akkor vétkes legyek atyám előtt mindörökké.

33. Most tehát hadd maradjon a te szolgád a fiú helyett szolgául uramnál, a fiú pedig menjen föl testvéreivel.

34. Mert hogy menjek én fel atyámhoz, mikor a fiu nincs velem? Nem nézhetném a búbánatot, mely atyámat érné.

45. fejezet.

1. Ekkor Józséf már nem birta magát tartóztatni mindazok előtt, kik körülte álltak és kiáltott: Hadd menjen ki előlem mindenki! És nem maradt nála senki, mikor Józséf megismertette magát testvéreivel.

2. És hangos sirásra fakadt, hogy meghallották a miczrájim, és meghallotta a Fáreó háza is.

3. És szólt Józséf testvéreihez: Én vagyok Józséf! Atyám él-e még? De testvérei nem birtak neki felelni, mert meghökkentek arcza elől.

4. És mondá Józséf testvérinek: Közeledjetek hát hozzám! és közeledtek. És szólt: Én vagyok Józséf, a ti testvéretek, a kit eladtatok Miczrájimba.

5. És most ne fájlaljátok és ne mérgelődjetek, hogy eladtatok engem ide, mert életfentartás végett küldött engem Isten előttetek.

6. Mert immár két éve van éhség az országban, és még öt év, melyben sem szántás, sem aratás nem lesz.

7. És elküldött Isten előttetek, hogy szerezzek nektek maradást az országban és hogy életben tartsalak benneteket nagy megmentéssel.

8. Most tehát nem ti küldtetek engem ide, hanem az Isten, és ő tett engem atyjává Fáreónak és urává egész házának és uralkodóvá egész Miczrájim országában.

9. Siessetek és menjetek fel atyámhoz, és mondjátok neki: Igy szól fiad Józséf: Isten urává tett engem egész Miczrájimnak, jöjj le hozzám, meg se állj.

10. És lakjál Gósen földén, hogy közel légy hozzám, te és

בָּנֶיךָ וְצֹאנְךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ (א) וְכִלְכַּלְתִּי
אִתְּךָ שָׁם כִּי־עוֹד חָמֵשׁ שָׁנִים רָעָב פֶּן־תִּוָּרֵשׁ אַתָּה וּבֵיתְךָ
וְכָל־אֲשֶׁר־לָךְ׃ (ב) וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רֹאוֹת וְעֵינֵי אָחִי
בִנְיָמִין כִּי־פִי הַמְדַבֵּר אֲלֵיכֶם׃ (ג) וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־
כָּל־כְּבוֹדִי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רְאִיתֶם וּמְהַרְתֶּם
וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הֵנָּה׃ (ד) וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארֵי בִנְיָמִן
אָחִיו וַיֵּבְךְ וּבִנְיָמִן בָּכָה עַל־צַוָּארָיו׃ (ה) וַיְנַשֵּׁק לְכָל־
אֶחָיו וַיֵּבְךְ עֲלֵהֶם וְאַחֲרֵי כֵן דִּבְּרוּ אֶחָיו אִתּוֹ׃ (ו) וְהַקֹּל
נִשְׁמַע בֵּית פַּרְע�ֹה לֵאמֹר בָּאוּ אֲחֵי יוֹסֵף וַיִּיטַב בְּעֵינֵי
פַרְעֹה וּבְעֵינֵי עֲבָדָיו׃ (ז) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יוֹסֵף אֱמֹר
אֶל־אַחֶיךָ זֹאת עֲשׂוּ טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם וּלְכוּ־בֹאוּ אַרְצָה
כְּנָעַן׃ (ח) וְקֹחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בָּתֵּיכֶם וּבֹאוּ אֵלָי
וְאֶתְּנָה לָכֶם אֶת־טוּב אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאִכְלוּ אֶת־חֵלֶב הָאָרֶץ׃
רביעי (ט) וְאַתָּה צֻוֵּיתָה זֹאת עֲשׂוּ זְאֹת קְחוּ־לָכֶם מֵאֶרֶץ
מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וְלִנְשֵׁיכֶם וּנְשָׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם
וּבָאתֶם׃ (י) וְעֵינְכֶם אַל־תָּח�s עַל־כֵּלֵיכֶם כִּי־טוּב כָּל־
אֶרֶץ מִצְרַיִם לָכֶם הִוא׃ (יא) וַיַּעֲשׂוּ־כֵן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן
לָהֶם יוֹסֵף עֲגָלוֹת עַל־פִּי פַרְעֹה וַיִּתֶּן לָהֶם צֵדָה לַדָּרֶךְ׃
(יב) לְכֻלָּם נָתַן לָאִישׁ חֲלִפוֹת שְׂמָלֹת וְלִבִנְיָמִן נָתַן שְׁלֹשׁ
מֵאוֹת כֶּסֶף וְחָמֵשׁ חֲלִפֹת שְׂמָלֹת׃ (יג) וּלְאָבִיו שָׁלַח
כְּזֹאת עֲשָׂרָה חֲמֹרִים נֹשְׂאִים מִטּוּב מִצְרַיִם וְעֶשֶׂר אֲתֹנֹת
נֹשְׂאֹת בָּר וָלֶחֶם וּמָזוֹן לְאָבִיו לַדָּרֶךְ׃ (יד) וַיְשַׁלַּח אֶת־
אֶחָיו וַיֵּלֵכוּ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַל־תִּרְגְּזוּ בַּדָּרֶךְ׃ (טו) וַיַּעֲלוּ
מִמִּצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אֶרֶץ כְּנָעַן אֶל־יַעֲקֹב אֲבִיהֶם׃
(טז) וַיַּגִּדוּ לוֹ לֵאמֹר עוֹד יוֹסֵף חַי וְכִי־הוּא מֹשֵׁל בְּכָל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם וַיָּפָג לִבּוֹ כִּי לֹא־הֶאֱמִין לָהֶם׃ (יז) וַיְדַבְּרוּ
אֵלָיו אֵת כָּל־דִּבְרֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵהֶם וַיַּרְא אֶת־
הָעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח יוֹסֵף לָשֵׂאת אֹתוֹ וַתְּחִי רוּחַ יַעֲקֹב

fiaid és fiaidnak gyermekei és juhaid és marhád, és minden a mi neked van.

11. És ott eltartalak téged, mert még öt évig lesz éhség, hogy el ne szegényedjél, te és házad és minden, ami neked van.

12. És ime, szemeitek látják és öcsém Binjamin szemei, hogy saját szájam az, mely hozzátok szól.

13. És beszéljétek el atyámnak minden dicsőségemet Miczrájimban és mindazt, a mit láttatok; siessetek és hozzátok le atyámat ide.

14. És ráborult Binjamin testvérének nyakára és sirt; és Binjamin is sirt az ő nyakán.

15. És megcsókolta valamennyi testvéreit és sirt rajtuk, és azután beszéltek vele testvérei.

16. És a szó elhallatszott Fáreó házáig, mondván: Eljöttek Józséf testvérei! És ez tetszett Fáreó szemei előtt és szolgái szemei előtt.

17. És szólt Fáreó Józéfnek: Mondd meg testvéreidnek: Ezt tegyétek: terheljétek meg barmotokat, és induljatok, menjetek Kenaán földére.

18. És vegyétek atyátokat és házatok népét, és jőjjetek hozzám, és nektek adom Miczrájim földének legjavát, és egyétek a föld zsirját.

19. Te pedig erre útasittatol: Ezt tegyétek: vigyetek magatoknak Miczrájim földéről szekereket gyermekeitek és feleségeitek számára, és vegyétek fel atyátokat és jőjjetek.

20. És szemetek ne sajnálkozzék eszközeiteken, mert egész Miczrájim országnak legjava a tietek lesz.

21. És úgy tettek Jiszraél fiai, és adott nekik Józséf szekereket Fáreó parancsára, és adott nekik élelmet az útra.

22. Mindnyájuknak adott személyenkint öltöző ruhákat, Binjaminnak pedig adott háromszáz ezüstpénzt és öt öltöző ruhát.

23. És atyjának küldötte, amint következik: tiz szamarat, vivén Miczrájim legjavából és tiz nőstényszamarat, vivén gabonát és kenyeret és élelmet atyjának az útra.

24. És elkisérte testvéreit, és elmentek; ő pedig monda nekik: Ne nyugtalankodjatok az úton.

25. És felmentek Miczrájimból, és megérkeztek Kenaán földére Jákóv atyjukhoz.

26. És elbeszélték neki, mondván: Józséf még él, és hogy ő uralkodó egész Miczrajim országán, de szive lankadt volt, mert nem hitt nekik.

27. Erre elbeszélték neki Józséf minden szavait, melyeket szólt vala hozzájuk, és látván a szekereket, melyeket Józséf küldött, hogy őt vigyék, — ekkor föléledt Jákóvnak, az ő atyjuknak lelke.

אֲבִיהֶם׃ חמישי (כח) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל רַב עוֹד־
יוֹסֵף בְּנִי חַי אֵלְכָה וְאֶרְאֶנּוּ בְטֶרֶם אָמוּת׃

מו

(א) וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל־אֲשֶׁר־לוֹ וַיָּבֹא בְּאֵרָה שָׁבַע וַיִּזְבַּח
זְבָחִים לֵאלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק׃ (ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים ׀ לְיִשְׂרָאֵל
בְּמַרְאֹת הַלָּיְלָה וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב ׀ יַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃
(ג) וַיֹּאמֶר אָנֹכִי הָאֵל אֱלֹהֵי אָבִיךָ אַל־תִּירָא מֵרְדָה
מִצְרַיְמָה כִּי־לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׂימְךָ שָׁם׃ (ד) אָנֹכִי אֵרֵד עִמְּךָ
מִצְרַיְמָה וְאָנֹכִי אַעַלְךָ גַּם־עָלֹה וְיוֹסֵף יָשִׁית יָדוֹ עַל־עֵינֶיךָ׃
(ה) וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שָׁבַע וַיִּשְׂאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יַעֲקֹב
אֲבִיהֶם וְאֶת־טַפָּם וְאֶת־נְשֵׁיהֶם בָּעֲגָלוֹת אֲשֶׁר־שָׁלַח פַּרְעֹה
לָשֵׂאת אֹתוֹ׃ (ו) וַיִּקְחוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם וְאֶת־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר
רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃
(ז) בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וּבְנוֹת בָּנָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא
אִתּוֹ מִצְרַיְמָה׃ ס (ח) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב
רְאוּבֵן׃ (ט) וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ וּפַלּוּא וְחֶצְרֹן וְכַרְמִי׃
(י) וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר
וְשָׁאוּל בֶּן־הַכְּנַעֲנִית׃ (יא) וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת
וּמְרָרִי׃ (יב) וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ וָזָרַח
וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרֹן וְחָמוּל׃
(יג) וּבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלָע וּפֻוָּה וְיוֹב וְשִׁמְרֹן׃ (יד) וּבְנֵי
זְבוּלֻן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃ (טו) אֵלֶּה ׀ בְּנֵי לֵאָה אֲשֶׁר
יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אָרָם וְאֶת דִּינָה בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו
וּבְנֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלֹשׁ׃ (טז) וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי
וְאֶצְבֹּן עֵרִי וַאֲרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ (יז) וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה וְיִשְׁוָה
וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃
(יח) אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד

28. És szólt Jiszraél: Elég! Józséf, az én fiam még él! Hadd menjek, és lássam meg, mielőtt meghalok.

46. fejezet.

1. És elindult Jiszraél és minden, a mije volt, és érkezett Beér-Sevába, és áldozott áldozatokat atyja Jiczchak Istenének.

2. És szólt Isten Jiszraélhez éjjeli látomásban, és mondá: Jákóv, Jákóv! és ez mondá: Imhol vagyok.

3. És mondá: Én vagyok az Isten, atyád Istene, ne félj lemenni Miczrájimba, mert nagy nemzetté teszlek ott.

4. Én megyek le veled Miczrájimba, és én fel is hozlak, és Józséf teszi kezét a te szemeidre.

5. És Jákóv felkerekedett Beér-Sevából, és vitték Jiszraél fiai Jákóv atyjukat és gyermekeiket és feleségeiket a szekereken, melyeket Fáreó küldött, hogy vigyék őt.

6. És vitték barmaikat és szerzeményüket, melyet szereztek Kenaán földén, és érkeztek Miczrájimba, Jákóv és minden magzata ő vele.

7. Fiait és fiainak fiait vele, leányait és fiainak leányait és minden magzatát vitte magával Miczrájimba.

8. És ezek a nevei Jiszraél fiainak, a kik Miczrájimba jöttek, Jákóv és fiai: Jákóv elsőszülöttje: Reúvén.

9. És Reúvén fiai: Chanóch és Fállú és Checrón és Chármi.

10. És Simeón fiai: Jemúél és Jamin és Óhád és Jachim és Cóchár és Saul a kenáani nő fia.

11. És Lévi fiai: Gérsón, Kehasz és Merari.

12. És Jehúda fiai: Ér és Ónan és Séla és Perec és Zerách; (Ér és Ónan azonban meghalt Kenaán földén); és Perec fiai voltak: Checrón és Chamúl.

13. És Jiszachar fiai: Tóla és Púva és Jóv és Simrón.

14. És Zevulun fiai: Szered és Élón és Jáchleél.

15. Ezek Léah fiai, kiket szült vala Jákóvnak Páddán-Aramban és Dinát az ő leányát; — fiainak és leányainak összes lélekszáma: harminczhárom.

16. És Gad fiai: Cifjón és Chággi, Súni és Eczbón, Éri és Aródi és Áréli.

17. És Asér fiai: Jimna és Jisva, és Jisvi és Beriah és Szerach nővérük; és Beriah fiai: Chever és Málkiél.

18. Ezek a fiai Zilpának, kit Lavan adott vala leányának, Léának; és ezeket szülte Jákóvnak: tizenhat lelket.

אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ: (יט) בְּנֵי רָחֵל אֵשֶׁת
יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן: (כ) וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
אֲשֶׁר יָלְדָה־לּוֹ אָסְנַת בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֶת־מְנַשֶּׁה
וְאֶת־אֶפְרָיִם: (כא) וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל גֵּרָא
וְנַעֲמָן אֵחִי וָרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְד: (כב) אֵלֶּה בְּנֵי
רָחֵל אֲשֶׁר יָלַד לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר:
(כג) וּבְנֵי־דָן חֻשִׁים: (כד) וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר
וְשִׁלֵּם: (כה) אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר־נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ
וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה: (כו) כָּל־הַנֶּפֶשׁ
הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְנֵי־יַעֲקֹב
כָּל־נֶפֶשׁ שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ: (כז) וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר־יֻלַּד־לוֹ
בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית־יַעֲקֹב הַבָּאָה
מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים: ס ששי (כח) וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח
לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן:
(כט) וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל אָבִיו
גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוָּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל־צַוָּארָיו עוֹד:
(ל) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי
אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי: (לא) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו וְאֶל־
בֵּית אָבִיו אֶעֱלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְע�ֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית־
אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנַעַן בָּאוּ אֵלָי: (לב) וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן
כִּי־אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם
הֵבִיאוּ: (לג) וְהָיָה כִּי־יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־
מַּעַשֵׂיכֶם: (לד) וַאֲמַרְתֶּם אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ
מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ
בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי־תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן:

מז

(א) וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם

ע' בצרי v. 34.

19. Rachél, Jákóv feleségének fiai: Józséf és Binjamin.

20. És született Józséfnek Miczrájim földén, a kiket szült vala neki Asznasz, Pótifera, Ón papjának leánya: Menasse és Efrajim.

21. És Binjamin fiai: Belá és Becher és Ásbél, Géra és Náman, Échi és Rós, Muppim és Chuppim és Ard.

22. Ezek Rachél fiai, kik születtek Jákóvnak; összes lélekszám: tizennégy.

23. És Dan fiai: Chussim.

24. És Náftali fiai: Jáchceél és Gúni és Jécer és Sillém.

25. Ezek a fiai Bilhának, a kit Lavan adott Rachél leányának, és ezeket szülte Jákóvnak; összes lélekszám: hét.

26. Minden lélek, mely Jákóvval Miczrájimba ment, az ágyékából származottak, Jákóv fiainak feleségein kivül; összes lélekszám: hatvanhat.

27. És Józséf fiai, kik neki Miczrajimban születtek: két lélek. — Jákóv házának minden lelke, mely Miczrajimba ment: hetven.

28. És Jehúdát elküldötte maga előtt Józséfhez, hogy mutassa az útat előtte Gósenbe, és elérkeztek Gósen földére.

29. És befogatott Józséf az ő kocsijába és fölment atyja Jiszraél elé Gósenbe; és meglátván őt, nyakára borult, és sirt a nyakán még sokáig.

30. És szólt Jiszraél Józséfhez: Most már meghalhatok, miután láttam arczodat, hogy még élsz.

31. És szólt Józséf testvéreihez és atyja házához: Felmegyek és jelentem Fáreónak és megmondom neki: Testvéreim és atyám háza, kik Kenaán földén voltak, jöttek hozzám.

32. Ez emberek pedig juhpásztorok, mert baromtartó emberek voltak (mindig,) és juhaikat és marháikat és mindenüket elhozták.

33. És lesz, ha hivat titeket Fáreó és azt kérdi: Mi a ti mesterségetek?

34. Hát mondjátok: Baromtartó emberek voltak a te szolgáid gyermekkoruk óta egész mostanig, mi is, atyáink is, — hogy lakhassatok Gósen földén, mert utálat Miczrájim előtt minden juhpásztor.

47. fejezet.

1. És elment Józséf és jelenté Fáreónak, mondván: Atyám

וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹא מִצְרָיְמָה יַעֲקֹב וְכָל־זַרְעוֹ אִתּוֹ׃
(ז) בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אִתּוֹ בְּנֹתָיו וְכָל־זַרְעוֹ הֵבִיא אִתּוֹ מִצְרָיְמָה׃ (ח) וְאֵלֶּה שְׁמוֹת
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיְמָה יַעֲקֹב וּבָנָיו בְּכֹר יַעֲקֹב רְאוּבֵן׃ (ט) וּבְנֵי רְאוּבֵן חֲנוֹךְ
וּפַלּוּא וְחֶצְרוֹן וְכַרְמִי׃ (י) וּבְנֵי שִׁמְעוֹן יְמוּאֵל וְיָמִין וְאֹהַד וְיָכִין וְצֹחַר וְשָׁאוּל בֶּן־
הַכְּנַעֲנִית׃ (יא) וּבְנֵי לֵוִי גֵּרְשׁוֹן קְהָת וּמְרָרִי׃ (יב) וּבְנֵי יְהוּדָה עֵר וְאוֹנָן וְשֵׁלָה וָפֶרֶץ
וָזָרַח וַיָּמָת עֵר וְאוֹנָן בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיִּהְיוּ בְּנֵי־פֶרֶץ חֶצְרוֹן וְחָמוּל׃ (יג) וּבְנֵי יִשָּׂשכָר
תּוֹלָע וּפֻוָּה וְיוֹב וְשִׁמְרוֹן׃ (יד) וּבְנֵי זְבוּלֻן סֶרֶד וְאֵלוֹן וְיַחְלְאֵל׃ (טו) אֵלֶּה בְּנֵי לֵאָה
אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב בְּפַדַּן אֲרָם וְדִינָה בִתּוֹ כָּל־נֶפֶשׁ בָּנָיו וּבְנֹתָיו שְׁלֹשִׁים וְשָׁלוֹשׁ׃
(טז) וּבְנֵי גָד צִפְיוֹן וְחַגִּי שׁוּנִי וְאֶצְבּוֹן עֵרִי וְאָרוֹדִי וְאַרְאֵלִי׃ (יז) וּבְנֵי אָשֵׁר יִמְנָה
וְיִשְׁוָה וְיִשְׁוִי וּבְרִיעָה וְשֶׂרַח אֲחֹתָם וּבְנֵי בְרִיעָה חֶבֶר וּמַלְכִּיאֵל׃ (יח) אֵלֶּה בְּנֵי זִלְפָּה
אֲשֶׁר נָתַן לָבָן לְלֵאָה בִתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב שִׁשׁ עֶשְׂרֵה נָפֶשׁ׃ (יט) בְּנֵי רָחֵל
אֵשֶׁת יַעֲקֹב יוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ (כ) וַיִּוָּלֶד לְיוֹסֵף בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲשֶׁר יָלְדָה לוֹ אָסְנַת
בַּת־פּוֹטִי פֶרַע כֹּהֵן אֹן אֵת מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃ (כא) וּבְנֵי בִנְיָמִן בֶּלַע וָבֶכֶר וְאַשְׁבֵּל
גֵּרָא וְנַעֲמָן אֵחִי וְרֹאשׁ מֻפִּים וְחֻפִּים וָאָרְד׃ (כב) אֵלֶּה בְּנֵי רָחֵל אֲשֶׁר יָלְדָה לְיַעֲקֹב כָּל־
נֶפֶשׁ אַרְבָּעָה עָשָׂר׃ (כג) וּבְנֵי דָן חֻשִׁים׃ (כד) וּבְנֵי נַפְתָּלִי יַחְצְאֵל וְגוּנִי וְיֵצֶר וְשִׁלֵּם׃
(כה) אֵלֶּה בְּנֵי בִלְהָה אֲשֶׁר נָתַן לָבָן לְרָחֵל בִּתּוֹ וַתֵּלֶד אֶת־אֵלֶּה לְיַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ שִׁבְעָה׃
(כו) כָּל־הַנֶּפֶשׁ הַבָּאָה לְיַעֲקֹב מִצְרַיְמָה יֹצְאֵי יְרֵכוֹ מִלְּבַד נְשֵׁי בְנֵי יַעֲקֹב כָּל־נֶפֶשׁ
שִׁשִּׁים וָשֵׁשׁ׃ (כז) וּבְנֵי יוֹסֵף אֲשֶׁר יֻלַּד־לוֹ בְּמִצְרַיִם נֶפֶשׁ שְׁנָיִם כָּל־הַנֶּפֶשׁ לְבֵית
יַעֲקֹב הַבָּאָה מִצְרַיְמָה שִׁבְעִים׃ (כח) וְאֶת־יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל־יוֹסֵף לְהוֹרֹת
לְפָנָיו גֹּשְׁנָה וַיָּבֹאוּ אַרְצָה גֹּשֶׁן׃ (כט) וַיֶּאְסֹר יוֹסֵף מֶרְכַּבְתּוֹ וַיַּעַל לִקְרַאת יִשְׂרָאֵל
אָבִיו גֹּשְׁנָה וַיֵּרָא אֵלָיו וַיִּפֹּל עַל־צַוְּארָיו וַיֵּבְךְּ עַל־צַוָּארָיו עוֹד׃ (ל) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל
אֶל־יוֹסֵף אָמוּתָה הַפָּעַם אַחֲרֵי רְאוֹתִי אֶת־פָּנֶיךָ כִּי עוֹדְךָ חָי׃ (לא) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־
אֶחָיו וְאֶל־בֵּית אָבִיו אַעֲלֶה וְאַגִּידָה לְפַרְעֹה וְאֹמְרָה אֵלָיו אַחַי וּבֵית אָבִי אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן בָּאוּ אֵלָי׃ (לב) וְהָאֲנָשִׁים רֹעֵי צֹאן כִּי אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־
אֲשֶׁר לָהֶם הֵבִיאוּ׃ (לג) וְהָיָה כִּי יִקְרָא לָכֶם פַּרְעֹה וְאָמַר מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם׃ (לד) וַאֲמַרְתֶּם
אַנְשֵׁי מִקְנֶה הָיוּ עֲבָדֶיךָ מִנְּעוּרֵינוּ וְעַד־עַתָּה גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ בַּעֲבוּר תֵּשְׁבוּ
בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן כִּי תוֹעֲבַת מִצְרַיִם כָּל־רֹעֵה צֹאן׃ (א) וַיָּבֹא יוֹסֵף וַיַּגֶּד לְפַרְעֹה וַיֹּאמֶר
אָבִי וְאַחַי וְצֹאנָם וּבְקָרָם וְכָל־אֲשֶׁר לָהֶם בָּאוּ מֵאֶרֶץ כְּנָעַן וְהִנָּם בְּאֶרֶץ
גֹּשֶׁן׃ (ב) וּמִקְצֵה אֶחָיו לָקַח חֲמִשָּׁה אֲנָשִׁים וַיַּצִּגֵם לִפְנֵי
פַּרְעֹה׃ (ג) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־אֶחָיו מַה־מַּעֲשֵׂיכֶם וַיֹּאמְרוּ
אֶל־פַּרְעֹה רֹעֵה צֹאן עֲבָדֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אֲבוֹתֵינוּ׃
(ד) וַיֹּאמְרוּ אֶל־פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ בָּאנוּ כִּי־אֵין מִרְעֶה
לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי־כָבֵד הָרָעָב בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה
יֵשְׁבוּ־נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ (ה) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־
יוֹסֵף לֵאמֹר אָבִיךָ וְאַחֶיךָ בָּאוּ אֵלֶיךָ׃ (ו) אֶרֶץ מִצְרַיִם
לְפָנֶיךָ הִוא בְּמֵיטַב הָאָרֶץ הוֹשֵׁב אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אַחֶיךָ
יֵשְׁבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וְאִם־יָדַעְתָּ וְיֶשׁ־בָּם אַנְשֵׁי חַיִל וְשַׂמְתָּם
שָׂרֵי מִקְנֶה עַל־אֲשֶׁר־לִי׃ (ז) וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־יַעֲקֹב
אָבִיו וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי פַרְעֹה וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־פַּרְעֹה׃
(ח) וַיֹּאמֶר פַּרְעֹה אֶל־יַעֲקֹב כַּמָּה יְמֵי שְׁנֵי חַיֶּיךָ׃
(ט) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־פַּרְעֹה יְמֵי שְׁנֵי מְגוּרַי שְׁלֹשִׁים וּמְאַת
שָׁנָה מְעַט וְרָעִים הָיוּ יְמֵי שְׁנֵי חַיַּי וְלֹא הִשִּׂיגוּ אֶת־יְמֵי
שְׁנֵי חַיֵּי אֲבֹתַי בִּימֵי מְגוּרֵיהֶם׃ (י) וַיְבָרֶךְ יַעֲקֹב אֶת־
פַּרְעֹה וַיֵּצֵא מִלִּפְנֵי פַרְעֹה׃ שביעי (יא) וַיּוֹשֶׁב יוֹסֵף
אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וַיִּתֶּן לָהֶם אֲחֻזָּה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּמֵיטַב הָאָרֶץ בְּאֶרֶץ רַעְמְסֵס כַּאֲשֶׁר צִוָּה פַּרְעֹה׃
(יב) וַיְכַלְכֵּל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִיו
לֶחֶם לְפִי הַטָּף׃ (יג) וְלֶחֶם אֵין בְּכָל־הָאָרֶץ כִּי־כָבֵד
הָרָעָב מְאֹד וַתֵּלַהּ אֶרֶץ מִצְרַיִם וְאֶרֶץ כְּנַעַן מִפְּנֵי הָרָעָב׃
(יד) וַיְלַקֵּט יוֹסֵף אֶת־כָּל־הַכֶּסֶף הַנִּמְצָא בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּבְאֶרֶץ כְּנַעַן בַּשֶּׁבֶר אֲשֶׁר־הֵם שֹׁבְרִים וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־
הַכֶּסֶף בֵּיתָה פַּרְעֹה׃ (טו) וַיִּתֹּם הַכֶּסֶף מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
וּמֵאֶרֶץ כְּנָעַן וַיָּבֹאוּ כָל־מִצְרַיִם אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר הָבָה־
לָנוּ לֶחֶם וְלָמָּה נָמוּת נֶגְדֶּךָ כִּי אָפֵס כָּסֶף׃ (טז) וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף הָבוּ מִקְנֵיכֶם וְאֶתְּנָה לָכֶם בְּמִקְנֵיכֶם אִם־אָפֵס כָּסֶף׃
(יז) וַיָּבִיאוּ אֶת־מִקְנֵיהֶם אֶל־יוֹסֵף וַיִּתֵּן לָהֶם יוֹסֵף לֶחֶם

és testvéreim és juhaik és barmaik és minden, a mijük van, jöttek ide Kenaán földéről, és most Gósen földén vannak.

2. És testvérei közül vett öt férfit és állitotta őket Fáreó elé.

3. És szólt Fáreó az ő testvéreinek: Mi a ti mesterségetek? És mondák Fáreónak: Juhpásztorok a te szolgáid, mi is atyáink is.

4. És szóltak Fáreóhoz: Hogy e földön tartózkodjunk, azért jöttünk, mert nincs legelője szolgáid juhainak, mert sulyos az éhség Kenaán földén; és most hadd lakjanak a te szolgáid Gósen földén.

5. És szólt Fáreó Józéfnek, mondván: Atyád és testvéreid jöttek hozzád;

6. Miczrájim országa előtted van, a föld legjavába helyezd el atyádat és testvéreidet; hadd lakjanak Gósen földén. És ha tudod, hogy vannak köztük derék emberek, hát tedd őket főgondviselőivé ama nyájaknak, melyek az enyéim.

7. És bevitte József atyját Jákóvot, és állitotta őt Fáreó elé és Jákóv megáldá Fáreót.

8. És szólt Fáreó Jákóvhoz: Mennyi a te életed éveinek napjai?

9. És mondá Jákóv Fáreónak: Bolyongásom éveinek napjai: százharmincz év; kevesek és rosszak voltak életem éveinek napjai, és nem érték el atyáim életéveinek napjait bolyongásuk napjaiban.

10. És megáldá Jákóv Fáreót és elment Fáreó elől.

11. És elhelyezte József az ő atyját és testvéreit, és adott nekik birtokot Miczrájim földén, az ország legjavában, Rámszész földén, a mint megparancsolta Fáreó.

12. És jóltartotta József az ő atyját és testvéreit és atyjának egész házát kenyérrel a gyermekek száma szerint.

13. És nem volt kenyér az egész országban, mert az éhség nagyon sulyos volt, és elsatnyult Miczrájim országa és Kenaán országa az éhség miatt.

14. És összeszedte József az összes pénzt, a mely találtatott Miczrájim országban és Kenaán földén, az eleségért, melyet azok vásároltak; és bevitte József a pénzt Fáreó házába.

15. És midőn elfogyott a pénz Miczrájim országából és Kenaán földéről, a miczrájim mind elmentek Józéfhez, mondván: Adj nekünk kenyeret! Miért haljunk meg előtted? — mert elfogyott a pénz.

16. És szólt József: Adjátok ide marháitokat és adok nektek marháitokért, ha elfogyott a pénz.

17. És elvitték marháikat Józéfhez, és adott nekik József kenyeret a lovakért és a juh-féle marháért és a szarvasmarháért,

בַּסּוּסִים וּבַמֶּרְכָּבָה הַצֹּאן וּבַמִּקְנֶה הַבָּקָר וּבַחֲמֹרִים וַיְנַהֲלֵם בַּלֶּחֶם בְּכָל־מִקְנֵהֶם בַּשָּׁנָה הַהִוא: (יח) וַתִּתֹּם הַשָּׁנָה הַהִוא וַיָּבֹאוּ אֵלָיו בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית וַיֹּאמְרוּ לוֹ לֹא־נְכַחֵד מֵאֲדֹנִי כִּי אִם־תַּם הַכֶּסֶף וּמִקְנֵה הַבְּהֵמָה אֶל־אֲדֹנִי לֹא נִשְׁאַר לִפְנֵי אֲדֹנִי בִּלְתִּי אִם־גְּוִיָּתֵנוּ וְאַדְמָתֵנוּ: (יט) לָמָּה נָמוּת לְעֵינֶיךָ גַּם־אֲנַחְנוּ גַּם־אַדְמָתֵנוּ קְנֵה־אֹתָנוּ וְאֶת־אַדְמָתֵנוּ בַּלָּחֶם וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְאַדְמָתֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה וְתֶן־זֶרַע וְנִחְיֶה וְלֹא נָמוּת וְהָאֲדָמָה לֹא תֵשָׁם: (כ) וַיִּקֶן יוֹסֵף אֶת־כָּל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה כִּי־מָכְרוּ מִצְרִים אִישׁ שָׂדֵהוּ כִּי־חָזַק עֲלֵהֶם הָרָעָב וַתְּהִי הָאָרֶץ לְפַרְעֹה: (כא) וְאֶת־הָעָם הֶעֱבִיר אֹתוֹ לֶעָרִים מִקְצֵה גְבוּל־מִצְרַיִם וְעַד־קָצֵהוּ: (כב) רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לֹא קָנָה כִּי חֹק לַכֹּהֲנִים מֵאֵת פַּרְעֹה וְאָכְלוּ אֶת־חֻקָּם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם פַּרְעֹה עַל־כֵּן לֹא מָכְרוּ אֶת־אַדְמָתָם: (כג) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־הָעָם הֵן קָנִיתִי אֶתְכֶם הַיּוֹם וְאֶת־אַדְמַתְכֶם לְפַרְעֹה הֵא־לָכֶם זֶרַע וְזָרַעְתֶּם אֶת־הָאֲדָמָה: (כד) וְהָיָה בַּתְּבוּאֹת וּנְתַתֶּם חֲמִישִׁית לְפַרְעֹה וְאַרְבַּע הַיָּדֹת יִהְיֶה לָכֶם לְזֶרַע הַשָּׂדֶה וּלְאָכְלְכֶם וְלַאֲשֶׁר בְּבָתֵּיכֶם וְלֶאֱכֹל לְטַפְּכֶם: מפטיר (כה) וַיֹּאמְרוּ הֶחֱיִתָנוּ נִמְצָא־חֵן בְּעֵינֵי אֲדֹנִי וְהָיֵנוּ עֲבָדִים לְפַרְעֹה: (כו) וַיָּשֶׂם אֹתָהּ יוֹסֵף לְחֹק עַד־הַיּוֹם הַזֶּה עַל־אַדְמַת מִצְרַיִם לְפַרְעֹה לַחֹמֶשׁ רַק אַדְמַת הַכֹּהֲנִים לְבַדָּם לֹא הָיְתָה לְפַרְעֹה: (כז) וַיֵּשֶׁב יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן וַיֵּאָחֲזוּ בָהּ וַיִּפְרוּ וַיִּרְבּוּ מְאֹד:

ויחי

(כח) וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה:

אין כאן פסקא כלל בי אם ריוח אות אחת .v 27

és a szamarakért, és eltartotta őket kenyérrel összes marhájukért azon évben.

18. És midőn ez az év elmult, elmentek hozzá a második évben, és mondák neki: Nem titkoljuk el uramtól, hogy bizony oda van a pénz és a marhanyáj uramnál; semmi sem maradt uram előtt, csupán csak testünk és földjeink.

19. Minek haljunk meg szemeid előtt mi is, földünk is? Végy meg minket és földünket kenyéren, és mi földestül leszünk szolgái Fáreónak, és adj magot, hogy élhessünk, és meg ne haljunk, és a föld el ne pusztuljon.

20. És megvette József Miczrájim egész földét Fáreónak, mert eladták a miczrájim — mindenik az ő mezejét, mert erőt vett rajtuk az éhség; igy lőn a föld Fáreóé.

21. A népet pedig, — azt áthelyezte a városokba, Miczrájim határának egyik szélétől a másik széléig.

22. Csak a papok földjét nem vette meg, mert rendes járulékuk volt a papoknak Fáreótól, és élvezték járulékukat, melyet adott nekik Fáreó; ezért nem adták el földjüket.

23. És szólt József a néphez: Ime most megvettelek titeket és földeteket Fáreónak; nesze nektek mag, és vessétek be a földet.

24. És lesz aratáskor majd adtok ötödrészt Fáreónak, négy rész pedig nektek maradjon a mező bevetésére és eledelül magatoknak és mindazoknak, a kik házaitokban vannak és eledelül gyermekeiteknek.

25. És mondák: Életünket mentetted meg! Hadd találjunk kegyességet uram szemei előtt, és mi szolgái leszünk Fáreónak.

26. És József törvénynyé tette azt e napiglan Miczrájim földén, hogy Fáreóé az ötöd; csak egyedül a papok földe nem lett Fáreóé.

27. És lakott Jiszraél Miczrájim országában, Gósen földén, és szereztek abban birtokot, és igen megszaporodtak és megsokasodtak.

VÁJCHI.

28. És élt Jákób Miczrájim országában tizenhét évig; és voltak Jákób napjai, életének évei: száz negyvenhét esztendő.

(כט) וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא | לִבְנוֹ לְיוֹסֵף
וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת
יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם׃
(ל) וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי
בְּקִבְרָתָם וַיֹּאמֵר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ׃ (לא) וַיֹּאמֶר
הִשָּׁבְעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה׃ פ

מח

(א) וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ
חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם׃
(ב) וַיַּגֶּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק
יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה׃ (ג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל
שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי׃ (ד) וַיֹּאמֶר
אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי
אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם׃ (ה) וְעַתָּה
שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ
מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי׃
(ו) וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם
אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם׃ (ז) וַאֲנִי | בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה
עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא
אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָּׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם׃
(ח) וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה׃ (ט) וַיֹּאמֶר
יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמֶר
קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם׃ שני (י) וְעֵינֵי יִשְׂרָאֵל כָּבְדוּ
מִזֹּקֶן לֹא יוּכַל לִרְאוֹת וַיַּגֶּשׁ אֹתָם אֵלָיו וַיִּשַּׁק לָהֶם וַיְחַבֵּק
לָהֶם׃ (יא) וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף רְאֹה פָנֶיךָ לֹא
פִלָּלְתִּי וְהִנֵּה הֶרְאָה אֹתִי אֱלֹהִים גַּם אֶת־זַרְעֶךָ׃ (יב) וַיּוֹצֵא
יוֹסֵף אֹתָם מֵעִם בִּרְכָּיו וַיִּשְׁתַּחוּ לְאַפָּיו אָרְצָה׃ (יג) וַיִּקַּח

סגול בס"פ 9. v.

29. És közelgetvén Jiszraél napjai a halálhoz, elhivatta fiát Józsefet és mondá neki: Ha ugyan kedvet találtam szemeid előtt, tedd, kérlek, a kezedet tomporom alá és tégy velem szivességet és hüséget: Ugyan ne temess el Miczrájimban!

30 Hadd feküdjem atyáim mellett! Elviszel hát Miczrájimból és eltemetsz az ő temetőhelyükön. És ő szólt: Szavaid szerint fogok cselekedni.

31. És szólt: Esküdjél meg nekem! és megesküdött neki. És leborult Jiszraél az ágy fejére.

48. fejezet.

1. És lőn ez események után, mondák Józsefnek: Ime atyád beteg; és elvitte magával két fiát: Menassét és Efrajimot.

2. És jelentették Jákóvnak és mondták: Ime fiad József jön hozzád; és erőködött Jiszraél és felült az ágyon.

3. És szólt Jákóv Józsefnek: Isten, a mindenható megjelent nekem Lúzban, Kenaán földén, és megáldott engem.

4. És mondá nekem: Ime megszaporitlak és megsokasitlak és teszlek népek gyülekezetévé, és adom ezt az országot magzatodnak utánad örök birtokul.

5. És most a te két fiad, kik neked születtek Miczrájim földén, mielőtt hozzád jöttem Miczrájimba, enyéim ők; Efrajim és Menasse mint Reúvén és Simeón legyenek előttem.

6. Azok a szüllötteid pedig, kiket azok után nemzettél, tieid legyenek; testvéreik nevéről neveztessenek örökségükben.

7. Mert mikor én Páddanból jöttem, meghalt mellettem Rachél Kenaán földén, az úton, mikor még jókora darab föld volt Efraszig, és eltemettem ott az efraszi, azaz: bészlechemi úton.

8. És meglátván Jiszraél József fiait, mondá: Kik ezek?

9. És szólt József atyjának: Az én fiaim azok, kiket Isten adott nekem itt. És mondá: Ugyan hozd őket ide hozzám, hadd áldjam meg őket.

10. Mert Jiszraél szemei nehezek voltak a vénségtől, nem birt látni, — és közelebb vitte őket hozzá, és ez megcsókolta és megölelte őket.

11. És mondá Jiszraél Józsefnek: A te arczodat látni nem gondoltam, és ime látnom engedte Isten magzatodat is.

12. És József elvette őket térdei közül és leborult előtte a földre.

13. És megfogta József mindkettőjüket, Efrájimot jobbjával,

יוֹסֵף אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶת־אֶפְרַיִם בִּימִינוֹ מִשְּׂמֹאל יִשְׂרָאֵל
וְאֶת־מְנַשֶּׁה בִּשְׂמֹאלוֹ מִימִין יִשְׂרָאֵל וַיַּגֶּשׁ אֵלָיו׃ (ד) וַיְשַׁלַּח
יִשְׂרָאֵל אֶת־יְמִינוֹ וַיָּשֶׁת עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וְהוּא הַצָּעִיר
וְאֶת־שְׂמֹאלוֹ עַל־רֹאשׁ מְנַשֶּׁה שִׂכֵּל אֶת־יָדָיו כִּי מְנַשֶּׁה
הַבְּכוֹר׃ (ט) וַיְבָרֶךְ אֶת־יוֹסֵף וַיֹּאמַר הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר הִתְהַלְּכוּ
אֲבֹתַי לְפָנָיו אַבְרָהָם וְיִצְחָק הָאֱלֹהִים הָרֹעֶה אֹתִי מֵעוֹדִי
עַד־הַיּוֹם הַזֶּה׃ (טו) הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ
אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם
וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ שלישי (יז) וַיַּרְא יוֹסֵף
כִּי־יָשִׁית אָבִיו יַד־יְמִינוֹ עַל־רֹאשׁ אֶפְרַיִם וַיֵּרַע בְּעֵינָיו
וַיִּתְמֹךְ יַד־אָבִיו לְהָסִיר אֹתָהּ מֵעַל רֹאשׁ־אֶפְרַיִם עַל־רֹאשׁ
מְנַשֶּׁה׃ (יח) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו לֹא־כֵן אָבִי כִּי־זֶה
הַבְּכֹר שִׂים יְמִינְךָ עַל־רֹאשׁוֹ׃ (יט) וַיְמָאֵן אָבִיו וַיֹּאמַר
יָדַעְתִּי בְנִי יָדַעְתִּי גַּם־הוּא יִהְיֶה־לְּעָם וְגַם־הוּא
יִגְדָּל וְאוּלָם אָחִיו הַקָּטֹן יִגְדַּל מִמֶּנּוּ וְזַרְעוֹ יִהְיֶה
מְלֹא־הַגּוֹיִם׃ (כ) וַיְבָרְכֵם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר
בְּךָ יְבָרֵךְ יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר יְשִׂמְךָ אֱלֹהִים כְּאֶפְרַיִם
וְכִמְנַשֶּׁה וַיָּשֶׂם אֶת־אֶפְרַיִם לִפְנֵי מְנַשֶּׁה׃ (כא) וַיֹּאמֶר
יִשְׂרָאֵל אֶל־יוֹסֵף הִנֵּה אָנֹכִי מֵת וְהָיָה אֱלֹהִים עִמָּכֶם
וְהֵשִׁיב אֶתְכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲבֹתֵיכֶם׃ (כב) וַאֲנִי נָתַתִּי לְךָ
שְׁכֶם אַחַד עַל־אַחֶיךָ אֲשֶׁר לָקַחְתִּי מִיַּד הָאֱמֹרִי בְּחַרְבִּי
וּבְקַשְׁתִּי׃ פ רביעי

מט

(א) וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶל־בָּנָיו וַיֹּאמֶר הֵאָסְפוּ וְאַגִּידָה לָכֶם
אֵת אֲשֶׁר־יִקְרָא אֶתְכֶם בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ (ב) הִקָּבְצוּ
וְשִׁמְעוּ בְּנֵי יַעֲקֹב וְשִׁמְעוּ אֶל־יִשְׂרָאֵל אֲבִיכֶם׃ (ג) רְאוּבֵן
בְּכֹרִי אַתָּה כֹּחִי וְרֵאשִׁית אוֹנִי יֶתֶר שְׂאֵת וְיֶתֶר עֹז׃

מלא ו׳ v. 20.

Jiszraélnek balfelől és Menassét baljával, Jiszraélnek jobbfelől, és közelebb vitte hozzá.

14. De Jiszraél kinyujtá jobbját, és rátette Efrájim fejére, noha ez a fiatalabbik volt, és a balját Menasse fejére; meggondolva rakta kezeit, mert Menasse volt az elsőszülött.

15. És megáldotta Józéfet és mondá: Az Isten, a ki előtt jártak az én atyáim: Avrahám és Jiczchak; az Isten, a ki táplált engem létezésem óta e napig.

16. Az angyal, a ki megváltott engem minden bajtól, — áldja meg e fiúkat és neveztessék rajtuk az én nevem és atyáim Avraham és Jiczchak neve és szaporodjanak sokasággá a földön.

17. És látván József, hogy atyja az ő jobb kezét teszi Efrájim fejére, rossznak tetszett szemei előtt és megfogta atyja kezét, hogy letegye azt Efrajim fejéről Menasse fejére.

18. És mondá József az ő atyjának: Ne úgy, atyám, mert ez az elsőszülött: tedd a jobbodat az ő fejére.

19. De atyja vonakodott és szólt: tudom fiam, tudom; ő is nemzetté lesz, és ő is nagygyá lesz, de az ő öccse nagyobb lesz nálánál, és magzata a népek sokaságává lesz.

20. És megáldá őket azon a napon, mondván: Veled fog Jiszraél áldani, mondván: Isten olyanná tegyen téged, mint Efrájimot és Menassét; és tette Efrájimot Menasse elébe.

21. És szólt Jiszraél Józéfhez: Ime én meghalok, de Isten veletek lesz és visszaviszen titeket atyáitok földére.

22. És én adok neked egy részt testvéreid felett, a melyet elfoglaltam Emóri kezéből kardommal és íjammal.

49. fejezet.

1. És szólitá Jákóv az ő fiait és mondá: Gyüljetek egybe, és kijelentem nektek, hogy mi ér majd benneteket az idők utóján.

2. Gyüljetek össze és hallgassatok Jákóv fiai, hallgassatok Jiszraél atyátokra.

3. Reúvén, elsőszülöttem vagy te, erőm és tehetőségem eleje! előbbvaló fenségben és előbbvaló hatalomban.

(ד) פַּחַז כַּמַּיִם אַל־תּוֹתַר כִּי עָלִיתָ מִשְׁכְּבֵי אָבִיךָ אָז
חִלַּלְתָּ יְצוּעִי עָלָה׃ פ (ה) שִׁמְעוֹן וְלֵוִי אַחִים כְּלֵי
חָמָס מְכֵרֹתֵיהֶם׃ (ו) בְּסֹדָם אַל־תָּבֹא נַפְשִׁי בִּקְהָלָם
אַל־תֵּחַד כְּבֹדִי כִּי בְאַפָּם הָרָגוּ אִישׁ וּבִרְצֹנָם עִקְּרוּ־
שׁוֹר׃ (ז) אָרוּר אַפָּם כִּי עָז וְעֶבְרָתָם כִּי קָשָׁתָה אֲחַלְּקֵם
בְּיַעֲקֹב וַאֲפִיצֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ פ (ח) יְהוּדָה אַתָּה
יוֹדוּךָ אַחֶיךָ יָדְךָ בְּעֹרֶף אֹיְבֶיךָ יִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אָבִיךָ׃
(ט) גּוּר אַרְיֵה יְהוּדָה מִטֶּרֶף בְּנִי עָלִיתָ כָּרַע רָבַץ כְּאַרְיֵה
וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ׃ (י) לֹא־יָסוּר שֵׁבֶט מִיהוּדָה וּמְחֹקֵק
מִבֵּין רַגְלָיו עַד כִּי־יָבֹא שִׁילֹה וְלוֹ יִקְּהַת עַמִּים׃ (יא) אֹסְרִי
לַגֶּפֶן עִירֹה וְלַשֹּׂרֵקָה בְּנִי אֲתֹנוֹ כִּבֵּס בַּיַּיִן לְבֻשׁוֹ וּבְדַם־
עֲנָבִים סוּתֵהּ׃ (יב) חַכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּיִן וּלְבֶן־שִׁנַּיִם
מֵחָלָב׃ פ (יג) זְבוּלֻן לְחוֹף יַמִּים יִשְׁכֹּן וְהוּא לְחוֹף
אֳנִיֹּת וְיַרְכָתוֹ עַל־צִידֹן׃ פ (יד) יִשָּׂשכָר חֲמֹר גָּרֶם
רֹבֵץ בֵּין הַמִּשְׁפְּתָיִם׃ (טו) וַיַּרְא מְנֻחָה כִּי טוֹב וְאֶת־
הָאָרֶץ כִּי נָעֳמָה וַיֵּט שִׁכְמוֹ לִסְבֹּל וַיְהִי לְמַס־עֹבֵד׃ ס
(טז) דָּן יָדִין עַמּוֹ כְּאַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃ (יז) יְהִי־דָן נָחָשׁ
עֲלִי־דֶרֶךְ שְׁפִיפֹן עֲלִי־אֹרַח הַנֹּשֵׁךְ עִקְּבֵי־סוּס וַיִּפֹּל רֹכְבוֹ
אָחוֹר׃ (יח) לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה׃ ס חמישי
(יט) גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב׃ ס (כ) מֵאָשֵׁר
שְׁמַנָּה לַחְמוֹ וְהוּא יִתֵּן מַעֲדַנֵּי־מֶלֶךְ׃ ס (כא) נַפְתָּלִי
אַיָּלָה שְׁלֻחָה הַנֹּתֵן אִמְרֵי־שָׁפֶר׃ ס (כב) בֵּן פֹּרָת
יוֹסֵף בֵּן פֹּרָת עֲלֵי־עָיִן בָּנוֹת צָעֲדָה עָלֵי־שׁוּר׃ (כג) וַיְמָרְרֻהוּ
וָרֹבּוּ וַיִּשְׂטְמֻהוּ בַּעֲלֵי חִצִּים׃ (כד) וַתֵּשֶׁב בְּאֵיתָן קַשְׁתּוֹ וַיָּפֻזוּ
זְרֹעֵי יָדָיו מִידֵי אֲבִיר יַעֲקֹב מִשָּׁם רֹעֶה אֶבֶן יִשְׂרָאֵל׃
(כה) מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם
מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם׃

ק' דגושה 10. és 17. v. בראש עמוד סמן בי"ח שמ"ו 8. v.
עירו ק' .סותו ק' 11. v. :פתח באתנח 25. v.

4. De hirtelenkedvén mint a viz, nem leszel előbbvaló; mert atyád fekhelyére hágtál, akkor azt fertőztetted meg, a ki ágyamra hágott.

5. Simeón és Lévi testvérek; erőszak eszközei az ő rokonságuk.

6. Titkos tanácsukba ne jusson az én lelkem, gyülekezetükkel ne egyesülj becsületem, mert haragjukban embert öltek, és akaratosságukban ökröt bénitottak.

7. Átkozott az ő haragjuk, mert hatalmas, és dühösségük, mert kemény! Elosztom őket Jákóvba és szétszórom Jiszraélbe.

8. Jehúda! téged dicsérnek testvéreid; kezed ellenid nyakán lesz; meghajolnak előtted atyád fiai.

9. Fiatal oroszlán vagy te Jehúda, fiam, mikor prédáról jösz fel. Letérdel, leheveredik, mint az oroszlán és nőstény-oroszlán; ki meri felkölteni?

10. Nem távozik a kormányvessző Jehúdától, sem a törvényhozó az ő ivadékai közül, mignem eljön Silóhba, és hozzá népek gyülnek.

11. A szőlőtőhöz köti csikóját és a venyigéhez szamarának fiát; borban mossa ruháját és szőlő vérében palástját.

12. Pirosak a szemei a bortól és fehérek a fogai a tejtől.

13. Zevulún a tengerek partján lakik, azaz: a hajók révén, és határszéle Cidónig ér.

14. Jisszachar csontos szamár, mely heverész a cserények közt.

15. És látván nyugvó helyét, hogy jó, és az országot, hogy kies, meghajtá vállát a teherhordásra, és lőn adózó munkás.

16. Dan ítélni fogja népét mint Jiszraél törzseinek egyike.

17. Leszen Dan kigyó az úton, vipera az ösvényen, mely megmarja a ló sarkát, úgy hogy a rajtaülő hanyatt esik.

18. Segitségedben reménykedem, Istenem.

19. Gadba csapatok csapnak be, de ő sarkukra csap.

20. Asérről: kövér a kenyere, és ő adja a királyi csemegéket.

21. Náftali kiszabadult nőstény szarvas, — ő ékes beszédeket ad.

22. Termő sarjadék Józséf, termő sarjadék forrás mellett; sarjai átnyúlnak a keritésen.

23. És elkeseriték és lődözték és üldözték a nyilasok.

24. De rendületlen marad az ő kézive, és ügyesek kezeinek karjai; Jákóv Hatalmasának kezeitől, onnan Jiszraél pásztora, sziklája!

25. Atyád Istenétől, ki téged megsegit, és a Mindenhatótól, ki téged megáld, az ég áldásival felülről, a viz-ár áldásival, mely alant terül el, az emlők és az anyaméh áldásival.

(כו) בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעַת
עוֹלָם תִּהְיֶיךָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: פ ששי
(כז) בִּנְיָמִין זְאֵב יִטְרָף בַּבֹּקֶר יֹאכַל עַד וְלָעֶרֶב יְחַלֵּק
שָׁלָל: (כח) כָּל־אֵלֶּה שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר וְזֹאת
אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם אֲבִיהֶם וַיְבָרֶךְ אוֹתָם אִישׁ אֲשֶׁר כְּבִרְכָתוֹ
בֵּרַךְ אֹתָם: (כט) וַיְצַו אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי נֶאֱסָף
אֶל־עַמִּי קִבְרוּ אֹתִי אֶל־אֲבֹתָי אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה
עֶפְרֹן הַחִתִּי: (ל) בַּמְּעָרָה אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר־
עַל־פְּנֵי־מַמְרֵא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה
מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי לַאֲחֻזַּת־קָבֶר: (לא) שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־
אַבְרָהָם וְאֶת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ שָׁמָּה קָבְרוּ אֶת־יִצְחָק וְאֶת
רִבְקָה אִשְׁתּוֹ וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אֶת־לֵאָה: (לב) מִקְנֵה
הַשָּׂדֶה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר־בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי־חֵת: (לג) וַיְכַל
יַעֲקֹב לְצַוֹּת אֶת־בָּנָיו וַיֶּאֱסֹף רַגְלָיו אֶל־הַמִּטָּה וַיִּגְוַע
וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו:

נ

(א) וַיִּפֹּל יוֹסֵף עַל־פְּנֵי אָבִיו וַיֵּבְךְּ עָלָיו וַיִּשַּׁק־לוֹ: (ב) וַיְצַו
יוֹסֵף אֶת־עֲבָדָיו אֶת־הָרֹפְאִים לַחֲנֹט אֶת־אָבִיו וַיַּחַנְטוּ
הָרֹפְאִים אֶת־יִשְׂרָאֵל: (ג) וַיִּמְלְאוּ־לוֹ אַרְבָּעִים יוֹם כִּי
כֵּן יִמְלְאוּ יְמֵי הַחֲנֻטִים וַיִּבְכּוּ אֹתוֹ מִצְרַיִם שִׁבְעִים יוֹם:
(ד) וַיַּעַבְרוּ יְמֵי בְכִיתוֹ וַיְדַבֵּר יוֹסֵף אֶל־בֵּית פַּרְעֹה
לֵאמֹר אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֵיכֶם דַּבְּרוּ־נָא בְּאָזְנֵי
פַרְעֹה לֵאמֹר: (ה) אָבִי הִשְׁבִּיעַנִי לֵאמֹר הִנֵּה אָנֹכִי
מֵת בְּקִבְרִי אֲשֶׁר כָּרִיתִי לִי בְּאֶרֶץ כְּנָעַן שָׁמָּה תִּקְבְּרֵנִי
וְעַתָּה אֶעֱלֶה־נָּא וְאֶקְבְּרָה אֶת־אָבִי וְאָשׁוּבָה: (ו) וַיֹּאמֶר
פַּרְעֹה עֲלֵה וְקְבֹר אֶת־אָבִיךָ כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ:
(ז) וַיַּעַל יוֹסֵף לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו וַיַּעֲלוּ אִתּוֹ כָּל־עַבְדֵי

פתח באתנח 27. v. קמץ בו"ק 27. v.

26. Atyád áldásai felülhaladják szülőim áldásait, örök bérczek határáig; szálljanak Józsé fejére és a testvérek koronásának tetejére.

27. Binjamin ragadozó farkas; reggel martalékot eszik, este pedig zsákmányt oszt.

28. Mindezek Jiszraél tizenkét törzse, és ez az, a mit szólt nekik atyjuk, és megáldá őket; mindeniket áldása szerint áldotta meg őket.

29. És megparancsolta nekik és szólt hozzájuk: Én népemhez takarittatom, temessetek el engem atyáimhoz, azon barlangba, mely Efrón, a Chitti, mezejében van.

30. Abba a barlangba, mely a Machpéla mezején van, mely Mámré előtt van, Kenaán földén, melyet megvett vala Ávraham mezőstől Efróntól, a Chittitől, örökös temetkezőhelyül.

31. Oda temették Ávrahamot és nejét Szárát, oda temették Jiczchakot és nejét Rivkát, és oda temettem Léát.

32. Vétel a mező és a barlang, mely benne van, Chész fiaitól.

33. És elvégezvén Jákóv fiainak parancsolni, bevonta lábait az ágyba és elhunyt és eltakarittatott népéhez.

50. fejezet.

1. És ráborult Józsé atyja arcára, és sirt rajta és megcsókolta őt.

2. És megparancsolta Józsé az ő szolgáinak, az orvosoknak, hogy bebalzsamozzák az atyját; és bebalzsamozták az orvosok Jiszraélt.

3. És eltelvén azzal negyven nap — mert ennyi nap telik el a bebalzsamozással — siratták őt a Miczrájim hetven napig.

4. Mikor pedig elmultak siratásának napjai, szólt Józsé Fáreó házának, mondván: Ha ugyan kegyességet találtam szemeitek előtt, szóljatok, kérlek, Fáreó fülei hallatára, mondván:

5. Atyám megesketett engem, mondván: Ime én meghalok, — az én siromban, melyet ástam magamnak Kenaán földén, oda temess engem. Most tehát hadd menjek fel, és temessem el atyámat, aztán visszatérek.

6. És szólt Fáreó: Menj fel és temesd el atyádat, a mint megesketett téged.

7. És felment Józsé atyját eltemetni, és fölmentek vele Fáreó

פַּרְעֹה וְזִקְנֵי בֵיתוֹ וְכֹל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרָיִם׃ (ח) וְכֹל בֵּית
יוֹסֵף וְאֶחָיו וּבֵית אָבִיו רַק טַפָּם וְצֹאנָם וּבְקָרָם
עָזְבוּ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃ (ט) וַיַּעַל עִמּוֹ גַּם־רֶכֶב גַּם־פָּרָשִׁים
וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כָּבֵד מְאֹד׃ (י) וַיָּבֹאוּ עַד־גֹּרֶן הָאָטָד אֲשֶׁר
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפֵּד גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד
וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל שִׁבְעַת יָמִים׃ (יא) וַיַּרְא יוֹשֵׁב הָאָרֶץ
הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגֹרֶן הָאָטָד וַיֹּאמְרוּ אֵבֶל־כָּבֵד זֶה
לְמִצְרָיִם עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ אָבֵל מִצְרַיִם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר
הַיַּרְדֵּן׃ (יב) וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו לוֹ כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּם׃ (יג) וַיִּשְׂאוּ
אֹתוֹ בָנָיו אַרְצָה כְּנַעַן וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּמְעָרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשָּׂדֶה לַאֲחֻזַּת־קֶבֶר
מֵאֵת עֶפְרֹן הַחִתִּי עַל־פְּנֵי מַמְרֵא׃ (יד) וַיָּשָׁב יוֹסֵף
מִצְרַיְמָה הוּא וְאֶחָיו וְכָל־הָעֹלִים אִתּוֹ לִקְבֹּר אֶת־אָבִיו
אַחֲרֵי קָבְרוֹ אֶת־אָבִיו׃ (טו) וַיִּרְאוּ אֲחֵי־יוֹסֵף כִּי־מֵת
אֲבִיהֶם וַיֹּאמְרוּ לוּ יִשְׂטְמֵנוּ יוֹסֵף וְהָשֵׁב יָשִׁיב לָנוּ אֵת
כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמַלְנוּ אֹתוֹ׃ (טז) וַיְצַוּוּ אֶל־יוֹסֵף לֵאמֹר
אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר׃ (יז) כֹּה־תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף
אָנָּא שָׂא נָא פֶּשַׁע אַחֶיךָ וְחַטָּאתָם כִּי־רָעָה גְמָלוּךָ וְעַתָּה
שָׂא נָא לְפֶשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיֵּבְךְּ יוֹסֵף בְּדַבְּרָם
אֵלָיו׃ (יח) וַיֵּלְכוּ גַּם־אֶחָיו וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו וַיֹּאמְרוּ הִנֶּנּוּ לְךָ
לַעֲבָדִים׃ (יט) וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף אַל־תִּירָאוּ כִּי הֲתַחַת
אֱלֹהִים אָנִי׃ (כ) וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה אֱלֹהִים חֲשָׁבָהּ
לְטֹבָה לְמַעַן עֲשֹׂה כַּיּוֹם הַזֶּה לְהַחֲיֹת עַם־רָב׃ שביעי
(כא) וְעַתָּה אַל־תִּירָאוּ אָנֹכִי אְכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם וַיְנַחֵם
אוֹתָם וַיְדַבֵּר עַל־לִבָּם׃ (כב) וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם הוּא וּבֵית
אָבִיו וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ מפטיר (כג) וַיַּרְא
יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שִׁלֵּשִׁים גַּם בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה יֻלְּדוּ
עַל־בִּרְכֵּי יוֹסֵף׃ (כד) וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אֶחָיו אָנֹכִי מֵת
וֵאלֹהִים פָּקֹד יִפְקֹד אֶתְכֶם וְהֶעֱלָה אֶתְכֶם מִן־הָאָרֶץ הַזֹּאת

valamennyi szolgái, házának vénei és Miczrájim ország minden vénei.

8. És Józéfnek egész házanépe és testvérei és atyjának háza, csak gyermekeiket és juhaikat és marháikat hagyták Gósen földén.

9. És fölment vele kocsi is, lovasság is, és a sereg felette nagy volt.

10. És érkeztek az Atad szérüjéig, mely túl a Jardénon van, és keseregtek ott igen nagy és nehéz kesergéssel, és tartott atyjának hétnapi gyászt.

11. És meglátván az ország lakosai, a Kenaáni, ama gyászt az Atad szérüjén, mondák: Nehéz gyász ez Miczrájimnak, azért nevezé annak nevét Avél-Miczrájimnak, mely túl a Jardénon van.

12. És fiai úgy cselekedtek vele, a mint megparancsolta nekik.

13. És vitték őt fiai Kenaán földére és eltemették őt a Machpéla mező barlangjában, melyet vett vala Ávraham mezőstül temetőbirtokul Efróntól a Chittitől Mámré előtt.

14. És visszatért Józéf Miczrájimba, ő és testvérei és mindazok, kik felmentek vele atyját eltemetni, miután atyját eltemette.

15. És látván Józéf testvérei, hogy atyjuk meghalt, mondák: Ha Józéf gyülölne most bennünket és visszafizetné nekünk mind a rosszat, melyet rajta elkövettünk. . . .

16. Izentek tehát Józéfnek, mondván: Atyád megparancsolta holta előtt, mondván:

17. Igy szóljatok Józéfhez: Oh bocsásd meg, kérlek, testvéreid bünét és vétségüket, mert rosszul bántak veled. És most bocsásd meg bűnét atyád Istene szolgáinak! Józéf pedig sirt, mikor szóltak hozzá.

18. És testvérei is elmentek és leborultak előtte, és mondák: Ime szolgáid vagyunk.

19. És szólt hozzájuk Józéf: Ne féljetek! Avagy Isten helyett vagyok-e én?

20. Ti ugyan rosszat szándékoltatok ellenem, Isten azonban jóra szándékolta, hogy történjék, mint e napon, hogy sok nép életben maradjon.

21. És most ne féljetek! én eltartalak titeket és gyermekeiteket. Igy vigasztalta őket, szivükre szólván.

22. És lakott Józéf Miczrájimban, ő és atyjának háza; élt pedig Józéf száztiz évig.

23. És látta Józéf Efrájimnak fiait harmadizig, úgyszintén Machir, Menásse fiának gyermekei is Józéf térdein születtek.

24. És szólt Józéf az ő testvéreihez: Én meghalok, de az örökkévaló megemlékezik rólatok és felviszen titeket ez országból

אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וְלְיַעֲקֹב׃
(כה) וַיַּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד
אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה׃ (כו) וַיָּמָת
יוֹסֵף בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וַיַּחַנְטוּ אֹתוֹ וַיִּישֶׂם בָּאָרוֹן
בְּמִצְרָיִם׃

חזק

azon földre, melyet oda esküdött Ávrahamnak, Jiczchaknak és Jákóvnak.

25. És megesketé Józéf Jiszraél fiait, mondván: Isten bizonyára megemlékezik rólatok, akkor vigyétek fel csontjaimat innen.

26. És meghalt Józéf száztiz éves korában; és bebalzsamozták őt és koporsóba tétetett Miczrájimban.

Erősödjünk hitben és hazaszeretetben!

B
923.